ARAPÇA - TÜRKÇE
SEÇME HİKÂYELER

Musa YILDIZ   Erkan AVŞAR

akdem
PUBLISHING

Akdem Publishing 147
Arabic Teaching Series 108
ISBN 978-605-2385-36-4

Title
Türkçe Çevirileriyle Arapça Seçme Hikâyeler
(1. Kitap)

اسم الكتاب
حكايات مختارة عربية–تركية
(الكتاب الأول)

Authors
Prof. Dr. Musa Yıldız
Erkan AVŞAR

التأليف
أ. د. موسى يلديز
أركان أوشار

Publishing Director
Dr. Muhammed Ağırakça

المشرف العام
د. محمد أغير أقجة

Executive Manager
Mohamad Naji

المدير التنفيذي
محمد ناجي

Publishing Coordinator
Serhat Yakıcı

منسق النشر
سرحد ياقيجي

Graphic Design
Akdem Graphics

التصميم الفني
أكدم للتصميم

27th Edition
İstanbul, October 2024

الطبعة السابعة والعشرون
إسطنبول، أكتوبر ٢٠٢٤

© All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher.

© جميع الحقوق محفوظة. ولا يسمح بإعادة إصدار هذا الكتاب أو نقله أو جزء منه بأي شكل، أو واسطة؛ سواء أكانت إلكترونية، أو ميكانيكية؛ بما في ذلك التصوير بالنسخ (فوتوكوبي)، أو التسجيل، أو التخزين والاسترجاع، دون إذن خطي من الناشر.

Printed in
İMAK OFSET
Akçaburgaz Mah. 137. Sok. No: 12
Esenyurt-İstanbul / TÜRKİYE
Phone: +90 444 62 18
Certificate No: 71320

Akdemistanbul Eğitim Yayıncılık ve Danışmanlık Hizmetleri
Turizm Organizasyon Tic. Ltd. Şti.
Certificate No: 40016

akdem
PUBLISHING

Akşemsettin Mah. Akdeniz Cad. No: 99-101
Fatih-İstanbul/TÜRKİYE • Phone: +90 212 521 4116
www.akdempublishing.com • info@akdempublishing.com
www.akdemistanbul.com.tr • info@akdemistanbul.com.tr

ARAPÇA - TÜRKÇE
SEÇME HİKÂYELER

Musa YILDIZ   Erkan AVŞAR

akdem
PUBLISHING

Prof. Dr. Musa YILDIZ, 1967 yılında Samsun'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini orada tamamladı. 1988 yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Arap Dili Eğitimi Ana Bilim Dalından mezun oldu. 1988-1994 yılları arasında Emniyet Genel Müdürlüğünde çalıştı. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde 1992 yılında yüksek lisansını tamamladı. 1994 yılında Gazi Eğitim Fakültesi Arap Dili Eğitimi Ana Bilim Dalında araştırma görevlisi oldu. 1996 yılında Kahire Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde ihtisas bursuyla araştırmalarda bulundu. 1998 yılında Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde "Necîb Mahfûz'un Sembolik Romanları" başlıklı teziyle doktorasını tamamladı ve aynı yıl öğretim görevlisi kadrosuna atandı. Askerliğini Arapça Öğretmeni Asteğmen olarak Kara Lisan Okulunda yaptı. Gazi Eğitim Fakültesinde 2001 yılında yardımcı doçent ve 2002 yılında doçent oldu. 2003-2004 öğretim yılında Ürdün Üniversitesinde misafir öğretim üyesi olarak görev yaptı. 2007 yılında profesör oldu. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü müdür yardımcılığı, müdürlüğü, Ahmet Yesevi Üniversitesi Türkiye tarafı rektörlüğü, mütevelli heyet başkanlığı ve Gazi Üniversitesi rektörlüğü görevlerinde bulundu. 2021 yılında Anadolu Üniversitesi Sosyoloji bölümünü bitirdi. Hâlen Gazi Eğitim Fakültesi, Arap Dili Eğitimi Ana Bilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Arap dili eğitimi, Arap edebiyatı, eski Türk edebiyatı ve Türk kültür tarihi alanlarında çok sayıda yurt içi ve yurt dışı yayınları vardır.

Erkan AVŞAR, 1977 yılında Ardahan'da doğdu. 2000 yılında Gazi Eğitim Fakültesi, Arap Dili Eğitimi Ana Bilim Dalından mezun oldu. 2000-2003 yılları arasında İstanbul'da bir dil kursunda Arapça öğretmenliği yaptı. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsünde 2003 yılında yüksek lisansını tamamladı. 2003-2004 yılları arasında değişik yayınevlerine çalışmalar yaptı. 2004 yılının Nisan ayında vatanî görevini tamamlamak üzere askere gitti ve Jandarma Genel Komutanlığına Arapça Tercümanı Asteğmen olarak seçildi. Askerliğini Genel Kurmay Başkanlığında tamamladı. 2005 yılında TBMM Milli Saraylarda çalışmak üzere başladığı görevinde 2005-2012 yılları arasında Dolmabahçe Sarayı'nda Arapça rehberi olarak çalıştı. 2012-2016 yılları arasında Florya Atatürk Deniz Köşkü'nde çalışan Erkan Avşar, hâlen Dolmabahçe Sarayı'nda koordinatör unvanıyla çalışmaktadır. Arap dili eğitimi ve Arap edebiyatı alanlarında çeşitli yayınları vardır.

İÇİNDEKİLER | المحتويات

ÖN SÖZ 9

1. Sakızcı Çocuk / بَائِعُ الْعِلْكَةِ 11
2. Vefalı Bobi / بُوبِي اَلْمُخْلِصُ 15
3. Hırsız Semmûr / سَمُّورُ الْحَرَامِيُّ 19
4. Düşüncesiz Cedyû / جَدْيُو الطَّائِشُ 23
5. İyi Kalpli Zerrûfe / زَرُّوفَةُ الطَّيِّبَةُ 27
6. Açgözlü Maymun / اَلْقِرْدُ الطَّمَّاعُ 31
7. Cemlû ve Kurt / جَمْلُو وَالذِّئْبُ 35
8. Mağlup Takım / اَلْفَرِيقُ الْمَغْلُوبُ 39
9. Nemmûs'un Cezalandırılması / عِقَابُ نَمُّوسٍ 43
10. Mutlu Şiblû / شِبْلُو اَلسَّعِيدُ 47
11. Yalancı Katkût / قَطْقُوطُ الْكَذَّابُ 51
12. Debdûb Balık Avlıyor / دَبْدُوبُ يَصْطَادُ السَّمَكَ 55
13. Civcivlerin Lidersi Dâbûl / دَعْبُولُ قَائِدُ الصِّيصَانِ 59
14. Uykucu Kurbağa / اَلضِّفْدَعُ النَّائِمُ 63
15. Cesûr Sûsû / سوسو الشُّجاعُ 67
16. Aptal Sadûn / سَعْدُونُ الأَحْمَقُ 71
17. Cimri Zahlûfe / زَحْلُوفَةُ الْبَخِيلَةُ 75
18. Yaramaz Sellûm / سَلُّومُ الْمُشَاغِبُ 79
19. Mutlu Yolculuk / اَلرِّحْلَةُ السَّعِيدَةُ 83
20. Ormanın Şarkıcısı Cahşû / جَحْشُو مُطْرِبُ الْغَابَةِ 87

21. Akılsız Başak / اَلسُّنْبُلَةُ الْغَبِيَّةُ ... 92
22. Hırsız Salûb / ثَعْلُوبُ اللِّصُّ ... 97
23. Müteahhit ve İşçi / اَلْمُقاوِلُ وَالْعَامِلُ ... 102
24. Aslan ve Fare / اَلأَسَدُ وَالْفَأْرُ ... 108
25. Leylek ve Tilki / اَللَّقْلَقُ وَالثَّعْلَبُ ... 113
26. Horoz Kûkû / اَلدِّيكُ كُوكُو ... 118
27. Tilki ile Karga / اَلثَّعْلَبُ وَالْغُرَابُ ... 123
28. Güçlü Kartal ile Aptal Karga / اَلنَّسْرُ الْقَوِيُّ وَالْغُرَابُ الْغَبِيُّ ... 128
29. Açgözlü Aslan / اَلأَسَدُ الطَّمَّاعُ ... 133
30. Salâh ve Ağır Şakası / صَلاحٌ وَمِزَاحُهُ الثَّقِيلُ ... 138
31. Ağaçlar ve Balta / اَلأَشْجَارُ وَالْفَأْسُ ... 143
32. Cimri / اَلْبَخِيلُ ... 148
33. İki Köpek ve Kurt / اَلْكَلْبَانِ وَالذِّئْبُ ... 153
34. Karınca ile Kelebek / اَلنَّمْلَةُ وَالْفَرَاشَةُ ... 158
35. Sahte Dostluk / اَلصَّدَاقَةُ الزَّائِفَةُ ... 163
36. Babamın Mesleği / مِهْنَةُ أَبِي ... 169
37. Sait ile Ali / سَعِيدٌ وَعَلِيٌّ ... 174
38. Bir Çiftçinin Öyküsü / حِكَايَةُ فَلَّاحٍ ... 179
39. Bana Bir Harf Öğretenin Kölesi Olurum /
مَنْ عَلَّمَنِي حَرْفاً صِرْتُ لَهُ عَبْداً ... 185
40. Ormanın Kralı / مَلِكُ الْغَابَةِ ... 190
41. Obur Misafir / اَلضَّيْفُ الأَكُولُ ... 196
42. Aslanın Emirleri / أَوَامِرُ الأَسَدِ ... 201
43. Zakzûk Kaplanı Yeniyor / زَقْزُوق يَغْلِبُ النَّمِرَ ... 206
44. Uykucunun Başarısı / اَلنَّائِمُ وَنَجَاحُهُ ... 211

45. Ömer b. el-Hattâb'ın Adaleti / اَلْعَدْلُ عِنْدَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ 217
46. Sadık Köpek / اَلْكَلْبُ الْوَفِيُّ 223
47. Avanak Hırsız / اَللِّصُّ الْمَخْدُوعُ 228
48. Küçük Ev / اَلْبَيْتُ الصَّغِيرُ 235
49. Kötü Kalpli Köpek / اَلْكَلْبُ الشِّرِّيرُ 242
50. Üç Komşu / اَلْجِيرَانُ الثَّلَاثَةُ 248
51. Hapisteki Hırsız / اللِّصُّ السَّجِينُ 255
52. Sirk Maymunu / قِرْدُ السِّيرْكِ 262
53. Kurt ile Kuzu / اَلذِّئْبُ وَالْحَمَلُ 269
54. Davulcu Maymun / اَلْقِرْدُ الطَّبَّالُ 277
55. Küçük Kırmızı Tavuk / اَلدَّجَاجَةُ الْحَمْرَاءُ الصَّغِيرَةُ 285
SORULARIN CEVAPLARI 294
KAYNAKÇA 297

Kitaptaki hikâyelerin Türkçe ve Arapça ses dosyalarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

ÖN SÖZ

Arapçanın öğretimi alanında hikâyelerin katkısı oldukça önemlidir. Ülkemizde başta İngilizce olmak üzere, yabancı dillerin öğretiminde çok sayıda hikâye kitabı yayımlanmasına rağmen, Arapça alanında bu türden yayınlar yalnızca birkaç yayınevi tarafından yapılmıştır. İşte elinizdeki bu çalışma, ortaya çıkan ihtiyacı karşılamak amacıyla hazırlanmıştır.

İki kişilik bir ekip çalışmasıyla değişik kaynaklardan derlenen ve üzerinde birtakım değişiklikler yapılan hikâyeler, beş ayrı kitap olarak tasnif edilmiştir. Her hikâyenin sonunda, ilgili hikâyede geçen kelimeler ve Türkçe anlamları parçaya uygun olarak sıralanmış, ardından Arapça metnin Türkçe çevirisi verilmiştir.

Birinci ve ikinci kitaptaki hikâyelerde, Arapçayı yeni öğrenmeye başlayanlar göz önüne alınarak, sözcüklerin tamamına yakını harekeli olarak yazılmıştır. Arapçada bütün harflerin sessiz olduğu ve bu harflerin harekeler vasıtasıyla seslendirildiği malumdur. Bu açıdan harekeli verilen ilk iki kitabın öğrenciyi belli bir düzeye getirmesi amaçlanmıştır.

Üçüncü, dördüncü ve beşinci kitaplarda ise, giderek azalan bir şekilde, yalnızca gerekli görülen yerlerde harekeleme yapılmıştır. Böyle yapılmasının sebebi, öğrencinin günlük hayatta harekesiz olarak karşılaştığı metinlere nüfuz etmede başarılı olmasıdır. İlk iki kitapta belli bir yol kat eden öğrencilerin, harekenin azaldığı üçüncü, dördüncü ve beşinci kitaplardaki hikâyeleri okumada zorluk çekmeyeceği düşünülmektedir.

Böylelikle hikâye kitaplarımızda kendi içerisinde kolaydan zora doğru bir dizi oluşturulması hedeflenmiştir.

Kitaplardaki hikâyeler okunurken takip edilecek yöntemin şu şekilde olması tarafımızdan tavsiye edilmektedir:

- Öğrenci öncelikle ilgili hikâyeyi baştan sona yüksek sesle okumalıdır.
- Öğrenci daha sonra kitapta verilen QR kodu sayesinde, cep telefonundan stüdyo ortamında ana dili Arapça olan seslendirmen tarafından profesyonel olarak, her hikâye için ayrı ayrı hazırlanmış ses kaydını dinlemelidir.
- Öğrenci, metnin sonunda verilen kelimeler yardımıyla parçayı anlamaya çalışmalıdır.

- Hikâyenin Türkçe çevirisini okumadan önce kitapta verilen kelimeler yardımıyla Arapça metni kendi kendine çevirmeye çalışmalıdır.
- Öğrenci daha sonra kendi çevirisini kitapta verdiğimiz çeviriyle karşılaştırmalı ve hatalarını düzeltmelidir. Hataların kontrolü sırasında kelimeler, kelime grupları, kalıp ifadeler ve cümle yapıları daha iyi anlaşılacaktır.
- Öğrenci son olarak hikâyeyle ilgili soruları cevaplandırmalıdır.

Dil öğreniminde kelime dağarcığının önemi su götürmez bir gerçektir. Her bir kitabın bitirildikten sonra birkaç kez tekrarı, kelime dağarcığının zenginleşmesine ve etkinleşmesine katkı sağlayacaktır.

Kitabın yeni baskısı hazırlanırken hikâyeler, kelimeler, hikâyelerin Türkçe çevirileri ile hikâye sonlarında verilen Arapça güzel sözler ve Türkçe karşılıkları baştan sona tekrar gözden geçirilmiş, gerekli düzeltmeler yapılmış; ayrıca hikâye sonlarına metinlerin daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla konuyla ilgili sorular eklenmiştir.

Kitap, muhtevasındaki Arapça hikâyelerin titizlikle işlenmiş Türkçe çevirileri sayesinde çeviriyle ilgilenen Arapça öğrencileri için faydalı bir kaynak durumundadır. Aynı şekilde kitap, her hikâyenin sonunda verilen mini testlerde dilbilgisiyle ilgili hazırlanmış olan sorularıyla da Arapça öğrenen herkesin sarf ve nahiv bilgilerini pekiştirmesine katkı sağlayacaktır.

Bu seri, ülkemizde temel düzeyde Arapça bilenler ile İmam Hatip Liseleri, İlahiyat, İslamî İlimler Fakülteleri ile İslam ve Din Bilimleri Fakülteleri, Arap dili bölümü öğrencileri, Arapçasını geliştirmek isteyenler ile Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (YDS) ve Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavı (YÖKDİL)'na girecekler için hazırlanmıştır.

Kitabın olgunlaşmasında değerli fikirlerinden istifade ettiğimiz Prof. Dr. Nurettin CEVİZ, Arapça metinlerin bilgisayar ortamına aktarılmasında emeği geçen vefakâr meslektaşımız Prof. Dr. Mehmet Ali ŞİMŞEK ve zaman ayırarak baştan sona hikâyeleri gözden geçirip katkıda bulunan kıymetli meslektaşımız Hayrullah ÇETİNKAYA Beylere teşekkürü bir borç biliriz.

Ankara/İstanbul 2020
Yazarlar

١. بَائِعُ الْعِلْكَةِ

أَحْمَدُ طِفْلٌ فِي عَامِهِ الثَّامِنِ، يَرْتَدِي قَمِيصًا رَقِيقًا، وَبَنْطَلُونًا مُمَزَّقًا، وَحِذَاءً قَدِيمًا، وَفِي يَدِهِ عُلْبَةُ عِلْكَةٍ.

وَعَلَى إِشَارَةِ الْمُرُورِ، يَبِيعُ السَّائِقِينَ حَبَّاتِ الْعِلْكَةِ.

كَانَ الطَّقْسُ شِتاءً، فَنَزَلَ الْمَطَرُ، وَرَكَضَ أَحْمَدُ أَمَامَ الدُّكَّانِ لِيَحْتَمِيَ مِنَ الْمَطَرِ تَحْتَ الْمِظَلَّةِ.

وَعِنْدَمَا تَوَقَّفَ الْمَطَرُ، اِتَّجَهَ إِلَى إِحْدَى السَّيَّارَاتِ، فَانْزَلَقَتْ قَدَمُهُ، وَوَقَعَ عَلَى الأَرْضِ، وَتَبَعْثَرَتْ حَبَّاتُ الْعِلْكَةِ وَدَاسَتْهَا السَّيَّارَاتُ.

حَاوَلَ أَحْمَدُ أَنْ يَجْمَعَ حَبَّاتِ الْعِلْكَةِ فَلَمْ يَسْتَطِعْ فَنَظَرَ إِلَيْهَا بَاكِيًا، وَقَالَ:

– مَنْ سَيَشْتَرِي الْيَوْمَ خُبْزًا لِأُمِّي؟!.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٧٨-٧٩.)

الكلمات

koştu	رَكَضَ
...den korunuyor	يَحْتَمِي (مِن)
şemsiye, tente, branda	مِظَلَّة (ج) مِظَلَّات
durakladı, kesildi	تَوَقَّفَ
...e/a yöneldi	اِتَّجَهَ (إلى)
arabalar	سَيَّارَات (م) سيَّارة
kaydı	اِنْزَلَقَ
ayak	قَدَم (ج) أَقْدَام
...e düştü	وَقَعَ (على)
yer, toprak, arazi	أَرْض (ج) أَرَاضِي
saçıldı, dağıldı	تَبَعْثَرَ
ezdi, çiğnedi	دَاسَ
...meye uğraştı, çabaladı	حَاوَلَ أنْ
topluyor	يَجْمَعُ
ağlayarak	بَاكِيًا
satın alıyor	يَشْتَرِي
ekmek	خُبْز (ج) أَخْبَاز

sakız satıcısı, sakızcı	بَائِعُ الْعِلْكَة
çocuk	طِفْلٌ (ج) أَطْفَال
yıl; yaş	عَام (ج) أَعْوام
sekizinci	ثَامِن
giyiniyor	يَرْتَدِي
gömlek	قَمِيص (ج) قُمْصَان
ince, narin	رَقِيق
pantolon	بَنْطَلُون (ج) بَنْطَلُونَات
yırtık	مُمَزَّق
ayakkabı	حِذَاء (ج) أَحْذِيَة
eski	قَدِيم
sakız kutusu	عُلْبَةُ عِلْكَةٍ
trafik lambası/ışığı	إِشَارة الْمُرُور
satıyor	يَبِيعُ
şoförler	السَّائِقِين / السَّائِقُون
taneler	حبّات (م) حبّة
hava durumu, iklim	طَقْسُ (ج) طُقُوس
kış	شِتَاء
yağmur yağdı	نَزَلَ الْمَطَرُ

1. SAKIZCI ÇOCUK

Ahmet, sekiz yaşında bir çocuktur. İnce bir gömlek, yırtık bir pantolon ve eski bir ayakkabı giyer. Elinde bir kutu sakız var.

Trafik lambalarında şoförlere sakız satar.

Mevsim kıştı ve yağmur yağdı. Ahmet tentenin altında yağmurdan korunmak için dükkânın önüne koştu.

Yağmur kesilince arabalardan birine yöneldi. Ayağı kayıp yere düştü. Sakızlar saçıldı. Arabalar sakızları ezdi.

Ahmet sakızları toplamaya çalıştı; ama yapamadı. Ağlayarak onlara baktı ve:

"Bugün anneme kim bir ekmek alacak?!" dedi.

الأسئلة

١. كَمْ عُمْرُ أَحْمَدَ؟

أ عُمْرُهُ خَمْسُ سَنَوَاتٍ.

ب عُمْرُهُ سِتُّ سَنَوَاتٍ.

ج عُمْرُهُ سَبْعُ سَنَوَاتٍ.

د عُمْرُهُ ثَمَانِي سَنَوَاتٍ.

٢. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «يَرْتَدِي»؟

أ يَخْلَعُ.

ب يَلْبَسُ.

ج يَرْقُدُ.

د يَرْبُطُ.

٣. مَاذَا فِي يَدِ أَحْمَد؟

أ عُلْبَةُ كِبْرِيت.

ب عُلْبَةُ سِيجَارَة.

ج عُلْبَةُ عِلْكَة.

د عُلْبَةُ بِسْكُوِيت.

٤. لِمَاذَا وَقَعَ أَحْمَدُ عَلَى الْأَرْضِ؟

أ لِأَنَّ قَدَمَهُ اِنْزَلَقَتْ.

ب لِأَنَّ الْمَطَرَ نَازِلٌ.

ج لِأَنَّ الطَّرِيقَ مُزْدَحِمٌ.

د لِأَنَّ قَدَمَهُ مَكْسُورَةٌ.

٥. هَلْ جَمَعَ أَحْمَدُ حَبَّاتِ الْعِلْكَة؟

أ نَعَمْ، جَمَعَهَا.

ب حَاوَلَ أَنْ يَجْمَعَهَا فَلَمْ يَسْتَطِعْ.

ج حَاوَلَ أَنْ يَجْمَعَ نِصْفَهَا.

د لَمْ يُبَالِ أَنْ يَجْمَعَهَا.

٦. نَفْهَمُ مِنَ الْقِطْعَةِ:

أ كَانَ أَحْمَدُ سَيَشْتَرِي خُبْزًا لِأُمِّهِ.

ب كَانَ أَحْمَدُ سَيَشْتَرِي تَنُّورًا لِأُمِّهِ.

ج كَانَ أَحْمَدُ سَيَشْتَرِي بَلُّوزًا لِأُمِّهِ.

د كَانَ أَحْمَدُ سَيَشْتَرِي شَنْطَةً حَمْرَاءَ لِأُمِّهِ.

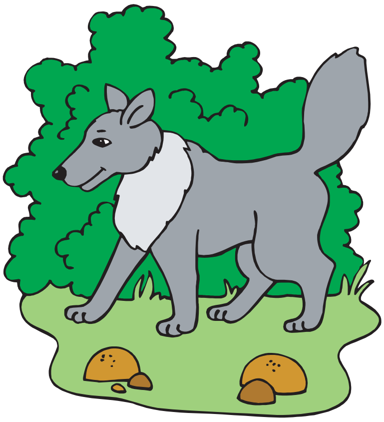

٢. بُوبِي اَلْمُخْلِصُ

خَرَجَ بُوبِي لِلتَّنَزُّهِ، فَرَأَى سَيَّارَةَ جِيبٍ تَدْخُلُ الْغَابَةَ. وَقَالَ فِي نَفْسِهِ:

- أَنَا لَمْ أُشَاهِدْ اَلسَّيَّارَةَ إِلَّا فِي الْمَدِينَةِ، عِنْدَمَا زُرْتُهَا فِي الْعِيدِ، لَا بُدَّ أَنَّ فِي هَذا الْأَمْرِ شَيْئًا غَرِيبًا!..

تَبِعَ بُوبِي اَلسَّيَّارَةَ، فَشَاهَدَ صَيَّادًا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَيُصَوِّبُ بُنْدُقِيَّتَهُ نَحْوَ صَدِيقِهِ ثَعْلُوبَ.

فَرَمَى عَلَيْهِ حَجَرًا وَانْطَلَقَتْ اَلرَّصَاصَةُ، فَأَصَابَتْ سَاقَ ثَعْلُوب.

فَأَسْرَعَ بُوبِي إِلَى ثَعْلُوب وَحَمَلَهُ بَيْنَ ذِرَاعَيْهِ، وَأَخَذَهُ إِلَى الطَّبِيبِ.

وَهَكَذَا أَنْقَذَ بُوبِي صَدِيقَهُ ثَعْلُوبَ مِنَ الْمَوْتِ.

فَقَالَ لَهُ ثَعْلُوبُ:

- شُكْرًا لَكَ يَا بُوبِي! أَنْتَ صَدِيقٌ مُخْلِصٌ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٥-٧.)

الكلمات

مُخْلِص	vefalı; vefakâr, dürüst
خَرَجَ	çıktı
تَنَزُّه	gezinti, hava alma, dolaşma
رَأَى	gördü
سَيَّارَة جِيب	jeep, cip
غَابَة (ج) غَابَات	orman
يُشَاهِدُ	görüyor, seyrediyor
مَدِينَة (ج) مُدُن	şehir
زُرْتُ	ziyaret ettim
عِيد (ج) أَعْيَاد	bayram
لَا بُدَّ أَنَّ ...	...meli, ...malı, kaçınılmaz, gerekir
أَمْر (ج) أُمُور	iş, durum
غَرِيب	tuhaf, garip, ilginç, acayip
تَبِعَ	...i takip etti, izledi
صَيَّاد (ج) صَيَّادُونَ	avcı
يُصَوِّبُ	yöneltiyor, doğrultuyor, nişan alıyor

بُنْدُقِيَّة (ج) بَنَادِق	tüfek
نَحْوَ	...e doğru
حَجَر (ج) أَحْجَار	taş
اِنْطَلَقَ	patladı, ateşlendi (mermi vb.)
رَصَاصَةُ (ج) رَصَاصَات	kurşun, mermi
أَصَابَ	isabet etti, değdi
سَاق (ج) سِيقَان	bacak
أَسْرَعَ (إلى)	...e doğru koştu
حَمَلَ	taşıdı
ذِرَاع (ج) أَذْرُع	kol
أَخَذَ (إِلَى)	...e götürdü
هٰكَذَا	böylece
أَنْقَذَ	kurtardı
مَوْت	ölüm
شُكْرًا (لَكَ)	teşekkürler (sana)

2. VEFALI BOBİ

Bobi gezinmeye çıktı. Ormana giren bir jeep gördü. Kendi kendine şöyle dedi:

“Arabayı yalnızca şehirde bayram ziyaretimde gördüm. Bu işte bir tuhaflık olmalı!..”

Bobi arabayı takip etti. Ardından arabadan çıkan ve tüfeğini dostu Salûb’a doğrultan bir avcı gördü.

Bobi, avcıya bir taş attı. Mermi patladı ve Salûb’un bacağına isabet etti.

Bobi, hızlıca Salûb’a doğru koşup onu kolları arasına alarak doktora götürdü.

Böylece Bobi, dostu Salûb’u ölümden kurtardı.

Salûb, Bobi’ye;

“Teşekkür ederim Bobi! Sen vefalı bir arkadaşsın.” dedi.

الأسئلة

١. أَيْنَ شَاهَدَ بُوبِي اَلسَّيَّارَةَ؟

أ فِي الْغَابَةِ.

ب فِي الْمَدِينَةِ.

ج فِي الْقَرْيَةِ.

د فِي الصَّحْرَاءِ.

٢. مَا مَصْدَرُ «اِنْطَلَقَتْ»؟

أ اِنْتِلَاق.

ب اِطْنِلَاق.

ج اِنْلِطَاق.

د اِنْطِلَاق.

٣. إِلَى أَيْنَ أَخَذَ بُوبِي ثَعْلُوبَ؟

أ إِلَى الطَّبِيبِ.

ب إِلَى الْمُسْتَشْفَى.

ج إِلَى الْعِيَادَةِ.

د إِلَى حَدِيقَةِ الْحَيَوَانِ.

٤. مَا مُرَادِفُ «حَمَلَ (إِلَى)»؟

أ قَامَ (ب).

ب جَاءَ (ب).

ج ذَهَبَ (ب).

د أَتَى (ب).

٥. مِمَّ أَنْقَذَ بُوبِي صَدِيقَهُ ثَعْلُوبَ؟

أ مِنَ الْغَرَقِ.

ب مِنَ الْمَوْتِ.

ج مِنَ الْمَرَضِ.

د مِنَ السُّقُوطِ.

٦. نَفْهَمُ مِنَ الْقِطْعَةِ أَعْلَاهُ:

أ شَكَّ بُوبِي فِي وُجُودِ سَيَّارَةِ جِيبٍ تَدْخُلُ الْغَابَةَ.

ب شَكَّ بُوبِي فِي وُجُودِ سَيَّارَةِ جِيبٍ تَدْخُلُ مَوْقِفَ السَّيَّارَاتِ.

ج شَكَّ بُوبِي فِي وُجُودِ سَيَّارَةِ جِيبٍ تَدْخُلُ الْمَطَارَ.

د شَكَّ بُوبِي فِي وُجُودِ سَيَّارَةِ جِيبٍ تَدْخُلُ مَحَلَّ إِصْلَاحِ السَّيَّارَاتِ.

٣. سَمُّورُ الْحرامِيُّ

طَلَبَ الذِّئْبُ سَمُّورُ مِنَ الْكَاتِبِ يَسُّورَ أَنْ يُؤَلِّفَ لَهُ كِتَابًا فِي الْأَلْغَازِ. فَذَهَبَ يَسُّورُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ لِيَجْمَعَ كُتُبَ الأَلْغَازِ، وَاسْتَعَارَهَا مِنْ أَمِينَةِ الْمَكْتَبَةِ، وَأَخَذَ يَقْرَأُ وَيَكْتُبُ طِوَالَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، حَتَّى اِنْتَهَى مِنْ تَأْلِيفِ الْكِتَابِ.

حَمَلَ يَسُّورُ الْكِتَابَ، وَسَلَّمَهُ إِلَى سَمُّورَ.

تَصَفَّحَ سَمُّورُ الْكِتَابَ، فَأَعْجَبَهُ كَثِيرًا، وَطَبَعَ مِنْهُ آلَافَ النُّسَخِ، وَبَاعَهَا لِلْمَكْتَبَاتِ، وَعَرَضَهَا فِي مَعَارِضِ الْكُتُبِ.

وَعَادَ عَلَيْهِ الْكِتَابُ بِرِبْحٍ كَثِيرٍ.

وَعِنْدَمَا طَالَبَهُ يَسُّورُ بِحُقُوقِهِ مِنَ الْكِتَابِ، وَعَدَهُ سَمُّورُ إِلَى نِهَايَةِ الشَّهْرِ، وَمَرَّ الشَّهْرُ وَلَمْ يُعْطِهِ شَيْئًا، وَوَعَدَهُ مَرَّةً ثَانِيَةً وَثَالِثَةً وَرَابِعَةً وَسَمُّورُ مَازَالَ يُخْلِفُ مَوَاعِيدَهُ وَمَازَالَ يَسُّورُ يَنْتَظِرُ حُقُوقَهُ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٨-١٠.)

الكلمات

hırsız	حَرَامِي (ج) حرمِيُّون
istedi, talep etti	طَلَبَ
kurt	ذِئْبُ (ج) ذِئَاب
telif ediyor, yazıyor	يُؤَلِّفُ
bilmeceler	أَلْغَاز (م) لُغْز
kütüphane; kitapçı	مَكْتَبَة (ج) مَكْتَبَات
topluyor	يَجْمَعُ
kitaplar	كُتُب (م) كِتاب
ödünç aldı	اِسْتَعَارَ
kütüphane memuru, kütüphaneci (müe.)	أَمِينَة الْمَكْتَبَةِ
okuyor	يَقْرَأُ
yazıyor	يَكْتُبُ
gece boyunca	طِوَالَ اللَّيْلِ
gündüz	نَهَار
bitti	انْتَهَى
...i bitirdi	انْتَهَى (من)
telif (etmek), yazmak	تَأْلِيف
teslim etti	سَلَّمَ
inceledi, gözden geçirdi	تَصَفَّحَ
hayran bıraktı	أَعْجَبَ
bastı, yayınladı (kitap için)	طَبَعَ
binlerce, binler	آلَاف (م) أَلْف
nüshalar, kopyalar	نُسَخ (م) نُسْخَة
sattı	بَاعَ
sergiledi, arz etti, sundu	عَرَضَ
sergiler, fuarlar	مَعَارِض (م) مَعْرَض
...e, ...i getirdi	عَادَ (على)، (بـ)
kâr	رِبْح (ج) أَرْبَاح
...i istedi (hakkını)	طَالَبَ (بِ)
haklar, paylar	حُقُوق (م) حَقّ
söz verdi, vaat etti	وَعَدَ
ayın sonu	نِهَايَة الشَّهْرِ
geçti	مَرَّ
hâlâ, devam ediyor	مَازَالَ
ihlal ediyor, yerine getirmiyor	يُخْلِفُ
sözler, vaatler	مَوَاعِيد (م) مِيعَادٌ

3. HIRSIZ SEMMÛR

Kurt Semmûr, yazar Yessûr'dan kendisi için bir bilmece kitabı yazmasını istedi. Bunun üzerine Yessûr bilmece kitaplarını toplamak için kütüphaneye gitti ve onları kütüphane memurundan ödünç aldı. Gece gündüz okuyup yazmaya başladı. Sonunda kitabı yazmayı bitirdi.

Yessûr kitabı götürüp Semmûr'a teslim etti.

Semmûr kitabı inceledi, çok beğendi. Ondan binlerce nüsha bastırıp kitapçılara sattı. Onları kitap fuarlarında da sergiledi.

Bu kitap ona çok kâr getirdi.

Yessûr kitaba dair hakkını isteyince, Semmûr ayın sonuna söz verdi. Ay geçti, ona bir şey vermedi. İkinci, üçüncü, dördüncü kez söz verdi. Semmûr sözlerinde durmamaya, Yessûr ise hakkını beklemeye devam ediyor.

الأسئلة

١. لِمَاذَا ذَهَبَ يَسُّورُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ؟

أ لِيَقْرَأَ الْكُتُبَ هُنَاكَ.

ب لِيَشْتَرِيَ كِتَابًا فِي الأَلْغَازِ.

ج لِيَجْمَعَ كُتُبَ الأَلْغَازِ.

د لِيُقَابِلَ مُدِيرَ الْمَكْتَبَةِ.

٢. إِلَى مَنْ سَلَّمَ يَسُّورُ الْكِتَابَ؟

أ إِلَى سَمُّورَ.

ب إِلَى أَمِينَةِ الْمَكْتَبَةِ.

ج إِلَى الْقَاضِي.

د إِلَى أَبِيهِ.

٣. ما مُضادُّ كَلِمَةِ «بَاعَ»؟

أ تَسَوَّق.

ب سَاوَمَ.

ج تَسَوَّلَ.

د اِشْتَرَى.

٤. مَا نَوْعُ «وَعَدَ» مِنَ الْأَقْسَامِ السَّبْعَةِ؟

أ اَلْمِثَالُ الْيَائِيّ.

ب الأَجْوَفُ الْوَاوِيّ.

ج اَلْمِثَالُ الْوَاوِيّ.

د اَلنَّاقِصُ الْوَاوِيّ.

٥. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «يُخْلِفُ»؟

أ يَخْدَعُ.

ب يُنْجِزُ.

ج يَكْذِبُ.

د يَخُونُ.

٦. نَفْهَمُ مِنَ الْقِطْعَةِ أَعْلَاهُ:

أ اَلذِّئْبُ سَمُّورُ يَرْمُزُ فِي هَذِهِ القِصَّةِ أَصْحَابَ دُورِ الْكُتُبِ.

ب اَلذِّئْبُ سَمُّورُ يَرْمُزُ فِي هَذِهِ القِصَّةِ أَصْحَابَ الْمَطَاعِمِ.

ج اَلذِّئْبُ سَمُّورُ يَرْمُزُ فِي هَذِهِ القِصَّةِ أَصْحَابَ الْمُسْتَشْفَيَاتِ الْخَاصَّة.

د اَلذِّئْبُ سَمُّورُ يَرْمُزُ فِي هَذِهِ القِصَّةِ أَصْحَابَ وَكَالَاتِ السِّيَاحَةِ.

٤. جَدْيُو الطّائِشُ

جَدْيُو مَاعِزٌ صَغِيرٌ، جَمِيلُ الشَّكْلِ، يُحِبُّ تَسَلُّقَ الْجِبَالِ وَالنُّزْهَاتِ، لَكِنَّهُ طَائِشٌ، يَعْمَلُ كُلَّ شَيْءٍ بِدُونِ تَفْكِيرٍ، وَاتَّفَقَ مَعَ أَصْدِقَائِهِ ذَاتَ يَوْمٍ لِيَلْعَبُوا كُرَةَ الْقَدَمِ.

وَعِنْدَمَا وَصَلُوا مَلْعَبَ الْغَابَةِ، رَكَلَ جَدْيُو الْكُرَةَ بِكُلِّ قُوَّتِهِ قَبْلَ أَنْ يَبْدَأَ اللَّعِبُ فَابْتَعَدَتْ اَلْكُرَةُ كَثِيرًا. وَتَدَحْرَجَتْ إِلَى أَنْ سَقَطَتْ فِي النَّهْرِ.

رَمَى جَدْيُو نَفْسَهُ فِي النَّهْرِ، فَجَرَفَهُ الْمَاءُ، وَرَأَتْهُ السُّلَحْفَاةُ يَغْرَقُ فَأَسْرَعَتْ إِلَيْهِ، وَحَمَلَتْهُ عَلَى ظَهْرِهَا، وَقَالَتْ لَهُ:

– أَنْتَ مَاعِزٌ طَائِشٌ يَا جَدْيُو!

فَأَجَابَ لَهَا جَدْيُو:

– أَنَا آسِفٌ أَيَّتُهَا السُّلَحْفَاةُ الطَّيِّبَةُ! أَعِدُكَ بِأَنَّنِي سَأُفَكِّرُ قَبْلَ أَنْ أَعْمَلَ أَيَّ شَيْءٍ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ١١-١٣.)

الكلمات

طَائِشٌ	düşüncesiz, kararsız, tutarsız
مَاعِزٌ (ج) مَوَاعِز	keçi
جَمِيلُ الشَّكْلِ	güzel görünüşlü
جِبَال (م) جَبَل	dağlar
نُزْهَات (م) نُزْهة	gezintiler, piknikler
يَعْمَلُ	yapıyor/yapar, çalışıyor
بِدُونِ	...sız, ...siz; ...meden, ...madan
تَفْكِير	düşünme
اتَّفَقَ (مع)	..ile anlaştı, sözleşti
أَصْدِقَاء (م) صَدِيق	arkadaşlar
كُرَةُ الْقَدَم	futbol
مَلْعَب (ج) مَلَاعِب	oyun sahası, stadyum
يَبْدَأُ	başlıyor
ابْتَعَدَ (عَنْ)	...den uzaklaştı
تَدَحْرَجَ	yuvarlandı
سَقَطَ	düştü
نَهْر (ج) أَنْهَار	nehir
جَرَفَ	sürükledi, kapıp götürdü
مَاء (ج) مِيَاه	su
سُلَحْفَاةٌ (ج) سَلَاحِف	kaplumbağa
يَغْرَقُ	boğuluyor
أَسْرَعَ (إِلَى)	...e hızlı gitti, koştu
ظَهْر (ج) ظُهُور	sırt
آسِفٌ	üzgün
يَعِدُ (ب)	...i sözü veriyor
يُفَكِّرُ	düşünüyor

4. DÜŞÜNCESİZ CEDYÛ

Cedyû görünüşü güzel, küçük bir keçidir. Dağlara tırmanmayı ve gezmeyi çok sever. Ancak düşüncesizdir. Her şeyi düşünmeden yapar. Bir gün arkadaşlarıyla futbol oynamak için anlaştı.

Ormandaki oyun sahasına vardıklarında, Cedyû daha oyun başlamadan tüm gücüyle topa vurdu. Top çok uzaklaştı. Nehre düşene kadar yuvarlandı.

Cedyû kendini nehre attı. Su onu sürükledi. Kaplumbağa onun boğulduğunu görüp hızlıca yanına gitti, onu sırtına aldı ve;

“Sen düşüncesiz bir keçisin Cedyû!” dedi.

Cedyû ona;

“Üzgünüm iyi kalpli kaplumbağa! Bir şey yapmadan önce onu düşüneceğime dair sana söz veriyorum.” dedi.

الأسئلة

١. لِمَاذَا اِتَّفَقَ جَدْيُو مَعَ أَصْدِقَائِهِ؟

أ لِيَلْعَبُوا كُرَةَ الْقَدَمِ.

ب لِيَلْعَبُوا كُرَةَ السَّلَّةِ.

ج لِيَلْعَبُوا كُرَةَ الْيَدِ.

د لِيَلْعَبُوا الكُرَةَ الطَّائِرَةِ.

٢. أَيْنَ لَعِبُوا كُرَةَ الْقَدَمِ؟

أ فِي مَلْعَبِ الْمَدِينَةِ.

ب فِي مَلْعَبِ الْقَرْيَةِ.

ج فِي مَلْعَبِ الْغَابَةِ.

د فِي مَلْعَبِ الْحَيِّ.

٣. أَيْنَ حَمَلَتْ السُّلَحْفَاةُ جَدْيُو؟

أ عَلَى رَأْسِهَا.

ب بَيْنَ يَدَيْهَا.

ج فِي صُنْدُوقِ سَيَّارَتِهَا.

د عَلَى ظَهْرِهَا.

٤. مَا جَمْعُ كَلِمَةِ «السُّلَحْفَاة»؟

أ السُّلَحْفَات.

ب السَّلاحِف.

ج السَّلاحِيف.

د السَّلاحِفَات.

٥. مَا هِيَ كَلِمَةُ «آسِف» مِنَ النَّاحِيَةِ النَّحْوِيَّةِ؟

أ اِسْمُ الْمَفْعُول.

ب اِسْمُ الْفَاعِل.

ج اِسْمُ الْمَكَان.

د اِسْمُ الآلَة.

٦. نَفْهَمُ مِنَ الْقِطْعَةِ أَعْلَاهُ:

أ اَلْمَاعِزُ جَدْيُو يَفْعَلُ كُلَّ شَيْءٍ بِاهْتِمَامٍ عَالٍ.

ب اَلْمَاعِزُ جَدْيُو يَفْعَلُ كُلَّ شَيْءٍ بِدُونِ تَفْكِيرٍ.

ج اَلْمَاعِزُ جَدْيُو يَفْعَلُ كُلَّ شَيْءٍ بِدُونِ مُسَاعَدَةِ الْآخَرِينَ.

د اَلْمَاعِزُ جَدْيُو يَفْعَلُ كُلَّ شَيْءٍ بِنَجَاحٍ فَائِقٍ.

٥. زَرُّوفَةُ الطَّيِّبَةُ

زَرُّوفَةُ جَمِيلَةُ الشَّكْلِ، نَظِيفَةٌ وَمُبْتَسِمَةٌ، وَلَا تَتَدَخَّلُ فِي أُمُورِ غَيْرِهَا، أَمَّا ثَعْلُوبُ فَكَانَ يَقُولُ عَنْهَا بِأَنَّهَا مُتَكَبِّرَةٌ.

وَجَحُّوشُ كَانَ يَقُولُ عَنْهَا بِأَنَّهَا مُتَعَالِيَةٌ وَغَيْرُ مُتَوَاضِعَةٍ.

وَلَمَّا سَمِعَ فَرْفُورُ مَا تَقُولُهُ الْحَيَوَانَاتُ عَنْ زَرُّوفَةَ، ذَهَبَ إِلَيْهَا وَأَخْبَرَهَا فَسَكَتَتْ وَلَمْ تَقُلْ لَهُ شَيْئًا.

وَعِنْدَمَا مَرِضَتْ جَارَتُهَا حَمُّورَةُ، أَقَامَتْ عِنْدَهَا لِتَخْدُمَهَا حَتَّى شُفِيَتْ مِنْ مَرَضِهَا.

عَلِمَ الْأَسَدُ بِمَا تَفْعَلُهُ زَرُّوفَةُ مِنْ أَعْمَالِ الْخَيْرِ، فَذَهَبَ لِزِيَارَتِهَا وَاعْتَذَرَ لَهَا عَنْ بَقِيَّةِ الْحَيَوَانَاتِ عَمَّا كَانُوا يَقُولُونَ عَنْهَا وَوَضَعَ عَلَى رَأْسِهَا تَاجَ الْخِدْمَةِ الْإِنْسَانِيَّةِ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ١٤-١٦.)

آفَةُ الْعِلْمِ اَلنِّسْيَانُ.

“İlmin felaketi unutkanlıktır.”

الكلمات

نَظِيفَة (ج) نَظِيفَات	temiz
مُبْتَسِمَةٌ (ج) مُبْتَسِمَات	gülen, gülümseyen
يَتَدَخَّلُ (فِي)	...e karışıyor, müdahale ediyor
أُمُور (م) أَمْر	işler, durumlar
مُتَكَبِّرَةٌ (ج) مُتَكَبِّرَات	kibirli, gururlu
مُتَعَالِيَةٌ (ج) مُتَعَالِيَات	tepeden bakan, büyüklenen
مُتَوَاضِعَة	mütevazı, alçak gönüllü
سَمِعَ	duydu, işitti
أَخْبَرَ	haber verdi, bildirdi
سَكَتَ	sustu

مَرِضَ	hastalandı
جَارَة (ج) جَارَات	komşu (müe.)
يَخْدُمُ	hizmet ediyor
شُفِيَ	iyileşti, şifa buldu
مَرَض (ج) أَمْرَاض	hastalık
عَلِمَ	bildi, öğrendi
اعْتَذَرَ (لِ)	...den özür diledi
بَقِيَّة (ج) بَقَايَا	kalan, diğer
وَضَعَ	koydu, taktı
تَاج (ج) تِيجَان	taç, nişan
خِدْمَة	hizmet
إِنْسَانِيَّة	insanî; insanlık

5. İYİ KALPLİ ZERRÛFE

Zerrûfe, güzel görünümlü, temiz ve güler yüzlüdür. Başkasının işlerine karışmaz. Fakat Salûb, onun kibirli olduğunu söylerdi.

Cahhûş da, onun büyüklenen biri olduğunu ve alçak gönüllü olmadığını söylerdi.

Ferfûr, hayvanların Zerrûfe hakkında söylediklerini duyunca, hemen yanına giderek ona haber verdi. Zerrûfe sustu ve ona hiçbir şey demedi.

Komşusu Hammûra hastalanınca, iyileşinceye kadar ona hizmet etmek için yanında kaldı.

Aslan, Zerrûfe'nin yaptığı iyi işleri öğrendi ve onu ziyarete gidip, diğer hayvanların kendisi hakkında söylediklerinden dolayı hayvanlar adına Zerrûfe'den özür dileyerek başına insanî hizmet tacı taktı.

الأسئلة

١. مَاذَا يقُولُ ثَعْلُوبُ عَنْ زَرُّوفَةَ؟

أ هِيَ طَائِشَة.

ب هِيَ مُتَكَبِّرَة.

ج هِيَ خَجُولَة.

د هِيَ وَفِيَّة.

٢. إِلَى مَنْ ذَهَبَ فَرْفُورُ؟

أ إِلَى زَرُّوفَة.

ب إِلَى الْحَيَوَانَات.

ج إِلَى حَمُّورَة.

د إِلَى الأَسَد.

٣. مَا اسْمُ «لَمْ» فِي النَّحْوِ الْعَرَبِيِّ؟

أ حَرْفُ نَصْبٍ.

ب حَرْفُ مَصْدَرِيَّة.

ج حَرْفُ جَزْمٍ ونَفْيٍ.

د حَرْفُ جَزْمٍ ونَفْيٍ وقَلْبٍ.

٤. مَتَى أَقَامَتْ زَرُّوفة عِنْدَ حَمُّورة؟

أ بَعْدَ زِيارَتِها.

ب أَثْنَاءَ مَرَضِها.

ج في نِهايَةِ الأُسْبُوع.

د في الْعُطْلَةِ الصَّيْفِيَّة.

٥. عَمَّ اِعْتَذَرَ الأَسَدُ لِزَرُّوفة؟

أ عَمَّا فَعَلَت الْحَيَوانَاتُ.

ب عَمَّا فَعَلَ الأَسَدُ.

ج عَمَّا كَانَت الْحَيَوانَاتُ تَقُولُ عَنْهَا.

د عَمَّا قالَ الأَسَدُ عَنْهَا.

٦. نَفْهَمُ مِنَ الْقِطْعَةِ أَعْلَاهُ:

أ جَحُّوشُ اِعْتَذَرَ زَرُّوفَةَ عَنْ بَقِيَّةِ الْحَيَوَانَاتِ.

ب اَلْأَسَدُ اِعْتَذَرَ زَرُّوفَةَ عَنْ بَقِيَّةِ الْحَيَوَانَاتِ.

ج زَرُّوفَةُ اِعْتَذَرَ الْأَسَدَ عَنْ بَقِيَّةِ الْحَيَوَانَاتِ.

د زَرُّوفَةُ يَكْذِبُ رِفَاقَهَا الْحَيَوَانَاتِ دائِمًا.

٦. اَلْقِرْدُ الطَّمّاعُ

كَانَ الْقِرْدُ يُفَكِّرُ دَائِمًا كَيْفَ سَيُصْبِحُ أَغْنَى حَيَوَانَاتِ الْغَابَةِ، وَقَرَأَ فِي الصَّحِيفَةِ أَنَّ الْفِيلَ يَبْحَثُ عَنْ عُمَّالٍ لِبِنَاءِ مَنْزِلٍ لِأَوْلَادِهِ، فَذَهَبَ إِلَيْهِ، وَوَافَقَ الْفِيلُ أَنْ يَعْمَلَ الْقِرْدُ عِنْدَهُ.

اِشْتَغَلَ الْقِرْدُ بِنَشَاطٍ كَبِيرٍ، فَضَاعَفَ الْفِيلُ لَهُ الأَجْرَ.

وَبَعْدَ اِنْتِهَاءِ عَمَلِهِ، اِشْتَغَلَ الْقِرْدُ حَارِسًا لَيْلِيًّا فِي الْمُسْتَوْصَفِ الصِّحِّيِّ، وَمِنْ شِدَّةِ تَعَبِهِ فِي النَّهَارِ نَامَ أَثْنَاءَ الْحِرَاسَةِ نَوْمًا عَمِيقًا، فَدَخَلَ لِصٌّ صَيْدَلِيَّةَ الْمُسْتَوْصَفِ، وَسَرَقَ جَمِيعَ مَا فِيهَا مِنَ الدَّوَاءِ.

وَفِي الْيَوْمِ التَّالِي، عَرَفَ الطَّبِيبُ بِسَرِقَةِ الدَّوَاءِ، فَطَرَدَهُ مِنَ الْعَمَلِ وَعَرَفَ الْفِيلُ بِطَمَعِ الْقِرْدِ، فَطَرَدَهُ مِنَ الْعَمَلِ أَيْضًا.

وَهَكَذَا يَنَالُ الطَّمَّاعُ جَزَاءَهُ دَائِمًا.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ١٧-١٩.)

الكلمات

طَمَّاع (ج) طَمَّاعُونَ	açgözlü, hırslı, tamahkâr
سَيُصْبِحُ	olacak
أَغْنَى	daha zengin; en zengin
قَرَأَ	okudu
صَحِيفَة (ج) صُحُف	gazete
يَبْحَثُ (عَنْ)	...i arıyor
عُمَّال (م) عَامِل	işçiler
وَافَق	uygun buldu, kabul etti
اِشْتَغَلَ	çalıştı, meşgul oldu
بِنَشَاطٍ كَبِيرٍ	büyük bir gayretle
ضَاعَفَ	katladı, iki katına çıkardı
أَجْر (ج) أُجُور	ücret
اِنْتِهَاء	bitiş, bitme, sona erme
حَارِس (ج) حُرَّاس	bekçi, koruma, koruyan
مُسْتَوْصَف (م) مُسْتَوْصَفَات	klinik, muayenehane
صِحِّي	sağlıkla ilgili, sıhhî
تَعَب	yorgunluk
نَامَ	uyudu
حِرَاسَة	koruma, bekçilik
نَوْم	uyku, uyuma
عَمِيق	derin
لِصّ (ج) لُصُوص	hırsız
صَيْدَلِيَّة (ج) صَيْدَلِيَّات	eczane
سَرَقَ	çaldı
دَوَاء (ج) أَدْوِيَة	ilaç
عَرَفَ	bildi, öğrendi; tanıdı
سَرِقَة	hırsızlık
طَرَدَ	kovdu
طَمَعَ	açgözlü oldu
يَنَالُ	ulaşıyor, elde ediyor

6. AÇGÖZLÜ MAYMUN

Maymun sürekli ormandaki hayvanların nasıl en zengini olacağını düşünüyordu. Gazetede filin, yavrularına ev yapmaları için işçi aradığını okudu. Hemen ona gitti. Fil, maymunun kendi yanında çalışmasını kabul etti.

Maymun büyük bir gayretle çalıştı. Fil de ücretini iki katına çıkardı.

Maymun işi bittikten sonra, sağlık kliniğinde gece bekçisi olarak çalıştı. Gündüz çok yorulduğu için bekçilik sırasında derin uykuya daldı. Sağlık kliniğinin eczanesine hırsız girdi ve oradaki bütün ilaçları çaldı.

Ertesi gün, doktor ilaçların çalındığını öğrendi ve maymunu işten kovdu. Fil, maymunun açgözlülüğünü öğrenince o da hemen maymunu işten kovdu.

İşte açgözlü olan böyle her zaman cezasını bulur.

الأسئلة

١. مَا عَمَلُ «كانَ وَأَخَواتُها»؟

أ تَنْصِبُ الاسْمَ وَتَرْفَعُ الْخَبَرَ.

ب تَرْفَعُ الاسْمَ وَتَنْصِبُ الْخَبَرَ.

ج تَنْصِبُ الاسْمَ وَالْخَبَرَ.

د تَرْفَعُ الاسْمَ وَالْخَبَرَ.

٢. لِمَاذَا بَحَثَ الْفِيلُ عَنْ عُمَّالٍ؟

أ لِتَنْظِيفِ بَيْتِهِ.

ب لِحَمْلِ بَضائِعِهِ.

ج لِبِناءِ مَنْزِلٍ لِأَبَوَيْهِ.

د لِبِناءِ مَنْزِلٍ لِأَوْلادِهِ.

٣. لِمَاذَ ضَاعَفَ الْفِيلُ أَجْرَ الْقِرْدِ؟

أ لِأَنَّهُ اِشْتَغَلَ بِنَشَاطٍ كَبِيرٍ.

ب لِأَنَّهُ وَعَدَهُ بِمُضاعَفَةِ أجْرِهِ.

ج لِأنَّ الْقِرْدَ طَالَبَ بِمُضاعَفَةِ أجْرِهِ.

د لِأَنَّهُ اِسْتَحَقَّ أَكْثَرَ مِنْ هَذَا الأَجْرِ.

٤. لِمَاذَ نَامَ الْقِرْدُ أَثْنَاءَ الْحِرَاسَةِ؟

أ لأَنَّهُ سَهِرَ فِي اللَّيْلَةِ الْمَاضِيَةِ.

ب مِنْ شِدَّةِ تَعَبِهِ فِي النَّهَارِ.

ج لأَنَّهُ يُحِبُّ النَّوْمَ كَثِيرًا.

د لأَنَّهُ تَنَاوَلَ دَوَاءً مُنَوِّمًا.

٥. لِماذَ طَرَدَ الفِيلُ القِرْدَ مِنَ الْعَمَلِ؟

أ لأَنَّهُ عَرَفَ بِسَرِقَةِ الدَّوَاءِ.

ب لأَنَّهُ عَرَفَ بِمَرَضِهِ.

ج لأَنَّهُ عَرَفَ بِطَمَعِهِ.

د لأَنَّهُ عَرَفَ بِحِيلَتِهِ.

٦. نَفْهَمُ مِنَ الْقِطْعَةِ أَعْلَاهُ:

أ اَلْقِردُ الطَّمَّاعُ يَعْمَلُ فِي عَمَلٍ ثَانٍ بِسَبَبِ طَمَعِهِ.

ب اَلْقِردُ الطَّمَّاعُ يَعْمَلُ فِي عَمَلٍ ثَانٍ بِسَبَبِ اِحْتِيَاجِهِ لِلنُّقُودِ.

ج اَلْقِردُ الطَّمَّاعُ يَعْمَلُ فِي عَمَلٍ ثَانٍ لِأَنَّهُ يُحِبُّ الْعَمَلَ.

د اَلْقِردُ الطَّمَّاعُ يَعْمَلُ فِي عَمَلٍ ثَانٍ بِسَبَبِ دُيُونِهِ الْكَثِيرَةِ.

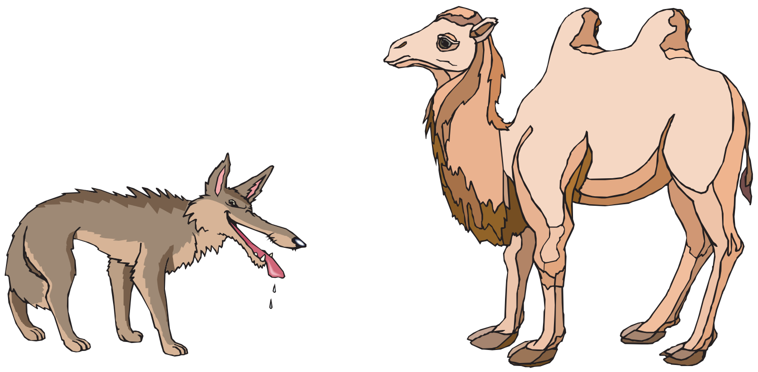

٧. جَمْلُو وَالذِّئْبُ

حَزِنَتْ اَلْأُمَّهَاتُ كَثِيرًا عَلَى فَقْدِ أَوْلَادِهِنَّ، فَذَهَبْنَ إِلَى جَمْلُو حَكِيمِ الْغَابَةِ لِيُخَلِّصَهُنَّ مِنَ الذِّئْبِ الشَّرِسِ، فَاجْتَمَعَ بِالْحَيَوَانَاتِ وَقَالَ لَهَا:

- بِالتَّعَاوُنِ نَتَخَلَّصُ مِنَ الذِّئْبِ الشَّرِسِ.

وَفِي الْيَوْمِ التَّالِي، تَجَمَّعَتْ اَلْحَيَوَانَاتُ وَقَرَّرَتْ تَنْفِيذَ الْخُطَّةِ الَّتِي رَسَمَهَا لَهَا جَمْلُو.

وَاخْتَبَأَتْ تَنْتَظِرُ مُرُورَ الذِّئْبِ الشَّرِسِ.

وَعِنْدَمَا مَرَّ الذِّئْبُ، هَجَمَتْ عَلَيْهِ الْحَيَوَانَاتُ وَضَرَبَتْهُ كَثِيرًا وَرَبَطَتْهُ بِالْحَبْلِ، وَقَامَ جَمْلُو بِخَلْعِ أَسْنَانِهِ.

وَهَكَذَا تَخَلَّصَتْ اَلْحَيَوَانَاتُ بِتَعَاوُنِهَا مِنَ الذِّئْبِ الشَّرِسِ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٢٣-٢٥.)

اَلعِلْمُ صَيْدٌ
وَضَبْطُهُ قَيْدٌ.

“İlim bir avdır, onu yakalamak kaydetmekledir.”

الكلمات

حَزِنَ	üzüldü
أُمَّهَاتٌ (م) أُمّ	anneler
فَقْد	kaybetmek
حَكِيم (ج) حُكَمَاء	bilge, filozof
يُخَلِّصُ	kurtarıyor
شَرِس	kötü kalpli, kötü niyetli
اِجْتَمَعَ بـ	toplantı yaptı, toplandı
تَعَاوُن	işbirliği, yardımlaşma
يَتَخَلَّصُ (مِنْ)	...den kurtuluyor
الْيَوْم التَّالِي	ertesi gün
تَجَمَّعَ	toplandı, bir araya geldi
قَرَّرَ	kararlaştırdı, karar aldı
تَنْفِيذ	uygulama, yürütme
خُطَّة (ج) خُطَط	plan
رَسَمَ	çizdi, yaptı (plan vb.)
اخْتَبَأَ	saklandı, gizlendi
مُرُور	geçiş, uğrama
هَجَمَ (عَلَى)	...e saldırdı, hücum etti
ضَرَبَ	vurdu, dövdü
رَبَطَ	bağladı
حَبْل (ج) حِبَال	ip
قَامَ (بِ)	...i yaptı
خَلْعٌ	sökmek
أَسْنَان (م) سِنّ	dişler

7. CEMLÛ VE KURT

Anneler çocuklarını kaybettiklerine çok üzüldüler. Kendilerini kötü kalpli kurttan kurtarsın diye ormanın bilgesi Cemlû'ya gittiler. Cemlû, hayvanlarla toplantı yapıp onlara şöyle dedi:

"İşbirliğiyle kötü kalpli kurttan kurtuluruz."

Ertesi gün, hayvanlar bir araya gelip Cemlû'nun kendileri için yaptığı planı uygulama kararı aldılar.

Kötü kalpli kurdun geçişini bekler hâlde saklandılar.

Kurt geçince, hayvanlar ona saldırdı, onu fena hâlde dövüp iple bağladılar. Cemlû, dişlerini söktü.

Böylece hayvanlar iş birliğiyle kötü kalpli kurttan kurtuldular.

الأسئلة

١. عَلَى ماذَا حَزِنَتْ الْأُمَّهَات؟

أ عَلَى مَرَضِ أَوْلادِهِنَّ.

ب عَلَى رُسُوبِ أَوْلادِهِنَّ.

ج عَلَى فَقْدِ أَوْلادِهِنَّ.

د عَلَى فِرَارِ أَوْلادِهِنَّ.

٢. مَا وَظِيفَةُ جَمْلُو؟

أ قَاضِي الْغَابَةِ .

ب حَكِيمُ الْغَابَةِ.

ج مَلِكُ الْغَابَةِ.

د حَارِسُ الْغَابَةِ.

٣. لِمَاذَ نُصِبَ «لِيُخَلِّصَهُنَّ»؟

أ لأَنَّهُ نُصِبَ بِأَنْ الظَّاهِرَة.

ب لأَنَّهُ نُصِبَ بِأَنْ الْمُضْمَرَة.

ج لأَنَّهُ نُصِبَ بِسَبَبِ اِتِّصَالِهِ بِهِنَّ.

د لأَنَّهُ مَفْعُولٌ بِهِ.

٤. مَنْ قَامَ بِخَلْعِ أَسْنَانِ الذِّئْبِ؟

أ جَمْلو.

ب الْحَيَوَانَات.

ج الأُمَّهَات.

د الأَوْلاد.

٥. كَيْفَ تَخَلَّصَتْ الحَيَوَانات مِنَ الذِّئْبِ الشَّرِسِ؟

أ بِفِرَارِهَا.

ب بِتَعَاوُنِهَا.

ج بِمُشَاجَرَتِهَا.

د بِمُقَابَلَتِهَا.

٦. نَفْهَمُ مِنَ الْقِطْعَةِ أَعْلاَهُ:

أ نَجَحَتْ اَلْحَيَوَانَاتُ لِأَنَّهُمْ أَخْبَرُوا اَلشُّرْطَةَ.

ب نَجَحَتْ الْحَيَوَانَاتُ بِاسْتِعْمَالِ بَنَادِق.

ج نَجَحَتْ الْحَيَوَانَاتُ بِمُسَاعَدَةِ طَبِيبِ الأَسْنَانِ.

د نَجَحَتْ الْحَيَوَانَاتُ وِفْقَ خُطَّةٍ.

٨. اَلْفَرِيقُ الْمَغْلُوبُ

نَزَلَ فَرِيقُ كُرَةِ الْقَدَمِ الأَحْمَرُ وَالأَصْفَرُ إِلَى الْمَلْعَبِ. وَعِنْدَمَا حَضَرَ الْحَكَمُ، أَطْلَقَ صَفَّارَةَ بَدْءِ الْمُبَارَاةِ. وَبَعْدَ رُبْعِ سَاعَةٍ أَحْرَزَ الْفَرِيقُ الأَحْمَرُ هَدَفًا.

فَقَامَ مُشَجِّعُو الْفَرِيقِ الأَحْمَرِ يَهْتِفُونَ وَيُصَفِّقُونَ فَرَحًا.

وَفِي الشَّوْطِ الثَّانِي تَمَكَّنَ الْفَرِيقُ الأَصْفَرُ مِنْ إِحْرَازِ هَدَفِ التَّعَادُلِ، فَقَامَ مُشَجِّعُو الْفَرِيقِ الأَصْفَرِ يَهْتِفُونَ وَيُصَفِّقُونَ فَرَحًا. فَغَضِبَ جُمْهُورُ الْفَرِيقِ الأَحْمَرِ، وَنَزَلُوا إِلَى الْمَلْعَبِ، وَأَحْدَثُوا الْفَوْضَى.

أَمَّا مُشَجِّعُو الْفَرِيقِ الأَصْفَرِ، فَقَدْ كَانُوا مُؤَدَّبِينَ، بَقُوا فِي أَمَاكِنِهِمْ يَنْتَظِرُونَ قَرَارَ الْحَكَمِ الَّذِي أَعْلَنَ فَوْزَ الْفَرِيقِ الأَصْفَرِ لِأَدَبِهِمْ وَحُسْنِ أَخْلَاقِهِمْ وَتَصَرُّفِهِمْ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٥٩-٦١.)

الكلمات

فَرِيق (ج) فُرُوق	takım
نَزَلَ	indi, (sahaya) çıktı
أَحْمَر	kırmızı
أَصْفَر	sarı
مَلْعَب (ج) مَلَاعِب	stadyum, saha
أَطْلَقَ	çaldı (düdük için)
صَفَّارَة (ج) صَفَّارَات	düdük
بَدْء	başlama, başlangıç
مُبَارَاة (ج) مُبَارَيَات	maç, karşılaşma, müsabaka
رُبْع	çeyrek, dörtte bir
أَحْرَزَ	kaydetti, attı (gol)
هَدَف (ج) أَهْدَاف	gol
وَقَفَ	durdu, ayağa kalktı
مُشَجِّع (ج) مُشَجِّعُون	taraftar
يَهْتِفُ	tezahürat yapıyor
يُصَفِّقُ	alkışlıyor, el çırpıyor
شَوْط (ج) أَشْوَاط	yarı (maç için)
تَمَكَّنَ (مِنْ)	...ebildi (yapabildi)
إِحْرَاز	kaydetme, atma (gol için)
تَعَادُل	beraberlik, eşitlik
غَضِبَ	kızdı, sinirlendi
جُمْهُور (ج) جَمَاهِير	taraftar; kalabalık, halk, izleyici
أَحْدَثَ	çıkardı (karışıklık)
فَوْضَى	karışıklık, olay (maçta vb.)
أَمَّا ... فَـ...	ancak, ...e gelince
مُؤَدَّب (ج) مُؤَدَّبُون	centilmen; terbiyeli
أَمَاكِن (م) مَكَان	yerler
أَعْلَنَ	ilan etti, açıkladı
فَوْز	kazanım, kazanmak
حُسْن	iyilik
تَصَرُّف	davranış

8. MAĞLUP TAKIM

Kırmızı ve sarı futbol takımları sahaya indi. Hakem gelince, maçın başlama düdüğünü çaldı. On beş dakika sonra, kırmızı takım bir gol attı.

Kırmızı takımın taraftarları sevinçten tezahürat yapıp, alkışlayarak ayağa kalktılar.

İkinci yarıda sarı takım beraberlik gölünü atma imkânı buldu. Sarı takımın taraftarları sevinçten tezahürat yapıp alkışlayarak ayağa kalktılar. Bunun üzerine kırmızı takım taraftarları kızıp sahaya indiler ve olay çıkardılar.

Ancak sarı takımın taraftarları centilmendiler. Centilmenlikleri, güzel ahlâk ve davranışlarından dolayı, sarı takımın kazandığını ilân eden hakem kararını bekleyerek yerlerinde kaldılar.

الأسئلة

١. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «اَلْمُبَارَاة»؟

أ   اَلْمُنَاجَاة.

ب   اَلْمُسَابَقَة.

ج   اَلْمُقَاتَلَة.

د   اَلْمُعَاوَنَة.

٢. مَتَى أَحْرَزَ الْفَرِيقُ الْأَحْمَرُ هَدَفًا؟

أ   بَعْدَ عَشْرِ دَقَائِق.

ب   بَعْدَ ثَلَاث عَشْرَة دَقِيقَةً.

ج   بَعْدَ رُبْعِ سَاعَةٍ.

د   بَعْدَ ثُلُثِ سَاعَةٍ.

٣. مَتَى اِسْتَطَاعَ الْفَرِيقُ الْأَصْفَرُ إِحْرَازَ هَدَفِ التَّعَادُلِ؟

أ فِي الشَّوْطِ الثَّانِي.

ب فِي الدَّقِيقَةِ الْعِشْرِينَ.

ج فِي الدَّقِيقَةِ الثَّلَاثِينَ.

د فِي الدَّقِيقَةِ التِّسْعِينَ.

٤. لِمَاذَا بَقِيَ مُشَجِّعُو الْفَرِيقِ الْأَصْفَرِ فِي أَمَاكِنِهِمْ؟

أ لِيَنْتَظِرُوا نِهَايَةَ الْمُبَارَاة.

ب لِيَنْتَظِرُوا اِنْفِتَاحَ الْأَبْوَاب.

ج لِيَنْتَظِرُوا قَرَارَ الْحَكَم.

د لِيَنْتَظِرُوا حَافِلَاتِ النَّادِي.

٥. لِمَاذَا أَعْلَنَ الْحَكَمُ فَوْزَ الْفَرِيقِ الْأَصْفَرِ؟

أ لِشَجَاعَتِهِمْ.

ب لِأَدَائِهِمْ.

ج لِسُوءِ أَخْلَاقِهِمْ.

د لِأَدَبِهِمْ.

٦. نَفْهَمُ حَسْبَ الْقِطْعَةِ أَعْلَاهُ:

أ يَتِمُّ لَعِبُ كُرَةِ الْقَدَمِ بِمُرَاقَبَةِ حَكَمٍ.

ب مُدَّةُ مُبَارَاةِ كُرَةِ الْقَدَمِ هِيَ تِسْعُونَ دَقِيقَةً.

ج عَدَدُ لَاعِبُو كُرَةِ الْقَدَمِ اِثْنَيْنِ وَعِشْرِينَ لَاعِبًا.

د يَنْتَهِي لَعِبُ كُرَةِ الْقَدَمِ بِصَفَّارَةِ الْحَكَمِ.

٩. عِقَابُ نَمُّوسٍ

كَانَ نَمُّوسُ يُحِبُّ الْكَذِبَ كَثِيرًا، لِذَلِكَ كَانَتْ اَلْحَيَوَانَاتُ تَبْتَعِدُ عَنْهُ وَلَا تُصَدِّقُهُ.

وَفِي أَحَدِ الأَيَّامِ، نَادَى بِأَعْلَى صَوْتِهِ:

- أَنْتُمْ مَدْعُوُّونَ إِلَى غَدَاءٍ عَنْ مَلِكِ الْغَابَةِ.

ذَهَبَ فَرْفُورُ إِلَى الأَسَدِ مَلِكِ الْغَابَةِ لِيَسْأَلَ عَنِ الْوَلِيمَةِ، فَقَالَ لَهُ الْمَلِكُ:

- فَرْفُورُ! فَنَمُّوسُ مَشْهُورٌ بِالْكَذِبِ.

فَقَرَّرَ الْقِرْدُ وَالْكَلْبُ وَالْمَاعِزُ تَأْدِيبَ نَمُّوسٍ، فَحَفَرُوا حُفْرَةً فِي الطَّرِيقِ وَقَالُوا:

- هَيَّا لِنَتَسَابَقْ! وَالَّذِي يَفُوزُ، لَهُ جَائِزَةٌ.

فَقَالَ نَمُّوسُ:

- أَنَا أَسْرَعُكُمْ، أَنَا سَأَفُوزُ.

وَبَدَأَ السِّبَاقُ وَانْطَلَقَ نَمُّوسُ بِأَقْصَى سُرْعَتِهِ بَيْنَمَا الْقِرْدُ وَالْكَلْبُ وَالْمَاعِزُ يَرْكُضُونَ بِبُطْءٍ شَدِيدٍ، وَعِنْدَمَا وَصَلَ نَمُّوسُ الْحُفْرَةَ وَقَعَ فِيهَا، فَضَحِكَ عَلَيْهِ أَصْدِقَاؤُهُ.

وَمِنْ حِينِهَا أَصْبَحَ صَادِقًا لَا يَكْذِبُ أَبَدًا.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٢٠-٢٢.)

خَيْرٌ لَكَ أَنْ تَسْأَلَ مَرَّتَيْنِ مِنْ أَنْ تُخْطِئَ مَرَّةً وَاحِدَةً.

"İki kere soru sorman bir kere hata yapmandan daha iyidir."

الكلمات

عِقَاب	ceza, cezalandırma
كَذِب	yalan
نَادَى	seslendi, bağırdı
بِأَعْلَى صَوْتِهِ	olanca sesiyle, avazı çıktığınca
مَدْعُوٌّ (ج) مَدعُوُّونَ	davetli
غَدَاء	öğlen yemeği
يَسْأَلُ (عن)	...i/hakkında soruyor
وَلِيمَة (ج) وَلَائِم	ziyafet
قَرَّرَ	kararlaştırdı, karar verdi
تَأْدِيب	ders verme, cezalandırma, dersini verme
حَفَرَ	kazdı, eşti
حُفْرَة (ج) حُفَر	çukur, kuyu
يَتَسَابَقُ	yarışıyor
يَفُوزُ	kazanıyor, ödülü elde ediyor
جَائِزَةٌ (ج) جَوَائِز	ödül
سِبَاق	yarış, müsabaka
اِنْطَلَقَ	fırladı, atıldı
بِأَقْصَى سُرْعَتِهِ	tüm hızıyla, olanca hızıyla
بِبُطْءٍ شَدِيدٍ	oldukça yavaş, son derece yavaş
صَادِق	doğru, güvenilir, dürüst
يَكْذِبُ	yalan söylüyor

9. NEMMÛS'UN CEZALANDIRILMASI

Nemmûs yalanı çok severdi. Bunun için hayvanlar ondan uzak duruyor ve kendisine inanmıyorlardı.

Günlerden bir gün, Nemmûs olanca sesiyle bağırdı:

"Ormanın kralı tarafından bir öğle yemeğine davetlisiniz."

Ferfûr ziyafeti sormak için ormanın kralı aslana gitti. Kral ona şöyle dedi:

"Ferfûr! Nemmûs yalanıyla ünlüdür."

Maymun, köpek ve keçi, Nemmûs'a ders vermeye karar verdiler. Yola bir kuyu kazıp şöyle dediler:

"Haydi yarışalım! Kim kazanırsa ödül onundur."

Nemmûs;

"En hızlınız benim. Ben kazanacağım." dedi.

Yarış başladı. Maymun, köpek ve keçi çok yavaş koşarken, Nemmûs olanca hızıyla atıldı. Nemmûs kuyuya ulaşıp içine düştüğünde arkadaşları ona güldü.

O günden sonra asla yalan söylemeyen dürüst biri oldu.

الأسئلة

١. لِمَاذَا كَانَتِ الْحَيَوَانَاتُ تَبْتَعِدُ عَنْ نَمُّوسٍ؟

أ لِأَنَّهُ كَانَ يُحِبُّ الْمِزَاحَ كَثِيرًا.

ب لِأَنَّهُ كَانَ يُحِبُّ الْعَيْشَ كَثِيرًا.

ج لِأَنَّهُ كَانَ يُحِبُّ الْقِرَاءَةَ كَثِيرًا.

د لِأَنَّهُ كَانَ يُحِبُّ الْكَذِبَ كَثِيرًا.

٢. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «يَبْتَعِدُ عَنْ»؟

أ يَتَّجِهُ إِلَى.

ب يَقْتَرِبُ مِنْ.

ج يَخْتَلِفُ فِي.

د يَتَّفِقُ عَلَى.

٣. إِلَى أَيْنَ دَعَا نَمُّوسُ الْحَيَوَانَاتِ؟

أ إِلَى فَطُورٍ.

ب إِلَى عَشَاءٍ.

ج إِلَى غَدَاءٍ.

د إِلَى طَعَامٍ.

٤. عَمَّ سَأَلَ فَرْفُورُ الأَسَدَ؟

أ عَنِ الْوَلِيمَةِ.

ب عَنْ نَمُّوسٍ.

ج عَنِ الْحَيَوَانَاتِ.

د عَنِ الْقِرْدِ.

٥. مَاذَا فَعَلَ أَصْدِقَاءُ نَمُّوسٍ عِنْدَمَا وَقَعَ فِي الْحُفْرَةِ؟

أ تَعَجَّبُوا.

ب ضَحِكُوا عَلَيْهِ.

ج أَنْقَذُوهُ.

د سَاعَدُوهُ.

٦. نُخْرِجُ مِنَ الْقِطْعَةِ أَعْلَاهُ:

أ أَحْيَانًا يَجِبُ أَنْ يُضْرَبَ الَّذِينَ يَكْذِبُونَ دَائِمًا.

ب أَحْيَانًا يَجِبُ أَنْ يُصَدَّقَ الَّذِينَ يَكْذِبُونَ دَائِمًا.

ج أَحْيَانًا يَجِبُ أَنْ يُؤَدَّبَ الَّذِينَ يَكْذِبُونَ دَائِمًا.

د أَحْيَانًا يَجِبُ أَنْ يُكَذَّبَ عَنِ الَّذِينَ يَكْذِبُونَ دَائِمًا.

١٠. شِبْلُو السَّعِيدُ

شِبْلُو اِبْنُ مَلِكِ الْغَابَةِ، عِنْدَهُ دَرَّاجَةٌ جَمِيلَةٌ.

وَكَانَ وَالِدُهُ يَشْتَرِي لَهُ كُلَّ مَا يَطْلُبُهُ مِنَ اللُّعَبِ وَالثِّيَابِ.

فِي عِيدِ مِيلَادِهِ الْخَامِسِ اِشْتَرَى لَهُ سَيَّارَةً، وَفِي عِيدِ مِيلَادِهِ السَّادِسِ اِشْتَرَى لَهُ قِطَارًا.

وَذَاتَ يَوْمٍ مَرِضَ شِبْلُو، فَأَحْضَرَ لَهُ أَبُوهُ طَبِيبَةَ الْغَابَةِ، فَحَصَتْ الطَّبِيبَةُ شِبْلُو فَلَمْ تَجِدْهُ مَرِيضًا، وَقَالَتْ لِوَالِدِهِ:

- يَا سَيِّدِي مَلِكَ الْغَابَةِ! اِبْنُكَ لَيْسَ مَرِيضًا، وَإِنَّمَا هُوَ حَزِينٌ وَكَئِيبٌ. دَعْهُ يَخْرُجْ إِلَى الْغَابَةِ لِيَلْعَبَ مَعَ أَصْدِقَائِهِ!

وَفِي الْيَوْمِ التَّالِي، أَقَامَ الْمَلِكُ حَفْلَةً لِشِبْلُو، حَضَرَهَا صِغَارُ حَيَوَانَاتِ الْغَابَةِ، وَفَرِحُوا بِهَا كَثِيرًا.

وَهَكَذَا صَارَ لِشِبْلُو أَصْدِقَاءُ يَلْعَبُ مَعَهُمْ كُلَّ يَوْمٍ، وَيَضْحَكُ وَيَمْرَحُ، فَنَسِيَ أَحْزَانَهُ، وَعَادَتْ إِلَيْهِ صِحَّتُهُ وَعَافِيَتُهُ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٢٦-٢٨.)

اَلْبَعِيدُ عَنِ الْعَيْنِ
بَعِيدٌ عَنِ الْقَلْبِ.

"Gözden ırak olan,
gönülden de ırak olur."

الكلمات

hasta	مَرِيض (ج) مَرْضَى	çocuk, oğul	ابْن (ج) أَبْنَاء
bayım, efendim!	يَا سَيِّدِي!	bisiklet	دَرَّاجَةٌ (ج) دَرَّاجَات
moralsiz, morali bozuk, canı sıkkın	كَئِيبٌ	satın alıyor	يَشْتَرِي
bırak onu!	دَعْهُ!	oyuncaklar	لُعَب (م) لُعْبَة
(parti vb.) düzenledi, verdi	أَقَامَ	elbiseler	ثِيَاب (م) ثَوْب
parti, tören	حَفْلَة (ج) حَفَلَات	doğum günü	عِيد مِيلَادِهِ
oldu	صَارَ	beşinci	خَامِس
gülüyor	يَضْحَكُ	satın aldı	اشْتَرَى
neşeleniyor, eğleniyor	يَمْرَحُ	altıncı	سَادِس
unuttu	نَسِيَ	tren	قِطَار (ج) قِطَارَات
üzüntüler	أَحْزَان (م) حُزْن	getirdi	أَحْضَرَ
sağlık	صِحَّة	muayene etti, kontrol etti, inceledi	فَحَصَ
afiyet	عَافِيَة	buluyor	يَجِدُ

10. MUTLU ŞİBLÛ

Şiblû orman kralının oğludur. Güzel bir bisikleti var.

Babası ona istediği her oyuncak ve elbiseyi alırdı.

Beşinci doğum gününde ona bir araba, altıncı doğum gününde ise bir tren aldı.

Bir gün Şiblû hastalandı. Babası ona ormanın hanım doktorunu getirdi. Doktor, Şiblû'yu muayene etti; ancak onda bir hastalık bulamadı. Babasına;

"Sayın ormanın kralı! Oğlunuz hasta değil. O yalnızca üzüntülü ve moralsiz. Bırakın onu arkadaşlarıyla oynamak için ormana çıksın!" dedi.

Ertesi gün Kral, Şiblû için bir parti düzenledi. Partiye ormandaki hayvanların yavruları da katıldı, çok neşelendiler.

Böylece Şiblû'nun her gün kendileriyle oynadığı, gülüp eğlendiği arkadaşları oldu. Üzüntülerini unuttu, sağlığına tekrar kavuştu.

الأسئلة

١. مَنْ شِبْلُو؟

أ مَلِكُ الْغَابَةِ.

ب طَبِيبُ الْغَابَةِ.

ج اِبْنُ مَلَكِ الْغَابَةِ.

د حَكِيمُ الْغَابَةِ.

٢. مَاذَا كَانَ يَشْتَرِي وَالِدُ شِبْلُو لَهُ؟

أ كَانَ يَشْتَرِي لَهُ كُلَّ مَا يَطْلُبُهُ مِنَ اللُعَبِ وَالثِّيَابِ.

ب كَانَ يَشْتَرِي لَهُ كُلَّ مَا يَطْلُبُهُ مِنَ الْمَأْكَلِ وَالْمَلْبَسِ.

ج كَانَ يَشْتَرِي لَهُ كُلَّ مَا يَطْلُبُهُ مِنَ السَّيَّارَاتِ وَالطَّائِرَاتِ.

د كَانَ يَشْتَرِي لَهُ كُلَّ مَا يَطْلُبُهُ مِنَ الْكُتُبِ وَالْمَجَلَّاتِ.

٣. مَتَى اِشْتَرَى وَالِدُ شِبْلُو لَهُ سَيَّارَةً؟

أ فِي عِيدِ مِيلَادِهِ الثَّالِثِ.

ب فِي عِيدِ مِيلَادِهِ الرَّابِعِ.

ج فِي عِيدِ مِيلَادِهِ الْخَامِسِ.

د فِي عِيدِ مِيلَادِهِ السَّادِسِ.

٤. مَتَى اِشْتَرَى وَالِدُ شِبْلُو لَهُ قِطَارًا؟

أ فِي عِيدِ مِيلَادِهِ الثَّالِثِ.

ب فِي عِيدِ مِيلَادِهِ الرَّابِعِ.

ج فِي عِيدِ مِيلَادِهِ الْخَامِسِ.

د فِي عِيدِ مِيلَادِهِ السَّادِسِ.

٥. بِمَاذَا فَرِحَ صِغَارُ حَيَوَانَاتِ الْغَابَةِ؟

أ فَرِحَ بِالْمَأْدُبَةِ الَّتِي أَقَامَهَا الْمَلِكُ.

ب فَرِحَ بِالْحَفْلَةِ الَّتِي أَقَامَهَا الْمَلِكُ.

ج فَرِحَ بِالْحَفْلَةِ الَّتِي أَقَامَتْهَا الْمَلِكَةُ.

د فَرِحَ بِالطَّعَامِ الَّذِي قَدَّمَهُ الْمَلِكُ.

٦. نُخْرِجُ مِنَ الْقِطْعَةِ أَعْلَاهُ:

أ يَكُونُ الْأَوْلَادُ الَّذِينَ لَيْسَ لَدَيْهِمْ إِخْوَانٌ مَرْضَى دَائِمًا.

ب اَلْهَدَايَا وَحْدَهَا تَكْتَفِي إِلَى إِسْعَادِ الْأَوْلَادِ.

ج اَللُّعْبَاتُ وَحْدَهَا لَا تَكْتَفِي إِلَى إِسْعَادِ الْأَوْلَادِ.

د يَجِبُ أَنْ يَزِيدَ مَصْرُوفَ الْأَوْلَادِ الْمَرْضَى لِإِشْفَائِهِمْ.

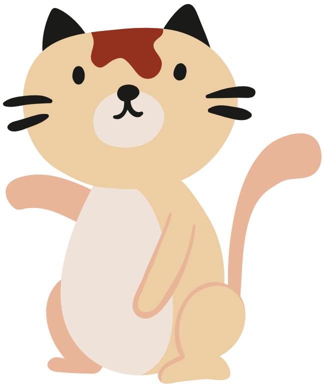

١١. قَطْقُوطُ الْكَذَّابُ

كَانَ قَطْقُوطُ يُحِبُّ الْمِزَاحَ كَثِيرًا. فَقَالَ لِأَصْدِقَائِهِ يَوْمًا:

- اِخْتَبِئُوا أَيُّهَا الأَصْدِقَاءُ!.. لَقَدْ رَأَيْتُ مَخْلُوقًا عَجِيبًا يَأْكُلُ كُلَّ شَيْءٍ فِي طَرِيقِهِ...

خَافَتْ اَلْحَيوَانَاتُ وَهَرَبَتْ، وَانْتَظَرَتْ ظُهُورَ ذَلِكَ الْمَخْلُوقِ الْعَجِيبِ، وَلَكِنَّهُ لَمْ يَظْهَرْ، فَعَرَفَتْ أَنَّ قَطْقُوطَ يَكْذِبُ عَلَيْهَا.

وَفِي الْيَوْمِ التَّالِي، اِشْتَرَى غَزَالُو حَيَّةً تَعْمَلُ بِالْقِيَادَةِ عَنْ بُعْدٍ، وَسَيَّرَهَا خَلْفَ قَطْقُوطَ، وَلَمَّا رَآهَا قَطْقُوطُ خَافَ كَثِيرًا، وَارْتَفَعَتْ حَرَارَتُهُ، وَلَزِمَ الْفِرَاشَ، فَزَارَهُ غَزَالُو وَأَهْدَاهُ الْحَيَّةَ، فَعَرَفَ قَطْقُوطُ أَنَّهَا لُعْبَةٌ وَوَعَدَ أَصْدِقَاءَهُ بِالْكَفِّ عَنِ الْكَذِبِ عَلَيْهِمْ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٣٢-٣٤.)

> اَلْعَاقِلُ مَنْ عَقَلَ لِسَانَهُ.
>
> “Akıllı kişi dilini tutabilendir.”

الكلمات

سَيَّرَ	yürüttü, hareket ettirdi
خَلْفَ	...in arkasında, ...in arkasına
اِرْتَفَعَ	yükseldi
لَزِمَ الْفِرَاشَ	yatağa düştü
زَارَ	ziyaret etti
أَهْدَى	hediye etti
لُعْبَة (ج) لُعَب	oyuncak
وَعَدَ (ب)	...i söz verdi, vaatte bulundu
كَفَّ (عَنْ)	...i bırakmak, ...i kesmek
كَذَّابُ (ج) كَذَّابُونَ	yalancı
مِزَاح	alay etmek, eğlenmek, şaka yapmak
اِخْتَبَأَ	gizlendi, saklandı
خَافَ	korktu
هَرَبَ	kaçtı
ظُهُور	ortaya çıkmak
يَظْهَرُ	ortaya çıkıyor
حَيَّة (ج) حَيَّات	yılan
قِيَادَة عَنْ بُعْدٍ	uzaktan kumanda etmek

11. YALANCI KATKÛT

Katkût şaka yapmayı çok severdi. Bir gün arkadaşlarına şöyle dedi:

"Saklanın arkadaşlar!.. Yoluna çıkan her şeyi yiyen acayip bir yaratık gördüm..."

Hayvanlar korkup kaçtı. Acayip yaratığın ortaya çıkmasını beklediler; ama çıkmadı. Katkût'un kendilerine yalan söylediğini anladılar.

Ertesi gün, Gazâlû uzaktan kumandayla çalışan bir yılan satın alıp Katkût'un arkasından yürüttü. Katkût onu görünce çok korktu. Ateşi yükseldi ve yatağa düştü. Gazâlû kendisini ziyaret edip yılanı ona hediye etti. Katkût, yılanın oyuncak olduğunu anladı ve arkadaşlarına yalan söylemeyi bırakacağı sözünü verdi.

الأسئلة

١. مَاذَا كَانَ قَطْقُوط يُحِبُّ كَثِيرًا؟

أ   اَلأَكْل.

ب   الْجَرْي.

ج   اللَّعِب.

د   المِزَاح.

٢. مَاذَا كَانَ يَأْكُلُ الْمَخْلُوقُ الْعَجِيبُ؟

أ   كَانَ يَأْكُل كُلَّ مَا يَرَاهُ.

ب   كَانَ يَأْكُل كُلَّ شَيْءٍ فِي طَرِيقِهِ.

ج   كَانَ يَأْكُل كُلَّ مَا يُقَدِّمُهُ النَّاسُ.

د   كَانَ يَأْكُل كُلَّ مَا يَجِدُهُ.

٣. مَاذَا اِنْتَظَرَت الْحَيَوَانات؟

أ ظُهُورَ الْمَخْلُوقِ الْعَجِيب.

ب ظُهُورَ الضَّوْءِ الْأَخْضَرِ.

ج ظُهُورَ الشَّمسِ.

د ظُهُورَ قَطْقُوطِ الْكَذَّابِ.

٤. مَاذَا عَرَفَت الْحَيَوَانات؟

أ أَنَّ قَطْقُوطَ صَادِقٌ فِي وَعْدِهِ.

ب أَنَّ قَطْقُوطَ يُحِبُّ الْمُسَاعَدَةَ.

ج أَنَّ قَطْقُوطَ يَكْذِبُ عَلَيْهَا.

د أَنَّ الْمَخْلُوقَ الْعَجِيبَ مَوْجُودٌ.

٥. بِمَاذَا تَعْمَلُ الْحَيَّةُ؟

أ بِالْبَنْزِينِ الْمُمْتَاز.

ب بِالْقِيَادَةِ عَنْ بُعْدٍ.

ج بِقِيَادَةِ صَاحِبِهَا.

د بِالْغَازِ الطَّبِيعِيِّ.

٦. نُخْرِجُ مِنَ الْقِطْعَةِ أَعْلَاهُ:

أ يَجِبُ أَنْ نَتَحَمَّلَ إِلَى مِزَاحِ أَصْدِقَاءِنَا.

ب يَجِبُ أَلَّا نَخَافَ مِنْ حَيَّاتٍ تَعْمَلُ بِالْقِيَادَةِ عَنْ بُعْدٍ.

ج يُمْكِنُ أَنْ يَكْرَهَ الآخَرُونَ مِنَ الْمِزَاحِ الَّذِي نُحِبُّهُ.

د قَطْقُوطُ تَرَكَ بَلْدَتَهُ بِسَبَبِ خَجَلِهِ.

١٢. دَبْدُوبُ يَصْطَادُ السَّمَك

قَالَتْ اَلأُمُّ لِابْنِهَا الصَّغِيرِ دَبْدُوب:

- سَأَذْهَبُ لزِيَارَةِ خَالَتِكَ يَا بُنَيَّ، اِنْتَبِهْ لِنَفْسِكَ!

قَالَ لَهَا دَبْدُوبُ:

- سَمْعًا وَطَاعَةً يَا أُمِّي!

وَعِندَ الظُّهْرِ شَعَرَ دَبْدُوبُ بِالْجُوعِ، فَأَخَذَ سَلَّةً، وَذَهَبَ إِلَى النَّهْرِ لِيَصْطَادَ السَّمَكَ.

كَانَ دَبْدُوبُ مَاهِرًا فِي صَيْدِ السَّمَكِ، وَكُلَّمَا رَأَى سَمَكَةً اِصْطَادَهَا، وَلَمْ يَمُرَّ عَلَيْهِ وَقْتٌ طَوِيلٌ حَتَّى اصْطَادَ سَمَكًا كَثِيرًا، وَمَلأَ السَّلَّةَ حَتَّى عَجَزَ عَنْ حَمْلِهَا، فَنَادَى عَلَى صَدِيقِهِ ثَعْلُوب لِيُسَاعِدَهُ فِي حَمْلِهَا، تَعَاوَنَ دَبْدُوبُ وَثَعْلُوبُ عَلَى حَمْلِ السَّلَّةِ، وَجَلَسَا تَحْتَ شَجَرَةٍ يَشْوِيَانِ السَّمَكَ مَسْرُورَيْنِ فَرِحَيْنِ، وَتَقَاسَمَا مَا بَقِيَ مِنَ السَّمَكِ، وَأَخَذَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا حِصَّتَهُ إِلَى بَيْتِهِ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٣٥-٣٨.)

كُنْ مُسْتَمِعًا جَيِّدًا
لِتَكُونَ مُتَحَدِّثًا لَبِقًا!

"İyi bir konuşmacı olmak için iyi bir dinleyici ol!"

الكلمات

gördü	رَأَى	avlıyor	يَصْطَادُ
üzerinden geçiyor (zaman için)	يَمُرُّ (عَلَى)	balık	سَمَك (ج) أَسْمَاك
doldurdu	مَلَأَ	teyze	خَالَة (ج) خَالَات
...i yapamadı	عَجَزَ (عَنْ)	Kendine dikkat et, kendine iyi bak!	اِنْتَبِهْ لِنَفْسِكَ!
taşımak, taşıma	حَمْل	Baş üstüne!	سَمْعًا وَطَاعَةً!
kızartıyor, ızgara yapıyor	يَشْوِي	açlık	جُوع
mutlu, sevinçli	مَسْرُور	sepet	سَلَّة (ج) سَلَّات
neşeli, şen	فَرِحٌ	usta, becerikli, profesyonel	مَاهِر (ج) مَاهِرُونَ، مَهَرَة
bölüştü, paylaştı	تَقَاسَمَ	av(cılık)	صَيْد
kaldı	بَقِيَ	her ...dikçe, ne zaman ...se	كُلَّمَا
pay, hisse	حِصَّة (ج) حِصَص		

12. DEBDÛB BALIK AVLIYOR

Annesi küçük oğlu Debdûb'a şöyle dedi:

"Teyzeni ziyaret etmeye gideceğim yavrucuğum. Kendine dikkat et!"

Debdûb ona, "Baş üstüne anneciğim!" dedi.

Öğlen Debdûb acıktı. Bir sepet aldı ve balık avlamak için nehre gitti.

Debdûb, balık avlamada ustaydı. Her balık gördüğünde onu avlardı. Çok geçmeden bir sürü balık avlayıp sepeti taşıyamayacağı kadar doldurdu. Taşımada kendisine yardım etmesi için arkadaşı Salûb'u çağırdı. Debdûb ve Salûb sepeti taşımada yardımlaştılar. Ardından mutlu ve sevinçli bir hâlde balık kızartmak için bir ağacın altına oturdular. Kalan balıkları paylaştılar ve her biri kendi payını evine götürdü.

الأسئلة

١. إِلَى أَيْنَ سَتَذْهَبُ أُمُّ دَبْدوب؟

أ لِزِيَارَةِ عَمَّتِهِ.

ب لِزِيَارَةِ خَالَتِهِ.

ج لِزِيَارَةِ خَالِهِ.

د لِزِيَارَةِ عَمِّهِ.

٢. بِمَاذَا شَعَرَ دَبْدُوبُ عِنْدَ الظُّهْرِ؟

أ بِالْخَوْفِ.

ب بِالْعَطَشِ.

ج بِالْجُوعِ.

د بِالنُّعَاسِ

٣. لِمَاذَا ذَهَبَ دَبْدُوبُ إِلَى النَّهرِ؟

أ لِيَصْطَادَ السَّمكَ.

ب لِيَسْبَحَ.

ج لِيَرْكَبَ الزَّوْرَقَ.

د لِيَتَجَوَّلَ عَلَى شَاطِئِهِ.

٤. عَلَى مَاذَا تَعَاوَنَ دَبْدُوبُ وَثَعْلُوبُ؟

أ عَلَى حَمْلِ الأَسْمَاكِ.

ب عَلَى حَمْلِ الحَقَائِبِ.

ج عَلَى دَفْعِ السَّيَّارَةِ.

د عَلَى حَمْلِ السَلَّة.

٥. مَاذَا تَقَاسَمَ دَبْدُوبُ وَثَعْلُوبُ؟

أ جَمِيعَ الأَسْمَاكِ.

ب جَمِيعَ اللُّحُوم.

ج مَا بَقِيَ مِنَ اللُّحُومِ.

د مَا بَقِيَ مِنَ السَّمَكِ.

٦. مَا مُضَادُّ «سَمْعًا وَطَاعَةً»؟

أ عَلَى عَيْنِي وَرَأْسِي.

ب اَلْبَتَّة.

ج بِالطَّبْع.

د لَا أُوَافِقُ.

١٣. دَعْبُولُ قَائِدُ الصِّيصَانِ

فَرِحَتْ اَلدَّجَاجَةُ بِتَفْقِيسِ بَيْضِهَا، وَسُرَّتْ كَثِيرًا وَهِيَ تَرَى صِيصَانَهَا تَسِيرُ وَرَاءَهَا، وَتَأْكُلُ وَتَشْرَبُ مِنَ الصُّحُونِ الَّتِي تَضَعُهَا لَهَا صَاحِبَةُ الْبَيْتِ.

وَبَدَأَتْ اَلصِّيصَانُ تَكْبُرُ يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ، وَكَانَتْ تَتَزَاحَمُ عَلَى صَحْنِ الطَّعَامِ، وَانْتَبَهَ دَعْبُولُ إِلَى صُوصٍ ضَعِيفٍ لَمْ يَسْتَطِعْ مُزَاحَمَةَ إِخْوَانِهِ الأَقْوِيَاءِ، فَيَظَلُّ جَائِعًا بِدُونِ طَعَامٍ، فَأَشْفَقَ عَلَيْهِ، وَأَخَذَ بَعْضَ الطَّعَامِ وَقَدَّمَهُ لَهُ.

وَفِي الْيَوْمِ التَّالِي، ذَهَبَ دَعْبُولُ إِلَى الْعَجُوزِ، وَطَلَبَ مِنْهَا صُحُونًا فَارِغَةً، وَوَزَّعَ فِيهَا الطَّعَامَ وَقَسَّمَ الصِّيصَانَ بِالتَّسَاوِي عَلَى الصُّحُونِ، فَأَكَلَتْ جَمِيعُهَا، فَتَقَدَّمَ الصُّوصُ الضَّعِيفُ مِنْ دَعْبُولَ وَشَكَرَهُ عَلَى قِيَادَتِهِ النَّاجِحَةِ لِلصِّيصَانِ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٣٨-٤٠.)

اَلسَّعِيدُ مَنْ وُعِظَ.

"Mutlu kişi öğüt alandır."

الكلمات

جَائِع (ج) جَائِعُونَ	aç
أَشْفَقَ (عَلَى)	...e acıdı
قَدَّمَ (لِ)	...e verdi, ...e sundu
عَجُوز (ج) عَجَائِز	yaşlı kadın, kocakarı
فَارِغَة (ج) فَارِغَات	boş
وَزَّعَ	dağıttı
قَسَّمَ	bölüştürdü, paylaştırdı
بِالتَّسَاوِي	eşit olarak, eşit bir şekilde
تَقَدَّمَ (مِنْ)	yanına geldi, yaklaştı
شَكَرَهُ (عَلَى)	...e/için teşekkür etti
قِيَادَة	liderlik, önderlik; komutanlık; yöneticilik
نَاجِحَة (ج) نَاجِحَات	başarılı (müe.)
قائد (ج) قَادَة	lider, önder, komutan, yönetici
صِيصَان (م) صُوص	civcivler
تَفْقِيس	yumurtayı kırıp civcivi çıkarmak
بَيْض (ج) بُيُوض	yumurta
سُرَّ	sevindi, mutlu oldu
يَشْرَبُ	içiyor
صُحُون (م) صَحْن	tabaklar
يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ	günden güne
يَتَزَاحَمُ (عَلَى)	birbirini sıkıştırıyor, kalabalıklaşıyor
مُزَاحَمَة	yarışmak, rekabet etmek
أَقْوِيَاء (م) قَوِيّ	güçlüler
يَظَلُّ	kalıyor, devam ediyor

13. CİVCİV LİDERİ DABÛL

Tavuk, civcivlerini çıkarttığına sevindi. Civcivlerinin arkasından yürüdüklerini, ev sahibesinin kendileri için koymuş olduğu tabaklardan yiyip içtiklerini görünce çok mutlu oldu.

Civcivler günden güne büyümeye başladılar. Yemek tabağı etrafında sıkışıyorlardı. Güçlü kardeşleriyle rekabet edemediği için yiyemeyip aç kalan zayıf bir civciv, Dabûl'un dikkatini çekti. Ona acıdı ve biraz yiyecek alarak ona verdi.

Ertesi gün Dabûl, yaşlı kadına gidip ondan boş tabaklar istedi. Yemekleri tabaklara dağıttı ve civcivleri tabaklara eşit olarak paylaştırdı. Hepsi yedi. Zayıf civciv, Dabûl'un yanına geldi ve civcivlere başarılı liderliğinden dolayı ona teşekkür etti.

الأسئلة

١. بِمَاذَا فَرِحَتْ الدَّجَاجَةُ؟

أ بِسَيْرِ صِيصَانِهَا.

ب بِكِبَرِ صِيصَنِهَا.

ج بِوُجُودِ الطَّعَامِ.

د بِتَفْقِيسِ بَيْضِهَا.

٢. مِنْ أَيِّ صَحْنٍ تَأْكُلُ الصِّيصَانُ؟

أ مِنَ الصُّحُونِ الَّتِي يَضَعُهَا صَاحِبُ البَيْتِ.

ب مِنَ الصُّحُونِ الَّتِي تَضَعُهَا صَاحِبَةُ البَيْتِ.

ج مِنَ الصُّحُونِ الَّتِي أَمَامَ الْبَيْتِ.

د مِنَ الصُّحُونِ الَّتِي تَضَعُهَا الدَّجَاجَةُ.

٣. **إِلَى مَاذَا اِنْتَبَهَ دَعْبُولُ؟**

أ إِلَى الطَّعَامِ.

ب إِلَى الصِّيصَانِ.

ج إِلَى صُوصٍ ضَعِيفٍ.

د إِلَى الدَّجَاجَةِ.

٤. **مَاذَا طَلَبَ دَعْبُولُ مِنَ الْعَجُوزِ؟**

أ طَلَبَ صُحُونًا فَارِغَةً.

ب طَلَبَ طَعَامًا كَثِيرًا.

ج طَلَبَ مَاءً لِلصِّيصَانِ.

د طَلَبَ الْمُسَاعَدَةَ.

٥. **عَلَى مَاذَا شَكَرَ الصُّوصُ الضَّعِيفُ دَعْبُولَ؟**

أ عَلَى مُسَاعَدَتِهِ لِلصِّيصَانِ.

ب عَلَى مُسَاعَدَتِهِ لِلدَّجَاجَةِ.

ج عَلَى قِيَادَتِهِ النَّاجِحَةِ لِلصِّيصَانِ.

د عَلَى قِيَادَتِهِ النَّاجِحَةِ لِلدَّجَاجَةِ.

٦. **أَيُّ كَلِمَةٍ يُمْكِنُ أَنْ نَسْتَعْمِلَهَا بَدَلَ «يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ»؟**

أ شَيْئًا فَشَيْئًا.

ب بِبُطْءٍ.

ج مُسْرِعًا.

د خِلَالَ بِضْعَةِ أَيَّامٍ.

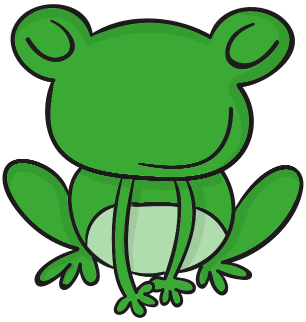

١٤. اَلضِّفْدَعُ النَّائِمُ

فَتَحَ الضِّفْدَعُ دُكَّانًا يَبِيعُ فِيهِ مُخْتَلِفَ أَنْوَاعِ الْمَوَادِّ الْغِذَائِيَّةِ، مِنْ سُكَّرٍ وَجُبْنٍ وَشَايٍ وَغَيْرِهَا.

وَكَانَ الضِّفْدَعُ جُعْرَانُ كَسُولًا جِدًّا، يُحِبُّ النَّوْمَ كَثِيرًا، حَتَّى أَنَّهُ يَنَامُ وَهُوَ فِي دُكَّانِهِ.

وَعِنْدَمَا جَاءَ دَبْدُوبُ لِيَشْتَرِيَ عُلْبَةَ جُبْنَةٍ، بَحَثَ جُعْرَانُ عَنِ الْجُبْنَةِ فَلَمْ يَجِدْهَا، فَعَرَفَ أَنَّ أَحَدًا قَدْ سَرَقَ الدُّكَّانَ، فَذَهَبَ إِلَى مَخْفَرِ الشُّرْطَةِ، وَأَخْبَرَ الْمَسْؤُولَ عَنِ السَّرِقَةِ، فَوَعَدَهُ الْمَسْؤُولُ بِأَنْ يُلْقِيَ الْقَبْضَ عَلَى السَّارِقِ.

فِي الْيَوْمِ التَّالِي، رَاقَبَ قَائِدُ الْمَخْفَرِ الْأَسَدُ لُولُو الدُّكَّانَ، وَعِنْدَمَا نَامَ جُعْرَانُ، دَخَلَ فَرْفُورُ الدُّكَّانَ، وَسَرَقَ عُلْبَةَ بِسْكُوِيتٍ، فَتَقَدَّمَ مِنْهُ لُولُو، وَأَلْقَى الْقَبْضَ عَلَيْهِ، وَاعْتَرَفَ فَرْفُورُ بِسَرِقَةِ الْجُبْنَةِ، فَحَكَمَ عَلَيْهِ الْقَاضِي بِالسِّجْنِ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٤١-٤٣.)

كَثْرَةُ الْعِتَابِ
تُفَرِّقُ الْأَحْبَابَ.

"Çok sitem dostları birbirinden ayırır."

الكلمات

ضِفْدَعٌ (ج) ضَفَادِع	kurbağa
فَتَحَ	açtı
يَبِيعُ	satıyor
مُخْتَلِف	farklı, çeşitli, değişik
أَنْوَاع (م) نَوْع	çeşitler
مَوَادّ (م) مَادّة	maddeler, malzemeler
غِذَائِيَّة	gıda(sal)
سُكَّر	şeker
جُبْن	peynir
كَسُول (ج) كُسَالَى	tembel
عُلْبَة (ج) عُلَب	kutu

سَرَقَ	çaldı, hırsızlık yaptı
مَخْفَر الشُّرْطَةِ	polis karakolu
أَخْبَرَ	haber verdi, ihbarda bulundu, ihbar etti
سَرِقَة	hırsızlık
سَارِق (ج) سَارِقُونَ	hırsız
رَاقَبَ	gözetledi, kontrol etti
أَلْقَى الْقَبْضَ (عَلَى)	...i yakaladı
اعْتَرَفَ (بِ)	itiraf etti, tanıdı
حَكَمَ (عَلَى)	cezaya mahkum etti, çarptırdı
قَاضِي	kadı, yargıç, hakim
سِجْن (ج) سُجُون	hapis(hane)

14. UYKUCU KURBAĞA

Kurbağa şeker, peynir, çay vb. değişik türde gıda maddelerini sattığı bir dükkan açtı.

Kurbağa Curân çok tembeldi, dükkânında bile uyuyacak kadar uykuyu severdi.

Debdûb bir paket peynir almak için geldiğinde, Curân peyniri aradı, bulamadı. Birinin dükkânını soymuş olduğunu anladı. Polis karakoluna gidip yetkiliye soygunu ihbar etti. Yetkili ona hırsızı yakalayacağı sözünü verdi.

Ertesi gün, karakol amiri Aslan Lûlû dükkânı gözetledi. Curân uyuyunca, Ferfûr dükkana girip bir paket bisküvi çaldı. Lûlû önüne çıkarak onu yakaladı. Ferfûr peyniri çaldığını itiraf etti. Hâkim onu hapis cezasına çarptırdı.

الأسئلة

١. مَاذَا يَبِيعُ الضِفْدَعُ فِي دُكَّانِهِ؟

أ الْمَلَابِس.

ب الأَجْهِزَة الأَلَكْتِرُونِيَّة.

ج المَوَادّ الْغِذَائِيَّة.

د الأَحْذِيَة.

٢. مَاذَا يُحِبُّ جُعْرَانُ كَثِيرًا؟

أ النَّوْم.

ب الطَّعَام.

ج اللَّعِب.

د السِّبَاحَة.

٣. إِلَى أَيْنَ ذَهَبَ جُعْرَانُ؟

أ إِلَى الطَّعَامِ.

ب إِلَى الْمَلْعَبِ.

ج إِلَى حَفْلَةِ التَّخَرُّجِ.

د إِلَى مَخْفَرِ الشُّرْطَةِ.

٤. مَنْ قَائِدُ الْمَخْفَرِ؟

أ فَرْفُورُ.

ب الكَلْبُ لُولُو.

ج جُعْرَانُ.

د الكَلْبُ بُوبِي.

٥. مَنْ أَلْقَى الْقَبْضَ عَلَى فَرْفُورٍ؟

أ بُوبِي.

ب جُعْرَانُ.

ج لُولُو.

د ضَابِطٌ.

٦. أَيُّ كَلِمَةٍ فِي مَعْنَى «رَجُلٌ ضِفْدَعٌ»؟

أ غَوَّاصٌ.

ب طَيَّارٌ.

ج مُلَاكِمٌ.

د قُبْطَانٌ

١٥. سُوسُو الشُّجَاعُ

سُوسُو عُصْفُورٌ مُلَوَّنُ الرِّيشِ، جَمِيلُ الشَّكلِ، حُلْوُ الصَّوْتِ، دَائِمًا يُغَنِّي وَيُغَرِّدُ، وَيُحِبُّهُ الْجَمِيعُ كَثِيرًا.

شَاهَدَ سُوسُو ذَاتَ يَوْمٍ أَحَدَ الأَوْلَادِ يَضَعُ فَخًّا لِلْعَصَافِيرِ، فَأَسْرَعَ إِلَيْهَا وَحَذَّرَهَا مِنَ الِاقْتِرَابِ مِنَ الْحَدِيقَةِ الشَّمَالِيَّةِ. وَقَامَ سُوسُو بِدَوْرِ الْمُرَاقَبَةِ. وَكَانَ الْعُصْفُورُ تُوتُو غَائِبًا، فَلَمْ يَسْمَعْ تَحْذِيرَ سُوسُو، وَعِنْدَمَا رَأَى الدُّود عَلَى الأَرْضِ، أَسْرَعَ إِلَيْهِ، وَالْتَقَطَهُ بِمِنْقَارِهِ، فَصَادَهُ الْفَخُّ، وَأَخَذَ يَصِيحُ بِأَعْلَى صَوْتِهِ:

- أَنْقِذُونِي!.. أَنْقِذُونِي!..

وَعِنْدَمَا سَمِعَ سُوسُو صُرَاخَ صَدِيقِهِ تُوتُو، أَسْرَعَ إِلَى الْعَصَافِيرِ وَطَلَبَ مِنْهَا النَّجْدَةَ، فَطَارَتْ الْعَصَافِيرُ إِلَى تُوتُو، وَحَمَلَتْهُ بَعِيدًا وَتَعَاوَنَتْ عَلَى فَتْحِ الْفَخِّ وَخَلَّصَتْهُ مِنَ الْمَوْتِ.

فَشَكَرَهَا تُوتُو عَلَى إِنْقَاذِهَا حَيَاتَهُ وَعَلَى تَعَاوُنِهَا مَعًا.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٤٤-٤٦.)

مَنْ عَاشَ بِوَجْهَيْنِ مَاتَ لَا وَجْهَ لَهُ.

"Kim iki yüzlü yaşarsa yüzsüz olarak ölür."

الكلمات

cesur, kahraman	شُجَاعٌ (ج) شُجْعَان
serçe	عُصْفُورٌ (ج) عَصَافِيرُ
renkli	مُلَوَّن (ج) مُلَوَّنُونَ
tüy	رِيش (ج) أَرْيَاش
tatlı, hoş, güzel	حُلْو
ötüyor, öter	يُغَرِّدُ
gördü, şahit oldu	شَاهَدَ
tuzak, kapan	فَخّ (ج) فِخَاخ
...i, ...için uyardı	حَذَّرَهُ (مِن)
...e yaklaşmak	اقْتِرَابٌ (مِن)
kuzey(e ait)	شِمَالِيَّة
rol	دَوْر (ج) أَدْوَار
gözetleme, kontrol	مُرَاقَبَة

yok, olmayan	غَائِب (ج) غَائِبُونَ
uyarı	تَحْذِير
solucan, kurtçuk	دُود (ج) دِيدَان
gagaladı, gagasıyla aldı	اِلْتَقَطَ
gaga	مِنْقَار (ج) مَنَاقِير
avladı	صَادَ
bağırıyor, ötüyor	يَصِيحُ
Kurtar!	أَنْقِذْ!
bağırış, çığlık	صُرَاخ
yardım isteme, imdat	النَّجْدَة
...e uçtu, ...e gitti (kuş vs. için)	طَارَ (إلَى)
...den kurtardı	خَلَّصَ (مِنْ)
yardımlaşma, işbirliği	تَعَاوُن

15. CESUR SÛSÛ

Sûsû, renkli tüylü, güzel görünüşlü, sesi hoş bir serçedir. Sürekli şarkı söyler ve öter. Herkes onu çok sever.

Sûsû, bir gün çocuklardan birinin serçelere tuzak kurduğunu gördü. Hemen serçelere gidip onları kuzey taraftaki bahçeye yaklaşmamaları için uyardı. Sûsû gözetleme rolünü üstlendi. Serçe Tûtû yoktu. Sûsû'nun uyarısını duyamadı. Yerde solucanı görünce, hızlıca ona gitti ve gagasıyla onu aldı. Fakat kapana takıldı. Olanca sesiyle bağırmaya başladı:

"Kurtarın beni!.. Kurtarın beni!.."

Sûsû arkadaşı Tûtû'nun çığlığını duyunca, hemen serçelere gidip onlardan yardım istedi. Serçeler Tûtû'ya doğru uçup onu uzağa taşıyıp kapanın açılmasında yardımlaştılar ve onu ölümden kurtardılar.

Tûtû hayatını kurtardıkları ve iş birliği yaptıkları için onlara teşekkür etti.

الأسئلة

١. مَاذَا يَضَعُ أَحَدُ الأَوْلَادِ؟

أ   يَضَعُ فَخًّا لِلْعَصَافِيرِ.

ب   يَضَعُ حَجَرًا فِي الطَّرِيقِ.

ج   يَضَعُ حَاجِزًا أَمَامَ الْبَيْتِ.

د   يَضَعُ فَخًّا لِسُوسُو.

٢. مَا مُضَادُّ «الِاقْتِرَابِ مِنْ»؟

أ   الِاتِّجَاهُ إِلَى.

ب   الدُّنُوُّ مِنْ.

ج   الِابْتِعَادُ عَنْ.

د   الإِسْرَاعُ إِلَى.

٣. مَنْ قَامَ دَوْرَ الْمُرَاقَبَةِ؟

أ تُوتُو.
ب أَحَدُ الأَوْلَادِ.
ج العَصَافِيرُ.
د سُوسُو.

٤. بِمَاذَا الْتَقَطَ سُوسُو الدُّودَ؟

أ اِلْتَقَطَ بِمِنْقَارِهِ.
ب اِلْتَقَطَ بِيَدِهِ.
ج اِلْتَقَطَ بِفَمِهِ.
د اِلْتَقَطَ بِقَبْضَتِهِ.

٥. مَتَى أَسْرَعَ سُوسُو إِلَى الْعَصَافِيرِ؟

أ عِنْدَمَا سَمِعَ صُرَاخَ الْعَصَافِيرِ.
ب عِنْدَمَا سَمِعَ صُرَاخَ صَدِيقِهِ تُوتُو.
ج عِنْدَمَا سَمِعَ صُرَاخَ أَحَدِ الأَوْلَادِ.
د عِنْدَمَا سَمِعَ صَوْتَ الْجَرَسِ.

٦. أَيُّ كَلِمَةٍ فِي مَعْنَى «طَوْقُ الْإِنْقَاذِ»؟

أ طَوْقُ الْبَنَاتِ.
ب طَوْقُ الْحَمَامَةِ.
ج طَوْقُ اللَّعِبِ.
د طَوْقُ النَّجَاةِ.

١٦. سَعْدُونُ الْأَحْمَقُ

كَانَ سَعْدُونُ وَلَدًا غَيْرَ مُؤَدَّبٍ، لَا يَسْمَعُ كَلَامَ أُمِّهِ، وَلَا نَصَائِحَ وَالِدِهِ.

ذَاتَ يَوْمٍ كَانَ الْجَوُّ بَارِدًا، فَطَلَبَتْ مِنْهُ أُمُّهُ أَنْ يَلْبَسَ مِعْطَفَهُ قَبْلَ ذَهَابِهِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ، فَأَخَذَ الْمِعْطَفَ مِنْ أُمِّهِ وَرَمَاهُ جَانِبًا.

فَأُصِيبَ سَعْدُونُ بِالزُّكَامِ، وَعَادَ إِلَى الْبَيْتِ مَرِيضًا. وَلَزِمَ الْفِرَاشَ، فَاسْتَدْعَتْ لَهُ أُمُّهُ الطَّبِيبَ.

وَصَفَ الطَّبِيبُ لِسَعْدُونَ شَرَابًا لِلْقُحَّةِ، يَأْخُذُ مِنْهُ ثَلَاثَ مَلَاعِقَ يَوْمِيًّا.

لَمْ يَسْتَمِعْ سَعْدُونُ لِنَصِيحَةِ الطَّبِيبِ، فَعِنْدَمَا خَرَجَتْ أُمُّهُ، شَرِبَ زُجَاجَةَ الدَّوَاءِ جَمِيعَهَا حَتَّى يُشْفَى فِي الْحَالِ، فَازْدَادَ مَرَضًا، وَأَوْشَكَ عَلَى الْمَوْتِ، وَمِنْ حِينِهَا عَرَفَ أَنَّهُ مُخْطِئٌ، وَأَصْبَحَ مُؤَدَّبًا يَسْتَمِعُ إِلَى نَصَائِحِ أُمِّهِ وَنَصَائِحِ الْآخَرِينَ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٧٥-٧٧.)

أَدَبُ الْمَرْءِ خَيْرٌ مِنْ ذَهَبِهِ.

“Kişinin edebi altınından (servetinden) daha iyidir.”

الكلمات

أَحْمَقُ (ج) حَمْقَى	aptal, ahmak
مُؤَدَّب (ج) مُؤَدَّبُونَ	terbiyeli, edepli
يَسْمَعُ	duyuyor, işitiyor, kulak veriyor
نَصَائِح (م) نَصِيحَة	öğütler, nasihatler, tavsiyeler
جَوٌّ (ج) أَجْوَاء	hava
بَارِد	soğuk
يَلْبَسُ	giyiyor
مِعْطَف (ج) مَعَاطِف	palto, pardesü
أُصِيبَ (بِ)	...e yakalandı (hastalık için)
زُكَّام	nezle
عَادَ (إِلَى)	...e döndü
اِسْتَدْعَى	çağırttı
وَصَفَ	reçete yazdı
قُحَّة	öksürük
يَأْخُذُ	alıyor
مَلَاعِق (م) مِلْعَقَة	kaşıklar
يَوْمِيًّا	günlük, günde
زُجَاجَة (ج) زُجَاجَات	şişe
يَسْتَمِعُ (لِ)	...i dinliyor
فِي الْحَالِ	hemen, derhal
اِزْدَادَ	arttı
أَوْشَكَ (عَلَى)	neredeyse
مِنْ حِينِهَا	o anda, hemen

16. APTAL SADÛN

Sadûn, annesinin sözünü ve babasının öğütlerini dinlemeyen laf anlamaz bir çocuktu.

Bir gün hava soğuktu. Annesi okula gitmeden önce paltosunu giymesini istedi. Annesinden paltoyu alıp bir kenara attı.

Sadûn nezleye yakalandı ve hasta bir hâlde eve döndü. Yatağa düştü. Annesi ona doktor çağırdı.

Doktor, Sadûn'a günde üç kaşık içeceği bir öksürük şurubu yazdı.

Sadûn doktorun öğüdünü dinlemedi, annesi dışarı çıktığında, hemen iyileşmek için ilaç şişesinin hepsini içti. Hastalığı daha da arttı. Neredeyse ölecekti. İşte o an hatalı olduğunu anladı, annesinin ve başkalarının öğütlerini dinleyen terbiyeli biri oldu.

الأسئلة

١ – مَاذَا طَلَبَتْ الأُمُّ مِنْ سَعْدُونَ؟

أ طَلَبَتْ أَنْ يَأْكُل طَعَامَهُ.

ب طَلَبَتْ أَنْ يَسْمَعَ كَلَامَهَا.

ج طَلَبَتْ أَنْ يَلْبَسَ مِعْطَفَهُ.

د طَلَبَتْ أَنْ يَسْمَعَ نَصَائِحَ أَبِيهِ.

٢. مَاذَا فَعَلَ سَعْدُونُ الْمِعْطَفَ؟

أ رَمَاهُ جَانِبًا.

ب لَبِسَهُ.

ج رَمَاهُ مِنَ النَّافِذَةِ.

د مَزَّقَهُ.

٣. كَيْفَ عَادَ سَعْدُونُ إِلَى بَيْتِهِ؟

أ مَسْرُورًا.

ب مَرِيضًا.

ج بَاكِيًا.

د حَزِينًا.

٤. مَاذَا وَصَفَ الطَّبِيبُ لِسَعْدُونَ؟

أ الإِسْتِرَاحَةَ.

ب الْعَمَلَ.

ج شَرَابًا لِلْقُحَّةِ.

د النَّوْمَ العَمِيقَ.

٥. لِمَاذَا شَرِبَ سَعْدُونُ جَمِيعَ زُجَاجَةِ الدَّوَاءِ؟

أ لأَلَّا يَذْهَبَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ.

ب لأَنَّه أَحَبَّ الدَّوَاءَ كَثِيرًا.

ج لِيُطَبِّقَ نَصِيحَةَ الطَّبِيبِ.

د حَتَّى يُشْفَى فِي الْحَالِ.

٦. أَيُّهَا لَا يَعْنِي «يَسْمَعُ كَلَامَ أُمِّهِ»؟

أ يَعْتَنِي بِكَلَامِ أُمِّهِ.

ب يُبَالِي بِكَلَامِ أُمِّهِ.

ج يُطِيعُ أُمَّهُ.

د يَسْكُنُ مَعَ أُمِّهِ.

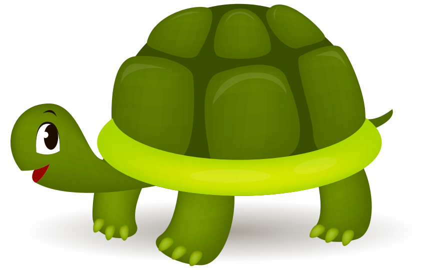

١٧. زَحْلُوفَةُ الْبَخِيلَةُ

كَانَتْ زَحْلُوفةُ تُحِبُّ الأَكْلَ كَثِيرًا، خَرَجَتْ إِلَى الْمَرْعَى وَجَمَعَتْ أَنْوَاعًا كَثِيرةً مِنَ الْعُشْبِ، وَخَبّأَتْهَا فِي مَطْبَخِهَا، وَكُلَّمَا شَعَرَتْ بِالْجُوعِ، تُغْلِقُ بَابَ بَيْتِهَا، وَتَأْكُلُ حَتَّى تَشْبَعَ، وَإِذَا رَنَّ أَحَدٌ جَرَسَ الْبَابِ لَا تَفْتَحُ لَهُ أَبَدًا.

وَكَانَتْ جَارَتُهَا عَجُوزًا كَبِيرَةً فَقِيرَةً، ذَهَبَتْ إِلَى زَحْلُوفَةَ، وَطَلَبَتْ مِنْهَا بَعْضَ الطَّعَامِ، فَقَالَتْ لَهَا:

– لَا يُوجَدُ عِنْدِي طَعَامٌ أَيَّتُهَا الْعَجُوزُ! هَيَّا اِذْهَبِي!

وَأَغْلَقَتْ اَلْبَابَ فِي وَجْهِ الْعَجُوزِ الْفَقِيرَةِ.

وَبَعْدَ أَنْ ذَهَبَتْ اَلْعَجُوزُ، دَخَلَتْ اَلْمَطْبَخَ، وَأَكَلَتْ كُلَّ الأَعْشَابِ الَّتِي جَمَعَتْهَا فَانْتَفَخَ بَطْنُهَا كَثِيرًا، وَشَعَرَتْ بِأَلَمٍ شَدِيدٍ، وَأَخَذَتْ تَصْرُخُ، فَسَمِعَتْهَا جَارَتُهَا الْعَجُوزُ، فَأَحْضَرَتْ لَهَا الطَّبِيبَ، فَحَقَنَهَا بِإِبْرَةٍ كَبِيرَةٍ.

وَلَمَّا شُفِيَتْ اَلسُّلَحْفَاةُ اِعْتَذَرَتْ مِنْ جَارَتِهَا الْعَجُوزِ، وَأَصْبَحَتَا صَدِيقَتَيْنِ طَيِّبَتَيْنِ جِدًّا.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٥٣–٥٥.)

كُلُّ النَّاسِ ذَهَبُوا إِلَى مَن عِنْدَهُم ذَهَبٌ.

"Bütün insanlar altını (parası) olanlara gittiler."

الكلمات

بَخِيلَةٌ (ج) بَخِيلَات	cimri (müe.)	جَرَس (ج) أَجْرَاس	zil
مَرْعَى (ج) مَرَاعِي	otlak, mera	يُوجَدُ	bulunuyor, bulunur, var
أَنْوَاع (م) نَوْع	türler, çeşitler	وَجْه (ج) أَوْجُه	yüz
عُشْب (ج) أَعْشَاب	ot	اِنْتَفَخَ	şişti
خَبَّأَ	gizledi, sakladı	بَطْن (ج) بُطُون	karın
مَطْبَخ (ج) مَطَابِخ	mutfak	حَقَنَ	iğne vurdu
يُغْلِقُ	kapatıyor	إِبْرَة (ج) إِبَر	iğne, enjektör, şırınga
يَشْبَعُ	doyuyor	شُفِيَ	iyileşti
رَنَّ	çaldı (zil vb.)		

17. CİMRİ ZAHLÛFE

Zahlûfe, yemek yemeyi çok severdi. Meraya çıkıp bir sürü ot toplayarak mutfağında sakladı. Her acıktığında evinin kapısını kapayıp doyuncaya kadar yerdi. Biri kapı zilini çalsa kesinlikle açmazdı.

Komşusu yaşlı ve fakir bir kocakarıydı. Zahlûfe'ye gidip ondan biraz yemek istedi. Ona;

"Bende yemek yok kocakarı! Haydi git!" dedi.

Zavallı kocakarının yüzüne kapıyı kapattı.

Kocakarı gittikten sonra, mutfağa girdi ve topladığı bütün otları yedi. Karnı iyice şişti, şiddetli bir ağrı hissetti ve bağırmaya başladı. Yaşlı komşusu onu işitti ve doktor getirdi. Doktor kendisine kocaman bir iğne yaptı.

Kaplumbağa iyileşince, yaşlı komşusundan özür diledi ve ikisi çok iyi dost oldular.

الأسئلة

١. إِلَى أَيْنَ خَرَجَتْ زَحْلُوفَة؟

أ إِلَى الْمَلْعَبِ.

ب إِلَى الْغَابَةِ.

ج إِلَى السُّوقِ.

د إِلَى الْمَرْعَى.

٢. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «خَبَّأَ»؟

أ أَظْهَرَ.

ب أَخْفَى.

ج أَبَانَ.

د اِخْتَفَى.

٣. مَاذَا تَفْعَلُ زَحْلُوفَةُ كُلَّمَا شَعَرَ بِالْجُوعِ؟

أ تُغْلِقُ بَابَ بَيْتِهَا.

ب تُغْلِقُ نَافِذَةَ بَيْتِهَا.

ج تُحَضِّرُ مَائِدَةً.

د تَذْهَبُ إِلَى مَطْعَمٍ.

٤. مَاذَا أَحْضَرَتْ جَارَةُ زَحْلُوفَةَ لَهَا؟

أ سَيَّارَةَ إِسْعَافٍ.

ب الطَّبِيبَ.

ج الأَدْوِيَةَ.

د الأَطْعِمَةَ.

٥. مَاذَا فَعَلَتْ زَحْلُوفَةُ لَمَّا شُفِيَتْ؟

أ ذَهَبَتْ إِلَى الْمَرْعَى.

ب طَلَبَتْ بَعْضَ الطَّعَامِ.

ج أَغْلَقَتْ بَابَ بَيْتِهَا.

د اِعْتَذَرَتْ مِنْ جَارَتِهَا الْعَجُوزِ.

٦. أَيُّ بَدِيلٍ يُمْكِنُ اسْتِعْمَالُهُ بَدَلَ «رَنَّ جَرَسَ الْبَابِ»؟

أ دَقَّ الْبَابَ.

ب اِنْتَظَرَ أَمَامَ الْبَابِ.

ج نَظَرَ الْبَابَ.

د سَمِعَ جَرَسَ الْبَابِ.

١٨. سَلُّومُ الْمُشَاغِبُ

دَخلَتْ اَلْمُعلِّمَةُ الصَّفَّ الثَّالِث، فَرَأَتْ سَلُّومَ أَطْوَلَ الطُّلَّابِ وَأَقْوَاهُمْ فعَيَّنَتْهُ عَرِيفَ الصَّفِّ.

وَلَكِنَّ سَلُّومَ كَانَ يُهَدِّدُ الطُّلَّابَ وَيُؤْذِيهِمْ أَحْيَانًا، فَتَذَمَّرَ مِنْهُ الطُّلَّابُ.

وَذَاتَ يَوْمٍ، وَقَفَ أَحَدُ الطُّلَّابِ، وَاتَّجَهَ إِلَى سَلَّةِ الْمُهْمَلَاتِ لِيَرْمِيَ بَعْضَ الْأَوْرَاقِ الْمُمَزَّقَةِ، فَمَا كَانَ مِنْ سَلُّومَ إِلَّا أَنْ ضَرَبَهُ بِالْمِسْطَرَةِ عَلَى يَدِهِ، فَشَكَاهُ الطَّالِبُ لِلْمُعلِّمَةِ. فَنَبَّهَتْ اَلْمُعلِّمَةُ سَلُّومَ بِأَلَّا يَضْرِبَ أَحَدًا مِنَ الطُّلَّابِ.

وَعِنْدَمَا غَادَرَ الطُّلَّابُ الْمَدْرَسَةَ، اِعْتَدَى سَلُّومُ عَلَى زَمِيلِهِ بِالضَّرْبِ. شَكَا الطَّالِبُ سَلُّومَ لِأُمِّهِ.

وَفِي الْيَوْمِ التَّالِي، حَضَرَتْ اَلأُمُّ إِلَى الْمَدْرَسَةِ، وَتَحَدَّثَتْ لِلْمُعلِّمَةِ عَمَّا حَدَثَ مَعَ ابْنِهَا، فَمَا كَانَ مِنَ الْمُعلِّمَةِ إِلَّا أَنْ أَعْفَتْهُ مِنْ عِرَافَةِ الصَّفِّ، وَقَالَتْ لِلطُّلَّابِ:

– عَرِيفُ الصَّفِّ أَخٌ لِلطُّلَّابِ، يُحِبُّهُمْ، وَيُرْشِدُهُمْ، وَيُوَجِّهُهُمْ، وَلَا يَعْتَدِي عَلَيْهِمْ أَبَدًا.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٦٦-٦٨.)

الكلمات

مُشَاغِب (ج) مُشَاغِبُونَ	problemli, yaramaz, kavgacı, geçimsiz
عَيَّنَ	görevlendirdi
عَرِيف الصَّفِّ	sınıf başkanı
يُهَدِّدُ	tehdit ediyor
يُؤْذِي	eziyet ediyor
أَحْيَانًا	arasıra, zaman zaman, bazen
تَذَمَّرَ (مِنْ)	...den şikâyetçi oldu
وَقَفَ	ayağa kalktı, durdu
اِتَّجَهَ (إِلَى)	...e yöneldi, gitti
سَلَّة الْمُهْمَلَاتِ	çöp kutusu, çöp sepeti
أَوْرَاق (م) وَرَق	kağıtlar
مُمَزَّقَة	yırtılmış
مِسْطَرَة (ج) مَسَاطِر	cetvel
يَد (ج) أَيْدٍ	el
شَكَى (ل)	birine şikâyet etti
نَبَّهَ (ب)	uyardı, ikaz etti
غَادَرَ	terk etti, ayrıldı
اِعْتَدَى (على)	...e saldırdı
زَمِيل (ج) زُمَلَاء	arkadaş, meslektaş
تَحَدَّثَ (ل)	...e konuştu, bahsetti
حَدَثَ	oldu, meydana geldi
مَا كَانَ مِنْ ... إِلَّا أَنْ	hemen, derhal
أَعْفَى (مِن)	aldı, muaf tuttu (bir görevden)
عِرَافَة الصَّفِّ	sınıf başkanlığı
أَخٌ (ج) إِخْوَة، إِخْوَان	kardeş
يُرْشِدُ	yol gösteriyor
يُوَجِّهُ	yönlendiriyor

18. YARAMAZ SELLÛM

Öğretmen üçüncü sınıfa girdi ve Sellûm'un öğrencilerin en uzun boylusu ve en güçlüsü olduğunu görüp onu sınıf başkanı seçti.

Ancak Sellûm öğrencileri tehdit ediyor ve zaman zaman onlara eziyet ediyordu. Öğrenciler Sellûm'dan şikâyetçi oldular.

Bir gün öğrencilerden biri ayağa kalktı ve bazı yırtık kâğıtları atmak için çöp kutusuna doğru yöneldi. Sellûm hemen cetvelle eline vurdu. Öğrenci onu öğretmene şikâyet etti. Öğretmen, Sellûm'u öğrencilerden hiçbirine vurmaması için uyardı.

Öğrenciler okuldan çıkınca, Sellûm arkadaşına vurarak ona saldırdı. Öğrenci, Sellûm'u annesine şikâyet etti.

Ertesi gün anne, okula geldi, öğretmene çocuğunun başına gelenleri anlattı. Öğretmen, Sellûm'u derhal sınıf başkanlığından aldı ve öğrencilere şöyle dedi:

"Sınıf başkanı öğrencilerin kardeşidir. Onları sever, onlara yol gösterir ve onları yönlendirir. Onlara asla saldırmaz."

الأسئلة

١. أَيْنَ دَخَلَتْ اَلْمُعَلِّمَةُ؟

أ القَاعَة.

ب الصَّفّ.

ج الْمُخْتَبَرَ.

د الْمَكْتَبَة.

٢. بِمَاذَا ضَرَبَ سَلُّومُ أَحَدَ الطُّلَّابِ؟

أ بِالْعَصَا.

ب بِالْحَجَرِ.

ج بِالْمِسْطَرَةِ.

د بِالْحَطَبِ.

٣. لِمَنْ شَكَا الطَّالِبُ سَلُّومَ؟

أ لأُمِّهِ.

ب لأَبِيهِ.

ج لِلْمُدِيرِ.

د لِلْمُعَلِّمَةِ.

٤. عَمَّ تَحَدَّثَتْ أُمُّ الطَّالِبِ؟

أ عَمَّا حَدَثَ فِي الصَّفِّ.

ب عَمَّا حَدَثَ فِي الْمَكْتَبَةِ.

ج عَمَّا حَدَثَ مَعَ اِبْنَتِهَا.

د عَمَّا حَدَثَ مَعَ اِبْنِهَا.

٥. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «يُرْشِدُ»؟

أ يَهْدِي.

ب يُدِيرُ.

ج يُفْسِدُ.

د يُوَعِّي.

٦. مَا مَعْنَى «عَرِيفُ الصَّفِّ»؟

أ رَئِيسُ الطُّلَّابِ.

ب كِبَارُ الطُّلَّابِ.

ج صِغَارُ الطُّلَّابِ.

د أَخُ الطُّلَّابِ.

١٩. اَلرِّحْلَةُ السَّعِيدَةُ

وَقَفَتْ اَلْمُعَلِّمَةُ قُبَالَةَ الطُّلَّابِ وَقَالَتْ لَهُمْ:

– لَقَدْ حَضَرَ بَاصُ الرِّحْلَةِ، تَوَجَّهُوا إِلَيْهِ بِتَرْتِيبٍ وَنِظَامٍ.

فَصَعِدَ الطُّلَّابُ إِلَى الْبَاصِ وَهُمْ يُرَدِّدُونَ دُعَاءَ السَّفَرِ، وَيُغَنُّونَ وَيُصَفِّقُونَ. وَعِنْدَمَا وَصَلَ الْبَاصُ الْمُنْتَزَهَ، نَزَلَتْ اَلْمُعَلِّمَةُ، وَبَدَأَ الأَوْلَادُ يَنْزِلُونَ بِانْتِظَامٍ.

وَسَارُوا جَمِيعًا صَفَّيْنِ بَيْنَ الأَشْجَارِ. وَعِنْدَمَا وَصَلُوا إِلَى مَكَانٍ فَسِيحٍ، وَضَعَ الأَوْلَادُ حَاجِيَّاتِهِمْ مِنَ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ.

وَتَعَاوَنُوا فِي نَصْبِ الأَرَاجِيحِ، وَبَدَأُوا يَتَأَرْجَحُونَ، وَبَعْضُهُمْ يَلْعَبُ كُرَةَ الْقَدَمِ.

وَعِنْدَمَا حَانَ وَقْتُ الْغَدَاءِ، تَجَمَّعُوا فِي حَلَقَاتٍ، وَتَنَاوَلُوا غَدَاءَهُمْ مَسْرُورِينَ. وَبَعْدَ الاِنْتِهَاءِ مِنْ تَنَاوُلِ الطَّعَامِ، تَعَاوَنَ الطُّلَّابُ فِي جَمْعِ الْقَاذُورَاتِ وَبَقَايَا الطَّعَامِ، وَوَضَعُوهَا فِي أَكْيَاسِ النُّفَايَاتِ.

(ياسر خالد، حِكَايَاتُ الْعَمِّ مَحبُوب، عمان، الأردن، ٢٠٠٤، الصفحات: ٨-١٠.)

الكلمات

رِحْلَة (ج) رِحْلَات	yolculuk, sefer, tur, gezi
قُبَالَةَ	karşısında, önünde
بَاص (ج) بَاصَات	otobüs
تَوَجَّهَ (إِلَى)	...e yöneldi
تَرْتِيب	düzen, sıra
نِظَام	düzen, disiplin
صَعِدَ	yukarı çıktı, bindi
يُرَدِّدُ	tekrar ediyor, tekrarlıyor
دُعَاءُ السَّفَرِ	yolculuk duası
يُصَفِّقُ	alkışlıyor, el çırpıyor
مُنْتَزَه	piknik yeri
بِانْتِظَام	düzenle, sırayla
صَفّ (ج) صُفُوف	sıra
فَسِيح	geniş (alan)

حَاجِيَّات (م) حَاجِيَّة	ihtiyaçlar
نَصْب	dikmek, kurmak (çadır vb.)
أَرَاجِيح (م) أُرْجُوحَة	salıncaklar
يَتَأَرْجَحُ	sallanıyor
حَانَ	geldi (vakit)
غَدَاء	öğlen yemeği
تَجَمَّعَ	toplandı, bir araya geldi
حَلَقَات (م) حَلْقَة	halkalar, kümeler
قَاذُورَات (م) قَاذُورة	çöpler, pislikler
بَقَايَا (م) بَقِيَّة	kalanlar, artanlar, artıklar, atıklar
أَكْيَاس (م) كِيس	torbalar, poşetler
نُفَايَات (م) نُفَايَة	fazlalıklar, atıklar, çöpler

19. MUTLU YOLCULUK

Öğretmen öğrencilerin karşısında durarak onlara şöyle dedi:

“Gezi otobüsü geldi. Sırayla ve düzenli bir şekilde ona doğru ilerleyin!”

Öğrenciler yolculuk duasını tekrarlayarak ve şarkı söyleyip alkışlayarak otobüse bindiler. Otobüs piknik yerine varınca öğretmen indi. Öğrenciler de sırayla inmeye başladılar.

Hep birlikte ağaçlar arasında iki sıra hâlinde yürüdüler. Geniş bir yere vardıklarında, çocuklar yiyecek ve içecek gibi ihtiyaçlarını koydular.

Salıncak kurmada birbirlerine yardım ettiler. Sallanmaya, bir kısmı da futbol oynamaya başladı.

Öğle yemeği vakti geldiğinde kümeler hâlinde toplanıp mutlu bir şekilde yemeklerini yediler. Yemek yemeyi bitirdikten sonra, çöp ve yemek artıklarını toplamada yardımlaşarak artıkları çöp torbalarına koydular.

الأسئلة

١. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «بَاص»؟

أ الجَرَّارَةُ.

ب الشَّاحِنَةُ.

ج السَّيَّارَةُ.

د الْحَافِلَةُ.

٢. مَاذَا يُرَدِّدُ الطُّلَّابُ أَثْنَاءَ السَفَرِ؟

أ دُعَاءَ السَفَرِ.

ب دُعَاءَ الْحَاجَةِ.

ج دُعَاءَ الرِّزْقِ.

د دُعَاءَ الِاسْتِخَارَةِ.

٣. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «فَسِيح»؟

أ وَاسِع.

ب عَرِيض.

ج ضَيِّق.

د شَاسِع.

٤. أَيْنَ وَضَعَ الأَوْلَادُ حَاجِيَّاتِهِم؟

أ فِي صُنْدُوقِ السَّيَّارَة.

ب فِي مَكَانٍ فَسِيحٍ.

ج فِي الْحَقَائِبِ.

د تَحْتَ مَقَاعِدِهِمْ.

٥. فِيمَ وَضَعَ الطُّلَّابُ القَاذُورَاتِ؟

أ فِي سَلَّةِ الْمُهْمَلَاتِ.

ب فِي حُفْرَةٍ عَمِيقَةٍ.

ج فِي صُنْدُوقِ الْبَاصِ.

د فِي أَكْيَاسِ النَّفَايَاتِ.

٦. أَيُّ بَدِيلٍ يُمْكِنُ اسْتِعْمَالُهُ بَدَلَ «وَقَفْتُ قُبَالَةَ الطُّلَّابِ»؟

أ وَقَفْتُ خَلْفَ الطُّلَّابِ.

ب وَقَفْتُ أَمَامَ الطُّلَّابِ.

ج وَقَفْتُ عَلَى يَمِينِ الطُّلَّابِ.

د وَقَفْتُ بَيْنَ الطُّلَّابِ.

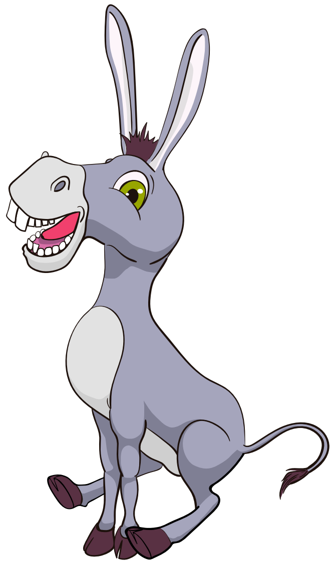

٢٠. جَحْشُو مُطْرِبُ الْغَابَةِ

كَانَ جَحْشُو يُحِبُّ الْغِنَاءَ كَثِيرًا، يَعْزِفُ الْعُودَ، وَيُغَنِّي فِي أَيِّ مَكَانٍ، وَكَانَتْ اَلْحَيَوَانَاتُ عِنْدَمَا تَسْمَعُهُ، تَضَعُ أَصَابِعَهَا فِي آذَانِهَا مِنْ صَوْتِهِ الْمُزْعِجِ.

فَأَرْسَلَتْ اَلْحَيَوَانَاتُ فِيلُو إِلَى وَالِدَتِهِ لِتَمْنَعَهُ مِنَ الْغِنَاءِ.

فَقَالَتْ أُمُّهُ لِجَحْشُو:

- تَوَقَّفْ عَنِ الْغِنَاءِ يَا بُنَيَّ!.. اَلْحَيَوَانَاتُ تَنْزَعِجُ مِنْ صَوْتِكَ...

وَمَعَ كَثْرَةِ غِنَاءِ جَحْشُو، وَارْتِفَاعِ صَوْتِهِ، تَأَثَّرَتْ لَوْزَتَاهُ، وَارْتَفَعَتْ حَرَارَتُهُ، وَنَامَ فِي الْفِرَاشِ. سَمِعَتْ اَلْحَيَوَانَاتُ بِمَرَضِ جَحْشُو، فَتَجَمَّعَتْ تَحْتَ شُبَّاكِ بَيْتِهِ لِتُغَنِّيَ بِأَعْلَى صَوْتِهَا.

أَطَلَّ جَحْشُو مِنَ الشُّبَّاكِ وَقَالَ لَهَا:

- أَرْجُوكُمْ تَوَقَّفُوا!.. إِنَّ صَوْتَكُمْ مُزْعِجٌ جِدًّا!..

قَالَ الأَسَدُ:

- إِذَا تَوَقَّفْتَ عَنِ الْغِنَاءِ نَتَوَقَّفُ.

قَالَ جَحْشُو:

– آسِفٌ يَا أَصْدِقَائِي!.. لَنْ أُزْعِجَكُمْ بِغِنَائِي بَعْدَ الْيَوْمِ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٢٩–٣١.)

الكلمات

مُطْرِب (ج) مُطْرِبُونَ	şarkıcı
غِنَاء	şarkı söylemek
يَعْزِفُ الْعُودَ	ud çalıyor
يُغَنِّي	şarkı söylüyor
أَصَابِع (م) إِصْبَع	parmaklar
آذَان (م) أُذْن	kulaklar
مُزْعِج (ج) مُزْعِجُونَ	rahatsız edici
أَرْسَلَ	gönderdi
يَمْنَعُ	yasaklıyor, engelliyor
تَوَقَّفَ (عَنْ)	...i bıraktı, ...i kesti; durakladı
يَا بُنَيَّ!	Yavrucuğum!

يَنْزَعِجُ	rahatsız oluyor
كَثْرَة	çokluk
اِرْتِفَاع	yükseklik, yükselme
تَأَثَّرَ	etkilendi
لَوْزَة	bademcik
اِرْتَفَعَ	yükseldi, arttı
حَرَارَة	ateş (vücut için), ısı
فِرَاش (ج) فُرُش	yatak
شُبَّاك (ج) شَبَابِيك	pencere
يَرْجُو	rica ediyor
يُزْعِجُ	rahatsız ediyor
بَعْدَ الْيَوْمِ	artık, bugünden sonra

20. ORMANIN ŞARKICISI CAHŞÛ

Cahşû şarkı söylemeyi çok seviyor ve ud çalıyordu. Her nerede olursa olsun şarkı söylerdi. Hayvanlar onu duyduklarında, rahatsız edici sesinden dolayı parmaklarıyla kulaklarını tıkarlardı.

Hayvanlar, şarkı söylemesine engel olsun diye Cahşû'nun annesine Fîlû'yu gönderdiler.

Annesi, Cahşû'ya:

"Şarkı söylemeyi bırak yavrucuğum!.. Hayvanlar senin sesinden rahatsız oluyorlar..." dedi.

Fazla şarkı söyleyip sesini yükseltmesinden dolayı Cahşû'nun bademcikleri etkilendi. Ateşi yükseldi ve yatağa düştü. Hayvanlar Cahşû'nun hastalandığını duyunca evinin penceresinin altında olanca sesleriyle şarkı söylemek için toplandılar.

Cahşû pencereden uzanarak onlara;

"Rica ederim, durun!.. Sesiniz çok rahatsız edici!.." dedi.

Aslan;

"Eğer sen şarkı söylemeyi bırakırsan, biz de bırakırız." dedi.

Cahşû;

"Özür dilerim arkadaşlar!.. Artık sizleri şarkı söyleyerek rahatsız etmeyeceğim." dedi.

الأسئلة

١. مَاذَا يَعْزِفُ جَحْشُو؟

أ القِيثَارَةَ.

ب البِيَانو.

ج الْعُودَ.

د الرَّبَابَ.

٢. لِمَاذَا تَأَثَّرَتْ لَوْزَتَا جَحْشُو؟

أ بِسَبَبِ إِصَابَتِهِ بِالْبَرْدِ.

ب بِسَبَبِ مَرَضِهِ الشَّدِيدِ.

ج بِسَبَبِ كَثْرَةِ كَلَامِهِ.

د بِسَبَبِ كَثْرَةِ غِنَائِهِ.

٣. لِمَاذَا تَضَعُ الْحَيَوَانَاتُ أَصَابِعَهَا فِي آذَانِهَا؟

أ مِنْ صَوْتِ جَحْشُو الْمُزْعِجِ.

ب مِنْ صَوْتِ الرَّعْدِ.

ج مِنْ صَوْتِ الْبَرْقِ.

د مِنْ صَوْتِ فِيلُو الْمُزْعِجِ.

٤. لِمَاذَا أَرْسَلَتْ الحَيَوَانَاتُ فِيلُو إِلَى وَالِدَةِ جَحْشُو؟

أ لِتَمْنَعَ جَحْشُو مِنَ الْمِزَاحِ.

ب لِتَمْنَعَ جَحْشُو مِنَ الْغِنَاء.

ج لِتَطْلُبَ مُسَاعَدَةَ جَحْشُو.

د لِيَعْزِفَ جَحْشُو لَهَا الْعُودَ.

٥. أَيْنَ تَجَمَّعَتْ الحَيَوَانَاتُ؟

أ أَمَامَ بَيْتِ فِيلُو.

ب تَحْتَ شُبَّاكِ بَيْتِ جَحْشُو.

ج فِي الْمَلْعَبِ.

د فِي الْغَابَةِ.

٦. لِمَاذَا تَجَمَّعَتْ الْحَيَوَانَاتُ تَحْتَ شُبَّاكِ جَحْشُو؟

أ لِزِيَارَتِهِ بِسَبَبِ مَرَضِهِ.

ب لِيُلَقِّنُوهُ دَرْسًا.

ج لِطَرْدِهِ مِنْ بَيْتِهِ.

د لِإِعْطَاءِ هَدَايَاهُمْ إِيَّاهُ.

اِتَّقِ شَرَّ مَنْ أَحْسَنْتَ إِلَيْهِ!

"İyilik ettiğin kişinin kötülüğünden sakın!"

إِذَا لَمْ يَكُنْ الْمَالُ خَادِمَكَ صَارَ سَيِّدُكَ.

"Mal (servet) hizmetçin olmazsa efendin olur."

٢١. اَلسُّنْبُلَةُ الْغَبِيَّةُ

نَظَرَتْ اَلسُّنْبُلَةُ فِي الْمِرْآةِ، فَأَعْجَبَهَا لَوْنُهَا الذَّهَبِيُّ كَثِيرًا، وَرَأَتْ نَفْسَهَا أَطْوَلَ مِنْ صَاحِبَاتِهَا، فَقَالَتْ:

- لَقَدْ كَبُرْتُ، وَسَأَذْهَبُ إِلَى الْبَيْدَرِ قَبْلَهُنَّ.

وَأَخَذَتْ اَلسُّنْبُلَةُ تَهُزُّ نَفْسَهَا يَمِينًا وَشِمَالًا لِتَقْلَعَ جُذُورَهَا.

قَالَتْ لَهَا إِحْدَى السَّنَابِلِ:

- لَا تَفْعَلِي ذَلِكَ! نَحْنُ صِغَارٌ، لَمْ نَنْضَجْ بَعْدُ، اَلْفَلَّاحُ وَحْدَهُ يَعْرِفُ وَقْتَ الْحَصَادِ.

فَقَالَتْ لَهَا:

- أَنَا نَضِجْتُ، وَأَعْرِفُ نَفْسِي أَكْثَرَ مِنْكِ...

وَتَرَكَتْ اَلسُّنْبُلَةُ الْغَبِيَّةُ صَدِيقَاتِهَا، وَلَمْ تَسْمَعْ نَصَائِحَهُنَّ.

وَفِي ذَلِكَ الْحِينِ هَبَّتْ رِيحٌ قَوِيَّةٌ، حَمَلَتْ اَلسُّنْبُلَةَ الْغَبِيَّةَ، وَطَارَتْ بِهَا، وَأَخَذَتْ تَصْرُخُ:

- اَلنَّجْدَةَ!.. اَلنَّجْدَةَ!..

فَلَمْ يَسْمَعْهَا أَحَدٌ، وَسُرْعَانَ مَا جَفَّتْ مِنْ حَرَارَةِ الشَّمْسِ. وَاقْتَرَبَ مِنْهَا عُصْفُورٌ يُفَتِّشُ عَنِ الْحَبِّ، فَلَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يَجِدَ شَيْئًا فِيهَا، فَقَالَ:

- هَذِهِ سُنْبُلَةٌ لَا فَائِدَةَ مِنْهَا.

ثُمَّ تَرَكَهَا وَطَارَ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٥٠-٥٢.)

الكلمات

سُنْبُلَة (ج) سَنَابِل	başak
غَبِيَّة (ج) غَبِيَّات	aptal
مِرْآة (ج) مَرَايَا	ayna
أَعْجَبَ	hoşuna gitti, beğendi
لَوْن (ج) أَلْوَان	renk
ذَهَبِيّ	altın (rengi)
أَطْوَل	daha uzun, en uzun
صَاحِبَات (م) صَاحِبَة	kız arkadaşlar
بَيْدَر (ج) بَيَادِر	harman, harman yeri
تَهُزُّ	sallıyor (müe.)
يَمِين	sağ
شِمَال	sol; kuzey
يَقْلَعُ	kaldırıyor, söküyor (köklerini)
جُذُور (م) جِذْر	kökler
نَنْضَجُ	olgunlaşıyoruz
فَلَّاح (ج) فَلَّاحُون	çiftçi
نَضِجَ	olgunlaştı
تَرَكَ	bıraktı, terk etti, ayrıldı
صَدِيقَات (م) صَدِيقَة	kız arkadaşlar
نَصَائِح (م) نَصِيحَة	öğütler, nasihatler, tavsiyeler
هَبَّ	esti
رِيحٌ (ج) رِيَاح	rüzgâr
قَوِيَّةٌ (ج) قَوِيَّات	güçlü
سُرْعَانَ مَا	derhal, çabucak, hemen
جَفَّ	kurudu
حَرَارَة	sıcaklık, ısı
يُفَتِّشُ (عَن)	...i arıyor, yokluyor
حَبّ (ج) حُبُوب	tane, den
فَائِدَة (ج) فَوَائِد	fayda, yarar, avantaj

21. AKILSIZ BAŞAK

Başak aynaya baktı ve altın rengini çok beğendi. Kendisini arkadaşlarından daha uzun görüp şöyle dedi:

"Büyüdüm. Harmana onlardan önce gideceğim."

Köklerini sökmek için sağa sola sallanmaya başladı.

Başaklardan biri ona şöyle dedi:

"Bunu yapma! Biz küçüğüz. Henüz olgunlaşmadık. Hasat zamanını yalnızca çiftçi bilir." dedi.

Bunun üzerine başak;

"Ben olgunlaştım ve kendimi senden daha iyi bilirim..." dedi.

Akılsız başak arkadaşlarının öğütlerini dinlemedi ve onlardan ayrıldı.

O sırada güçlü bir rüzgâr esti ve akılsız başağı alıp uçurdu. Bağırmaya başladı:

"İmdat!.. İmdat!.."

Hiç kimse onu duymadı. Güneşin sıcaklığından hemen kurudu. Yem arayan bir serçe ona yaklaştı, onda bir şey bulamadı ve;

"Bu işe yaramaz bir başak." dedi.

Sonra onu bıraktı ve uçtu.

اَلعِلْمُ فِي الصِّغَرِ كَالنَّقْشِ عَلَى الْحَجَرِ
وَالْعِلْمُ فِي الْكِبَرِ كَالنَّقْشِ عَلَى الْمَاءِ.

Küçükken yapılan ilim, taş üzerine nakşetmek gibidir. Yaşlılıkta yapılan ilim, su üzerine yazmak gibidir."

الأسئلة

١. مَاذَا أَعْجَبَ السُّنْبُلَةَ؟

أ قَامَتُهَا الطَّوِيلَةُ.

ب حَبَّتُهَا الثَّمِينَةُ.

ج نَصِيحَةُ صَدِيقَاتِهَا.

د لَوْنُهَا الذَّهَبِيُّ.

٢. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «نَضِجَ»؟

أ كَبُرَ.

ب يَبِسَ.

ج يَنَعَ.

د نَشِفَ.

٣. لِمَاذَا أَخَذَتْ السُّنْبُلَةُ تَهُزُّ نَفْسَهَا يَمِينًا وشِمَالًا؟

أ لأَنَّهَا تَلْعَبُ وَحْدَهَا.

ب لِتَقْلَعَ جُذُورَهَا.

ج لِتَرْتَاحَ.

د لِتَتَنَفَّسَ.

٤. مَنْ يَعْرِفُ وَقْتَ الْحَصَادِ؟

أ الفَلَّاحُ.

ب السُّنْبُلَةُ.

ج صَدِيقَاتُ السُّنْبُلَةِ.

د العُصْفُورُ.

٥. مِمَّ جَفَّتِ السُّنْبُلَةُ؟

أ مِنْ قِلَّةِ الْمِيَاهِ.

ب مِنْ حَرَارَةِ الشَّمْسِ.

ج مِنْ قِلَّةِ الْمَطَرِ.

د مِنْ كَثْرَةِ الْمَطَرِ.

٦. إِلَى أَيِّ صِنْفٍ مِنَ النَّاسِ تَرْمُزُ اَلسُّنْبُلَةُ فِي هَذِهِ الْقِصَّةِ؟

أ اَلنَّاسِ الْمُتَوَاضِعِينَ.

ب اَلنَّاسِ الْخَوَنَةِ.

ج اَلنَّاسِ الْمُتَكَبِّرِينَ.

د اَلنَّاسِ الْمُطِيعِينَ.

اَلْجَمْرَةُ لَا تَحْرُقُ إِلَّا مَحَلَّهَا.

“Ateş düştüğü yeri yakar.”

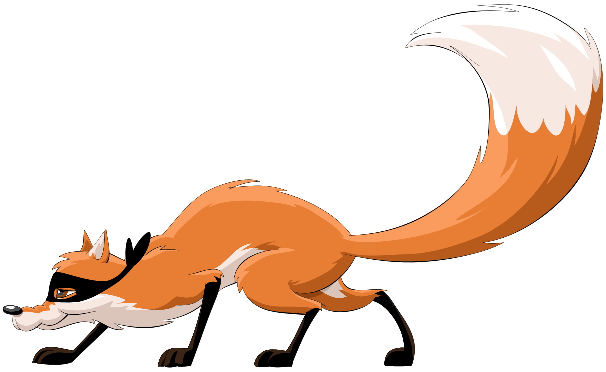

٢٢. ثَعْلُوبُ اللِّصُّ

قَالَ بَاتْشُو زَعِيمُ الثَّعَالِبِ لِأَصْدِقَائِهِ:

- سَنَشْتَرِي صِيصَانًا وَنُرَبِّيهَا، وَسَنَتَوَقَّفُ عَنْ سَرِقَةِ الدَّجَاجِ.

وَفِي الْيَوْمِ التَّالِي، ذَهَبَتْ اَلثَّعَالِبُ إِلَى السُّوقِ إِلَّا ثَعْلُوبَ الْكَسُولَ، فَقَدْ ظَلَّ نَائِمًا، حَاوَلَتْ زَوْجَتُهُ إِقْنَاعَهُ بِالذَّهَابِ إِلَى السُّوقِ، وَلَكِنَّهُ لَمْ يَسْتَمِعْ إِلَيْهَا.

اِعْتَنَتْ اَلثَّعَالِبُ بِالصِّيصَانِ حَتَّى كَبُرَتْ، وَأَصْبَحَتْ دَجَاجًا وَدُيُوكًا تَلْعَبُ وَتَتَصَارَعُ مَعًا. وَالثَّعَالِبُ تَأْكُلُ مِنْهَا كُلَّمَا جَاعَتْ.

أَمَّا ثَعْلُوبُ الْكَسُولُ فَكَانَ يَبْحَثُ عَنْ طَعَامٍ لِأَوْلَادِهِ، لَكِنْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَجِدَه، فَرَأَى صَدِيقَهُ يَشْوِي دَجَاجَةً.

فَقَالَ لَهُ صَدِيقُهُ سَاخِرًا مِنْهُ:

- كَيْفَ أَصْبَحَتْ صِيصَانُكَ يَا ثَعْلُوبُ الْكَسُولُ؟

وَعِنْدَمَا حَانَ اللَّيْلُ، لَبِسَ ثَعْلُوبُ قِنَاعًا، وَحَمَلَ عَلَى كَتِفِهِ كِيسًا وَذَهَبَ إِلَى بَيْتِ صَاحِبِهِ وَسَرَقَ دَجَاجَتَيْنِ. عَرَفَ صَدِيقُهُ بِسَرِقَةِ الدَّجَاجِ، فَوَضَعَ لِلسَّارِقِ فَخًّا.

وَفِي الْيَوْمِ التَّالِي، رَجعَ ثَعْلُوبُ لِيَسْرِقَ الدَّجاجَ فَوَقَعَ فِي الْفَخِّ، وَأَخَذَ يَصْرُخُ مِنَ الأَلَمِ، وَاعْتَذَرَ مِنْ صَدِيقِهِ وَوَعَدَهُ بِأَنْ يَعْمَلَ بِنَفْسِهِ وَيُجِدَّ فِي الْعَمَلِ لِيُطْعِمَ زَوْجَتَهُ وَأَوْلَادَهُ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٤٧-٤٩.)

الكلمات

زَعِيم (ج) زُعَمَاء	lider, önder	سَاخِر (ج) سَاخِرُونَ	alay eden
ثَعَالِب (م) ثَعْلَب	tilkiler	حَانَ	(vakit) oldu, vakti geldi
يُرَبِّي	besliyor, yetiştiriyor	لَبِسَ	giydi, taktı
يَتَوَقَّفُ (عن)	bırakıyor, vazgeçiyor	قِنَاع (ج) أَقْنِعَة	maske
دَجَاج	tavuk (cins isim)	كَتِف (ج) أَكْتَاف	omuz
سُوق (ج) أَسْوَاق	çarşı, pazar	كِيس (ج) أَكْيَاس	torba, poşet
إِلَّا	...den başka, hariç	سَارِق (ج) سَارِقُونَ	hırsız
اِعْتَنَى (بِ)	özen gösterdi, önem verdi, baktı, bakımını yaptı	وَقَعَ (فِي)	...e düştü
دُيُوك (م) دِيك	horozlar	يَصْرُخُ	bağırıyor, çığlık atıyor
يَتَصَارَعُ	güreşiyor, kavga ediyor	يُجِدُّ	ciddi bir şekilde çalışıyor
		يُطْعِمُ	doyuruyor

22. HIRSIZ SALÛB

Tilkilerin lideri Bâçû arkadaşlarına;

“Civciv satın alıp besleyeceğiz ve tavuk çalmayı da bırakacağız.” dedi.

Ertesi gün, uyuyakalmış tembel Salûb dışındaki tilkiler pazara gitti. Hanımı pazara gitmesi için onu ikna etmeye çalıştı; ancak Salûb dinlemedi.

Tilkiler civcivlerle ilgilendiler. Nihayet civcivler büyüyüp birbirleriyle oynayan, kavga eden tavuklar ve horozlar hâline geldiler. Tilkiler acıktıkça onlardan yiyorlardı.

Tembel Salûb ise, yavruları için yiyecek arıyor; ancak bulamıyordu. Arkadaşının tavuk kızarttığını gördü.

Arkadaşı kendisiyle alay ederek;

“Civcivlerin nasıl oldu tembel Salûb?” dedi.

Gece olunca, Salûb bir maske taktı ve sırtına bir torba alarak arkadaşının evine gitti, iki tavuk çaldı. Arkadaşı tavukların çalındığını öğrenince hırsız için kapan koydu.

Ertesi gün Salûb, tavuk çalmak için tekrar geldi, kapana düştü. Acıdan bağırmaya başladı. Arkadaşından özür diledi, ona eşini ve yavrularını doyurmak için çalışacağı ve işini ciddiyetle yapacağı sözünü verdi.

رُتْبَةُ الْعِلْمِ أَعْلَى الرُّتَبِ.

“İlim rütbesi rütbelerin en üstünüdür.”

الأسئلة

١. مَنْ بَاتْشُو؟

أ زَعِيمُ الصِّيصَانِ.

ب زَعِيمُ الثَّعَالِبِ.

ج زَعِيمُ الْحَيَوَانَاتِ.

د زَعِيمُ الدَّجَاجِ.

٢. إِلَى أَيْنَ ذَهَبَتْ الثَّعَالِبُ؟

أ إِلَى الْغَابَةِ.

ب إِلَى الْمَلْعَبِ.

ج إِلَى زَعِيمِهَا.

د إِلَى السُّوقِ.

٣. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «اِعْتَنَى (بِ)»؟

أ اِلْتَحَقَ (بِ).

ب اِنْضَمَّ (إِلَى).

ج اِهْتَمَّ (بِ).

د اِبْتَلَى (بِ).

٤. مَاذَا لَبِسَ ثَعْلُوبُ عِنْدَمَا حَانَ اللَّيْلُ؟

أ قَمِيصًا.

ب مِعْطَفًا.

ج نَظَّارَةً.

د قِنَاعًا.

٥. لِمَاذَ رَجَعَ ثَعْلُوبُ فِي الْيَوْمِ التَّالِي؟

أ لِيَسْرِقَ الدَّجَاجَ.

ب لِيَأْكُلَ الدَّجَاجَةَ.

ج لِيَبْحَثَ عَنْ طَعَامٍ.

د لِيُطْعِمَ أَوْلَادَهُ.

٦. أَيَّةُ قِصَّةٍ مَشْهُورَةٍ تُشْبِهُ بِهَذِهِ الْقِصَّةِ؟

أ قِصَّةُ النَّمْلَةِ والصَّرْصُورِ.

ب قِصَّةُ بِينُوكِيُو.

ج قِصَّةُ عَلِيّ بَابَا والْأَرْبَعِينَ لِصًّا.

د قِصَّةُ الْأَمِيرَةِ الْحَسْنَاءِ والْأَقْزَامِ السَّبْعَةِ.

أُطْلُبْ اَلْعِلْمَ مِنَ الْمَهْدِ إِلَى اللَّحْدِ!

“Beşikten mezara kadar ilim talep et (öğren)!”

٢٣. اَلْمُقاوِلُ وَالْعَامِلُ

مُصْطَفَى مُقَاوِلٌ مَعْروفٌ فِي بَلْدَتِهِ، كَانَتْ أُمْنِيَّتُهُ فِي صِباهُ أَنْ يُصْبِحَ قَاضِيًا أَوْ مُحامِيًا، لَكِنَّ وَفاةَ وَالِدِهِ مَنَعَتْهُ مِنْ تَحْقِيقِ ذَلِك، فَاتَّجَهَ لِإِقامَةِ الأَبْنِيَة وَالْعِمَاراتِ.

وَذَاتَ يَوْمٍ قامَ مُصْطَفَى بِجَوْلَةٍ فِي سَاحَةِ البِنَاءِ، فَشَاهَدَ عامِلًا لَا يَعْمَلُ، يَنْظُرُ إلَى السَّمَاءِ تارَةً، وَيَتَفَرَّجُ عَلَى بَاقِي الْعُمَّالِ وَهُمْ يَشْتَغِلُونَ تارَةً أُخْرَى، فَثارَ فِي وَجْهِهِ قائِلًا:

– أَنَا لَا أُرِيدُ شَخْصًا كَسولًا!

وَحاوَلَ الْعَامِلُ أَنْ يَتَكَلَّمَ وَلَكِنَّ مُصْطَفَى قَاطَعَهُ وَأَخْرَجَ مِنْ جَيْبِهِ مَبْلَغًا مِنَ النُّقُودِ وَأَعْطَاهُ لِلْعَامِلِ وَهُوَ يَقُولُ:

– لَا أُرِيدُ أَنْ أَسْمَعَ شَيْئًا، أَنْتَ مَطْرُودٌ! وَهَذَا أَجْرُكَ عَنِ الأُسْبُوعِ الْمَاضِي!

وَأَخَذَ الْعَامِلُ النُّقُودَ وَسَارَ فِي طَرِيقِهِ بَيْنَما تَوَجَّهَ مُصْطَفَى إِلَى رَئِيسِ الْعُمَّالِ وَرَوَى لَهُ الْقِصَّةَ.

فَقالَ رَئِيسُ الْعُمَّالِ:

– إِنَّ الَّذِي فَعَلْتَهُ شَيْءٌ جَمِيلٌ، لَكِنِّي أُحِبُّ أَنْ أَقُولَ لَكَ، إِنَّ هَذَا الْعَامِلَ لَيْسَ مِنْ عُمَّالِنَا، وَإِنَّمَا قَدْ جَاءَ يَطْلُبُ عَمَلًا.

(محمود اسماعيل صيني والآخرون، القواعد العربية الميسرة، الكتاب الثالث، الرياض، بدون تاريخ، ص. ١٤٧.)

الكلمات

مُقاوِل (ج) مُقَاوِلُون	müteahhit
عامِل (ج) عُمَّال	işçi
مَعْروف (ج) مَعْرُوفُون	bilinen, meşhur
بَلْدة (ج) بِلَادٌ	şehir, memleket
أُمْنِيَّة (ج) أَمَانٍ	dilek, arzu
صِبًا	çocukluk
يُصْبِحُ	oluyor
قاضٍ، اَلْقَاضِي (ج) قُضَاة	kadı, yargıç, hakim
مُحامٍ، اَلْمُحَامِي (ج) مُحَامُونَ	avukat
مَنَعَ	alıkoydu, yasakladı, engelledi
تَحْقيق	gerçekleştirmek
ذلك	şu, o; böyle, şöyle
اِتَّجَهَ (لِ)	...e yöneldi, gitti
إِقَامة	kurmak
أَبْنِيَة (م) بِناءُ	binalar
عِمارات (م) عِمَارَة	apartmanlar
قامَ (بِـ)	yaptı, etti
جَوْلة (ج) جَوْلَات	gezinti, tur
ساحة (ج) سَاحَات	arsa, alan, saha
شاهَدَ	gördü; seyretti
ينظُرُ (إلى)	...e bakıyor
تارَةً ... تارةً أُخْرَى	bazen ... bazen de, kâh ... kâh
يَتَفَرَّجُ (على)	...i izliyor,
	seyrediyor
بَاقٍ، اَلْبَاقِي (ج) بَاقُونَ	diğer, kalan
يَشْتَغِلُ	çalışıyor, meşgul
	oluyor

hafta	أُسْبُوع (ج) أَسَابِيع
geçen	مَاضٍ، الْمَاضِي
yürüdü	سَارَ
...iken, sırada	بَيْنَمَا
...e yöneldi	تَوَجَّهَ إلى
ustabaşı	رَئِيسُ العُمَّال
...e anlattı	رَوَى (لِ)
hikâye, öykü	قِصّة (ج) قِصَص
yaptı	فَعَلَ
seviyor, istiyor	يُحِبُّ
yalnızca, ancak	إنَّمَا
...mış/miş (mâzi fiilden önce)	قَدْ
geldi	جاءَ
iş, çalışma	عَمَل (ج) أَعْمَال

...e kızdı	ثَارَ (فِي)
söyleyerek, diyerek	قائِلًا
tembel	كَسُول (ج) كُسَالَى
çalıştı, çabaladı, gayret etti	حاوَلَ
konuşuyor	يَتَكَلّمُ
...in sözünü kesti	قاطَعَه
çıkardı	أَخْرَجَ
cep	جَيْب (ج) جُيُوب
tutar, meblağ	مَبْلَغ (ج) مَبَالِغ
para(lar)	نُقُود (م) نَقْد
verdi	أعطَى
diyor, söylüyor	يقولُ
işitiyor, duyuyor	يَسْمَعُ
kovulmuş	مَطْرُود (ج) مَطْرُودُون
ücret	أَجْر (ج) أُجُور

23. MÜTEAHHİT VE İŞÇİ

Mustafa memleketinde tanınan bir müteahhittir. Küçükken arzusu hakim ya da avukat olmaktı. Ancak babasının vefatı, bunu gerçekleştirmesini engelledi. Bina ve apartmanlar yapmaya yöneldi.

Bir gün Mustafa inşaat sahasında tur attı. Çalışmayan bir işçi gördü. Bu işçi kâh gökyüzüne bakıyor kâh çalışmakta olan diğer işçileri seyrediyordu. Yüzüne sinirli sinirli bakarak şöyle dedi:

“Ben tembel birini istemiyorum!”

İşçi konuşmaya çalıştı; ancak Mustafa sözünü kesti ve cebinden bir miktar para çıkarıp;

“Bir şey duymak istemiyorum. Kovuldun! Bu da geçen haftaki ücretin!” diyerek işçiye verdi.

İşçi parayı aldı ve yoluna koyuldu. Bu sırada Mustafa ustabaşının yanına gitti ve ona öyküyü anlattı.

Ustabaşı şöyle dedi:

“Yaptığın güzel bir şey. Ancak sana bu işçinin bizim işçilerden olmadığını söylemek isterim. O yalnızca iş istemek için gelmişti.”

إِذَا جَعَلْتَ شَخْصِيَّتُكَ دُودَةً تَزْحَقُ عَلَى الأَرْضِ فَلَا تَلُمْ مَنْ يَدُوسُكَ بِقَدَمِهِ!

“Eğer kişiliğin seni yerde sürünen bir solucana çevirirse, ayağıyla seni ezenleri kınama!”

الأسئلة

١. مَاذَا كَانَتْ أُمْنِيَّةُ مُصْطَفَى فِي صِبَاهُ؟

أ أَنْ يُصْبِحَ مُعَلِّمًا.

ب أَنْ يُصْبِحَ طَبِيبًا.

ج أَنْ يُصْبِحَ مُهَنْدِسًا.

د أَنْ يُصْبِحَ قَاضِيًا أَوْ مُحَامِيًا.

٢. مَاذَا مَنَعَ مُصْطَفَى مِنْ تَحْقِيقِ أُمْنِيَّتِهِ؟

أ وَفَاةُ أُمِّهِ.

ب وَفَاةُ أَبِيهِ.

ج وَفَاةُ أَخِيهِ.

د مَرَضُهُ الشَّدِيدُ.

٣. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «ثَارَ»؟

أ غَضِبَ.

ب هَجَمَ.

ج قَتَلَ.

د ضَرَبَ.

٤. مَاذَا أَعْطَى مُصْطَفَى الْعَامِلَ؟

أ كُوبَ مَاءٍ.

ب وَرَقَةً صَغِيرَةً.

ج مَبْلَغًا مِنَ النُّقُودِ.

د مِجْرَفَةً.

٥. لِمَاذَا أَعْطَى مُصْطَفَى العَامِلَ مَبْلَغًا مِنَ النُّقُودِ؟

أ كَدَيْنٍ لَهُ.

ب لِأَجْرِهِ عَنِ الأُسْبُوعِ الْمَاضِي.

ج لِقَضَاءِ حَاجَتِهِ.

د لِأَجْرِهِ عَنِ الشَّهْرِ الْمَاضِي.

٦. مَا مُرَادِفُ «قَامَ بِجَوْلَةٍ»؟

أ تَجَوَّلَ.

ب تَمَنَّى.

ج طَرَقَ الْبَابَ.

د اِسْتَأْذَنَ.

٢٤. اَلأَسَدُ وَالْفَأْرُ

نَامَ الأَسَدُ ذَاتَ يَوْمٍ تَحْتَ شَجَرَةٍ، وَاسْتَغْرَقَ فِي النَّوْمِ وَمَرَّ عَنْهُ فَأْرٌ فَنَظَرَ إِلَيْهِ، فَأَعْجَبَهُ جَسَدُهُ وَهُوَ نَائِمٌ، أَخَذَ الْفَأْرُ يَقْفِزُ فَوْقَ الأَسَدِ... فَصَحَا الأَسَدُ مِنْ نَوْمِهِ وَأَمْسَكَ الْفَأْرَ بَيْنَ مَخَالِبِهِ وَفَتَحَ فَمَهُ لِيَأْكُلَهُ، فَقَالَ لَهُ الْفَأْرُ:

– مَعْذِرَةً يَا مَلِكَ الْغَابَةِ!.. إِنَّنِي صَغِيرُ الْحَجْمِ، لَوْ أَكَلْتَنِي فَلَنْ أُشْبِعَكَ، فَمَا رَأْيُكَ لَوْ تَعْمَلُ مَعِي مَعْرُوفًا لَنْ أَنْسَاهُ مَدَى حَيَاتِي؟

ثُمَّ قَالَ الْفَأْرُ لِلأَسَدِ:

– مَنْ يَدْرِي فَقَدْ تَقَعُ فِيمَا يَجْعَلُكَ تَحْتَاجُ إِلَى مُسَاعَدَةِ مَخْلُوقٍ ضَعِيفٍ مِثْلِي؟!.

أُعْجِبَ الأَسَدُ بِكَلَامِ الْفَأْرِ وَأَفْلَتَهُ مِنْ بَيْنِ مَخَالِبِهِ عَلَى الأَرْضِ.

وَذَاتَ يَوْمٍ، وَقَعَ الأَسَدُ فِي مِصْيَدَةٍ نَصَبَهَا لَهُ الصَّيَّادُونَ وَرَبَطُوهُ فِي حِبَالٍ مَتِينَةٍ، ثُمَّ ذَهَبُوا يَبْحَثُونَ عَنْ عَرَبَةٍ يَحْمِلُونَهُ فِيهَا...

فِي تِلْكَ الأَثْنَاءِ مَرَّ الْفَأْرُ الصَّغِيرُ فَرَأَى الأَسَدَ عَلَى تِلْكَ الْحَالِ، فَحَزِنَ لَهُ وَأَخَذَ يَقْرِضُ الْحِبَالَ الَّتِي رُبِطَ فِيهَا الأَسَدُ حَتَّى مَكَّنَهُ مِنَ التَّخَلُّصِ مِنْ قُيُودِهِ.

قَالَ الْفَأْرُ لِلأَسَدِ:

– أَلَمْ أَكُنْ عَلَى حَقٍّ حِينَ طَلَبْتُ مِنْكَ أَنْ تَعْفُوَ عَنِّي وَتُطْلِقَ سَرَاحِي؟ فَمَنْ يَزْرَعْ خَيْرًا يَحْصُدْ خَيْرًا.

(ضمن كتاب الفتاة ذات الصوت المخمليّ وحكايات أخرى «حكايات للأطفال من آداب الشعوب»، ترجمة: محمود برهوم، عمان، ١٩٨٦، الصفحات: ٧-٨.

الكلمات

أَسَد (ج) أُسُود	aslan
اِسْتَغْرَقَ (في)	daldı (uykuya)
نَوْم	uyku
مَرَّ (عَنْ)	...in yanına geldi, ...e uğradı
أَعْجَبَ	ilgisini çekti
صَحَا	uyandı
مَخَالِب (م) مِخْلَب	pençeler
فَمٌ (ج) أَفْوَاه	ağız
مَعْذِرَةً	özür dilerim, pardon
مَلِكٌ (ج) مُلُوك	kral
صَغِيرُ الْحَجْمِ	küçük yapılı
يُشْبِعُ	doyuruyor
مَعْرُوف	iyilik
مَدَى حَيَاتِهِ	hayatı boyunca
يَدْرِي	biliyor, anlıyor
مُسَاعَدَة (ج) مُسَاعَدَات	yardım
مَخْلُوق (ج) مَخْلُوقَات	yaratık
ضَعِيف (ج) ضُعَفَاء	zayıf, cılız
أُعْجِبَ (بِ)	hoşuna gitti, beğendi
مِصْيَدَة (ج) مَصَايِد	kapan, tuzak
أَفْلَتَ	...i serbest bıraktı
نَصَبَ (لِ)	kurdu, dikti
صَيَّاد (ج) صَيَّادُونَ	avcı
رَبَطَ	bağladı
يَبْحَثُ (عَنْ)	...i arıyor
فِي تِلْكَ الأَثْنَاءِ	o esnada, o sırada
يَقْرِضُ	kemiriyor
مَكَّنَهُ (مِنْ)	...ebildi
تَخَلُّص	kurtulma
قُيُود (م) قَيْد	bağlar, kelepçeler
يَعْفُو (عَن)	...i affediyor
يُطْلِقُ سَرَاحَه	...i serbest bırakıyor
يَزْرَعُ	ekiyor, dikiyor
يَحْصُدُ	hasat ediyor, biçiyor

24. ASLAN VE FARE

Bir gün aslan bir ağacın altında uyudu. Derin uykuya daldı. Bir fare yanına gelip ona baktı. Uyurken vücudu farenin ilgisini çekti. Fare aslanın üzerinde zıplamaya başladı... Aslan uykusundan uyandı, fareyi pençeleri arasına alıp yemek için ağzını açtı. Fare ona şöyle dedi:

"Özür dilerim ormanların kralı!.. Ben küçük yapılıyım. Beni yesen de seni doyuramam. Bana hayatım boyunca unutmayacağım bir iyilik yapmaya ne dersin?"

Fare ardından aslana;

"Kim bilir, belki seni benim gibi zayıf birinin yardımına muhtaç bırakacak bir duruma düşebilirsin?!." dedi.

Farenin sözü aslanın hoşuna gitti. Onu pençeleri arasından yere bıraktı.

Bir gün aslan, avcıların onun için kurmuş olduğu bir kapana düştü. Aslanı sağlam iplerle bağladılar ve daha sonra onu taşıyabilecekleri bir araba bulmaya gittiler...

O sırada küçük fare geçiyordu. Fare, aslanı bu hâlde görünce üzüldü. Aslanın bağlı olduğu ipleri kemirmeye başladı. Derken onu bağlarından kurtarmayı başardı.

Fare, aslana şöyle dedi:

"Senden beni affetmeni ve serbest bırakmanı istediğimde haklı değil miydim? İyilik eken iyilik biçer."

الأسئلة

١. أَيْنَ نَامَ الأَسَدُ ذَاتَ يَوْمٍ؟

أ تَحْتَ صَخْرَةٍ.

ب فِي فِرَاشِهِ.

ج تَحْتَ شَجَرَةٍ.

د فِي بَيْتِ الْفَأْرِ.

٢. بِمَاذَا أُعْجِبَ الأَسَدُ؟

أ بِكَلَامِ الصَّيَّادِ.

ب بِكَلَامِ الْفَأْرِ.

ج بِمَنْظَرِ الْفَأْرِ.

د بِمُسَاعَدَةِ الْفَأْرِ.

٣. فِيمَ وَقَعَ الأَسَدُ ذَاتَ يَوْمٍ؟

أ فِي حُفْرَةٍ.

ب فِي نَهْرٍ.

ج فِي بَحْرٍ.

د فِي مِصْيَدَةٍ.

٤. مَنْ نَصَبَ الْمِصْيَدَةَ؟

أ نَصَبَ الْفَأْرُ.

ب نَصَبَ الصَّيَّادُونَ.

ج نَصَبَتْ الْحَيَوَانَات.

د نَصَبَ الْعُمَّالُ.

٥. لِمَاذَا ذَهَبَ الصَّيَّادُونَ لِيَبْحَثُوا عَنْ عَرَبَةٍ؟

أ لِيَحْمِلُوا الأَسَدَ فِيهَا.

ب لِيَحْمِلُوا الْفَأْرَ فِيهَا.

ج لِيَحْمِلُوا البَضَائِعَ فِيهَا.

د لِيَحْمِلُوا الأَسْلِحَةَ فِيهَا.

٦. مَا المَوْضُوعُ الأَصْلِيُّ فِي هَذِهِ الْقِصَّةِ؟

أ هُوَ أَلَّا يُغْضَبَ الصِّغَارَ.

ب هُوَ أَلَّا يُعْتَقَدَ الصِّغَارَ.

ج هُوَ أَلَّا يُتَحَمَّلَ الصِّغَارَ.

د هُوَ أَلَّا يُحْتَقَرَ الصِّغَارَ.

أُطْلُبْ اَلْعِلْمَ وَلَوْ بِالصِّينِ.

“İlim Çin’de bile olsa talep edin (öğrenin!)”

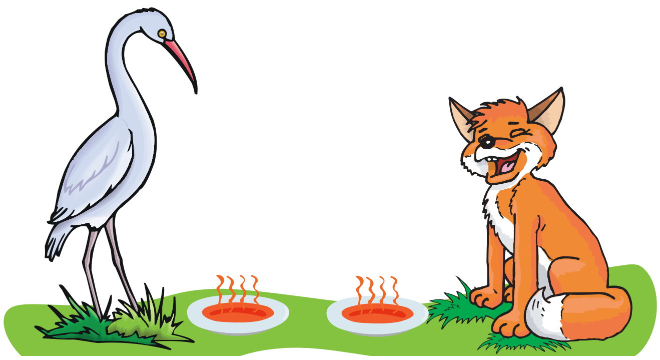

٢٥. اَللَّقْلَقُ وَالثَّعْلَبُ

اَلثَّعْلَبُ: إِنِّي أَدْعُوكَ عِنْدِي اَلْيَوْمَ عَلَى عَشَاءٍ فَاخِرٍ.

اَللَّقْلَقُ: وَأَنَا قَبِلْتُ دَعْوَتَكَ الظَّرِيفَةَ.

اَلثَّعْلَبُ: هَيَّا تَفَضَّلْ إِنَّهُ حَسَاءٌ فَاخِرٌ مِنْ صُنْعِ يَدِي.

اَللَّقْلَقُ: آهْ!.. إِنَّ مِنْقَارِي طَوِيلٌ وَالصَّحْنَ غَيْرُ عَمِيقٍ وَلَنْ أَسْتَطِيعَ أَنْ آكُلَ!..

(وَقَالَ فِي نَفْسِهِ: إِنَّهُ حَقًّا مَكَّارٌ!)

اَلثَّعْلَبُ: إِنِّي أَعْتَذِرُ يَا صَدِيقِي! لَقَدْ كَانَتْ اَلْوَجْبَةُ لَذِيذَةً وَلَكِنَّهَا لَا تُنَاسِبُكَ.

اَللَّقْلَقُ: دَعْكَ مِنَ الِاعْتِذَارِ وَأَرْجُو أَنْ تَقْبَلَ دَعْوَتِي!

وَذَهَبَ اللَّقْلَقُ إِلَى مَنْزِلِهِ وَهُوَ يُفَكِّرُ مَاذَا يُقَدِّمُ طَعَامًا لِلثَّعْلَبِ؟

آهْ... إِنَّهَا حَقًّا فِكْرَةٌ رَائِعَةٌ!

اَلثَّعْلَبُ (فِي نَفْسِهِ): لَا بُدَّ أَنَّ اللَّقْلَقَ قَدْ أَعَدَّ لِي دَجَاجًا مَشْوِيًّا.

كَانَ الطَّعَامُ مَوْضُوعًا فِي جَرَّةٍ طَوِيلَةٍ، عُنُقُهَا ضَيِّقٌ لَا يَتَّسِعُ لِدُخُولِ رَأْسِ الثَّعْلَبِ فَلَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يَأْكُلَ الثَّعْلَبُ شَيْئًا، أَمَّا اللَّقْلَقُ فَقَدْ كَانَ يَمُدُّ مِنْقَارَهُ

الطَّوِيلَ وَيَأْكُلُ بِكُلِّ سُهُولَةٍ.

اَلثَّعْلَبُ: مَا هٰذَا؟ وَأَيْنَ الأَكْلُ يَا عَزِيزِي؟

اَللَّقْلَقُ: إِنِّي لَنْ أَعْتَذِرَ لَكَ يَا صَدِيقِي! فَكَمَا تَدِينُ تُدَانُ!

(ضمن كتاب الفتاة ذات الصوت المخمليّ وحكايات أخرى «حكايات للأطفال من آداب الشعوب»، ترجمة: محمود برهوم، عمان: شقير وعكشة للطباعة والنشر والتوزيع، ١٩٨٦، الصفحات: ١١-١٢.)

الكلمات

لَقْلَق (ج) لَقَالِق	leylek
ثَعْلَب (ج) ثَعَالِب	tilki
يَدْعُو	davet ediyor, çağırıyor
عَشَاء	akşam yemeği
فَاخِر	süper, muhteşem, şahane
قَبِلَ	kabul etti
تَفَضَّلْ!	Buyur!
حَسَاء	çorba
مِنْقَار (ج) مَنَاقِير	gaga
صَحْنٌ (ج) صُحُون	tabak
عَمِيق	derin
فِي نَفْسِهِ	kendi kendine
مَكَّارٌ (ج) مَكَّارُونَ	kurnaz, hileci
وَجْبَة (ج) وَجَبَات	öğün

يُنَاسِبُ	uyuyor, uygun oluyor
دَعْكَ (مِنْ)	...i boşver, ...e aldırma
اِعْتِذَار	özür dilemek
يَرْجُو أَنْ	diliyor, rica ediyor
يَقْبَلُ	kabul ediyor
مَنْزِل (ج) مَنَازِل	ev
رَائِعَة (ج) رَائِعَات	müthiş, mükemmel
لَا بُدَّ أَنَّ	kaçınılmaz, mutlaka, ...meli/malı
أَعَدَّ (لِ)	...e hazırladı
مَشْوِيّ	ızgara, kızarmış
مَوْضُوع	konulmuş, konulan
جَرَّة (ج) جَرَّات	testi, küp
عُنُق (ج) أَعْنَاق	boyun

ضَيِّقٌ (ج) ضَيِّقُونَ	dar	يَمُدُّ	uzatıyor
يَتَّسِعُ (لِ)	(için geniş(tir	سُهُولَة	kolaylık
دُخُول	giriş, girmek	يَدِينُ	yapıyor, davranıyor
أَمَّا ... فـ...	ancak, ...e gelince, ... ise		

25. LEYLEK VE TİLKİ

Tilki: "Seni bugün evimde şahane bir akşam yemeğine davet ediyorum."

Leylek: "Ben de nazik davetini kabul ettim."

Tilki: "Haydi buyur! Kendi elimle yaptığım muhteşem bir çorba."

Leylek: "Ahh!.. Gagam uzun, tabak da derin değil. Yiyemeyeceğim!"

(Leylek kendi kendine, "Gerçekten kurnaz!" dedi.)

Tilki: "Özür dilerim arkadaşım! Yemek nefisti; ancak sana göre değil."

Leylek: "Boş ver özür dilemeyi, lütfen davetimi kabul et!"

Leylek, tilkiye yemek olarak ne ikram edeceğini düşünerek evine gitti.

"Aaa!.. Gerçekten müthiş bir fikir!.."

Tilki (kendi kendine): "Leylek bana ızgara tavuk hazırlamış olmalı."

Yemek uzun bir testiye konulmuştu. Testinin boynu tilkinin başının gireceği genişlikte değildi. Tilki hiçbir şey yiyemedi. Oysa leylek uzun gagasını uzatarak kolaylıkla yiyordu.

Tilki: "Bu ne? Yemek nerede dostum?"

Leylek: "Senden özür dilemeyeceğim arkadaşım! Ne yaparsan karşılığını alırsın!"

الأسئلة

١. عَلَى مَاذَا دَعَا الثَّعْلَبُ اللَّقْلَقَ؟

أ عَلَى عَشَاءٍ فَاخِرٍ.

ب عَلَى فَطُورٍ فَاخِرٍ.

ج عَلَى غَدَاءٍ فَاخِرٍ.

د عَلَى مَأْدُبَةٍ فَاخِرَةٍ.

٢. لِمَاذَا لَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يَأْكُلَ اللَّقْلَقُ؟

أ لِأَنَّ مِنْقَارَهُ طَوِيلٌ والصَّحْنَ عَمِيقٌ.

ب لِأَنَّ مِنْقَارَهُ قَصِيرٌ والصَّحْنَ غَيْرُ عَمِيقٍ.

ج لِأَنَّ مِنْقَارَهُ طَوِيلٌ والصَّحْنَ غَيْرُ عَمِيقٍ.

د لِأَنَّ الطَّعَامَ حَارٌّ جِدًّا.

٣. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «دَعْ»؟

أ اُدْعُ.

ب اُطْرُدْ.

ج اِذْهَبْ.

د اُتْرُكْ.

٤. فِيمَ وُضِعَ الطَّعَامُ فِي بَيْتِ اللَّقْلَقِ؟

أ فِي صَحْنٍ عَمِيقٍ.

ب فِي جَرَّةٍ طَوِيلَةٍ.

ج فِي طَبَقٍ وَاسِعٍ.

د فِي جَرَّةٍ قَصِيرَةٍ.

٥. مَاذَا كَانَ يَمُدُّ اللَّقْلَقُ؟

أ قَدَمَهُ الطَّوِيلَةَ.

ب عُنُقَهُ الطَّوِيلَ.

ج مِنْقَارَهُ الطَّوِيلَ.

د رَأْسَهُ الصَّغِيرَ.

٦. مَاذَا يَقْصِدُ الثَّعْلَبُ بِقَوْلِهِ «اِنَّهُ مِنْ صُنْعِ يَدِي»؟

أ اَلطَّبَّاخُ هُوَ الَّذِي عَمِلَ الطَّعَامَ.

ب اَلثَّعْلَبُ اِشْتَرَى الطَّعَامَ مِنَ الْمَطْعَمِ.

ج أُمُّ الثَّعْلَبِ هِيَ الَّتِي عَمِلَتْ الطَّعَامَ.

د اَلثَّعْلَبُ هُوَ الَّذِي عَمِلَ الطَّعَامَ.

وَإِنْ كُنْتَ ذَا عَقْلٍ وَلَمْ تَكُنْ عَالِمًا
فَأَنْتَ كَرِجْلٍ وَلَيْسَ لَهُ نَعْلٌ.

**"Aklın var da ilmin yoksa
ayakkabısı olmayan ayak gibisin."**

٢٦. اَلدِّيكُ كُوكُو

قَالَ الدِّيكُ كُوكُو لِزَمِيلِهِ مُومُو:

- أَنَا مُعْجَبٌ بِقُوَّةِ النَّمِرِ، وَأُرِيدُ أَنْ أُصْبِحَ قَوِيًّا مِثْلَهُ.

فَقَالَ لَهُ مُومُو:

- وَأَنَا أُحِبُّ أَنْ أَكُونَ قَوِيًّا مِثْلَهُ، وَلَكِنْ كَيْفَ؟

قَالَ كُوكُو:

- تَعَالَ مَعِي وَسَتَرَى.

أَخَذَ كُوكُو صَدِيقَهُ مُومُو إِلَى حَدِيقَةِ الْحَيَوَانَاتِ، وَبَحَثَ عَنْ قَفَصِ النَّمِرِ.

وَعِنْدَمَا رَآهُ كَانَ يَأْكُلُ قِطْعَةً كَبِيرَةً مِنَ اللَّحْمِ، فَذَهَبَ كُوكُو وَمُومُو إِلَى مَطْبَخِ حَدِيقَةِ الْحَيَوَانَاتِ، فَوَجَدَا لَحْمًا كَثِيرًا، فَأَخَذَا يَأْكُلَانِ وَيَأْكُلَانِ، حَتَّى اِنْتَفَخَا، وَعِنْدَمَا رَجَعَا إِلَى الْبَيْتِ، شَعَرَا بِالأَلَمِ، وَاشْتَدَّ الأَلَمُ كَثِيرًا، وَأَخَذَا يَصْرُخَانِ يَصْرُخَانِ، وَعِنْدَمَا سَمِعَتْهُمَا الدُّيُوكُ، اِسْتَدْعَتْ سَيَّارَةَ الإِسْعَافِ فَنَقَلَتْهُمَا إِلَى الْمُسْتَشْفَى، فَحَصَهُمَا الطَّبِيبُ فَأَعْطَى كُوكُو وَمُومُو إِبْرَةً كَبِيرَةً، فَصَرَخَا مِنَ الْوَجَعِ، ثُمَّ أَعْطَى كُلاًّ مِنْهُمَا حَبَّةً مِنَ الدَّوَاءِ لِهَضْمِ الطَّعَامِ.

وَبَعْدَ أَنْ شُفِيَا قَالَ لَهُمَا الطَّبِيبُ:

– لِمَاذَا فَعلْتُمَا ذَلِكَ بِأَنْفُسِكُمَا؟

حَكَى لَهُ كُوكُو الْحِكَايَةَ، فَقَالَ الطَّبِيبُ:

– اَلنَّمِرُ نَمِرٌ، وَالْكَلْبُ كَلْبٌ، وَالدِّيكُ دِيكٌ، وَالدِّيكُ لَا يُصْبِحُ نَمِرًا أَوْ كَلبًا.

قَالَ كُوكُو:

– هَذَا صَحِيحٌ جِدًّا، وَأَنَا أُحِبُّ أَنْ أَظَلَّ دِيكًا.

وَصَاحَ:

– كُوكُو!.. كُوكُو!..

(ياسر خالد، حكايات العم محبوب، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٦٨-٧١.)

الكلمات

دِيك (ج) دُيوك	horoz
زَمِيل (ج) زُملاء	arkadaş; meslektaş
نَمِر (ج) أَنْمَار	kaplan
مَطْبَخ (ج) مَطابِخ	mutfak
انْتَفَخ	şişti
اِسْتَدْعَى	çağırttı
سَيَّارَة الإِسْعَافِ	ambulans
نَقَلَ (إِلَى)	...e götürdü, nakletti
مُسْتَشْفَى (ج) مُستشفيَات	hastane
فَحَصَ	kontrol etti, muayene etti
أَعْطَى	verdi
إِبْرَة (ج) إِبَر	iğne
وَجَع (ج) أَوْجَاع	ağrı, acı
هَضْم	hazmetmek
أَنْفُسُكُمْ	kendiniz
حَكَى (لـ)	...e anlattı,

26. HOROZ KÛKÛ

Horoz Kuku, arkadaşı Mumu'ya;

"Kaplanın gücüne hayranım. Onun gibi güçlü olmak isterim." dedi.

Mumu;

"Ben de onun gibi güçlü olmak isterim; ancak nasıl?" diye sordu.

Kuku cevap verdi:

"Benimle birlikte gel, göreceksin."

Kuku, arkadaşı Mumu'yu hayvanat bahçesine götürüp kaplanın kafesini aradı.

Kaplanı büyük bir et parçası yerken gören Kuku ve Mumu hayvanat bahçesinin mutfağına gittiler. Bir sürü et buldular ve başladılar yedikçe yemeğe. Derken şiştiler. Eve döndüklerinde sancılandılar. Sancıları çok arttı. Feryat figan etmeye başladılar. Horozlar bunu duyunca ambulans çağırtıp onları hastaneye kaldırdılar. Doktor, Kuku ve Mumu'yu muayene edip ikisine de kocaman bir iğne yaptı. İkisi de acıdan bağırdı. Doktor daha sonra yemeğin hazmı için her birine bir tablet verdi.

İyileştiklerinde doktor onlara;

"Niçin kendinize bunu yaptınız?.." dedi.

Kuku, ona öyküyü anlattı. Doktor;

"Kaplan kaplandır, köpek köpektir, horoz horozdur. Horoz kaplan ya da köpek olamaz." dedi.

Kuku;

"Bu çok doğru, horoz olarak kalmak istiyorum." dedi.

Ardından bağırdı:

"Kuku!.. Kuku!.."

الأسئلة

١. بِمَاذَا أُعْجِبَ الدِّيكُ كُوكُو؟

أ بِصَوْتِ مُومُو.

ب بِصَوْتِ النَّمِرِ.

ج بِقُوَّةِ مُومُو.

د بِقُوَّةِ النَّمِرِ.

٢. إِلَى أَيْنَ أَخَذَ كُوكُو صَدِيقَهُ مُومُو؟

أ إِلَى مَلْعَبِ الْغَابَةِ.

ب إِلَى حَدِيقَةِ الْحَيَوَانَاتِ.

ج إِلَى الْمُسْتَشْفَى.

د إِلَى طَعَامٍ لَذِيذٍ.

٣. عَمَّ بَحَثَ كُوكُو؟

أ عَنْ قَفَصِ النَّمِرِ.

ب عَنْ صَدِيقِهِ مُومُو.

ج عَنْ سَيَّارَةِ الإِسْعَافِ.

د عَنِ الْمُسْتَشْفَى.

٤. مَاذَا اِسْتَدْعَتْ اَلدُّيُوكُ؟

أ طَبِيبًا.

ب الشُّرْطَةَ.

ج سَيَّارَةَ الإِسْعَافِ.

د النَّمِرَ.

٥. لِمَاذَا أَعْطَى الطَّبِيبُ لِكُوكُو وَمُومُو حَبَّةً مِنَ الدَّوَاءِ؟

أ لِتَقْلِيلِ دَرَجَةِ الْحَرَارَةِ.

ب لِهَضْمِ الطَّعَامِ.

ج لِنَوْمِهِمَا.

د لِارْتِفَاعِ حَرَارَتِهِمَا.

٦. مَاذَا قَبِلَ كُوكُو فِي النِّهَايَةِ؟

أ كَوْنَ نَفْسِهِ دِيكًا.

ب كَوْنَ النَّمِرِ أَقْوَى مِنْهُ.

ج كَوْنَ الْأَسَدِ مَلِكَ الْغَابَةِ.

د كَوْنَهُ أَقْصَرَ مِنَ النَّمِرِ طُولًا.

عِلْمٌ لَا يَنْجَحُ كَدَوَاءٍ لَا يَنْجَعُ.

“Faydasız ilim, şifâ vermeyen ilaç gibidir.”

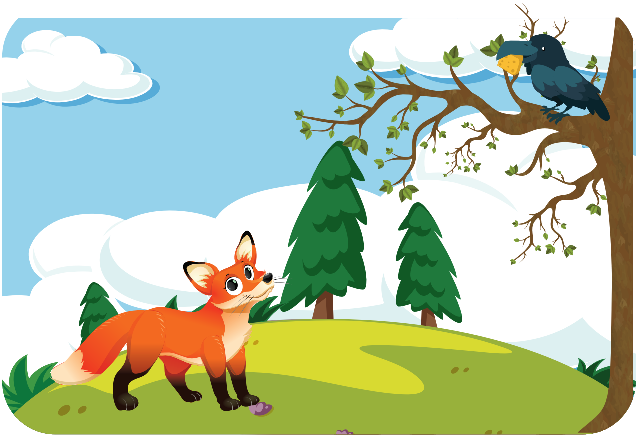

٢٧. اَلثَّعْلَبُ وَالْغُرَابُ

كَانَ الْغُرَابُ يَطِيرُ هُنَا وَهُنَاكَ يَبْحَثُ عَنْ شَيْءٍ يَأْكُلُهُ، فَوَجَدَ قِطْعَةَ جُبْنٍ فَحَمَلَهَا بِمِنْقَارِهِ وَطَارَ حَتَّى وَصَلَ إِلَى شَجَرَةٍ. مَرَّ بِالْغُرَابِ ثَعْلَبٌ وَرَأَى قِطْعَةَ الْجُبْنِ تَتَدَلَّى مِنْ مِنْقَارِ الْغُرَابِ، فَسَالَ لُعَابُهُ، وَفَكَّرَ فِي حِيلَةٍ يَصِلُ بِهَا إِلَى تِلْكَ الْقِطْعَةِ مِنَ الْجُبْنِ.

تَقَدَّمَ نَحْوَ الشَّجَرَةِ وَقَالَ:

– أَسْعَدَ اللهُ أَوْقَاتَكَ أَيُّهَا الْغُرَابُ! كَمْ تَبْدُو جَمِيلًا هَذَا الْيَوْمَ! رِيشُكَ يَلْمَعُ وَعَيْنَاكَ جَمِيلَتَانِ وَلِأَنَّكَ جَمِيلٌ! لَا بُدَّ أَنَّ صَوْتَكَ جَمِيلٌ يَفُوقُ صَوْتَ الْبَلَابِلِ، فَلِمَاذَا لَا تُغَنِّي وَتُسْمِعُنِي أُغْنِيَةً لِتُصْبِحَ مَلِكَ الطُّيُورِ؟

اِنْخَدَعَ الْغُرَابُ بِكَلَامِ الثَّعْلَبِ الْمَعْسُولِ وَرَفَعَ رَأْسَهُ يَتَهَيَّأُ لِلنَّعِيقِ وَمَا أَنْ فَتَحَ فَمَهُ حَتَّى سَقَطَتْ قِطْعَةُ الْجُبْنِ مِنْ فَمِهِ، اِلْتَقَطَهَا الثَّعْلَبُ قَائِلًا:

– هَذَا مَا أُرِيدُهُ مِنْكَ أَيُّهَا الْغُرَابُ! وَمُقَابِلَ قِطْعَةِ الْجُبْنِ هَذِهِ، أُقَدِّمُ لَكَ نَصِيحَةً لِلْمُسْتَقْبَلِ: «مَنْ مَدَحَكَ فِي وَجْهِكَ فَقَدْ ذَمَّكَ».

(ضمن كتاب الفتاة ذات الصوت المخمليّ وحكايات أخرى «حكايات للأطفال من آداب الشعوب»، ترجمة: محمود برهوم، عمان: شقير وعكشة للطباعة والنشر والتوزيع، ١٩٨٦، الصفحات: ١٣-١٤.)

الكلمات

غُرَاب (ج) غِرْبَان	karga	يُصْبِحُ	oluyor
يَطِيرُ	uçuyor	مَلِك (ج) مُلُوك	kral
يَتَدَلَّى	sarkıyor	طُيُور (م) طَائِر	kuşlar
لُعَاب	salya, ağız suyu	اِنْخَدَعَ	aldandı, kandırıldı
فَكَّرَ (فِي)	...i düşündü	رَفَعَ	kaldırdı
تَقَدَّمَ	yaklaştı	يَتَهَيَّأُ	hazırlanıyor
نَحْوَ	...e doğru	نَعِيق	gaklamak
أَسْعَدَ	mutlu etti	وَمَا أَنْ ... حَتَّى	...ir ...mez, hemen
أَوْقَات (م) وَقْت	vakitler	فَتَحَ فَمَهُ	ağzını açtı
يَبْدُو	gözüküyor, görünüyor	سَقَطَ	düştü
رِيش (ج) رِيَاش	tüy	يَلْتَقِطُ	gagasıyla alıyor, gagalıyor
يَلْمَعُ	parlıyor	قَائِل	söyleyen
صَوْت (ج) أَصْوَات	ses	مُقَابِل	karşılığında
يَفُوقُ	geçiyor (üstün geliyor)	مُسْتَقْبَل	gelecek
بَلَابِل (م) بُلْبُل	bülbüller	مَدَحَ	övdü, methetti
يُسْمِعُ	duyuruyor, dinletiyor	ذَمَّ	yerdi, zemmetti
أُغْنِيَة (ج) أَغَانٍ	şarkı		

27. TİLKİ İLE KARGA

Karga yiyecek bir şey arayarak oradan oraya uçuyordu. Bir peynir parçası buldu ve gagasıyla onu taşıyarak, bir ağaca varıncaya kadar uçtu. Kargaya bir tilki rastladı ve gagasından sarkan peynir parçasını gördü. Tilkinin hemen ağzının suyu aktı. Peynir parçasını elde edebileceği bir hile düşündü.

Ağaca doğru yaklaştı ve şöyle dedi:

"Allah en güzel günleri sana nasip etsin karga! Bugün ne kadar güzel görünüyorsun! Tüylerin parlıyor. Güzel olduğun için gözlerin de güzel! Sesin de bülbüllerin sesini geçecek kadar güzel olmalı. Neden şarkı söylemiyor ve seni kuşların kralı yapacak şarkılarını bana dinletmiyorsun?"

Karga, tilkinin tatlı sözüne aldanıp gaklamaya hazırlanmak için başını kaldırıp ağzını açar açmaz, peynir parçası ağzından düştü. Tilki peynir parçasını kaptı ve kargaya şöyle dedi:

"Senden istediğim de bu karga! Bu peynir parçasına karşılık, gelecek için sana bir nasihatte bulunuyorum: Kim yüzüne karşı seni övmüşse, aslında seni yermiştir."

الأسئلة

١. مَاذَا وَجَدَ الْغُرَابُ؟

أ قِطْعَةَ خُبْزٍ.

ب قِطْعَةَ جَوْزٍ.

ج قِطْعَةَ لَحْمٍ.

د قِطْعَةَ جُبْنٍ.

٢. مَنْ مَرَّ بِالْغُرَابِ؟

أ بُلْبُلٌ.

ب ثَعْلَبٌ.

ج دِيكٌ.

د كَلْبٌ.

٣. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «بُلْبُل»؟

أ عَنْدَلِيبٌ.

ب عَنْكَبُوتٌ.

ج عُنْقُودٌ.

د عَنْبَرٌ.

٤. مَا هُوَ صَوْتُ الْغُرَابِ؟

أ نَهِيقٌ.

ب نَقِيقٌ.

ج نَعِيقٌ.

د نَحِيقٌ.

٥. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «مَدَحَ»؟

أ اِمْتَدَحَ.

ب هَجَا.

ج أَثْنَى.

د فَخَرَ.

٦. بِمَ يُعْرَفُ الثَّعْلَبُ عُمُومًا؟

أ بِرَشَاقَةِ رِيشِهِ.

ب بِجَمَالِهِ.

ج بِمَكْرِهِ.

د بِصَوْتِهِ الظَّرِيفِ.

اَلْخَبَرُ السَّيِّئُ سَرِيعُ الاِنْتِشَارِ.

"Kara haber tez yayılır."

٢٨. اَلنَّسْرُ الْقَوِيُّ وَالْغُرَابُ الْغَبِيُّ

وَقَفَ غُرَابٌ عَلَى أَحَدِ الْجُدْرَانِ، فَرَأَى نَسْرًا عَظِيمًا يَنْقَضُّ عَلَى حَمَلٍ صَغِيرٍ مِنْ بَيْنِ الأَغْنَامِ الَّتِي كَانَتْ تَرْعَى فِي الْحَقْلِ، وَاخْتَطَفَهُ وَطَارَ بِهِ.

رَأَى الْغُرَابُ هَذَا الْمَنْظَرَ وَأَعْجَبَهُ وَقَالَ لِنَفْسِهِ:

- وَمَا بِي لَا أُقَلِّدُ هَذَا النَّسْرَ وَأَفْعَلُ مِثْلَمَا فَعَلَ؟

فَطَارَ وَارْتَفَعَ وَنَزَلَ عَلَى كَبْشٍ عَظِيمٍ لَهُ قَرْنَانِ كَبِيرَانِ وَقَدْ طَالَ صُوفُهُ وَتَلَبَّدَ، فَأَمْسَكَ بِالصُّوفِ وَحَاوَلَ الصُّعُودَ بِالْكَبْشِ فَلَمْ يَقْدِرْ. فَأَرَادَ النَّجَاةَ مِنْ قُرُونِ الْكَبْشِ فَلَمْ يَسْتَطِعْ، فَقَدْ تَعَلَّقَتْ مَخَالِبُهُ بِصُوفِ الكَبْشِ فَلَمْ يَسْتَطِعْ اَلتَّخَلُّصَ مِنْهُ وَوَقَعَ فِي شَرِّ عَمَلِهِ.

وَظَلَّ يَنْعَقُ بِصَوْتِهِ الْعَالِي حَتَّى سَمِعَهُ الرَّاعِي. وَأَخَذَ الْكَبْشُ يَجْرِي وَالغُرَابُ يَنْعَقُ نَعِيقًا عَالِيًا حَتَّى جَاءَ الرَّاعِي وَأَوْلَادُهُ وَخَلَّصُوهُ مِنَ الكَبْشِ، وَلَكِنَّهُمْ حَبَسُوهُ فِي الْقَفَصِ، وَهَذَا جَزَاءُ التَّقْلِيدِ الأَعْمَى!

مَرَّتْ الأَيَّامُ عَلَى الغُرَابِ الْمِسْكِينِ مَحْبُوسًا فِي الْقَفَصِ حَزِينًا، وَلَمَّا عَرَفَ الرَّاعِي أَنَّهُ تَأَدَّبَ، أَطْلَقَ سَرَاحَهُ لِيَنْعَمَ بِالْحُرِّيَّةِ بَعْدَ أَنْ عَاهَدَ الرَّاعِيَ أَنْ لَا يُقَلِّدَ

أَحدًا تَقْلِيدًا أَعْمى، وطَارَ وَهُوَ يَصِيحُ:

– عَاقْ!.. عَاقْ!.. عَاقْ!.. لَنْ أُقَلِّدَ أَحدًا التَّقْلِيدَ الأَعْمَى. عَاقْ!..

(لُبْنَى أبو شمّا، قصص وحكايات للأطفال، عمان، ٢٠٠١، ص. ٤٢.)

الكلمات

نَسْر (ج) نُسُور	kartal
غُرَاب (ج) غِرْبان	karga
غَبِيّ (ج) أَغْبِيَاء	aptal
جُدْرَان (م) جِدَار	duvarlar
يَنْقَضُّ (على)	...in üzerine atılıyor, çullanıyor
حَمَلٌ (ج) حِمْلان	kuzu
أَغْنَام (م) غَنَم	koyunlar
يُرْعَى	otluyor
حَقْل (ج) حُقُول	tarla
اِخْتَطَفَ	kapıp kaçırdı
طَارَ (بِ)	...i uçurdu, ...ile uçtu
أَعْجَبَ	hayran bıraktı
مَا بِي؟	Neyim var? Bana ne oluyor?
يُقَلِّدُ	taklit ediyor
مِثْلَمَا	gibi
اِرْتَفَعَ	yükseldi
كَبْش (ج) كِبَاش، أَكْبَاش	koç
قَرْن (ج) قُرُون	boynuz
طَالَ	uzadı, uzun sürdü
تَلَبَّدَ	birbirine geçti, keçeleşti
أَمْسَكَ (ب)	...i tuttu, yakaladı
حَاوَلَ	çalıştı, çabaladı, uğraştı
صُعُود	(yukarı) çıkmak, çıkış
يَقْدِرُ	güç yettiriyor
نَجَاة	kurtulmak, kurtuluş
تَعَلَّقَ (ب)	asıldı, takıldı
مَخَالِب (م) مِخْلَب	pençeler
تَخَلَّصَ (من)	...den kurtulmak
ظَلَّ	devam etti, sürdü

kör, âma	أَعْمَى (ج) عُمْي	(karga) gaklıyor	يَنْعَقُ
zavallı	مِسْكِين (ج) مَسَاكِين	çoban	رَاعٍ، اَلرَّاعِي (ج) رُعَاة
hapsedilmiş	مَحْبُوس (ج) مَحْبُوسُون	koşuyor	يَجْرِي
ders aldı, uslandı	تَأَدَّبَ	gaklamak (karga için)	نَعِيق
serbest bıraktı	أَطْلَقَ سَرَاحَه	... den kurtardı	خَلَّصَ (من)
nimetleniyor, faydalanıyor	يَنْعَمُ	hapsetti	حَبَسَ
söz verdi	عَاهَدَ	karşılık, bedel	جَزَاء
bağırıyor	يَصِيحُ	taklit, taklit etmek	تَقْلِيد

28. GÜÇLÜ KARTAL İLE APTAL KARGA

Karganın biri bir duvara kondu. Tarlada otlayan koyunlar arasından küçük bir kuzunun üzerine atılarak onu kapıp götüren büyük bir kartal gördü.

Karga gördüğü bu manzaradan hoşlandı. Kendi kendine;

“Ben neden bu kartalı taklit edip onun yaptığı gibi yapmıyorum ki?” dedi.

Hemen uçup yükseldi. İki büyük boynuzu olan, tüyleri uzayıp keçeleşmiş kocaman koçun üzerine kondu. Tüylerinden tutup koçu kaldırmaya çalıştı; ancak başaramadı. Koçun boynuzlarından yardım almak istedi, beceremedi. Pençeleri koçun yününe takıldı. Ve ondan kurtulamadı. Kendi kendine yarattığı belanın içine düştü.

Yüksek sesle bağırmaya başladı. Bu sırada çoban onu duydu. Koç koşmaya, karga acı acı bağırmaya başladı. Derken, çobanla çocukları gelip kargayı koçtan kurtardılar. Ancak onu bir kafese tıktılar. Körü körüne taklidin bedeli budur işte!

Kafeste üzgün bir şekilde hapis olan karganın üzerinden günler geçti. Çoban karganın artık uslandığından emin olduğunda, karga-

nın da hiç kimseyi körü körüne taklit etmeyeceğine dair söz vermesinin ardından onu serbest bıraktı. Karga;

"Gak!.. Gak!.. Gak!.. Körü körüne kimseyi taklit etmeyeceğim. Gak!.." diyerek uçtu.

الأسئلة

١. مَاذَا رَأَى الغُرَابُ فِي الْبِدَايَةِ؟

أ حَمَلًا صَغِيرًا.

ب الأَغْنَامَ.

ج نَسْرًا عَظِيمًا.

د كَبْشًا عَظِيمًا.

٢. مَاذَا يَفعَلُ النَّسْرُ الْعَظِيمُ؟

أ يَنْقَضُّ عَلَى حَمَلٍ صَغِيرٍ.

ب يَنْقَضُّ عَلَى الأَغْنَامِ .

ج يَنْقَضُّ عَلَى كَبْشٍ عَظِيمٍ.

د يَخطَتِفُ كَبْشًا عَظِيمًا.

٣. بِمَاذَا تَعَلَّقَتْ مَخَالِبُ الْغُرَابِ؟

أ بِقَرْنِ الْكَبْشِ.

ب بِحَمَلٍ صَغِيرٍ.

ج بِالنَّسْرِ الْعَظِيمِ.

د بِصُوفِ الْكَبْشِ.

٤. أَيْنَ حَبَسَ الرَّاعِي وَأَوْلَادُهُ الْغُرَابَ؟

أ فِي الْمِرْحَاضِ.

ب فِي الْقَفَصِ.

ج فِي الْكُوخِ.

د فِي صُنْدُوقٍ.

٥. لِمَاذَا أَطْلَقَ الرَّاعِي سَرَاحَ الْغُرَابِ؟

أ لِأَنَّهُ اِعْتَذَرَ مِنَ الرَّاعِي.

ب لأَنَّهُ بَرِيءٌ.

ج لِيَذْهَبَ إِلَى حَالِ سَبِيلِهِ.

د لِيَنْعَمَ بِالْحُرِّيَّةِ.

٦. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «يَتَخَلَّصُ»؟

أ يَتَلَبَّدُ.

ب يُنْقِذُ.

ج يَنْجُو.

د يَصْعَدُ.

اَلْحَسَدُ دَاءٌ لَا يَبْرَأُ.

"Haset, onulmaz bir yaradır."

٢٩. اَلأَسَدُ الطَّمّاعُ

رَأى أَسَدٌ أَرْنَبًا يَأْكُلُ فِي أَمَانٍ وَكَانَ الأَرْنَبُ سَمِينًا، فَقَالَ فِي نَفْسِهِ:

- هَذَا مَا أَتَمَنَّاهُ.

وَحِينَ هَمَّ الأَسَدُ بِالْقَفْزِ عَلَى الأَرْنَبِ رَأَى غَزَالًا، فَقَالَ فِي نَفْسِهِ:

- إنَّ لَحْمَ الغَزَالِ أَشْهَى مِنْ لَحْمِ الأَرْنَبِ!.. سَأَتَغَذَّى عَلَى الْغَزَالِ.

جَرَى الأَسَدُ وَرَاءَ الْغَزَالِ فَلَمْ يَقْدِرْ أَنْ يَلْحَقَ بِهِ. وَلَمَّا تَعِبَ صَاحَ:

- أَيُّهَا الْغَزَالُ!.. أَيُّهَا الْغَزَالُ!..

لَكِنَّ الْغَزَالَ لَمْ يُصْغِ وَظَلَّ مُسْتَمِرًّا فِي الرَّكْضِ. تَوَقَّفَ الأَسَدُ حَتَّى يَلْتَقِطَ أَنْفَاسَهُ، ثُمَّ قَالَ فِي نَفْسِهِ:

- بَعْدَ هَذَا التَّعَبِ سَيَكُونُ لَحْمُ الأَرْنَبِ شَهِيًّا.

وَعَادَ إِلَى الْمَكَانِ الَّذِي كَانَ فِيهِ الأَرْنَبُ فَلَمْ يَجِدْهُ.

فَقَالَ فِي نَفْسِهِ:

– لَيْتَنِي لَمْ أَكُنْ طَمَّاعًا، فَلَوْ أَنِّي تَغَذَّيْتُ عَلَى الْأَرْنَبِ وَلَمْ أُضَيِّعِ الْفُرْصَةَ لَمَا بَقِيتُ حَتَّى الْآنَ جَائِعًا.

(ضمن كتاب الفتاة ذات الصوت المخمليّ وحكايات أخرى «حكايات للأطفال من آداب الشعوب»، ترجمة: محمود برهوم، عمان، ١٩٨٦، الصفحات: ٢٠-٢١.)

الكلمات

أَسَد (ج) أُسُود	aslan
أَرْنَب (ج) أَرَانِب	tavşan
سَمِين	besili, şişman, tavlı, yağlı
يَتَمَنَّى	diliyor, temenni ediyor
هَمَّ (بِ)	...e yeltendi, ...i aklından geçirdi, tasarladı
غَزَال (ج) غُزْلَان	ceylan
أَشْهَى	daha lezzetli, en lezzetli
يَتَغَذَّى	besleniyor, yiyor
جَرَى	koştu
يَقْدِرُ أَنْ	...ebiliyor, ...e güç yettirebiliyor
تَعِبَ	yoruldu
يُصْغِي	kulak veriyor, dinliyor
ظَلَّ	kaldı, devam etti
مُسْتَمِرّ	sürekli, devamlı
رَكْض	koşu, koşmak
تَوَقَّفَ	durakladı, durdu
يَلْتَقِطُ	alıyor (nefes vb)
أَنْفَاس (م) نَفَس	nefesler
تَعَب	yorgunluk
لَيْتَ	keşke
فُرْصَة (ج) فُرَص	fırsat
حَتَّى الْآنَ	şimdiye kadar, şu ana kadar
جَائِع (ج) جَائِعُون	aç

29. AÇGÖZLÜ ASLAN

Aslanın biri huzur içinde yemek yiyen bir tavşan gördü. Tavşan besiliydi. Kendi kendine;

"İşte istediğim bu!" dedi.

Aslan, tavşanın üzerine çullanmayı aklından geçirdiği sırada, bir ceylan gördü ve kendi kendine;

"Ceylan eti tavşan etinden daha lezzetlidir!.. Ceylan yiyeceğim." dedi.

Aslan, ceylanın peşinden koştu; ancak ona yetişemedi. Yorulunca;

"Ceylan!.. Ceylan!.." diye bağırdı.

Ancak ceylan kulak asmadı ve koşmaya devam etti. Aslan nefeslenmek için durdu. Kendi kendine şöyle dedi:

"Bu yorgunluktan sonra tavşan eti lezzetli olacak."

Tavşanın olduğu yere döndü, onu bulamadı.

Kendi kendine;

"Keşke açgözlü olmasaydım, eğer tavşanı yiyip fırsatı kaçırmasaydım, şimdiye kadar aç kalmazdım." dedi.

الأسئلة

١. مَاذَا رَأَى الأَسَدُ حِينَ هَمَّ بِالْقَفْزِ عَلَى الأَرْنَبِ؟

أ أَرْنَبًا.

ب غَزَالًا.

ج نَمِرًا.

د حِصَانًا.

٢. مَا مُرَادِفُ «أَشْهَى»؟

أ أَقْبَحُ.
ب أَجْمَلُ .
ج أَلَذُّ.
د أَسْمَنُ.

٣. إِلَى أَيْنَ جَرَى الأَسَدُ؟

أ وَرَاءَ الْغَزَالِ.
ب خَلْفَ الأَرْنَبِ.
ج نَحْوَ الشَّجَرَةِ.
د وَرَاءَ الثَّعْلَبِ.

٤. لِمَاذَا تَوَقَّفَ الأَسَدُ أَثْنَاءَ الرَّكْضِ؟

أ حَتَّى يَسْتَرِيحَ.
ب حَتَّى يَشْرَبَ الْمَاءَ.
ج حَتَّى يَأْكُلَ بَعْضَ الطَّعامِ.
د حَتَّى يَلْتَقِطَ أَنْفَاسَهُ.

٥. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «الطَّمَّاع» ؟

أ اَلنَّهِمُ.
ب اَلْجَشِعُ.
ج اَلْقَانِعُ.
د اَلشَّرِهُ.

٦. بِمَ تَنْصَحُنَا هَذِهِ الْقِصَّةُ؟

أ أَنْ نَعْمَلَ أَكْثَرَ.

ب أَنْ نَطْلُبَ أَكْثَرَ.

ج أَنْ نَكْتَفِي بِأَيْدِينَا.

د أَنْ نَنْتَبِهَ إِلَى صِحَّتِنَا.

اَلدُّنْيَا كَالْمَاءِ الْمَالِحِ، كُلَّمَا ازْدَادَ صَاحِبُهُ شُرْبًا اِزْدَادَ عَطَشًا.

"Dünya tuzlu su gibidir, onu içenler içtikçe susarlar."

مَنْ جَرَّبَ مُجَرَّبًا كَانَ عَقْلُهُ مُخَرَّبًا.

"Denenmişi deneyenin aklı haraptır."

٣٠. صَلاحٌ وَمِزَاحُهُ الثَّقِيلُ

أَثْنَاءَ حِصَّةِ الرِّيَاضَةِ، عَادَ صَلَاحٌ إِلَى غُرْفَةِ الصَّفِّ، وَفَتَحَ حَقِيبَةَ صَدِيقِهِ عُثْمَانَ، وَأَخَذَ مِنْهَا كِتَابَ الرِّيَاضِيَّاتِ.

وَفِي حِصَّةِ الرِّيَاضِيَّاتِ، فَتَحَ عُثْمَانُ حَقِيبَتَهُ، وَلكِنَّهُ لَمْ يَجِدْ كِتَابَهُ.

فَقَالَ لِلأُسْتَاذِ:

- كِتَابِي كَانَ فِي الْحَقِيبَةِ، فَلَمْ أَجِدْهُ.

سَأَلَ الْمُعَلِّمُ الطُّلَّابَ عَنْ كِتَابِ عُثْمَانَ، فَلَمْ يَعْتَرِفْ أَحَدٌ مِنْهُمْ بِأَخْذِ الْكِتَابِ.

وَفِي الْيَوْمِ التَّالِي، أَعَادَ صَلَاحٌ كِتَابَ الرِّيَاضِيَّاتِ إِلَى صَدِيقِهِ عُثْمَانَ.

وَفِي حِصَّةِ الرِّيَاضَةِ التَّالِيَةِ، عَادَ عُثْمَانُ إِلَى الصَّفِّ، وَخَبَّأَ حَقِيبَةَ صَلَاحٍ.
فَتَّشَ صَلَاحٌ عَنْ حَقِيبَتِهِ فَلَمْ يَجِدْهَا، فَذَهَبَ إِلَى الْبَيْتِ بِدُونِ حَقِيبَتِهِ!

وَفِي الْيَوْمِ التَّالِي، قَالَ لَهُ عُثْمَانُ:

- إِذَا أَخَذْتَ كُتُبَ غَيْرِكَ، سَيَأْخُذُ الآخَرُونَ كُتُبَكَ.

فَقَالَ صَلَاحٌ:

- أَنَا آسِفٌ يَا عُثْمَانُ! لَنْ آخُذَ كُتُبَ غَيْرِي بَعْدَ الآنَ.

فَأَعْطَاهُ عُثْمَانُ حَقِيبَتَهُ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٦٩-٧١.)

الكلمات

مِزاح	şaka
ثَقِيل	ağır
أَثْنَاءَ	esnasında, sırasında
حِصَّة (ج) حِصَص	ders saati, ders
رِيَاضَة	spor, beden eğitimi (dersi)
غُرْفَة الصَّفِّ	sınıf
حَقِيبَة (ج) حَقَائِب	çanta
رِيَاضِيَّات	matematik
قَالَ (لِ)	...e dedi, ...e söyledi
أُسْتَاذ (ج) أَسَاتِذَة	hoca
يَعْتَرِفُ (بِ)	itiraf ediyor, kabul ediyor
أَعَادَ	iade etti, geri verdi
خَبَّأَ	gizledi, sakladı
فَتَّشَ (عَنْ)	...i aradı, ...i kontrol etti

30. SALÂH VE AĞIR ŞAKASI

Beden eğitimi dersi sırasında, Salâh sınıfa döndü ve arkadaşı Osman'ın çantasını açarak matematik kitabını aldı.

Matematik dersinde Osman çantasını açtı; ancak kitabını bulamadı.

Öğretmene;

"Kitabım çantamdaydı; onu bulamadım." dedi.

Öğretmen öğrencilere Osman'ın kitabını sordu. Kitabı aldığını itiraf eden olmadı.

Ertesi gün Salâh, matematik kitabını arkadaşı Osman'a iade etti.

Beden eğitimi dersinde, Osman sınıfa döndü ve Salâh'ın çantasını sakladı. Salâh çantasını aradı; bulamadı. Eve çantasız gitti!

Ertesi gün Osman, ona;

"Başkalarının kitaplarını alırsan, başkaları da senin kitaplarını alır." dedi.

Salâh da;

"Özür dilerim Osman! Bundan sonra başkalarının kitaplarını almayacağım." dedi.

Ardından Osman, ona çantasını verdi.

دَاءُ الْجَهْلِ لَيْسَ لَهُ دَوَاءٌ.

"Cehalet (bilgizsizlik) hastalığının ilacı yoktur."

الأسئلة

١. مَاذَا أَخَذَ صَلَاحٌ مِنْ حَقِيبَةِ عُثْمَانَ؟

أ كِتَابَ الْفِيزْيَاءِ.

ب كِتَابَ التَّارِيخِ.

ج كِتَابَ الرِّيَاضَةِ.

د كِتَابَ الرِّيَاضِيَّاتِ.

٢. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «خَبَّأَ»؟

أ أَخْفَى.

ب أَظْهَرَ.

ج أَبَانَ.

د أَبْدَى.

٣. مَاذَا فَتَّشَ صَلَاحٌ؟

أ فَتَّشَ عَنْ كِتَابِهِ.

ب فَتَّشَ عَنْ دَفْتَرِهِ.

ج فَتَّشَ عَنْ حَقِيبَتِهِ.

د فَتَّشَ عَنْ حِذَائِهِ.

٤. مَتَى عَادَ عُثْمَانُ إِلَى الصَّفِّ؟

أ فِي حِصَّةِ الرِّيَاضِيَّاتِ.

ب فِي حِصَّةِ الرِّيَاضَةِ.

ج فِي حِصَّةِ الْكِيمْيَاءِ.

د فِي حِصَّةِ الْفَلْسَفَةِ.

٥. مَاذَا أَعْطَى عُثْمَانُ صَلَاحًا؟

أ دَفْتَرَهُ.

ب حَقِيبَتَهُ.

ج كِتَابَهُ.

د مِمْسَحَتَهُ.

٦. أَيَّ كِتَابٍ لَمْ يَجِدْ عُثْمَانُ؟

أ كِتَابَ التَّارِيخِ.

ب كِتَابَ الْفِيزْيَاءِ.

ج كِتَابَ الرِّيَاضِيَّاتِ.

د كِتَابَ الْإِنْشَاءِ.

اَلذِّئْبُ الَّذِي يَجْرِي وَرَاءَ أَرْنَبَيْنِ
لَنْ يُمْسِكَ بِأَيٍّ مِنْهُمَا.

"İki tavşanın peşinden koşan kurt,
hiçbirini tutamayacaktır."

٣١. اَلأَشْجارُ وَالْفَأْسُ

ذَاتَ يَوْمٍ أَرَادَ رَجُلٌ أَنْ يَقْطَعَ بَعْضَ الأَشْجارِ لِيَبْنِيَ بَيْتًا، لَكِنَّهُ لَمْ يَسْتَطِعْ اِسْتِخْدَامَ فَأْسِهِ، لِأَنَّهَا كَانَتْ بِغَيْرِ مِقْبَضٍ.

ذَهَبَ الرَّجُلُ إِلَى قِمَّةِ تَلٍّ، حَيْثُ تَنْمُو أَشْجارٌ كَثِيرَةٌ وَقَالَ لِلأَشْجارِ:

- هَلْ تَسْمَحْنَ لِي بِأَخْذِ شَجَرَةٍ مِنْكُنَّ؟..

طَلَبَ الْحَطَّابُ مِنَ الأَشْجارِ هَذَا الطَّلَبَ، لَكِنَّهُ لَمْ يُبَيِّنْ حَاجَتَهُ إِلَى تِلْكَ الأَشْجارِ.

قَالَتْ الْأَشْجارُ لِبَعْضِهَا الْبَعْضِ:

- فَلْنُعْطِهِ شَجَرَةً صَغِيرَةً جِدًّا يَأْخُذُهَا وَيَبْتَعِدُ عَنَّا! وَلَنْ يَطْلُبَ مِنَّا بَعْدَ ذَلِكَ شَيْئًا!

مَنَحَتْ الأَشْجارُ الْحَطَّابَ شَجَرَةً صَغِيرَةً، فَأَخَذَهَا الْحَطَّابُ وَعَادَ حَيْثُ أَعَدَّ مِنْهَا مِقْبَضًا لِفَأْسِهِ.

وَفِي الْيَوْمِ التَّالِي، عَادَ إِلَى التَّلِّ وَأَخَذَ يَقْطَعُ بَقِيَّةَ الأَشْجَارِ الْمَوْجُودَةِ، فَحَزِنَتْ الأَشْجَارُ.

وَقَالَتْ لِبَعْضِهَا:

– لَوْ لَمْ نَكُنْ قَدْ سَمَحْنَا لَهُ بِأَخْذِ الشَّجَرَةِ الصَّغِيرَةِ فِي الْمَرَّةِ الأُولَى لَمَا اِسْتَطَاعَ أَنْ يَعُودَ وَيَقْطَعَنَا جَمِيعًا.

(مشاعل الطرابلسي، جندي المستقبل، العدد ٩٦، الكويت، يوليو ٢٠٠٠، ص. ٢٩.)

الكلمات

فَأْس (ج) فُؤُوس	balta	يُبَيِّنُ	ortaya koyuyor, açıklıyor
ذَاتَ يَوْمٍ	bir keresinde, günün birinde	يُعْطِي	veriyor
يَبْنِي	yapıyor, inşa ediyor	يَبْتَعِدُ (عَن)	...den uzak oluyor, ...den uzaklaşıyor
مِقْبَض (ج) مَقَابِض	sap, tutacak	مَنَحَ	...e verdi, ...e bahşetti
قِمَّة (ج) قِمَم	doruk, zirve	عَادَ	döndü
تَلّ (ج) تِلَال	tepe, yüksek yer	أَعَدَّ (ل)	...e/için hazırladı
يَنْمُو	büyüyor, yetişiyor, gelişiyor	تَالِي	ertesi
تَسْمَحُ (ل)	...e izin veriyor, fırsat veriyor	بَقِيَّة (ج) بَقَايَا	diğer, kalan
حَطَّاب (ج) حَطّابُون	oduncu	يَعُودُ	dönüyor

31. AĞAÇLAR VE BALTA

Günün birinde adamın biri ev yapmak için biraz ağaç kesmek istedi. Ancak sapı olmadığından baltasını kullanamadı.

Adam pek çok ağacın büyüdüğü bir tepenin zirvesine giderek ağaçlara;

"Sizden bir ağaç almama izin verir misiniz?.." dedi.

Oduncu, ağaçlardan böyle bir istekte bulundu; ancak ağaçlara neden istediğini açıklamadı.

Ağaçlar birbirlerine;

"Ona çok küçük bir ağaç verelim, onu alsın ve başımızdan gitsin! Bundan sonra da bizden bir şey istemez!" dedi.

Ağaçlar oduncuya küçük bir ağaç verdiler. Oduncu ağacı aldı ve onunla baltasına sap yapacağı yere döndü.

Ertesi gün, tepeye geri gelip kalan ağaçları kesmeye başladı. Ağaçlar üzülüp birbirlerine;

"Eğer ona ilk seferinde küçük ağacı alma iznini vermemiş olsaydık, geri dönüp hepimizi kesemeyecekti." dediler.

اَلسَّرْجُ الْمُذَهَّبُ لَا يَجْعَلُ الْحِمَارَ حِصَانًا.

"Altın semer eşeği at yapmaz."

الأسئلة

١. لِمَاذَا أَرَادَ الرَّجُلُ أَنْ يَقْطَعَ بَعْضَ الْأَشْجَارِ؟

أ لِيَصْنَعَ مِقْبَضًا.

ب لِيُحْرِقَهَا.

ج لِيَبْنِيَ بَيْتًا.

د لِيَزْرَعَ الْبَطِّيخَ.

٢. لِمَاذَا لَمْ يَسْتَطِعْ اَلرَّجُلُ اسْتِخْدَامَ فَأْسِهِ؟

أ لِأَنَّهَا كَانَتْ غَيْرَ حَادَّةٍ.

ب لِأَنَّهَا كَانَتْ بِغَيْرِ مِقْبَضٍ.

ج لِأَنَّهُ تَنَازَلَ عَنْ طَلَبِهِ.

د لِأَنَّهَا غَيْرُ مُلَائِمَةٍ لِلْقَطْعِ.

٣. إِلَى أَيْنَ ذَهَبَ الرَّجُلُ؟

أ إِلَى قِمَّةِ جَبَلٍ.

ب إِلَى الْغَابَةِ.

ج إِلَى دَغَلٍ.

د إِلَى قِمَّةِ تَلٍّ.

٤. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «يَبْتَعِدُ (عَنْ)»؟

أ يَقْتَرِبُ (مِنْ).

ب يَنْأَى (عَنْ).

ج يَنْفَصِلُ (عَنْ).

د يَتَرَاجَعُ (عَنْ).

٥. لِمَاذَا حَزِنَتْ الأَشْجَارُ؟

أ لِأَنَّ الْحَطَّابَ أَخَذَ يُحْرِقُ الأَشْجَارَ كُلَّهَا.

ب لِأَنَّ الْحَطَّابَ أَخَذَ يَخْلَعُ بَقِيَّةَ الأَشْجَارِ.

ج لِأَنَّ الْحَطَّابَ لَا يَسْقِي الْأَشْجَارَ.

د لِأَنَّ الْحَطَّابَ أَخَذَ يَقْطَعُ بَقِيَّةَ الأَشْجَارِ.

٦. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «يُبَيِّنُ»؟

أ يُوضِحُ.

ب يُصَرِّحُ.

ج يُعْلِنُ.

د يُخْفِي.

اَلضَّيْفُ وَالسَّمَكُ يَنْتِنَانِ بَعْدَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ.

“Misafir ve balık üç günden sonra kokar.”

٣٢. اَلْبَخِيلُ

سَأَلَ عَمَّارٌ أُمَّهُ أَنْ تُعْطِيَهُ مَصْرُوفَهُ قَبْلَ الذَّهَابِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ، فَقَالَتْ لَهُ:

- مِنْ أَيْنَ لِي النُّقُودُ؟ أُطْلُبْ مِنْ وَالِدِكَ!

غَضِبَ عَمَّارٌ وَذَهَبَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ بِدُونِ مَصْرُوفٍ.

فِي الْيَوْمِ التَّالِي، طَلَبَ عَمَّارٌ مِنْ وَالِدِهِ مَصْرُوفَهُ الْيَوْمِيَّ، فَأَعْطَاهُ خَمْسَ لِيرَاتٍ. فَقَالَ عَمَّارٌ:

- إِنَّهَا لَا تَكْفِي يَا أَبِي!

قَالَ لَهُ وَالِدُهُ:

- عِنْدَمَا تَعُودُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ سَأُعْطِيكَ أَكْثَرَ مِنْهَا.

اِشْتَرَى عَمَّارٌ فِي الْفُرْصَةِ عُلْبَةَ بِسْكُوِيتٍ وَهُوَ يَنْظُرُ إِلَى زُمَلَائِهِ يَأْكُلُونَ السَّانْدِوِيتْشَاتِ وَيَشْرَبُونَ الْعَصِيرَ.

وَعِنْدَمَا عَادَ وَالِدُهُ فِي الْمَسَاءِ، قَالَ لِعَمَّارٍ:

- إِذَا نِمْتَ بِدُونِ عَشَاءٍ، سَأُعْطِيكَ عِشْرِينَ لِيرَةً.

قَالَ عَمَّارٌ:

- مُوَافِقٌ يَا أَبِي!

وَعِنْدَمَا اِسْتَيْقَظَ عَمَّارٌ صَبَاحًا، قَالَ لَهُ وَالِدُهُ:

- لَنْ تَشْرَبَ الْحَلِيبَ إِلَّا بَعْدَ أَنْ تَدْفعَ عِشْرِينَ لِيرَةً.

أَجَابَ عَمَّارٌ أَبَاهُ:

- شُكْرًا يَا أَبِي!.. أَنَا لَا أُحِبُّ الْحَلِيبَ!..

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٥٦-٥٨.)

الكلمات

بَخِيل (ج) بُخَلَاء	cimri
مَصْرُوف (ج) مَصَارِيف	harçlık
نُقُود (م) نَقْد	para(lar)
غَضِبَ	kızdı, sinirlendi
يَوْمِيّ	günlük
لِيرَة (ج) لِيرَات	liralar
يَكْفِي	yeter
يُعْطِي	veriyor
فُرْصَة (ج) فُرَص	teneffüs; fırsat
زُمَلَاء (م) زَمِيل	arkadaşlar
السَّانْدِوِيتشَات (م) السَّانْدِوِيتش	sandviçler
عَصِير (ج) عَصَائِر	meyve suyu
عَشَاء	akşam yemeği
مُوَافِقٌ	kabul ediyorum, tamam, kabul
اِسْتَيْقَظ	uyandı
حَلِيب	süt
يَدْفَعُ	ödüyor

32. CİMRİ

Ammâr okula gitmeden önce, annesinden harçlığını vermesini istedi. Annesi;

"Ben nereden para bulayım? Babandan iste!" dedi.

Ammâr kızdı ve okula harçlıksız gitti.

Ertesi gün Ammâr, babasından günlük harçlığını istedi. Babası ona beş lira verdi. Ammâr;

"Bu yetmez baba!" dedi.

Babası;

"Okuldan döndüğünde daha çok vereceğim." dedi.

Ammâr teneffüste sandviç yiyip meyve suyu içen arkadaşlarına bakarak bir paket bisküvi aldı.

Akşam babası döndüğünde Ammâr'a;

"Akşam yemeği yemeden uyursan, sana yirmi lira vereceğim." dedi.

Ammâr;

"Tamam baba!" dedi.

Ammâr sabahleyin uyandığında babası ona;

"Sütü ancak yirmi lira ödeyince içeceksin!" dedi.

Ammâr babasına;

"Teşekkürler baba! Ben süt sevmem!" diye cevap verdi.

الأسئلة

١ . مَاذَا طَلَبَ عَمَّارٌ مِنْ أُمِّهِ؟

أ أَنْ تُعْطِيَهُ طَعَامَهُ.

ب أَنْ تُعْطِيَهُ مَصْرُوفَهُ.

ج أَنْ تَتَكَلَّمَ أَبَاهُ.

د أَنْ تَشْتَرِيَ لَهُ بِسْكُوِيتًا.

٢. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «غَضِبَ»؟

أ سُرَّ.

ب فَرِحَ.

ج سَخَطَ.

د رَضِيَ.

٣. كَمْ لِيرَةً أَعْطَى وَالِدُ عَمَّارٍ لَهُ؟

أ خَمْسَ لِيرَاتٍ.

ب خَمْسِينَ لِيرَةً.

ج خَمْسَ عَشْرَةَ لِيرَةً.

د عَشْرَ لِيرَاتٍ.

٤. مَاذَا اِشْتَرَى عَمَّارٌ فِي الْفُرْصَةِ؟

أ كَعْكًا.

ب فَطِيرَةً.

ج عُلْبَةَ بِسْكُوِيتٍ.

د الْحَلِيبَ.

٥. كَمْ لِيرَةً وَعَدَ وَالِدُ عَمَّارٍ لَهُ إِذَا نَامَ بِدُونِ عَشَاءٍ؟

أ أَحَدَ عَشَرَ لِيرَةً.

ب خَمْسًا وَعِشْرِينَ لِيرَةً.

ج عَشْرَ لِيرَاتٍ.

د عِشْرِينَ لِيرَةً.

٦. نَفْهَمُ مِنَ القِطْعِةِ أَعْلَاهُ أَبُو عَمَّارٍ رَجُلٌ …

أ بَخِيلٌ.

ب كَرِيمٌ.

ج قَوِيٌّ.

د ظَرِيفٌ.

اَلْكِتَابُ جَامِعَةُ الْمَنْزِلِ.

"Kitap, evin üniversitesidir."

اَلسُّكُوتُ عَلَامَةُ الرِّضَى.

"Sükût ikrardan sayılır. (Susmak kabul etmenin işaretidir.)"

٣٣. اَلْكَلْبَانِ وَالذِّئْبُ

كَانَ يَا مَا كَانَ، فِي قَدِيمِ الزَّمَانِ، كَلْبَانِ صَدِيقَانِ يُحِبَّانِ بَعْضَهُمَا كَثِيرًا.

وَفِي يَوْمٍ مِنَ الأَيَّامِ سَارَا طَوِيلًا حَتَّى وَصَلَا حَافَةَ نَهْرٍ، فَرَأَيَا ذِئْبًا عَلَى الْحَافَةِ الأُخْرَى، وَرَغِبَا فِي اِفْتِرَاسِهِ، لَكِنَّ الْمَاءَ حَالَ بَيْنَهُمَا وَبَيْنَهُ.

فَقَالَ أَحَدُهُمَا لِلآخَرِ:

- نَشْرَبُ الْمَاءَ حَتَّى يَجِفَّ النَّهْرُ فَتَظْهَرَ الأَرْضُ، وَنَسِيرُ إِلَيْهِ وَنَقْضِي عَلَيْهِ.

قَالَ الثَّانِي:

- نِعْمَ الرَّأْيُ رَأْيُكَ!..

وَلَمْ يُفَكِّرْ كِلَاهُمَا فِي أَنَّ الْمَاءَ كَثِيرٌ وَالنَّهْرَ جَارٍ لَا يَسْتَطِيعَانِ وَلَوْ اجْتَمَعَتْ كِلَابُ الْبَلَدِ، فَإِنَّهَا لَا تَقْدِرُ عَلَى شُرْبِهِ. وَلَكِنَّ الْكِلَابَ لَا عَقْلَ لَهَا وَالإِنْسَانُ وَحْدَهُ هُوَ الَّذِي مَيَّزَهُ اللهُ بِالْعَقْلِ وَحُسْنِ التَّصَرُّفِ وَالتَّفْكِيرِ السَّلِيمِ.

أَخَذَ الْكَلْبَانِ يَشْرَبَانِ وَالذِّئْبُ عَلَى الْحَافَةِ الأُخْرَى يَضْحَكُ وَيَسْخَرُ مِنْ صَنِيعِهِمَا، وَهُوَ آمِنٌ مُطْمَئِنٌّ لَا يَخَافُ بَطْشًا وَلَا يَخْشَى.

وَإِذَا كُلٌّ مِنَ الْكَلْبَيْنِ يَنْفَجِرُ بَطْنُهُ، وَتَفِيضُ رُوحُهُ جَهْلًا وَطَمَعًا فِي الْمُسْتَحِيلِ!..

وَهَكَذَا كُلُّ مَنْ لَا يَسْتَخْدِمُ عَقْلَهُ وَلَا يُحْسِنُ التَّفْكِيرَ وَيَسْعَى وَرَاءَ الْمُسْتَحِيلِ!

(لُبْنَى أبو شمّا، قصص وحكايات للأطفال، عمان، ٢٠٠١، ص. ٦٠.)

الكلمات

ذِّئْب (ج) ذِئَاب	kurt	كِلَا	her ikisi
كَانَ يَا مَا كَانَ	bir varmış bir yokmuş	جَارٍ، اَلْجَارِي	akan
فِي قَدِيمِ الزَّمَانِ	eskiden, eski zamanlarda, evvel zaman içinde	لَوْ	şayet, keşke
حَافَة	kenar, kıyı	يَقْدِرُ (عَلَى)	...ebiliyor, ...e güç yettiriyor
أُخْرَى (ج) أُخْرَيَات	diğer, başka (müe.)	وَحْدَهُ	tek başına, yalnız başına
افْتِرَاس	parçalamak	مَيَّزَ	ayırdı, belirgin kıldı
حَالَ (بَيْنَ)	arasına girdi, engel oldu	حُسْن	güzellik
يَجِفّ	kuruyor	تَصَرُّف	davranış
يَقْضِي (عَلَى)	...i ortadan kaldırıyor, öldürüyor	تَفْكِير	düşünmek
نِعْمَ!	Ne güzel!	سَلِيم	sağlıklı; doğru
يُفَكِّرُ (فِي)	...i düşünüyor	يَسْخَرُ (مِنْ)	...ile alay ediyor, eğleniyor
		صَنِيع	yapılan iş
		آمِنٌ	güvenli, emin

طَمَع	tamahkârlık, aç gözlülük, hırs	مُطْمَئِنٌّ	rahat, iç huzuru olan
مُسْتَحِيل	imkânsız	بَطْش	zulüm, gaddarlık, saldırı
يُحْسِنُ	iyi yapıyor	يَنْفَجِرُ	patlıyor
يَسْعَى	koşuyor, çabalıyor	تَفِيضُ روحُه	ruhunu teslim ediyor, ölüyor

33. İKİ KÖPEK VE KURT

Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde birbirlerini çok seven iki köpek varmış.

Günlerden bir gün, uzunca yürümüşler, sonunda bir nehrin kenarına varmışlar. Karşı yakada bir kurt görmüşler. Kurdu parçalamak istemişler. Ancak su aralarında engel oluşturmuş.

Biri diğerine;

“Nehrin kuruması ve toprağın ortaya çıkması için suyu içelim. Böylelikle gider onu parçalarız.” demiş.

Diğeri;

“Plânın ne güzel bir plân!..” demiş.

Ancak ikisi de nehir suyunun çok aktığını, başaramayacaklarını, memleketin bütün köpekleri bir araya gelse de nehrin suyunu içemeyeceklerini düşünememiş. Zira köpeklerin aklı yoktur. Allah’ın akıl, doğru davranış ve sağlıklı düşünce bahşettiği, bir tek insandır.

Kurt karşı yakada herhangi bir saldırıdan korkmadan, endişelenmeden, emin ve rahat bir şekilde gülüp köpeklerin yaptıklarıyla dalga geçerken, onlar suyu içmeye başlamışlar.

Birden köpeklerin her birinin karnı patlamış ve imkânsıza olan hırstan ve aptallıklarından dolayı ölmüşler!..

İşte, aklını kullanmayıp sağlıklı düşünmeyerek imkânsızın peşinden koşan herkes böyledir!

الأسئلة

١. إِلَى أَيْنَ وَصَلَ الْكَلْبَانِ؟

أ إِلَى قِمَّةِ جَبَلٍ.

ب إِلَى وَسَطِ الْغَابَةِ.

ج إِلَى شَاطِئِ الْبَحْرِ.

د إِلَى حَافَةِ نَهْرٍ.

٢. مَاذَا رَأَى الْكَلْبَانِ عَلَى الْحَافَةِ الْأُخْرَى؟

أ ذِئْبًا.

ب أَسَدًا.

ج أَرْنَبًا.

د غَزَالًا.

٣. مَاذَا رَغِبَ الْكَلْبَانِ؟

أ رَغِبَا فِي أَكْلِ اللَّحْمِ.

ب رَغِبَا فِي أَكْلِ الدَّجَاجِ.

ج رَغِبَا فِي افْتِرَاسِ الذِّئْبِ.

د رَغِبَا فِي شُرْبِ الْمَاءِ.

٤. مَاذَا يَفْعَلُ الذِّئْبُ عَلَى الْحَافَةِ الْأُخْرَى؟

أ يُحَاوِلُ أَنْ يَنَامَ.

ب يَضْحَكُ وَيَسْخَرُ مِنْ صَنِيعِ الْكَلْبَيْنِ.

ج يَسْتَعِدُّ أَنْ يُهَاجِمَ عَلَى الْكَلْبَيْنِ.

د يَنْتَظِرُ وُصُولَ الْكَلْبَيْنِ.

٥. لِمَاذَا فَاضَتْ رُوحُ الْكَلْبَيْنِ؟

أ لِأَنَّهُمَا وَقَعَا فِي حُفْرَةٍ.

ب لِأَنَّ الذِّئْبَ هَجَمَ عَلَيْهِمَا.

ج بِسَبَبِ الْجَهْلِ وَالطَّمَعِ فِي الْمُسْتَحِيلِ.

د بِسَبَبِ صَعْقَةٍ كَهْرَبَائِيَّةٍ.

٦. مَا مَعْنَى «حَالَ بَيْنَهُ»؟

أ مَنَعَهُ.

ب سَمَحَهُ.

ج رَافَقَهُ.

د سَاعَدَهُ.

> **إِذَا كَانَ أَعْمَى يَقُودُ أَعْمَى**
> **فَكِلَاهُمَا يَسْقُطَانِ فِي حُفْرَةٍ.**
>
> "Kör körü yönetince
> ikisi de çukura düşer."

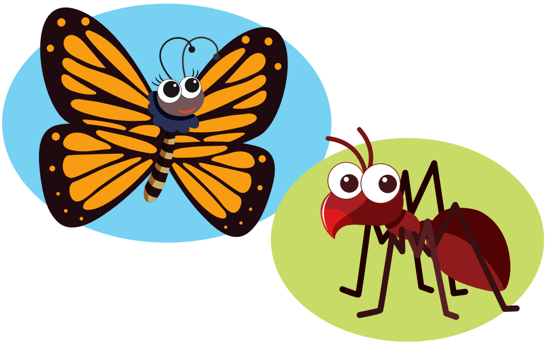

٣٤. اَلنَّمْلَةُ وَالْفَرَاشَةُ

فِي يَوْمٍ مِنْ أَيَّامِ الصَّيْفِ بَيْنَمَا كَانَتْ فَرَاشَةٌ تَتَطَايَرُ بَيْنَ الأَزْهَارِ تُغَنِّي، مَرَّتْ بِهَا نَمْلَةٌ تَحْمِلُ حَبَّةَ قَمْحٍ مُتَّجِهَةً بِهَا إِلَى بَيْتِهَا.

فَتَعَجَّبَتْ اَلْفَرَاشَةُ وَسَأَلَتْ اَلنَّمْلَةَ:

– مَاذَا تَفْعَلِينَ؟

أَجَابَتْ اَلنَّمْلَةُ:

– إِنَّنِي أَفْعَلُ مَا أَفْعَلُ حَتَّى نُخَبِّئَ مؤُونَةَ الشِّتَاءِ وَأَنْصَحُكِ أَنْ تَفْعَلِي مِثْلِي، تَجْمَعِينَ فِي الصَّيْفِ مَا تَحْتَاجِينَ إِلَيْهِ فِي الشِّتَاءِ.

قَالَتْ اَلْفَرَاشَةُ:

– بَدَلَ أَنْ تُرْهِقِي نَفْسَكِ بِحَبَّاتِ الْقَمْحِ تَجْمَعِينَهَا وَتَحْمِلِينَهَا إِلَى بَيْتِكِ، لِمَاذَا لَا تَفْعَلِينَ مِثْلِي وتَعِيشِينَ لِيَوْمِكِ وَلَا تَقْلَقِينَ بِغَدِكِ؟ فَلِمَاذَا أَقْلَقُ مِنَ الشِّتَاءِ الَّذِي لَمْ يَأْتِ بَعْدُ وَحَوْلِي كَمِّيَّاتٌ كَبِيرَةٌ مِنَ الطَّعَامِ؟..

لَكِنَّ النَّمْلَةَ وَاصَلَتْ سَعْيَهَا فِي الْبَحْثِ عَنْ حَبَّاتِ الْقَمْحِ وَنَقْلِهَا وَاحِدَةً وَاحِدَةً إِلَى بَيْتِهَا.

وَحَلَّ الشِّتَاءُ وَبَحَثَتْ اَلْفَرَاشَةُ عَنْ طَعَامٍ تَأْكُلُهُ فَلَمْ تَجِدْ. وَأَحَسَّتْ بِالْجُوعِ يَكَادُ يَقْتُلُهَا، حِينَ رَأَتْ اَلنَّمْلَاتِ تُوَزِّعُ حَبَّاتِ الْقَمْحِ تُخْرِجُهَا مِنْ مَخْزُونِهَا الَّذِي جَمَعَتْهُ فِي الصَّيْفِ، عِنْدَهَا أَدْرَكَتْ اَلْفَرَاشَةُ أَنَّ مَؤُونَةَ الصَّيْفِ كَنْزٌ لِلشِّتَاءِ.

(ضمن كتاب الفتاة ذات الصوت المخمليّ وحكايات أخرى «حكايات للأطفال من آداب الشعوب»، ترجمة: محمود برهوم، عمان، ١٩٨٦، الصفحات: ٩-١٠.)

الكلمات

نَمْلَة (ج) نَمْلَات	karınca
فَرَاشَة (ج) فَرَاشَات	kelebek
صَيْف	yaz
بَيْنَمَا	...iken, sırada
يَتَطَايَرُ	uçuşuyor
أَزْهَار (م) زَهْرَة	çiçekler
مَرَّ (بِ)	...e uğradı, ...in yanına geldi
مُتَّجِهَة (إِلَى)	...e yönelen
تَعَجَّبَ-يَتَعَجَّبُ-تَعَجُّبٌ (من)	çok şaşırmak, garipsemek, garip karşılamak
يَفْعَلُ	yapıyor
يُخَبِّئُ	gizliyor, saklıyor
مُؤُونَة (ج) مُؤَن	azık, erzak
شِتَاء	kış
يَنْصَحُ	nasihat ediyor, öğütlüyor
بَدَلَ أَنْ	...dense, ...in yerine
يُرْهِقُ	yoruyor
نَفْس (ج) أَنْفُس	kendi
يَقْلَقُ	endişe ediyor
غَد	yarın
يَأْتِي	geliyor
بَعْدُ	henüz
كَمِّيَّاتٌ (م) كَمِّيَّة	miktarlar

dağıtıyor, paylaştırıyor	يُوَزِّعُ	...i sürdürdü, devam etti	وَاصَلَ
depo, ambar	مَخْزُون (ج) مَخَازِين	çaba, gayret	سَعْي
idrak etti, anladı, kavradı	أَدْرَكَ	kış geldi	حَلَّ الشِّتَاءُ
hazine, gömü	كَنْزٌ (ج) كُنُوز	neredeyse, az kalsın	يَكَادُ
		öldürüyor	يَقْتُلُ

34. KARINCA İLE KELEBEK

Yaz günlerinden birinde, çiçekler arasında bir kelebek şarkı söyleyip uçarken, evine buğday tanesi taşıyan bir karıncaya rastladı.

Kelebek, karıncaya hayretler içerisinde;

“Ne yapıyorsun?” diye sordu.

Karınca;

“Kış azığı depolamak için yapmam gerekeni yapıyorum. Sana da benim gibi yapmanı tavsiye ederim. Kışın ihtiyacın olanı yazın toplayacaksın.” diye cevap verdi.

Kelebek;

“Toplayıp evine götürdüğün buğday taneleriyle kendini yormak yerine, neden benim gibi yapmıyor ve yarınını dert etmeyerek gününü yaşamıyorsun? Etrafımda yığınla yemek varken, henüz gelmeyen kış için neden tasalanayım?..” dedi.

Karınca buğday tanelerini aramaya ve onları teker teker evine götürmeye devam etti.

Kış geldi, kelebek yemek için yiyecek bir şeyler aradı, bulamadı. Ölecek kadar aç olduğunu fark etti. Yazın biriktirdikleri ambarlarından çıkardıkları buğday tanelerini dağıtan karıncaları gördüğünde, o an yaz azığının kış hazinesi olduğunu anladı.

الأسئلة

١. أَيْنَ كَانَتْ فَرَاشَةٌ تَتَطَايَرُ؟

أ بَيْنَ الأَشْجَارِ.

ب بَيْنَ الْجِبَالِ.

ج بَيْنَ الأَزْهَارِ.

د بَيْنَ النَّمْلَاتِ.

٢. مَنْ مَرَّتْ بِالفَرَاشَةِ؟

أ نَحْلَةٌ.

ب نَمْلَةٌ.

ج ذُبَابَةٌ.

د نَامُوسٌ.

٣. إِلَى أَيْنَ نَقَلَتْ النَّمْلَةُ حَبَّاتِ الْقَمْحِ؟

أ إِلَى الْمَدْرَسَةِ.

ب إِلَى الْحَدِيقَةِ.

ج إِلَى بَيْتِ الْفَرَاشَةِ.

د إِلَى بَيْتِهَا.

٤. عَمَّ بَحَثَتْ الْفَرَاشَةُ عِنْدَمَا حَلَّ الشِّتَاءُ؟

أ عَنْ طَعَامٍ تَأْكُلُهُ.

ب عَنْ لِبَاسٍ تَلْبَسُهُ.

ج عَنْ شَرَابٍ تَشْرَبُهُ.

د عَنْ مَسْكَنٍ تَسْكُنُهُ.

٥. مَاذَا أَحَسَّتْ اَلنَّمْلَةُ؟

أ أَحَسَّتْ بِالْعَطَشِ.

ب أَحَسَّتْ بِالْجُوعِ.

ج أَحَسَّتْ بِالْبَرْدِ.

د أَحَسَّتْ بِالنُّعَاسِ.

٦. نَفْهَمُ مِنَ القِطْعَةِ أَعْلَاهُ اَلْفَرَاشَةُ تَرْمُزُ إِلَى النَّاسِ الَّذِينَ ...

أ يُفَكِّرُونَ فِي غَدِهِمْ وَيَقْلَقُونَ بِهِ.

ب يَعِيشُونَ لِيَوْمِهِم هَذَا وَلَا يَقْلَقُونَ بِغَدِهِمْ.

ج يُفَكِّرُونَ لِغَدِهِمْ وَيَسْتَعِدُّونَ لَهُ بَعْضَ اِسْتِعْدَادَاتٍ.

د يَعْمَلُونَ كَثِيرًا مِثْلَ النَّحْلِ.

٣٥. اَلصَّدَاقَةُ الزَّائِفَةُ

قَضَى الْكَلْبُ جُوجُو أَيَّامًا طَوِيلَةً فِي جَمْعِ العِظَامِ وَتَخْزِينِهَا فِي مَكَانٍ سِرِّيٍّ مِنَ الْحَدِيقَةِ، وَلَمْ تَمْضِ فَتْرَةٌ طَوِيلَةٌ حَتَّى اِنْتَشَرَ الْخَبَرُ بَيْنَ الْكِلَابِ.

قَالَتْ اَلْكِلابُ:

- هَيَّا نَذْهَبْ إِلَى زِيَارَةِ جُوجُو!

جَاءَ أَصْدِقَاؤُهُ لِزِيَارَتِهِ وَالإِقَامَةِ مَعَهُ، فَكَانَ جُوجُو يُخْرِجُ فِي كُلِّ يَوْمٍ بَعْضَ الْعِظَامِ مِنْ مَخْزَنِهِ وَيَأْكُلُ مَعَ ضُيُوفِهِ.

فَقَالَ أَحَدُ الْكِلَابِ:

- أَنْتَ أَحْسَنُ كَلْبٍ عَرَفْنَاهُ.

وَقَالَ آخَرُ:

- إِنَّنَا لَمْ نَقْضِ وَقْتًا سَعِيدًا مِنْ قَبْلُ مِثْلَ هَذَا الَّذِي نَقْضِيهِ عِنْدَكَ.

وَبَقِيَتْ اَلْكِلَابُ أَيَّامًا فِي ضِيَافَةِ جُوجُو وَفِي كُلِّ يَوْمٍ يَسْمَعُ جُوجُو مِنْهَا الْمَدِيحَ وَالثَّنَاءَ عَلَى كَرَمِهِ حَتَّى فَرَغَتْ الْعِظَامُ مِنْ مَخْزَنِ جُوجُو.

عِنْدَئِذٍ قَالَ أَحَدُ الْكِلَابِ:

– إِنَّ بَيْتَكَ بَعِيدٌ!

وَقَالَ الثَّانِي:

– سَأَذْهَبُ مَعَ أَبْنَاءِ عَمِّي إِلَى الرِّيفِ.

قَالَ الثَّالِثُ:

– إِنِّي مَرِيضٌ وَسَأَعُودُ إِلَى دَارِي، وَلَنْ أَتَمَكَّنَ مِنَ الْعَوْدَةِ إِلَيْكَ.

وَقَالَ جُوجُو:

– اَلْآنَ أَدْرَكْتُ أَنَّ الْحِكْمَةَ لَيْسَتْ فِي أَنْ يَعِيشَ الْوَاحِدُ عُمْرًا طَوِيلًا، بَلْ الْحِكْمَةُ فِي أَنْ يَعْرِفَ كَيْفَ يَعِيشُ عُمْرَهُ.

وَهَكَذَا بَقِيَ جُوجُو وَحِيدًا، بَعْدَ أَنْ فَارَقَهُ أَصْدِقَاؤُهُ، وَلَمْ يَبْقَ لَدَيْهِ أَيُّ قِطْعَةٍ مِنَ الْعَظْمِ يَأْكُلُهَا عِنْدَ الْحَاجَةِ.

(ضمن كتاب الفتاة ذات الصوت المخمليّ وحكايات أخرى «حكايات للأطفال من آداب الشعوب»، ترجمة: محمود برهوم، عمان، ١٩٨٦، الصفحات: ١٥-١٦.)

الكلمات

صَدَاقَة	dostluk, arkadaşlık	عِظَام (م) عَظْم	kemikler
زَائِفَة	sahte, taklit, düzmece, asılsız (müe.)	تَخْزِين	depolamak
قَضَى	geçirdi (vakit)	سِرِّيّ	gizli
أَيَّام (م) يَوْم	günler	حَدِيقَة (ج) حَدَائِق	bahçe
جَمْع	toplamak	وَلَمْ تَمْضِ فَتْرَةٌ طَوِيلَةٌ حَتَّى	çok zaman geçmedi ki

...i bitirdi	فَرَغَ (مِنْ)	yayıldı	اِنْتَشَرَ
o zaman, o an	عِنْدَئِذٍ	köpekler	كِلَاب (م) كَلْب
çocuklar	أَبْنَاء (م) اِبْن	arkadaşlar	أَصْدِقَاء (م) صَدِيق
amca	عَمّ (ج) أَعْمَام	depo, kiler	مَخْزَن (ج) مَخَازِن
köy	رِيف (ج) أَرْيَاف	misafirler	ضُيُوف (م) ضَيْف
hasta	مَرِيضٌ (ج) مَرْضَى	biri	أَحَد
dönüyor	يَعُودُ	daha güzel, en güzel	أَحْسَنُ
ev, bina, yurt, vatan	دَارٌ (ج) دُور	mutlu	سَعِيد (ج) سُعَدَاء
...ebiliyor	يَتَمَكَّنُ (مِنْ)	kaldı	بَقِيَ
dönüş, dönmek	عَوْدَة	misafirlik, misafirperverlik, ağırlama	ضِيَافَة
böylece	هَكَذَا	övgü, methiye	مَدِيح (ج) مَدَائِح
yalnız, tek başına	وَحِيدًا	övgü, methiye, takdir	ثَنَاء
...den ayrıldı, ...i terketti	فَارَقَ	cömertlik	كَرَم

35. SAHTE DOSTLUK

Köpek Cûcû kemik toplamak ve onları bahçede gizli bir yere saklamak için uzun günler geçirdi. Haber çok geçmeden köpekler arasında yayıldı.

Köpekler;

“Haydi, Cûcû’yu ziyarete gidelim!” dediler.

Arkadaşları onu ziyaret etmeye ve yanında kalmaya geldiler. Cûcû her gün kilerinden birkaç kemik çıkarıp misafirleriyle birlikte yerdi.

Köpeklerden biri;

“Sen tanıdığımız en iyi köpeksin.” dedi.

Bir diğeri;

"Senin yanında geçirdiğimiz böylesi mutlu bir anı, daha önce hiç geçirmedik." dedi.

Köpekler Cûcû'ya günlerce misafir oldular. Cûcû konukseverliğinden dolayı her gün onlardan övgü ve takdir duyuyordu. Sonunda Cûcû'nun kilerindeki kemikleri bitirdiler.

İşte o zaman köpeklerden biri şöyle dedi:

"Evin çok uzak."

İkincisi;

"Amcamın çocuklarıyla birlikte köye gideceğim." dedi.

Üçüncüsü;

"Hastayım ve evime döneceğim. Sana tekrar gelemeyeceğim." dedi.

Bunun üzerine Cûcû;

"Şimdi anladım ki, işin sırrı birinin uzun bir ömür sürdürmesinde değil, ömrünü nasıl sürdüreceğini bilmesindedir." dedi.

Arkadaşları, Cûcû'yu terkedince, Cûcû yalnız kaldı. Üstelik ihtiyaç duyduğunda yiyeceği bir kemik parçası bile kalmamıştı.

الأسئلة

١. مَا مُرَادِفُ فِعْلِ «لَمْ تَمْضِ»؟

أ لَمْ تَلْبَثْ.

ب لَمْ تَلْبَسْ.

ج لَمْ تَقْضِ.

د لَمْ تَجْرِ.

٢. مَاذَا يُخْرِجُ جُوجُو فِي كُلِّ يَوْمٍ؟

أ بَعْضَ الأَسْمَاكِ.

ب بَعْضَ الْفَوَاكِهِ.

ج بَعْضَ اللُّحُومِ.

د بَعْضَ الْعِظَامِ.

٣. مَاذَا سَمِعَ جُوجُو مِنَ الْكِلَابِ كُلَّ يَوْمٍ؟

أ اَلْعِتَابَ والسَّبَابَ.

ب اَلذَّمَّ وَالْهِجَاءَ.

ج اَلْمَدِيحَ وَالثَّنَاءَ.

د اَلتَّنْدِيدَ وَالتَّوْبِيخَ.

٤. مَتَى بَقِيَ جُوجُو وَحِيدًا؟

أ بَعْدَ أَنْ مَاتَتْ زَوْجَتُهُ.

ب بَعْدَ أَنْ فَارَقَهُ أَصْدِقَاءُهُ.

ج بَعْدَ أَنْ تَرَكَهُ أَوْلَادُهُ.

د بَعْدَ أَنْ وَدَعَ أُسْرَتَهُ.

٥. مَا مُرَادِفُ فِعْلِ «فَارَقَ»؟

أ اِقْتَرَبَ.

ب لَقِيَ.

ج اِلْتَقَى.

د تَرَكَ.

٦. مَتَى يَفْهَمُ الْكَلْبُ جُوجُو صَدَاقَةَ أَصْدِقَاءِهِ زَائِفَةً؟

أ فِي مَسَاءِ يَوْمِ دَعْوَتِهِ.

ب أَثْنَاءَ الْوَلِيمَةِ فِي بَيْتِهِ.

ج بَعْدَ انْتِهَاءِ الْعِظَامِ.

د قَبْلَ دَعْوَتِهِ لِأَصْدِقَاءِهِ.

٣٦. مِهْنَةُ أَبِي

كَانَ وَالِدُ خَالِدٍ عَامِلَ نَظَافَةٍ، يَكْنُسُ الشَّوَارِعَ وَالأَرْصِفَةَ وَيُنَظِّفُهَا، وَبَيْنَمَا خَالِدٌ يَلْعَبُ مَعَ أَصْدِقَائِهِ فِي سَاحَةِ الْمَدْرَسَةِ، اِصْطَدَمَ بِزَمِيلِهِ عِلْيَّانَ، فَقَالَ لَهُ:

– اِنْتَبِهْ يَا اِبْنَ الزَّبَّالِ!

غَضِبَ خَالِدٌ مِنْ زَمِيلِهِ عِلْيَّانَ فَتَرَكَ اللَّعِبَ، وَجَلَسَ جَانِبًا حَزِينًا. تَقَدَّمَ إِلَيْهِ مُعَلِّمُ الرِّيَاضَةِ، وَقَالَ لَهُ:

– لِمَاذَا تَرَكْتَ اللَّعِبَ يَا خَالِدُ؟

فَلَمْ يَرُدَّ عَلَيْهِ.

سَأَلَ الْمُعَلِّمُ بَاسِلًا، فَقَالَ لَهُ بَاسِلٌ:

– عِلْيَّانُ عَابَ عَلَيْهِ عَمَلَ وَالِدِهِ.

وَفِي حِصَّةِ التَّرْبِيَةِ الرِّيَاضِيَّةِ التَّالِيَةِ، سَأَلَ الْمُعَلِّمُ الطُّلَّابَ:

– مَا أَفْضَلُ الأَعْمَالِ وَالْمِهَنِ؟

فَأَجَابَ كُلُّ طَالِبٍ أَنَّ مِهْنَةَ أَبِيهِ هِيَ الأَفْضَلُ، فَقَالَ الْمُعَلِّمُ:

– كُلُّ الْمِهَنِ تُؤَدِّي خِدْمَةً لِلْمُجْتَمَعِ، وَلَا فَرْقَ بَيْنَ عَمَلٍ وَآخَرَ.

وَسَأَلَهُمْ:

– مَنْ يَعْرِفُ مِهْنَةً لَا تُؤَدِّي خِدْمَةً لِلْمُجْتَمَعِ؟

سَكَتَ الطُّلَّابُ جَمِيعًا، وَعَرَفَ عَلِيَّانُ أَنَّهُ مُخْطِئٌ بِحَقِّ زَمِيلِهِ خَالِدٍ، فَقَامَ وَقَالَ:

– أَنَا آسِفٌ يَا خَالِدُ! فَلَوْلَا عَمَلُ وَالِدِكَ، لَانْتَشَرَتِ الْأَمْرَاضُ وَالْقَاذُورَاتُ. كُلُّ الْمِهَنِ تُؤَدِّي خِدْمَةً لِلْمُجْتَمَعِ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٧٢-٧٤.)

الكلمات

مِهْنَة (ج) مِهَن	meslek	سَاحَة (ج) سَاحَات	saha, arsa, alan
عَامِل (ج) عُمَّال	işçi, çalışan	اِصْطَدَمَ (بِ)	...e çarptı
نَظَافَة	temizlik	زَبَّال (ج) زَبَّالُون	çöpçü
يَكْنُسُ	süpürüyor	تَقَدَّمَ (إِلَى)	yanına geldi, ...e yaklaştı
شَوَارِع (م) شَارِع	caddeler, sokaklar	يَرُدُّ (عَلَى)	...e cevap veriyor
أَرْصِفَة (م) رَصِيف	kaldırımlar	عَابَ (عَلَى)	...i kınadı, ...i ayıpladı
يُنَظِّفُ	temizliyor	التَّرْبِيَة الرِّيَاضِيَّة	beden eğitimi (dersi)
يَلْعَبُ	oynuyor		

sustu	سَكَتَ	gelecek, bir dahaki	تَالِيَة
hepsi, hep birden	جَمِيعًا	daha iyi, en iyi	أَفْضَلُ
hatalı, yanlış	مُخْطِئٌ (ج) مُخْطِئُونَ	işler, görevler	أَعْمَال (م) عَمَل
...in hakkında, ile ilgili olarak	بِحَقِّ ...	cevapladı, cevap verdi	أَجَابَ
eğer ...mezse, eğer ...mazsa	لَوْلَا	yerine getiriyor, (hizmeti) sunuyor	يُؤَدِّي
yayıldı	اِنْتَشَرَ	hizmet	خِدْمَة (ج) خِدَمَات
hastalıklar	أَمْرَاض (م) مَرَض	toplum	مُجْتَمَع (ج) اَلْمُجْتَمَعَاتُ
pislikler	قَاذُورَات (م) قَاذُورَة	diğer	آخَر (ج) أُخَر

36. BABAMIN MESLEĞİ

Halit'in babası, sokak ve kaldırımları süpürüp temizleyen bir temizlik işçisiydi. Halit arkadaşlarıyla birlikte okulun bahçesinde oynarken arkadaşı Aliyyân'a çarptı. Aliyyân ona;

"Dikkat etsene çöpçünün oğlu!" dedi.

Halit, arkadaşı Aliyyân'a kızdı ve oyunu bıraktı. Üzgün bir hâlde bir kenara oturdu. Beden eğitimi öğretmeni yanına geldi ve ona;

"Neden oyunu bıraktın Halit?" dedi.

Halit öğretmene cevap vermedi.

Bunun üzerine öğretmen Bâsil'e sordu. Bâsil;

"Aliyyân, onu babasının işiyle ayıpladı." dedi.

Daha sonraki beden eğitimi dersinde öğretmen öğrencilere;

"İşlerin ve mesleklerin en güzeli hangisidir?" diye sordu.

Her öğrenci babasının mesleğinin en güzel olduğu cevabını verdi. Öğretmen;

"Bütün meslekler topluma bir hizmet sunar. Şu iş ya da bu iş arasında bir fark yoktur." dedi ve onlara şöyle sordu:

"Topluma faydası olmayan bir meslek bilen var mı?"

Bütün öğrenciler sustu. Aliyyân, arkadaşı Halit ile ilgili yanlış yaptığının farkına vardı ve ayağa kalkarak;

"Özür dilerim Halit! Babanın işi olmasaydı, hastalıklar ve pislikler yayılırdı. Bütün meslekler topluma bir hizmet sunar." dedi.

الأسئلة

١. مَا مِهْنَةُ وَالِدِ خَالِدٍ؟

أ عَامِلُ الْبَرِيدِ.

ب عَامِلٌ عَادِيٌّ.

ج مُعَلِّمُ الصَّفِّ.

د عَامِلُ نَظَافَةٍ.

٢. أَيْنَ يَلْعَبُ خَالِدٌ مَعَ أَصْدِقَائِهِ؟

أ فِي غُرْفَةِ الصَّفِّ.

ب فِي سَاحَةِ الْمَدْرَسَةِ.

ج فِي حِصَّةِ التَّرْبِيَةِ الرِّيَاضِيَّةِ.

د فِي مَلْعَبِ الْمَدْرَسَةِ.

٣. لِمَاذَا تَرَكَ خَالِدٌ اَللَّعِبَ؟

أ لِأَنَّهُ أُصِيبَ بِجُرُوحٍ.

ب لِأَنَّهُ يَضْطَرُّ أَنْ يَعُودَ إِلَى بَيْتِهِ.

ج لِأَنَّ خَالِدًا غَضِبَ مِنْ زَمِيلِهِ عَلِيَّانَ.

د لِأَنَّهُ تَعِبَ كَثِيرًا.

٤ - مَنْ عَابَ عَلَى خَالِدٍ عَمَلَ وَالِدِهِ؟

أ عَلِيَّانُ.

ب بَاسِلٌ.

ج اَلْمُعَلِّمُ.

د عَامِلُ نَظَافَةٍ.

٥. مَا مُرَادِفُ فِعْلِ «سَكَتَ»؟

أ تَكَلَّمَ.

ب صَمَتَ.

ج صَمَدَ.

د فَاهَ.

٦. مَا مُفْرَدُ كَلِمَةِ «أَرْصِفَة»؟

أ رِيصَافٌ.

ب رَصَافٌ.

ج رَصِيفٌ.

د رَصُوفٌ.

تَجْرِبَةُ السَّلَفِ دَرْسٌ لِلْخَلَفِ.

"Geçmiştekilerin tecrübesi, geleceklere derstir."

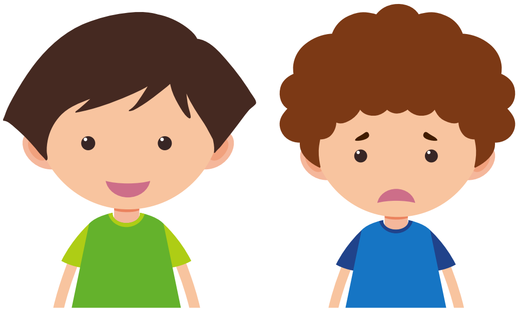

٣٧. سَعِيدٌ وَعَلِيٌّ

فَرِحَ سَعِيدٌ بِقُدُومِ الْعِيدِ، فَلَبِسَ ثِيَابَهُ الْجَدِيدَةَ، وَصَحِبَ وَالِدَهُ إِلَى الْمَسْجِدِ لِأَدَاءِ صَلَاةِ الْعِيدِ.

وَبَعْدَ الصَّلَاةِ، جَلَسَ لِيَسْتَمِعَ إِلَى خُطْبَةِ الْعِيدِ.

وَفِي طَرِيقِ عَوْدَتِهِمَا إِلَى الْبَيْتِ سَمِعَ سَعِيدٌ صَدِيقَهُ عَلِيًّا يَبْكِي وَيَقُولُ لِأُمِّهِ:

- لَنْ أَخْرُجَ لِلْعِيدِ!.. لَنْ أَخْرُجَ لِلْعِيدِ!.. لَا أُرِيدُ هَذَا الْقَمِيصَ.

حَضَنَتْهُ أُمُّهُ، وَقَالَتْ لَهُ:

- سَأَشْتَرِي لَكَ ثِيَابًا جَدِيدَةً فِي الْعِيدِ الْقَادِمِ يَا بُنَيَّ!

حَزِنَ سَعِيدٌ، وَقَالَ لِوَالِدِهِ:

- وَأَنَا أَيْضًا لَنْ أَخْرُجَ لِلْعِيدِ يَا أَبِي!

اِبْتَسَمَ وَالِدُهُ وَقَالَ لَهُ:

- سَأَشْتَرِي ثِيَابًا جَدِيدَةً لِصَدِيقِكَ عَلِيٍّ يَا بُنَيَّ!

أَهْدَى سَعِيدٌ الثِّيَابَ الْجَدِيدَةَ لِصَدِيقِهِ عَلِيٍّ وَأَمْضَيَا مَعًا عِيدًا سَعِيدًا.

(ياسر خالد، حِكَايَاتُ الْعَمِّ مَحبُوب، عمان، الأردن، ٢٠٠٤، الصفحات: ٥-٧.)

لَنْ تَتَعَلَّمَ شَيْئًا مِنَ الْحَيَاةِ إِنْ كُنْتَ
تَعْتَقِدُ بِأَنَّكَ دَائِمًا عَلَى حَقٍّ.

"Daima doğru yolda olduğunu düşündüğün sürece hayattan bir şey öğrenemezsin."

الكلمات

فَرِحَ	sevindi, mutlu oldu
قُدُوم	geliş (bayram vb. için)
عِيد (ج) أَعْيَاد	bayram
ثِيَاب (م) ثَوْب	elbiseler
صَحِبَ	refakat/eşlik etti
أَدَاء	eda etmek, yerine getirmek
صَلَاةُ العِيد	bayram namazı
يَسْتَمِعُ (إِلَى)	...i dinliyor
خُطْبَة (ج) خُطَب	hutbe
عَوْدَة	dönüş, dönmek
يَبْكِي	ağlıyor
حَضَنَ	...i kucakladı
قَادِم	gelen, gelecek
حَزِنَ	üzüldü
اِبْتَسَمَ	gülümsedi, tebessüm etti
أَهْدَى	hediye etti
أَمْضَى	geçirdi (vakit)
مَعًا	birlikte, beraber
عِيدًا سَعِيدًا	iyi bayramlar

37. SAİT İLE ALİ

Sait bayramın gelişine sevinip yeni elbiselerini giyerek, bayram namazını kılmak için babasıyla birlikte camiye gitti.

Namazdan sonra bayram hutbesini dinlemek için oturdu.

Eve dönerlerken Sait, arkadaşı Ali'nin ağlayarak annesine şöyle dediğini duydu:

"Bayrama çıkmayacağım!.. Bayrama çıkmayacağım!.. Bu gömleği istemiyorum."

Annesi onu kucaklayarak;

"Önümüzdeki bayram sana yeni elbiseler alacağım yavrucuğum!" dedi.

Sait üzüldü. Babasına;

"Ben de bayrama çıkmayacağım baba!" dedi.

Babası gülümseyip ona;

"Arkadaşın Ali'ye yeni elbiseler alacağım yavrucuğum!" dedi.

Sait yeni elbiseleri arkadaşı Ali'ye hediye etti. Birlikte mutlu bir bayram geçirdiler.

الأسئلة

١. بِمَاذَا فَرِحَ سَعِيدٌ؟

أ بِهَدِيَّةِ الْعِيدِ.

ب بِمَلَابِسَ جَدِيدَةٍ.

ج بِقُدُومِ الْعِيدِ.

د بِزِيَارَةِ صَدِيقِهِ.

٢. لِماذَا صَحِبَ سَعِيدٌ وَالِدَهُ إِلَى الْمَسْجِدِ؟

أ لِأَدَاءِ صَلَاةِ الْعَصْرِ.

ب لِأَدَاءِ صَلَاةِ الْعِيدِ.

ج لِأَدَاءِ صَلَاةِ الْفَجْرِ.

د لِأَدَاءِ صَلَاةِ الْمَغْرِبِ.

٣. مَا مُرَادِفُ فِعْلِ «صَحِبَ»؟

أ رَافَقَ.

ب قَاطَعَ.

ج تَبِعَ.

د وَرِثَ.

٤ - لِمَاذَا جَلَسَ سَعِيدٌ بَعْدَ الصَّلَاةِ؟

أ لِيَسْتَرِيحَ بَعْضَ الْوَقْتِ.

ب لِيَتَكَلَّمَ مَعَ أَصْدِقَائِهِ.

ج لِيَنْتَظِرَ الإِمَامَ.

د لِيَسْتَمِعَ إِلَى خُطْبَةِ الْعِيدِ.

٥. مَا مُضَادُّ فِعْلِ «اِبْتَسَمَ»؟

أ كَرْكَرَ.

ب بَشَّ.

ج عَبَسَ.

د ضَحِكَ.

٦. مَنْ يَبْكِي أَثْنَاءَ عَوْدَةِ سَعِيدٍ مِنَ الْمَسْجِدِ؟

أ أُمُّ عَلِيٍّ.

ب أُمُّهُ.

ج إِمَامُ الْمَسْجِدِ.

د صَدِيقُهُ عليٌّ.

سِرُّكَ أَسِيرُكَ
إِذَا تَكَلَّمْتَ بِهِ صِرْتَ أَسِيرَهُ.

"Sırrın senin esirindir, onu söylersen sen onun esiri olursun."

اَلتَّجْرِبَةُ بِدُونِ تَعَلُّمٍ
خَيْرٌ مِنْ تَعَلُّمٍ بِدُونِ تَجْرِبَةٍ.

"Bilgisiz tecrübe, tecrübesiz bilgiden daha iyidir."

٣٨. حِكَايَةُ فَلَّاحٍ

قَدِمَ الشِّتاءُ، وبَدَأَ الْفَلَّاحُونَ يُعاوِدُونَ الْكَرَّةَ ويُمارِسُون حَرْثَ الأَرْضِ لِزِرَاعَتِها...

وَكَانَ الْعَمُّ سَالِمٌ أَحَدَ الْفَلَّاحِينَ الَّذِينَ وَهَبُوا حَياتَهُمْ وَوُجُودَهُمْ لأَرْضِهِم الطَّيِّبَةِ فَرَاحَ يَخُطُّهَا بِمِحْرَاثِهِ ذَهابًا وإِيابًا مُرَدِّدًا «اَلْيَامَال» الَّذِي تَعَلَّمَهُ فِي الصِّغَرِ حِينَ كَانَ بِرِفْقَةِ أَبِيهِ بِرِحْلَةٍ بَحْرِيَّةٍ بَحْثًا عَنِ اللُّؤْلُؤِ... تَرَكَ الْعَمُّ سَالِمٌ اَلْبَحْرَ وَتَوَجَّهَ إِلَى الْيَابِسَةِ يَزْرَعُهَا وَيَجْنِي ثِمَارَهَا وَهَكَذَا كَانَتْ حَيَاتُهُ عَلَى مَدَى ثَلَاثِينَ عَامًا...

حِينَ انْتَهَى مِنْ يَوْمِهِ الأَوَّلِ عَادَ إِلَى بَيْتِهِ الْمُتَوَاضِعِ حَيْثُ كَانَ أَوْلَادُهُ وَزَوْجَتُهُ بِانْتِظَارِهِ، كَانَ الْعَمُّ سَالِمٌ سَعِيدًا بِحَيَاتِهِ قَانِعًا بِعَيْشِهِ.

وَحَوْلَ مَوَاقِدِ الشِّتاءِ الَّتِي تَبْعَثُ الدِّفْءَ فِي أَرْجاءِ الْبَيْتِ يَجْلِسُ إِلَى أُسْرَتِهِ يُحَدِّثُهَا عَنْ كِفاحِ آبَائِهِ. لَقَدْ تَعَلَّمَ أَبْنَاؤُهُ الْكَثِيرَ مِنْهُ وَجَعَلُوهُ قُدْوَةً لَهُمْ، فَكَانُوا يَسِيرُونَ عَلَى هُدَاهُ وَخُطَاهُ، فَكَانَ مُسْتَقْبَلُهُمْ زَاهِرًا.

وَفِي صَبَاحِ الْيَوْمِ التَّالِي، خَرَجَ الْعَمُّ سَالِمٌ حَامِلًا مِحْرَاثَهُ مُتَوَجِّهًا إِلَى أَرْضِهِ لِيُوَاصِلَ عَمَلَهُ هُنَاكَ، وَعِنْدَ الْمَسَاءِ لَمْ يَعُدْ الْعَمُّ سَالِمٌ إِلَى بَيْتِهِ حَيْثُ كَانَتْ أُسْرَتُهُ بِانْتِظَارِهِ.

لَمْ يَعُدْ الْعَمُّ سَالِمٌ وَلَنْ يَعُودَ أَبَدًا!.. رَحَلَ الْعَمُّ سَالِمٌ إِلَى الْعَالَمِ الْآخَرِ وَبَقِيَتْ ذِكْرَاهُ الطَّيِّبَةُ بَيْنَنَا...

(سعد الدهش، جندي المستقبل، العدد ٥٢، الكويت، نوفمبر ١٩٩٦، الصفحات: ١٨-١٩.)

الكلمات

فَلَّاح (ج) فَلَّاحُونَ	çiftçi
قَدِمَ	geldi
شِتَاء	kış
بَدَأَ	başladı
يُعَاوِدُ	yeniden başlıyor; tekrar yapıyor
كَرَّة (ج) كَرَّات	tekrar, kere
يُمَارِسُ	uygulama yapıyor
حَرْث	ekmek (toprağı)
زِرَاعَة	tarım, ziraat, ekim
عَمّ (ج) أَعْمَام	amca
وَهَبَ	bağışladı, verdi
وُجُود	varlık
طَيِّبَة (ج) طَيِّبَات	iyi, hoş
رَاحَ	başladı (muzârî fiil başında)
يَخُطُّ	çizgi çiziyor
مِحْرَاث (ج) مَحَارِيث	saban
ذَهَاب وإِيَاب	gidiş ve dönüş
مُرَدِّدٌ	tekrarlayan
أَلْيَامَال	heyamola
تَعَلَّمَ	öğrendi
فِي الصِّغَرِ	küçüklükte, küçükken
حِينَ	...dığında, ...diğinde
بِرِفْقَةِ ...	...in eşliğinde
رِحْلَة (ج) رِحْلَات	yolculuk
بَحْرِيّ	denizci; denizle ilgili

بَحْث (عَن)	...i aramak
لُؤْلُؤ (ج) لَآلِي	inci
تَوَجَّهَ (إِلَى)	...e yöneldi
الْيَابِسَة	kuru; toprak, kara
يَزْرَعُ	ekiyor, dikiyor
يَجْنِي	devşiriyor, topluyor
ثِمَار (م) ثَمَر	ürünler, meyveler
هَكَذَا	böylece, böylelikle
مَدَى	boyunca
اِنْتَهَى (مِنْ)	...i bitirdi
عَادَ (إِلَى)	...e döndü
بِانْتِظَار	beklemede
قَانِع (ج) قَانِعُونَ	kanaatkâr
عَيْش	yaşam, hayat
حَوْلَ	...in etrafında
مَوَاقِد (م) مَوْقِد	sobalar, şömineler, ocaklar
يَبْعَثُ	gönderiyor
دِفْء	ısı, sıcaklık
فِي أَرْجَاءِ	...in dört bir yerinde, her yerinde
أُسْرَة (ج) أُسَر	aile
كِفَاح	mücadele
آبَاء (م) أَب	babalar
أَبْنَاء (م) اِبْن	oğullar, çocuklar
كَثِير	çok
جَعَلَ	yaptı, edindi
قُدْوَة	örnek, önder
عَلَى هُدَاهُ	in yolunda...
خُطَى (م) خُطْوَة	adımlar
زَاهِر	parlak
يُوَاصِل	sürdürüyor, devam ediyor
هُنَاكَ	orada
عِنْدَ الْمَسَاءِ	akşamleyin
أَبَدًا	asla
رَحَلَ إِلَى الْعَالَمِ الآخَرِ	öldü, vefat etti
بَقِيَ	kaldı
ذِكْرَى (ج) ذِكْرَيَات	hatıra, anı

38. BİR ÇİFTÇİNİN ÖYKÜSÜ

Kış geldi, çiftçiler aynı şeyleri tekrarlamaya ve ekin için toprağı sürmeye başladılar...

Salim amca hayatını ve varlığını bereketli topraklarına adayan bir çiftçiydi. Küçükken inci aramak için babasıyla birlikte çıktığı bir deniz yolculuğu sırasında öğrendiği "heyamola"yı tekrarlayarak gide gele sabanıyla toprağı sürmeye başladı... Salim amca denizi bırakarak toprağa yönelmişti. Toprağı ekiyor, ürünlerini topluyordu. Otuz yıldır hayatı böyleydi...

İlk gününü bitirdiğinde, çocuklarının ve eşinin kendisini bekledikleri mutevazı evine döndü. Salim amca hayatından memnundu ve kanaatkâr biriydi...

Evin dört bir yanına sıcaklık veren sobanın etrafına kümelenmiş ailesinin yanına oturur, onlara atalarının mücadelelerini anlatırdı. Çocukları ondan çok şey öğrenmiş ve onu kendilerine örnek edinmişlerdi. Onun rehberliğinde ve izinde yürüyorlardı. Gelecekleri parlaktı.

Ertesi günün sabahında, Salim amca sabanını aldı ve işini devam ettirmek için toprağına doğru yola koyuldu. Akşamleyin Salim amca ailesinin kendisini bekledikleri evine dönmedi.

Salim amca dönmedi ve asla dönmeyecek!.. O, diğer âleme göçtü ve bize güzel hatırası kaldı...

الأسئلة

١. لِمَاذَا يُمَارِسُ الْفَلَّاحُونَ حَرْثَ الأَرْضِ؟

أ لِتَخْصِيبِهَا.

ب لِنَظَافَتِهَا.

ج لِتَهْوِيَتِهَا.

د لِزِرَاعَتِهَا.

٢. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «اللُّؤْلُؤ»؟

أ اَلصَّدَفُ.

ب اَلذَّهَبُ.

ج اَلدُّرُّ.

د اَلْفِضَّةُ.

٣. مُنْذُ كَمْ عَامٍ يَزْرَعُ الْعَمُّ سَالِمٌ اَلْيَابِسَةَ؟

أ عَشَرَةَ أَعْوَامٍ.

ب عِشْرِينَ عَامًا.

ج ثَلَاثِينَ عَامًا.

د أَرْبَعِينَ عَامًا.

٤ – مَاذَا كَانَ يَحْمِلُ الْعَمُّ سَالِمٌ عِنْدَمَا خَرَجَ؟

أ كَانَ يَحْمِلُ بُنْدُقِيَّتَهُ.

ب كَانَ يَحْمِلُ مِحْرَاثَهُ.

ج كَانَ يَحْمِلُ عَصَاهُ.

د كَانَ يَحْمِلُ اِبْنَهُ.

٥. مَتَى لَمْ يَعُدْ اَلْعَمُّ سَالِمٌ إِلَى بَيْتِهِ؟

أ عِنْدَ الْمَسَاءِ.

ب عِنْدَ الْفَجْرِ.

ج فِي نِهَايَةِ الأُسْبُوعِ.

د فِي أَوَّلِ الشَّهرِ.

٦. مَاذَا تُقْصَدُ بِالْكَلِمَةِ «اَلْيَابِسَةُ» فِي هَذَا النَّصِّ؟

أ اَلْأَرْض.

ب اَلْمَزْرَعَة.

ج اَلْإِصْطَبْل.

د اَلرِّيف.

فَمُ الْعُقَلَاءِ فِي قُلُوبِهِمْ
وَقَلْبُ الْحَمْقَى فِي أَفْوَاهِهِمْ.

"Akıllıların ağızları kalplerinde, ahmakların kalpleri de ağızlarındadır."

اَلسِّنْدَانُ الْمَتِينُ
لَا يَخْشَى الْمِطْرَقَة.

"Sağlam örs, çekiçten korkmaz."

٣٩. مَنْ عَلَّمَنِي حَرْفًا صِرْتُ لَهُ عَبْدًا

تَوَلَّى هَارُونُ الرَّشِيدُ حُكْمَ الدَّوْلَةِ الإِسْلَامِيَّةِ مِنْ سَنَةِ ٧٦٦ إِلَى سَنَةِ ٨٠٩ م، وَكَانَ عَصْرُهُ مِنْ بَيْنِ الْعُصُورِ الْعَظِيمَةِ فِي الإِسْلَامِ. وَكَانَ لِلْخَلِيفَةِ هَارُونِ الرَّشِيدِ وَلَدَانِ هُمَا: الأَمِينُ وَالْمَأْمُونُ، وَقَدْ طَلَبَ مِنْ أَبِي مُحَمَّدٍ التِّرْمِيذِيِّ أَنْ يَكُونَ مُعَلِّمًا لَهُمَا.

كَانَ الأَمِينُ وَالْمَأْمُونُ يَجْلِسَانِ مَعَ الْمُعَلِّمِ فِي تَوَاضُعٍ وَأَدَبٍ، وَعِنْدَمَا يَنْتَهِي الدَّرْسُ، يُسْرِعُ الْوَلَدَانِ إِلَى حِذَاءِ الْمُعَلِّمِ؛ كُلُّ وَاحِدٍ يُرِيدُ أَنْ يُقَدِّمَ لَهُ حِذَاءَهُ.

ثُمَّ عَمِلَ الاِثْنَانِ اِتِّفَاقًا؛ لِيُقَدِّمَ كُلٌّ مِنْهُمَا وَاحِدًا مِنَ الْحِذَاءَيْنِ. عَلِمَ الْخَلِيفَةُ هَارُونُ الرَّشِيدُ بِذَلِكَ؛ فَأَعْجَبَهُ أَدَبُ الْوَلَدَيْنِ.

وَذَاتَ يَوْمٍ حَضَرَ الْمُعَلِّمُ، وَانْتَظَرَ الْمَأْمُونَ طَوِيلًا. وَلَمَّا حَضَرَ الْمَأْمُونُ ضَرَبَهُ مُعَلِّمُهُ فَبَكَى. فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ أَقْبَلَ وَزِيرٌ مِنْ وُزَرَاءِ أَبِيهِ، وَطَلَبَ أَنْ يَدْخُلَ عَلَيْهِمَا، فَانْتَظَرَ الْمَأْمُونُ قَلِيلًا، ثُمَّ فَتَحَ الْبَابَ، وَدَخَلَ الْوَزِيرُ، وَتَكَلَّمَ مَعَهُمَا بَعْضَ الْوَقْتِ، ثُمَّ تَرَكَهُمَا وَذَهَبَ، فَقَالَ الْمُعَلِّمُ لِلْمَأْمُونِ:

– كُنْتُ أَظُنُّ أَنَّكَ سَتَذْكُرُ لَهُ مَا حَدَثَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ!

فَأَجَابَ الْمَأْمُونُ:

– إِنِّي لَا أُحِبُّ أَنْ يَعْرِفَ أَحَدٌ سُوءَ أَدَبِي، وَاللهِ لَا يَرْجُو مِنِّي وَالِدِي مِثْلَ هَذَا؛ إِنَّ مَنْ عَلَّمَنِي حَرْفًا صِرْتُ لَهُ عَبْدًا.

(محمد عادل شعبان ومحمد الفاتح فضل الله، القراءة الميسرة، الكتاب الأول، الرياض بدون تاريخ، ص. ٨٧.)

الكلمات

عَلَّمَ	öğretti	حَضَرَ	geldi, hazır bulundu
صِرْتُ	oldum	لَمَّا	...dığında /...diğinde, ...ince
عَبْد	köle	بَكَى	ağladı
تَوَلَّى	üstlendi, üzerine aldı	فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ	o zaman
عُصُور (م) عَصْر	çağlar	أَقْبَلَ	geldi, yöneldi
عَظِيمَة	büyük, muazzam	وُزَرَاء (م) وَزِير	vezirler, bakanlar
يَنْتَهِي	bitiyor	يَدْخُلُ (عَلَى)	huzuruna/yanına giriyor
يُسْرِعُ	hızlı gidiyor, koşuyor	بَعْضَ الْوَقْتِ	bir süre, bir müddet
حِذَاء (ج) أَحْذِيَة	ayakkabı	يَذْكُرُ	söylüyor, anlatıyor
يُقَدِّمُ (لِ)	...e takdim ediyor, sunuyor	مَا	şey
اِثْنَانِ	iki kişi; iki şey	حَدَثَ	vuku buldu, meydan geldi
بِذَلِكَ	böylece, bu şekilde	سُوء	kötülük
أَعْجَبَ	hoşuna gitti, beğenir kıldı	يَرْجُو	diliyor, rica ediyor
ذَاتَ يَوْمٍ	günün birinde		

39. BANA BİR HARF ÖĞRETENİN KÖLESİ OLURUM

Harûn er-Reşîd, İslam Devleti hükümdarlığını m. 766 senesinden 809 senesine kadarüstlenmiştir. Onun dönemi İslamiyet'te parlak dönemler arasındadır. Halife Harûn er-Reşîd'in Emîn ve Me'mûn adında iki oğlu vardı. Harûn er-Reşîd, Ebû Muhammed et-Tirmîzî'den çocuklarına öğretmen olmasını istemişti.

Emîn ve Me'mûn öğretmenlerinin yanında mütevazı ve edepli bir şekilde oturur, ders bitiminde hemen öğretmenlerinin ayakkabılarına koşarak, ikisi de hocalarının ayakkabısını kendisi takdim etmesini isterdi.

Her biri bir ayakkabıyı vermek için bir anlaşma yaptılar. Halife Harûn er-Reşîd bunu duydu ve çocukların saygısına hayran kaldı.

Bir gün öğretmeni gelmiş, Me'mûn'u uzunca beklemişti. Me'mûn geldiğinde öğretmeni onu dövmüş, o da ağlamıştı. Bu sırada babasının vezirlerinden biri gelerek çocukların yanına huzura varmak istemişti. Me'mûn biraz beklemiş, daha sonra kapıyı açmıştı. Vezir içeri girip onlarla bir müddet konuşmuş ve çekip gitmişti. Öğretmeni Me'mûn'a;

"Aramızda geçenleri ona anlatacağını sanıyordum!" demişti.

Me'mûn şöyle cevap vermişti:

"Ben hiç kimsenin saygısızlığımı bilmesini istemem. Allah'ın adına yemin olsun ki, babam benden böyle bir hareketi beklemez. Ben bana bir harf öğretenin kölesi olurum."

الأسئلة

١. كَمْ سَنَةً تَوَلَّى هَارُونُ الرَّشِيدُ حُكْمَ الدَّوْلَةِ؟

أ ٤١ سَنَةً.

ب ٤٢ سَنَةً.

ج ٣٤ سَنَةً.

د ٤٤ سَنَةً.

٢. مِمَّنْ طَلَبَ هَارُونُ الرَّشِيدُ أَنْ يَكُونَ مُعَلِّمًا لِوَلَدَيْهِ؟

أ مِنْ أَبِي مُحَمَّدٍ التِّرْمِذِيِّ.

ب مِنْ أَبِي مُوسَى اَلأَشْعَرِيِّ.

ج مِنْ وَزِيرِهِ.

د مِنَ الْأَمِينِ وَالْمَأْمُونِ.

٣. إِلَى أَيْنَ يُسْرِعُ الْوَلَدَانِ؟

أ إِلَى حِضْنِ أُمِّهِمَا.

ب إِلَى غُرْفَةِ أَبِيهِمَا.

ج إِلَى شَاحِنَةِ عَمِّهِمْا.

د إِلَى حِذَاءِ الْمُعَلِّمِ.

٤. مَاذَا أَعْجَبَ هَارُونَ الرَّشِيدَ؟

أ أَعْجَبَهُ ذَكَاءُ وَلَدَيْهِ.

ب أَعْجَبَهُ كَلَامُ وَلَدَيْهِ.

ج أَعْجَبَهُ أَدَبُ وَلَدَيْهِ.

د أَعْجَبَهُ صِدْقُ وَلَدَيْهِ.

٥. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «حَدَثَ»؟

أ تَحَدَّثَ.

ب وَقَعَ.

ج وَدَعَ.

د خَرِسَ.

٦. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «عَبْدٌ»؟

أ عَبِيدٌ.

ب صَاحِبٌ.

ج خَادِمٌ.

د صَانِعٌ.

أَخُوكَ مَنْ صَدَقَكَ لَا مَنْ صَدَّقَكَ.

"Kardeşin, seni tasdik eden değil, sana dostluk edendir."

اَلْحَقُّ كَالزَّيْتِ يَطْفُو دَائِمًا.

"Hakikat yağ gibidir. Her zaman suyun üstünde kalır."

٤٠. مَلِكُ الْغَابَةِ

اِجْتَمَعَتْ حَيَوَانَاتُ الْغَابَةِ لِتَخْتَارَ مَلِكًا، قَالَ الْقِرْدُ:

- يَجِبُ أَنْ أَكُونَ أَنَا الْمَلِكَ. فَأَنَا مَلِكُ الْقُرُودِ وَلَدَيَّ خِبْرَةٌ طَوِيلَةٌ وَأَسْتَطِيعُ أَنْ أَتَسَلَّقَ الأَشْجَارَ الْعَالِيَةَ.

قَالَتْ الأَفْعَى:

- إِنَّ أَيَّ طَائِرٍ صَغِيرٍ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَفْعَلَ ذَلِكَ. وَمَاذَا عَنِ الذَّكَاءِ؟.. فَالْكُلُّ يَعْرِفُ أَنَّك قِرْدٌ غَبِيٌّ وَأَنَا أَذْكَى الْحَيَوَانَاتِ، وَيَجِبُ أَنْ أَكُونَ مَلِكَةَ الْغَابَةِ، فَأَنَا لَا يَسْتَطِيعُ وَاحِدٌ أَنْ يَصْمُدَ أَمَامَ نَظَرَاتِي الْمُخِيفَةِ وَلَا يَسْتَطِيعُ أَحَدٌ أَنْ يَتَسَلَّلَ زَاحِفًا بَيْنَ الأَشْيَاءِ مِثْلَمَا أَفْعَلُ أَنَا.

فَانْقَضَّ النَّمِرُ عَلَى الأَفْعَى وَأَمْسَكَهَا مِنْ عُنُقِهَا وَقَالَ:

- وَمَنْ يَسْتَطِيعُ أَنْ يُحَطِّمَ رَأْسَكِ إِذَا أَرَادَ؟ إِنَّهُ أَنَا. وَيَجِبُ أَنْ أُصْبِحَ مَلِكَ الْغَابَةِ.

فَقَالَ الْفِيلُ:

– أنا لَا أُوَافِقُ عَلَى هَذَا، فَهَلْ تَجْرُؤُ أَيُّهَا النَّمِرُ عَلَى أَنْ تَتَحَدَّانِي؟ فَخُرْطُومي أَقْوَى كَثِيرًا مِنْ مَخَالِبِكَ وَجِسْمِي الضَّخْمُ أَقْوَى مِنْ جِسْمِكَ الرَّقِيقِ. وأَنَا أَسْتَطِيعُ أَنْ أُحَطِّمَكَ بِأَسْرَعِ مِمَّا تَسْتَطِيعُ أَنْ تُحَطِّمَ الأَفْعَى. لِهَذَا يَجِبُ أَنْ أَكُونَ أَنَا مَلِكَ الْغَابَةِ.

وَنَظَرَتْ كُلُّ الْحَيَوَانَاتِ الْوَاحِدُ إِلَى الآخَرِ وَلَمْ يَسْتَطِعْ أَيٌّ مِنْهَا أَنْ يُجَادِلَ الْفِيلَ، لِأَنَّهُ قَوِيٌّ جِدًّا.

قَالَ النَّمِرُ فِي ذَلِكَ الْحِينِ:

– اِنْتَظِرُوا قَلِيلًا!.. قَدْ تَكُونُ أَيُّهَا الفِيلُ أَكْبَرَ وَأَقْوَى حَيَوانٍ فِي الْغَابَةِ، لَكِنْ أَلَيْسَ صَحِيحًا أَنَّكَ تَخَافُ مِنَ الْفَأْرِ حِينَ يَقْتَرِبُ مِنْكَ فَأَيُّ اِحْتِرَامٍ يَحْظَى بِهِ شَخْصٌ يَخَافُ مِنْ مَخْلُوقٍ صَغِيرٍ مِثْلِ الْفَأْرِ؟

وَوَافَقَ الْجَمِيعُ عَلَى مَا قَالَهُ النَّمِرُ.

(ضمن كتاب الفتاة ذات الصوت المخمليّ وحكايات أخرى «حكايات للأطفال من آداب الشعوب»، ترجمة: محمود برهوم، عمان، ١٩٨٦، الصفحات: ٢٢-٢٣.)

الكلمات

مَلِك (ج) مُلُوك	kral	يَجِبُ أَنْ	gerekir, ...meli/...malı
غَابَة (ج) غَابَات	orman	قُرُود (م) قِرْد	maymunlar
اِجْتَمَعَ	toplandı, bir araya geldi	خِبْرَةٌ (ج) خِبْرَات	deneyim, tecrübe
حَيَوَانَات (م) حَيَوَان	hayvanlar	يَسْتَطِيعُ	...ebiliyor
يَخْتَارُ	seçiyor	تَسَلَّقَ	tırmandı
قِرْد (ج) قُرُود	maymun		

parçalıyor	يُحطِّمُ
eğer, şayet; ...dığında/ ...diğinde	إذا
oluyor	يُصْبِحُ
...i onaylıyor, kabul ediyor	يُوافِقُ (عَلَى)
...e cesaret ediyor	يَجْرُؤُ (عَلَى)
meydan okuyor	يَتَحَدَّى
daha güçlü, en güçlü	أَقْوَى
pençeler	مَخالِب (م) مِخْلَب
kocaman, iri	ضَخْم
ince	رَقِيق
parçalıyor, kırıyor	يُحَطِّمُ
en hızlı	بِأَسْرَع
bundan dolayı	لِهَذَا
mücadele ediyor	يُجادِلُ
bekledi	اِنْتَظَرَ
belki (muzâriden önce)	قَدْ
...den korkuyor	يَخَافُ (مِنْ)
fare	فَأْر (ج) فِئْرَان
...e yaklaşıyor	يَقْتَرِبُ (مِنْ)
...i elde ediyor, kazanıyor, hak ediyor	يَحْظَى (بِ)

ağaçlar	أَشْجار (م) شَجَرَة
yüksek (müe.)	عَالِيَة
engerek yılanı	أَفْعَى (ج) أَفَاعٍ (اَلْأَفَاعِي)
Hangi?	أَيُّ؟
kuş	طَائِر (ج) طُيُور
...ebiliyor	يَسْتَطِيعُ أَنْ
o	ذَلِكَ
aptal	غَبِيٌّ (ج) أَغْبِيَاء
daha zeki, en zeki	أَذْكَى
kraliçe	مَلِكَة (ج) مَلِكَات
dayanıyor, tahammül ediyor	يَصْمُدُ
bakışlar	نَظَرَات (م) نَظْرَة
korkunç, ürkütücü (müe.)	مُخِيفَة
sızıyor; sıvışıyor	يَتَسَلَّلُ
sürünen, sürüngen	زاحِف
gibi, ...dığı gibi	مِثْلَمَا
(üzerine) atıldı	اِنْقَضَّ
kaplan	نَمِر (ج) أَنْمَار
tuttu, yakaladı	أَمْسَكَ
boyun	عُنُق (ج) أَعْنَاق

40. ORMANIN KRALI

Ormandaki hayvanlar kral seçmek için bir araya geldiler. Maymun şöyle dedi:

“Kral ben olmalıyım. Ben maymunların kralıyım. Uzunca bir deneyime sahibim. Yüksek ağaçlara tırmanabilirim.”

Engerek yılanı;

“Herhangi küçük bir kuş da bunu yapabilir. Ne zekâsı? Herkes senin aptal bir maymun olduğunu biliyor. Ben hayvanların en zekisiyim. Ormanın kralı ben olmalıyım. Ben ürkütücü bakışlarım karşısında hiç kimsenin dayanamayacağı biriyim ve benim yaptığım gibi nesnelerin arasından hiç kimse sürünerek sızamaz.” dedi.

Kaplan engerek yılanının üzerine çullanıp onu boynundan tutarak;

“Kim istediğinde senin kafanı kırabilir? İşte o benim. Ormanın kralı ben olmalıyım.” dedi.

Fil;

“Bunu kabul etmiyorum. Bana meydan okumaya cesaret edebilir misin kaplan? Hortumum senin pençelerinden çok daha kuvvetlidir. İri bedenim, narin bedeninden çok daha güçlüdür. Yılanı parçaladığından daha hızlı parçalayabilirim seni. Bu yüzden ormanın kralı ben olmalıyım.” dedi.

Hayvanlardan her biri diğerine baktı. Çok güçlü olduğundan hiçbiri fille tartışmaya giremedi.

Bu sırada kaplan şöyle dedi:

“Biraz bekleyin!.. Fil, sen ormandaki en büyük ve en güçlü hayvan olabilirsin; ancak sana bir fare yaklaştığında ondan korktuğun doğru değil midir? Fare gibi küçük bir yaratıktan korkan biri hangi saygıyı hak edebilir?”

Herkes kaplanın dediğine hak verdi.

الأسئلة

١. لِمَاذَا اِجْتَمَعَتْ حَيَوَانَاتُ الْغَابَةِ؟

أ لِلتَّشَاوُرِ بَيْنَهَا.

ب لِلْاِجْتِمَاعِ الطَّارِئِ.

ج لِلْهُجُومِ عَلَى الأَسَدِ.

د لِتَخْتَارَ مَلِكًا.

٢. مِنْ أَيِّ نَاحِيَةٍ أَمسَكَ النَّمِرُ الأَفْعَى؟

أ مِنْ رَأْسِهَا.

ب مِنْ زَنَبِهَا.

ج مِنْ عُنُقِهَا.

د مِنْ يَدِهَا.

٣. لِمَاذَا لَمْ تَسْتَطِعْ الحَيَوَانَاتُ أَنْ تُجَادِلَ الْفِيلَ؟

أ لِأَنَّهُ جَمَعَ الْفِيلَةَ.

ب لِأَنَّهُ قَوِيٌّ جِدًّا.

ج لِأَنَّهُ اِخْتَلَفَتْ فِيهَا.

د لِأَنَّهُ اِتَّفَقَ مَعَ الأَسَدِ.

٤ – مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «يَحْظَى (ب)»؟

أ يَنَالُ.

ب يُضَيِّعُ.

ج يَفْقِدُ.

د يَخْسِرُ.

٥. عَلَى مَاذَا وَافَقَ الْجَمِيعُ؟

أ عَلَى مَا قَالَهُ الْقِرْدُ.

ب عَلَى مَا قَالَتْهُ الأَفْعَى.

ج عَلَى مَا قَالَهُ النَّمِرُ.

د عَلَى مَا قَالَهُ الْفِيلُ.

٦. بِأَيِّ صِفَتِهَا تَثِقُ الأَفْعَى حَسْبَ النَّصِّ»؟

أ بِنَظَارَاتِهَا الْمُخِيفَةِ.

ب بِسَمِّهَا الْمُؤَثِّرِ.

ج بِلَوْنِهَا اللَّامِعِ.

د بِذَكَاءِهَا الْحَادِّ.

اِعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا
وَاعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ تَمُوتُ غَدًا!

"Hiç ölmeyecekmiş gibi dünyan için,
yarın ölecekmiş gibi âhiretin için çalış!"

٤١. اَلضَّيْفُ الأَكُولُ

سَافَرَ رَجُلٌ إِلَى بَلَدٍ بَعِيدٍ، وَبَعْدَ سَفَرٍ طَوِيلٍ مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ، فَنَزَلَ فِيهَا لِيَقْضِيَ سَاعَةً أَوْ سَاعَتَيْنِ. وَفِي الطَّرِيقِ عَرَفَ شَخْصًا، وَنَزَلَ ضَيْفًا عَلَيْهِ لِلْاِسْتِرَاحَةِ بَعْضَ الْوَقْتِ. وَعِنْدَ الظُّهْرِ دَعَاهُ صَاحِبُ الْبَيْتِ لِلطَّعَامِ. جَلَسَ الضَّيْفُ لِيَنْتَظِرَ الطَّعَامَ، ثُمَّ أَحْضَرَ صَاحِبُ الْبَيْتِ الْخُبْزَ، وَذَهَبَ لِيُحْضِرَ اللَّحْمَ.

وَبَعْدَ قَلِيلٍ عَادَ وَهُوَ يَحْمِلُ بِيَدِهِ لَحْمًا، فَرَأَى الضَّيْفَ قَدْ أَكَلَ الْخُبْزَ، فَوَضَعَ اللَّحْمَ وَذَهَبَ لِيُحْضِرَ الْخُبْزَ، وَلَمَّا عَادَ بِالْخُبْزِ، رَأَى الضَّيْفَ قَدْ أَكَلَ اللَّحْمَ، وَفَعَلَ صَاحِبُ الْبَيْتِ ذَلِكَ عِدَّةَ مَرَّاتٍ. وَأَخِيرًا سَأَلَ الرَّجُلُ ضَيْفَهُ:

- إِلَى أَيْنَ تُرِيدُ السَّفَرَ يَا أَخِي؟

فَأَجَابَهُ الضَّيْفُ:

- إِلَى الْقَاهِرَةِ.

قَالَ صَاحِبُ الْبَيْتِ:

- وَمَا السَّبَبُ؟

أَجَابَ الضَّيْفُ:

– أُرِيدُ زِيَارَةَ الطَّبِيبِ، وَقَدْ بَلَغَنِي أَنَّ فِي مِصْرَ طَبِيبًا مَشْهُورًا فِي الأَمْرَاضِ الدَّاخِلِيَّةِ، وَأُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ يُصْلِحُ مِعدَتِي، لأَنِّي لَا أَسْتَطِيعُ أَنْ آكُلَ كَثِيرًا.

فَقَالَ صَاحِبُ الْبَيْتِ:

– يَا صَاحِبِي! إِذَا ذَهَبْتَ إِلَى مِصْرَ، وَأَصْلَحْتَ مِعدَتَكَ فَلَا تَرْجِعْ مِنْ هَذَا الطَّرِيقِ مَرَّةً ثَانِيَةً مِنْ فَضْلِكَ!..

(محمد عادل شعبان ومحمد الفاتح فضل الله، القراءة الميسرة، الكتاب الأول، الرياض بدون تاريخ، ص. ٤٧.)

الكلمات

ضَيْف (ج) ضُيُوف	misafir	خُبْز (ج) أَخْبَاز	ekmek
أَكُول	obur, çok yemek yiyen	يُحْضِرُ	getiriyor
سَافَرَ	gitti, yolculuk etti	لَحْم (ج) لُحُوم	et
بَلَد (ج) بِلَاد	memleket, şehir	عَادَ	döndü
مَرَّ (عَلَى)	...e uğradı	يَحْمِلُ	taşıyor
يَقْضِي	geçiriyor (vakit)	بِيَدِهِ	elinde
اِسْتِرَاحَة	dinlenme, mola	وَضَعَ	koydu
بَعْضَ الْوَقْتِ	bir müddet	لَمَّا	...dığında, ...ince
دَعَا	davet etti, çağırdı	عَادَ (بِ)	...i getirdi, ...ile döndü
أَحْضَرَ	getirdi	عِدَّةَ مَرَّات	defalarca

iç hastalıklar	اَلْأَمْرَاض اَلدَّاخِلِيَّة	sonunda	أَخِيرًا
hakkında	عَنْ	nereye?	إِلَى أَيْنَ؟
düzeltiyor	يُصْلِحُ	cevap verdi	أَجَابَ
mide	مَعِدَة (ج) مَعِدَات	Sebebi nedir, neden?	مَا السَّبَبُ؟
eğer, şayet; ...dığında	إِذَا	(kulağına) ulaştı, haberini aldı	بَلَغَ
düzeltti	أَصْلَحَ	...ki, ...dığı/...diği	أَنَّ

41. OBUR MİSAFİR

Adamın biri uzak bir memlekete yolculuğa çıktı, uzun süren yolculuktan sonra bir köye uğradı. Orada bir ya da iki saat geçirmek için mola verdi. Yolda biriyle tanıştı. Bir müddet dinlenmek üzere ona misafir oldu. Öğlen ev sahibi onu yemeğe çağırdı. Misafir yemeği beklemeyerek oturdu. Ev sahibi ekmeği getirip et getirmeye gitti.

Biraz sonra elinde etle döndü ve misafirin ekmeği yemiş olduğunu gördü. Eti koyup ekmek getirmeye gitti. Ekmeği getirdiğinde misafirin eti yemiş olduğunu gördü. Ev sahibi bunu defalarca yaptı. Sonunda adam, misafire;

"Nereye gitmek istiyorsun kardeşim?" diye sordu.

Misafir cevap verdi:

"Kahire'ye."

Ev sahibi;

"Neden?" dedi.

Misafir cevap verdi:

"Doktora gitmek istiyorum. Mısır'da ünlü bir dahiliye doktoru olduğu haberini aldım. Ona midemi iyileştirecek bir şeyler sormak istiyorum. Zira çok fazla yiyemiyorum."

Bunun üzerine ev sahibi;

“Arkadaşım! Mısır’a gidip mideni düzelttiğinde, lütfen bir daha bu yoldan dönme!” dedi.

الأسئلة

١. لِمَاذَا نَزَلَ الرَّجُلُ فِي قَرْيَةٍ؟

أ   لِيَشْتَرِيَ بَعْضَ الْفَوَاكِهِ.

ب   لِيَقْضِيَ سَاعَةً أَوْ سَاعَتَيْنِ.

ج   لِيَسْتَرِيحَ قَلِيلًا.

د   لِزِيَارَةِ صَدِيقِهِ فِيهَا.

٢. لِمَاذَا دَعَا صَاحِبُ الْبَيْتِ الرَّجُلَ؟

أ   لِلْاِسْتِرَاحَةِ.

ب   لِقَضَاءِ اللَّيْلَةِ.

ج   لِلطَّعَامِ.

د   لِلتَّشَاوُرِ.

٣. مَاذَا أَحْضَرَ صَاحِبُ الْبَيْتِ أَوَّلًا؟

أ   اللَّحْمَ.

ب   الدَّجَاجَةَ.

ج   الْمَاءَ.

د   الْخُبْزَ.

٤. إِلَى أَيْنَ يُسَافِرُ الرَّجُلُ؟

أ   إِلَى الْقَاهِرَةِ.

ب   إِلَى الْمَدِينَةِ.

ج   إِلَى دِمَشْقَ.

د   إِلَى حَلَبَ.

٥. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «أَصْلَحَ»؟

أ   أَقَامَ.

ب   أَعْطَبَ.

ج   عَمَرَ.

د   بَنَى.

٦. كَمْ مَرَّةً أَحْضَرَ صَاحِبُ الْبَيْتِ اَلطَّعَامَ وِفْقَ النَّصِّ؟

أ   لَا نَعْرِفُ بِالضَّبْطِ.

ب   سَبْعَةَ مَرَّاتٍ.

ج   لَا يُحْضِرُ الطَّعَامَ.

د   يُحْضِرُ الطَّعَامَ مَرَّتَيْنِ.

سِلَاحُ الضَّعِيفِ اَلشِّكَايَةُ.

"Acizin silahı, yakınmadır."

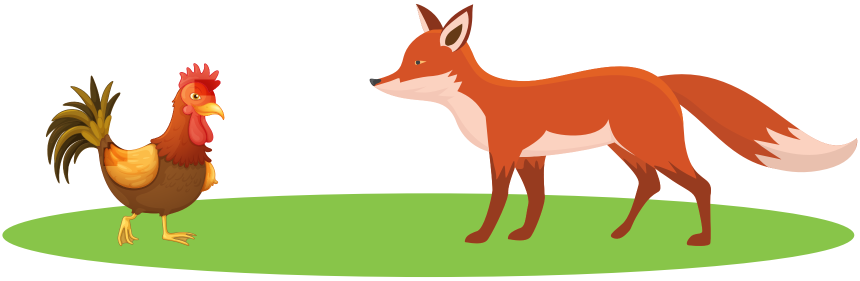

٤٢. أَوَامِرُ الأَسَدِ

خَرَجَ دِيكٌ يَبْحَثُ عَنْ طَعَامِهِ خارِجَ الْقَرْيَةِ، فَرَآهُ ثَعْلَبٌ، فَأَقْبَلَ عَلَيْهِ، فَأَسْرَعَ الدِّيكُ إِلَى أَعْلَى الشَّجَرَةِ.

قَالَ الثَّعْلَبُ:

- أَيُّهَا الدِّيكُ! صَوْتُكَ جَمِيلٌ لِلْغَايَةِ. وَأَنَا أُحِبُّ أَنْ أَسْمَعَهُ مِنْ قَرِيبٍ، فَانْزِلْ مِنْ فَوْقِ الشَّجَرَةِ لِأَسْمَعَ صَوْتَكَ وَأَتَكَلَّمَ مَعَكَ.

قَالَ الدِّيكُ:

- إِنَّكَ حَيَوَانٌ مَاكِرٌ، وَتُرِيدُ أَنْ تَأْكُلَنِي.

قَالَ الثَّعْلَبُ:

- أَلَمْ تَعْلَمْ بِالأَوَامِرِ الْجَدِيدَةِ؟ لَقَدْ قَرَّرَ الأَسَدُ أَنْ يَقْضِيَ عَلَى الْحُرُوبِ، وَيَنْشُرَ السَّلَامَ وَالْحُبَّ بَيْنَ أَنْوَاعِ الْحَيَوَانَاتِ، فَلَا يَقْتُلُ حَيَوَانٌ حَيَوَانًا آخَرَ، فَالذِّئْبُ صَدِيقُ الْخَرُوفِ، وَالأَسَدُ يَجْلِسُ مَعَ الْحِمَارِ، وَالثَّعْلَبُ يَلْعَبُ مَعَ الدِّيكِ.

قَالَ الدِّيكُ:

– اَلسَّلَامُ وَالْحُبُّ شَيْئَانِ جَمِيلَانِ، وَأَنَا أَرْجُو أَنْ تَنْتَظِرَ هَذَا الْكَلْبَ الَّذِي يَأْتِي نَحْوَكَ، وَتُسَلِّمَ عَلَيْهِ.

نَظَرَ الثَّعْلَبُ وَرَاءَهُ، فَرَأَى كَلْبًا قَادِمًا مِنْ بَعِيدٍ، فَخَافَ الثَّعْلَبُ، وَقَطَعَ حَدِيثَهُ مَعَ الدِّيكِ وَبَدَأَ يَبْتَعِدُ عَنِ الدِّيكِ بِسُرْعَةٍ شَدِيدَةٍ.

فَصَاحَ الدِّيكُ:

– لِمَاذَا تَخَافُ الْكَلْبَ وَالْأَوَامِرُ الْجَدِيدَةُ تُقَدِّمُ الْحُبَّ وَالسَّلَامَ؟

فَأَجَابَ الثَّعْلَبُ:

– أَخَافُ أَنْ يَكُونَ هَذَا الْكَلْبُ لَمْ يَقْرَأْ الْأَوَامِرَ الْجَدِيدَةَ بَعْدُ! إِلَى اللِّقَاءِ قَرِيبًا...

(محمد عادل شعبان ومحمد الفاتح فضل الله، القراءة الميسرة، الكتاب الأول، الرياض بدون تاريخ، ص. ٨٧.)

الكلمات

أَوَامِر (م) أَمْر	emirler	أَعْلَى	en yüksek, daha yüksek
أَسَد (ج) أُسُود	aslan	لِلْغَايَةِ	son derece, çok, gayet
دِيكٌ (ج) دُيُوك	horoz	يَسْمَعُ	duyuyor, işitiyor
يَبْحَثُ (عَنْ)	...i arıyor	مِنْ قَرِيبٍ	yakından
ثَعْلَبٌ (ج) ثَعَالِبُ	tilki	اِنْزِلْ!	İn!
أَقْبَلَ (عَلَى)	...e geldi, ...e yöneldi	مَاكِرٌ (ج) مَكَرَةٌ	kurnaz, hilekâr
أَسْرَعَ	koştu, hızlıca gitti	قَرَّرَ	kararlaştırdı, karar verdi

...dığı/...diği, ...ki, ...en/...an	الَّذِي
...e doğru, yönünde	نَحْوَ
...e selam veriyor	يُسَلِّمُ (عَلَى)
gelen	قَادِم (ج) قَادِمُونَ
...den korktu	خَافَ
kesti (konuşmasını vb)	قَطَعَ
konuşma	حَدِيث (ج) أَحَادِيث
uzaklaşıyor	يَبْتَعِدُ (عَن)
bağırdı, öttü	صَاحَ
henüz	بَعْدُ

...i yok ediyor, ...i ortadan kaldırıyor	يَقْضِي (عَلَى)
savaşlar	حُرُوب (م) حَرْب
yayıyor	يَنْشُرُ
barış	سَلَام
türler, çeşitler	أَنْوَاع (م) نَوْع
öldürüyor	يَقْتُلُ
diğer, başka	آخَر (ج) أُخَر
kurt	ذِئْب (ج) ذِئَاب
kuzu	خَرُوف (ج) خِرْفَان
eşek	حِمَار (ج) حَمِير، حُمُر
beklemeni istiyorum	أَرْجُو أَنْ تَنْتَظِرَ

42. ASLANIN EMİRLERİ

Horozun biri yiyecek aramak için köyün dışına çıktı. Bir tilki onu görüp ona doğru geldi. Horoz hemen ağacın tepesine çıktı.

Tilki;

“Horoz! Sesin çok güzel. Yakından duymak isterim. Sesini duymam ve seninle konuşmam için ağacın tepesinden in!” dedi.

Horoz;

“Sen kurnaz bir hayvansın. Beni yemek istiyorsun.” dedi.

Tilki cevap verdi:

“Yeni emirlerden haberin yok mu? Aslan savaşları sona erdirmeye, hayvan türleri arasında barış ve sevgiyi yaymaya karar ver-di. Hiçbir hayvan diğerini öldürmeyecek; kurt kuzuyla dost olacak, aslan eşekle birlikte oturacak, tilki horozla oynuyacak.”

Horoz;

“Barış ve sevgi güzel şeyler. Ben de sana doğru gelen köpeği beklemeni ve ona selam vermeni istiyorum.” dedi.

Tilki arkasına baktı, uzaktan gelen bir köpek gördü. Korktu ve horozla konuşmayı bırakarak son derece hızlı bir şekilde uzaklaşmaya başladı.

Horoz;

“Yeni emirler sevgi ve barışı getirdiği hâlde, neden köpekten korkuyorsun?” diye bağırdı.

Tilki cevap verdi:

“Bu köpeğin yeni emirleri henüz okumamış olmasından korkuyorum! Yakında görüşmek üzere...”

الأسئلة

١. أَيْنَ يَبْحَثُ الدِّيكُ عَنْ طَعَامِهِ؟

أ فِي الْحَقْلِ.

ب فِي الْمَزْرَعَةِ.

ج خَارِجَ الْقَرْيَةِ.

د فِي الْمَزْبَلَةِ.

٢. مَنْ رَأَى الدِّيكَ؟

أ أَسَدٌ.

ب ثَعْلَبٌ.

ج ذِئْبٌ.

د كَلْبٌ.

٣. إِلَى أَيْنَ أَسْرَعَ الدِّيكُ؟

أ إِلَى أَعْلَى الشَّجَرَةِ.

ب إِلَى أَدْنَى الشَّجَرَةِ.

ج إِلَى الْكَهْفِ.

د إِلَى وَسَطِ النَّهْرِ.

٤. لِمَاذَا يُرِيدُ الثَّعْلَبُ أَنْ يَنْزِلَ الدِّيكُ مِنَ الشَّجَرَةِ؟

أ لِيَتَكَلَّمَ مَعَهُ.

ب لِيَسْمَعَ صَوْتَهُ.

ج لِيَصْعَدَ الشَّجَرَةَ.

د لِيَقْطَعَ الشَّجَرَةَ.

٥. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «يَبْتَعِدُ عَنْ»؟

أ رَغِبَ (مِنْ).

ب يُعْرِضُ (عَنْ).

ج يَنْأَى (عَنْ).

د يَدْنُو (مِنْ).

٦. لِمَاذَا بَدَأَ الثَّعْلَبُ يَبْتَعِدُ عَنِ الدِّيكِ؟

أ لِأَنَّهُ يَرَى كَلْبًا قَادِمًا مِنْ بَعِيدٍ.

ب لِأَنَّهُ مُتْعَبٌ وَيُرِيدُ الِاسْتِرَاحَةَ.

ج لِأَنَّهُ يَفْهَمُ أَنَّ الدِّيكَ لَا يُؤْمِنُهُ.

د لِأَنَّهُ يَرَى دِيكًا آخَرَ عَلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى.

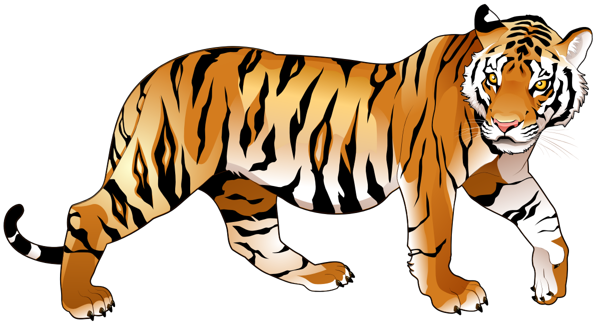

٤٣. زَقْزُوقُ يَغْلِبُ النَّمِرَ

قَالَ زَقْزُوقُ لأُمِّهِ:

- سَأَذْهَبُ يَا أُمِّي إِلَى الْمَرْعَى لِأَجْمَعَ بَعْضَ الأَزْهَارِ الْبَرِّيَّةِ لِمُعَلِّمَةِ الْعُلُومِ!

سَأَلَتْهُ أُمُّهُ:

- لَا بَأْسَ، وَلَكِنْ لِمَاذَا تَأْخُذُ مَعَكَ الْحَبْلَ؟

أَجَابَ زَقْزُوقُ:

- لِأَعْمَلَ أُرْجُوحَةً عَلَى الشَّجَرَةِ وَأَلْهُوَ بِهَا.

وَصَلَ زَقْزُوقُ إِلَى الْمَرْعَى، وَجَمَعَ عَدَدًا مِنَ الأَزْهَارِ الْبَرِّيَّةِ، وَرَبَطَهَا حُزْمَةً وَاحِدَةً، وَجَلَسَ لِيَسْتَرِيحَ تَحْتَ ظِلِّ الشَّجَرَةِ، فَاقْتَرَبَ مِنْهُ نَمِرٌ كَبِيرٌ، وَقَالَ لِزَقْزُوقَ:

- لِمَاذَا دَخَلْتَ أَرْضِي؟!.

قَالَ زَقْزُوقُ:

- جِئْتُ لِأَجْمَعَ زُهُورًا بَرِّيَّةً لِمُعَلِّمَةِ الْعُلُومِ.

قَالَ النَّمِرُ:

– لَقَدْ دَخَلْتَ أَرْضِي دُونَ تَصْرِيحٍ، سَآكُلُكَ الآنَ.

وَهَجَمَ عَلَى زَقْزُوق، وَلَكِنَّ زَقْزُوق اِبْتَعَدَ جَانِبًا، وَقَالَ لَهُ:

– تَوَقَّفْ! سَأَقُولُ لَكَ شَيْئًا.

قَالَ لَهُ النَّمِرُ:

– قُلْ بِسُرْعَةٍ يَا زَقْزُوقُ!

قَالَ لَهُ زَقْزُوقُ:

– أُصَارِعُكَ وَتُصَارِعُنِي، وَإِذَا غَلَبْتَنِي تَأْكُلُنِي، وَالآنَ اُتْرُكْنِي أَذْهَبْ إِلَى الْبَيْتِ لِأُحْضِرَ قُوَّتِي، وَحَتَّى لَا تَهْرُبَ، سَأَرْبُطُكَ بِالْحَبْلِ.

وَافَقَ النَّمِرُ، فَرَبَطَهُ زَقْزُوقُ، وَتَنَاوَلَ غُصْنَ شَجَرَةٍ وَضَرَبَهُ بِقُوَّةٍ، ثُمَّ هَرَبَ قَبْلَ أَنْ يَتَمَكَّنَ النَّمِرُ مِنْ فَكِّ الْحَبْلِ.

(ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٦٢-٦٦.)

الكلمات

زَقْزُوق	küçük serçe	أُرْجُوحَة (ج) أَرَاجِيح	salıncak
يَغْلِبُ	yeniyor	يَلْهُو	eğleniyor
نَمِر (ج) أَنْمَار	kaplan	وَصَلَ	yetişti
بَرِّيَّة	yabanî, kır(sal) (müe.)	عَدَدٌ مِن	birkaç tane
عُلُوم	fen bilgisi	رَبَطَ	bağladı
لَا بَأْس	zararı yok, önemli değil	حُزْمَة	demet, bağ

güreşiyor; dövüşüyor	يُصَارِعُ	dinleniyor	يَسْتَرِيحُ
...i yendi	غَلَبَ	gölge	ظِلّ (ج) ظِلَال
kaçıyor	يَهْرُبُ	çiçekler	زُهُور (م) زَهْرَة
aldı	تَنَاوَلَ	...sız/ ...siz	دُونَ
dal	غُصْن (ج) أَغْصَان	izin	تَصْرِيح
çözmek	فَكٌّ	yan, kenar	جَانِب (ج) جَوَانِب
		hızlıca, çabuk, süratle	بِسُرْعَةٍ

43. ZAKZÛK KAPLANI YENİYOR

Zakzûk annesine;

“Fen bilgisi öğretmenine birkaç yabanî çiçek toplamak için otlağa gideceğim anne!” dedi.

Annesi ona;

“Zararı yok; ama neden yanına ipi alıyorsun?” diye sordu.

Zakzûk;

“Ağaçta salıncak yapıp onunla eğlenmek için.” diye yanıtladı.

Zakzûk otlağa vardı, birkaç kır çiçeği topladı, onları tek bir demet hâlinde bağladı ve ağaç gölgesinin altında dinlenmek için oturdu. Büyük bir kaplan ona yaklaştı ve;

“Neden toprağıma girdin?!.” dedi.

Zakzûk cevap verdi:

“Fen bilgisi öğretmenime kır çiçekleri toplamaya geldim.”

Kaplan;

“Toprağıma izin almadan girdin, şimdi seni yiyeceğim.” dedi!

Zakzûk’a saldırdı; fakat Zakzûk bir kenara kaçabildi ve ona;

“Dur! Sana bir şey söyleyeceğim.” dedi.

Kaplan;

“Çabuk söyle Zakzûk!” dedi.

Zakzûk:

"Seninle düelloya varım, sen de düello yap! Yenersen beni yersin. Şimdi beni bırak, gücümü toparlamak için eve gideyim. Yalnız kaçmaman için seni iple bağlayacağım."

Kaplan kabul etti. Zakzûk, onu bağladı. Bir ağaç dalı aldı ve onu iyice dövdü. Ardından kaplan ipi çözmeden kaçtı.

الأسئلة

١. لِمَنْ يُرِيدُ زَقْزُوقُ أَنْ يَجْمَعَ الأَزْهَارَ؟

أ لِأُمِّه.

ب لِصَدِيقَتِهِ.

ج لِمُعَلِّمَةِ الْعُلُوم.

د لِمُعَلِّمَةِ الرِّيَاضَةِ.

٢. لِمَاذَا يَأْخُذُ زَقْزُوقُ الْحَبْلَ؟

أ لِيَعْمَلَ أُرْجُوحَةً.

ب لِيَرْبُطَ الأَزْهَارَ.

ج لِيَرْبُطَ الْحَطَبَ.

د لِيَرْبُطَ النَّمِرَ.

٣. مَنْ اِقْتَرَبَ مِنْ زَقْزُوقَ؟

أ أَسَدٌ كَبِيرٌ.

ب نَمِرٌ كَبِيرٌ.

ج ثُعْبَانٌ كَبِيرٌ.

د كَلْبٌ كَبِيرٌ.

٤. لِمَاذَا يُرِيدُ زَقْزُوقُ أَنْ يَذْهَبَ إِلَى الْبَيْتِ؟

أ لِيُحْضِرَ بُنْدُقِيَّتَهُ.
ب لِيُحْضِرَ فَأْسَهُ.
ج لِيُخْبِرَ أُمَّهُ.
د لِيُحْضِرَ قُوَّتَهُ.

٥. لِمَاذَا رَبَطَ زَقْزُوقُ النَّمِرَ؟

أ حَتَّى لَا يَهْجُمَ عَلَيْهِ.
ب حَتَّى لَا يَضُرَّ الْآخَرِينَ.
ج حَتَّى لَا يَهْرُبَ النَّمِرُ.
د حَتَّى يَهْرُبَ النَّمِرُ.

٦. مَنْ قَالَ لِزَقْزُوقَ «لِمَاذَا دَخَلْتَ أَرْضِي؟

أ زُهُورٌ.
ب أُمُّهُ.
ج صَدِيقُهُ.
د نَمِرٌ.

اَلصَّدِيقُ الزَّائِفُ أَشَدُّ خَطَرًا مِنَ الْعَدُوِّ الظَّاهِرِ.

"Sahte dost, bilinen düşmandan daha tehlikelidir."

٤٤. اَلنَّائِمُ وَنَجاحُه

كَانَ أَحْمَدُ يَجْلِسُ وَسَطَ التَّلَامِيذِ، كَانَ ضِمْنَ الْبُلَدَاءِ، كَانَ الأُسْتَاذُ مُحَمَّدٌ قَدْ أَطْلَقَ عَلَيْهِ لَقَبَ «النَّائِمِ» لِأَنَّهُ دَائِمًا لَا يَسْتَفِيدُ مِنْ شَرْحِهِ.

كَانَ أَحْمَدُ لَا يُحِبُّ حِصَّةَ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ، كَانَ يَتَمَنَّى لَوْ تُلْغَى وَتَسْقُطُ كَلِمَةُ «النَّائِمِ» مِنْ قَامُوسِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ.

ذَاتَ يَوْمٍ، كَانَ الأُسْتَاذُ مُحَمَّدٌ يُوَزِّعُ كُرَّاسَاتِ الإِمْلَاءِ عَلَى التَّلَامِيذِ، كَانَ يَقْرَأُ اسْمَ صَاحِبِهَا، ثُمَّ يُعْطِيهَا لَهُ.

تَمَنَّى أَحْمَدُ لَوْ يُعْطِي الأُسْتَاذُ الْكُرَّاسَاتِ كَعَادَتِهِ إِلَى أَحَدِ الزُّمَلَاءِ فَيُوَزِّعُهَا حَتَّى لَا يَسْمَعَ كَلِمَةَ «النَّائِمِ» فَيَضْحَكُ الأَوْلَادُ، وَلَكِنَّ الأُسْتَاذَ كَانَ عَلَى غَيْرِ عَادَتِهِ، لَمْ يُعْطِ الْكُرَّاسَةَ إِلَى أَحْمَدَ وَلَمْ يُنَادِهِ بِالنَّائِمِ، بَلْ قَالَ: «أَحْمَدُ عَبْدَ اللهِ!» وَهُوَ يُعْطِيهِ الْكُرَّاسَةَ.

دَهِشَ أَحْمَدُ وَلَمْ يُصَدِّقْ مَا سَمِعَ. بِسُرْعَةِ الْبَرْقِ قَالَ:

- نَعَمْ، يَا أُسْتَاذِي!

أَعْطَاهُ الأُسْتَاذُ الْكُرَّاسَةَ وَهُوَ يَبْتَسِمُ، أَخَذَ أَحْمَدُ يُفَكِّرُ.

- اَلأُسْتَاذُ يُنَادِينِي بِاسْمِي لِأَوَّلِ مَرَّةٍ، كَمْ هُوَ جَمِيلٌ! أَتَمَنَّى لَوْ يُنَادِينِي بِهِ

دَائِمًا!

فَتَحَ كُرَّاسَتَهُ مِثْلَ كُلِّ الأَوْلَادِ لِيَعْرِفَ دَرَجَةَ آخِرِ اخْتِبَارٍ، دَهِشَ أَحْمَدُ لِلْمَرَّةِ الثَّانِيَةِ عِنْدَمَا رَأَى الدَّرَجَةَ «تِسْعَةً مِنْ عَشَرَةٍ»، أَحَسَّ بِشَيْءٍ جَمِيلٍ فِي صَدْرِهِ، سَعِدَ سَعَادَةً بَالِغَةً، قَرَّرَ أَنْ يُغَيِّرَ رَأْيَ الأُسْتَاذِ فِيهِ، أَحَبَّ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ، حَاوَلَ أَنْ يَفْهَمَ مَا يَقُولُهُ الأُسْتَاذُ أَثْنَاءَ الشَّرْحِ.

فِي الْبَيْتِ، أَخَذَ يَحْفَظُ الأَنَاشِيدَ وَيَسْتَذْكِرُ الدُّرُوسَ، ضَاعَفَ مِنْ جُهْدِهِ، لَقَدْ اِقْتَرَبَ مَوْعِدُ امْتِحَانِ آخِرِ الْعَامِ، صَارَ مِنَ الْمُتَفَوِّقِينَ، أَسْمَاهُ الأُسْتَاذُ «أَحْمَدَ النَّشِيطَ» فِي آخِرِ الْعَامِ، أَخَذَ الدَّرَجَةَ النِّهَائِيَّةَ فِي اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ، وَصَارَ الأَوَّلَ فِي الْمَدْرَسَةِ.

(محمد عبد الله، جندي المستقبل، العدد ٥٣، الكويت، ديسمبر ١٩٩٦، الصفحات: ٦-٧.)

الكلمات

نَائِم (ج) نَائِمُون	uyuyan, uykucu
نَجَاح	başarı
يَجْلِسُ	oturuyor
وَسَطَ	ortasında
تَلَامِيذ (م) تِلْمِيذ	öğrenciler
ضِمْنَ	arasında
بُلَدَاء (م) بَلِيد	tembeller, aptallar
قَدْ	...mış/...miş (maziden önce)
أَطْلَقَ (عَلَى)	...e isim verdi, ...e ad taktı
يَسْتَفِيدُ	yararlanıyor
شَرْح	açıklama, anlatma
يُحِبُّ	seviyor, istiyor
حِصَّة (ج) حِصَص	ders saati, ders
يَتَمَنَّى	istiyor, temenni ediyor
لَوْ	keşke, şayet
تُلْغَى	iptal ediliyor, kaldırılıyor

تَسْقُطُ	düşüyor
قَامُوس (ج) قَوَامِيس	sözlük
ذَاتَ يَوْمٍ	bir gün
يُوَزِّعُ	dağıtıyor
كُرَّاسَات (م) كُرَّاسَة	kâğıtlar
إِمْلَاء	imlâ, yazım
صَاحِب (ج) أَصْحَاب	arkadaş
يُعْطِي (لِ)	...e veriyor
كَعَادَتِهِ	her zaman yaptığı gibi
أَحَد	biri
زُمَلَاء (م) زَمِيل	arkadaşlar
حَتَّى	için, ...sin diye, ta ki
يَسْمَعُ	duyuyor, işitiyor
يَضْحَكُ	gülüyor
أَوْلَاد (م) وَلَد	çocuklar
غَيْرُ	başka
لَمْ	...madı/ ...medi
يُنَادِي	sesleniyor
بَلْ	bilakis, aksine
دَهِشَ	şaşırdı
يُصَدِّقُ	inanıyor
مَا	...en/...an, ...dığı/...diği, ...ki
بِسُرْعَةِ الْبَرْقِ	yıldırım hızıyla

يَبْتَسِمُ	gülümsüyor, tebessüm ediyor
أَخَذَ	başladı; aldı
يُفَكِّرُ	düşünüyor
لِأَوَّلِ مَرَّةٍ	ilk defa
كَمْ!	Ne kadar!
فَتَحَ	açtı
مِثْلَ	gibi
كُلّ	hepsi, her
دَرَجَة (ج) دَرَجَات	derece, not
آخِرُ	son
اخْتِبَار	imtihan, sınav
عِنْدَمَا	...dığında/ ...diğinde
رَأَى	gördü
تِسْعَة مِنْ عَشَرَة	on üzerinden dokuz
أَحَسَّ (بِ)	...i hissetti
صَدْر (ج) صُدُور	göğüs
سَعِدَ	mutlu oldu, sevindi
سَعَادَة	mutluluk, sevinç
بَالِغَة	aşırı, oldukça, çok (müe.)
قَرَّرَ	kararlaştırdı, karar verdi
أَنْ	...mek/ ...mak, ...meyi/ ...mayı, ...mesi/ ...ması

katladı, iki katına çıkardı	ضَاعَفَ	değiştiriyor	يُغَيِّر
gayret, çaba	جُهْد (ج) جُهُود	görüş, fikir	رَأْيٌ (ج) آرَاء
yaklaştı	اِقْتَرَبَ	çalıştı, gayret etti	حَاوَلَ
vakit, randevu	مَوْعِد (ج) مَوَاعِد	anlıyor	يَفْهَمُ
yıl sonu	آخِر الْعَام	esnasında, sırasında	أَثْنَاءَ
oldu	صَارَ	ezberliyor	يَحْفَظُ
başarılı	مُتَفَوِّق (ج) مُتَفَوِّقُونَ	marşlar, şiirler	أَنَاشِيد (م) نَشِيد
...i isimlendirdi	أَسْمَى	ders çalışıyor	يَسْتَذْكِرُ
çalışkan	نَشِيط (ج) نَشِيطُونَ	dersler	دُرُوس (م) دَرْس

44. UYKUCUNUN BAŞARISI

Ahmet öğrencilerin ortasında oturuyordu. Tembellerin arasındaydı. Muhammed Hoca, ona “uykucu” lakabını takmıştı. Çünkü Ahmet, hiçbir zaman dersten bir şey öğrenmezdi.

Ahmet, Arapça dersini sevmiyordu. “Uykucu” kelimesinin kaldırılıp Arapça sözlüğünden çıkarılmasını temenni ediyordu.

Bir gün, Muhammed Hoca öğrencilere yazılı kâğıtları dağıtıyordu. Kâğıt sahibinin ismini okuyor ve ardından kendisine veriyordu.

Ahmet, “Keşke hoca her zaman yaptığı gibi kâğıtları arkadaşlardan birine verse ve o dağıtsa. Böylece ‘uykucu’ kelimesini duymasa ve çocuklar da gülmese” diye iç geçirdi. Fakat hoca her zaman yaptığının aksine, ne Ahmet’in kendisine kâğıdı verdi, ne de ona uykucu diye seslendi. Aksine kâğıdı verirken “Ahmet Abdullah!” dedi.

Ahmet şaşırdı. Duyduklarına inanamadı. Yıldırım hızıyla cevap verdi:

“Evet, hocam!”

Hoca, gülümseyerek Ahmet’e kâğıdı verdi. Ahmet düşünmeye başladı:

"Hoca ilk defa ismimle sesleniyor. Ne kadar güzel! Keşke bana hep böyle seslense!"

Bütün çocuklar gibi, son sınavın notunu öğrenmek için kâğıdını açtı. Notunun "on üzerinden dokuz" olduğunu gördüğünde ikinci kez şaşırdı. Göğsünde hoş bir şey hissetti ve son derece mutlu oldu. Hocanın kendisiyle ilgili fikrini değiştirtmeye karar verdi ve Arapçayı sevdi. Öğretmenin ders esnasında söylediklerini anlamaya gayret etti.

Evde şiir ezberlemeye ve ders çalışmaya başladı, gayretini iki katına çıkardı. Derken yıl sonu sınav zamanı yaklaştı. Başarılı öğrencilerden oldu. Yıl sonunda öğretmen, ona "Çalışkan Ahmet" ismini verdi. Ahmet, Arapça dersinde en yüksek notu aldı ve okul birincisi oldu.

الأسئلة

١. أَيَّ لَقَبٍ أَطْلَقَ الأُسْتَاذُ مُحَمَّدٌ عَلَى أَحْمَدَ؟

أ الْكَسْلاَنَ.

ب الذَكِي.

ج البَلِيد.

د النَّائِم.

٢. أَيَّةَ حِصَّةٍ لَا يُحِبُّ أَحْمَدُ؟

أ الرِّيَاضَةَ.

ب اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ.

ج الفِيزْيَاءَ.

د اللُّغَةَ الإِنْجِلِيزِيَّةَ.

٣. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «دَهِشَ»؟

أ تَعَجَّبَ.

ب فَهِمَ.

ج أَدْرَكَ.

د خَافَ.

٤. كَمْ دَرَجَةً حَصَلَ أَحْمَدُ؟

أ سَبْعَةً مِنْ عَشَرَةٍ.

ب ثَمَانِيَةً مِنْ عَشَرَةٍ.

ج تِسْعَةً مِنْ عَشَرَةٍ.

د عَشَرَةً مِنْ عَشَرَةٍ.

٥. مَاذَا حَفِظَ أَحْمَدُ فِي الْبَيْتِ؟

أ حَفِظَ الْحِوَارَ.

ب حَفِظَ الْأَنَاشِيدَ.

ج حَفِظَ الْأَشْعَارَ الْعَرَبِيَّةَ.

د حَفِظَ الْأَغَانِي.

٦. أَيَّةَ كَلِمَةٍ يُمْكِنُنَا أَنْ نَسْتَعْمِلَهَا بَدَلَ «تُلْغَى»؟

أ تُكْتَبُ.

ب تُدْخَلُ.

ج تُخْرَجُ.

د تُفْهَمُ.

٤٥. اَلْعَدْلُ عِنْدَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ

ذَهَبَتْ سَيِّدَةٌ مَسِيحِيَّةٌ مِصْرِيَّةٌ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ «عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ» تَشْكُو إِلَيْهِ وَالِيَ مِصْرَ عَمْرَو بْنَ الْعَاصِ وَتَقُولُ إِنَّهُ لَمْ يُنْصِفْهَا، وَقَدْ وَقَعَ اِعْتِدَاءٌ عَلَى أَمْوَالِهَا فِي مِصْرَ، فَجَاءَتْ إِلَى الْخَلِيفَةِ بِهَذِهِ الشَّكْوَى...

وَسَمِعَ «عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ» شَكْوَى الْمَرْأَةِ، وَأَحَسَّ بِعَبْقَرِيَّتِهِ الْمَعْرُوفَةِ أَنَّهَا مَظْلُومَةٌ. فَأَمْسَكَ الْخَلِيفَةُ بِقِطْعَةٍ مِنَ الْفَخَّارِ، وَرَسَمَ عَلَيْهَا خَطًّا، ثُمَّ قَطَعَ هَذَا الْخَطَّ بِخَطٍّ آخَرَ... فِي شَكْلِ الصَّلِيبِ، أَوْ عَلَامَةِ (+).

وَقَالَ لِلشَّاكِيَةِ:

- اِذْهَبِي إِلَى عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ وَقَدِّمِي لَهُ هَذِهِ! وَاشْرَحِي لَهُ شَكْوَاكِ مَرَّةً أُخْرَى!..

فَتَعَجَّبَتْ اَلْمَرْأَةُ وَلَكِنَّهَا نَفَّذَتْ الأَمْرَ. وَزَادَ إِعْجَابُهَا حِينَ رَأَتْ الْوَالِي عَمْرَو بْنَ الْعَاصِ يَهْتَمُّ بِشَكْوَاهَا غَايَةَ الِاهْتِمَامِ، وَيَأْمُرُ بِرَدِّ حُقُوقِهَا إِلَيْهَا مِنَ الْمَالِ. قَبْلَ أَنْ تَخْرُجَ مِنْ عِنْدِهِ. وَلَمْ تَفْهَمْ السِّرَّ...

وَلَكِنَّ عَمْرَو بْنَ الْعَاصِ فَهِمَ الْعَلَامَةَ الَّتِي رَسَمَهَا الْخَلِيفَةُ مِنْ خَطَّيْنِ مُتَقَاطِعَيْنِ. كَانَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ يَقُولُ لَهُ:

– اِسْتَقِمْ هَكَذَا (–)... وَإِلَّا قَطَعْتُكَ هَكَذَا (+)...

أَيْ، إِذَا لَمْ تَحْكُمْ بِالْعَدْلِ وَالِاسْتِقَامَةِ مِثْلَ هَذَا الْخَطِّ الأَوَّلِ، قَطَعْتُكَ نِصْفَيْنِ كَمَا تَرَى فِي الْخَطِّ الثَّانِي.

وَكَانَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ يَعْرِفُ تَمَامًا أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ صَادِقٌ فِي قَوْلِهِ لِصِيَانَةِ الْحُكْمِ بِالْعَدْلِ بَيْنَ الرَّعِيَّةِ مِنْ مُسْلِمِينَ وَغَيْرِ مُسْلِمِينَ. رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا.

(آمال مرسى، جندي المستقبل، العدد ٥٢، الكويت، نوفمبر ١٩٩٦، الصفحات: ٦-٧.)

الكلمات

سَيِّدَةٌ (ج) سَيِّدَات	hanımefendi, kadın
مَسِيحِيَّةٌ (ج) مَسِيحِيَّات	hristiyan (müe.)
مِصْرِيّ (ج) مِصْرِيُّون	Mısırlı
أَمِيرُ الْمُؤْمِنِين	emîrulmüminîn (yönetimde olan halife vb. kimselere söylenir.)
يَشْكُو	şikâyet ediyor
وَالٍ، اَلْوَالِي (ج) وُلَاة	vali
يُنْصِفُ	insaf ediyor, merhamet ediyor, acıyor
اِعْتِدَاءٌ (عَلَى)	...e haksızlık etmek, adil davranmamak, zulmetmek
أَمْوَال (م) مَالٌ	mallar, paralar
شَكْوَى (ج) شَكَاوِي	şikâyet
مَرْأَة (ج) نِسَاء	kadın
أَحَسَّ (بِ)	...i hissetti
عَبْقَرِيَّة	deha, dahilik
مَظْلُوم	mazlum, haksızlığa uğramış
قِطْعَة (ج) قِطَع	parça
فَخَّار	(pişirilmiş) kil, çamur, çanak, çömlek

رَسَمَ	resmetti, çizdi
خَطّ (ج) خُطُوط	hat, çizgi
قَطَعَ	kesti
آخَر (ج) أُخَرُ	başka
صَلِيب	haç, çarmıh
شَاكِيَة	şikâyet eden, şikâyetçi (müe.)
قَدِّمِي!	Sun, ilet! (bayana emir)
اشْرَحِي!	Açıkla, anlat! (bayana emir)
مَرَّةً أُخْرَى	ikinci defa, başka sefer
تَعَجَّبَ	şaşırdı
نَفَّذَ	yerine getirdi
أَمْر (ج) أَوَامِر	emir
زَادَ	arttı, çoğaldı
إِعْجَاب	şaşırmak, hayranlık, şaşkınlık
يَهْتَمُّ (بِـ)	...e önem veriyor, ...i önemsiyor
غَايَةَ الِاهْتِمَام	son derece dikkate alarak
يَأْمُرُ (بِـ)	...i emrediyor

رَدَّ	geri vermek, iade etmek
حُقُوق (م) حَقّ	haklar
يَفْهَمُ	anlıyor
سِرٌّ (ج) أَسْرَار	sır
مُتَقَاطِع	birbirini kesen
اِسْتَقِمْ!	Doğru ol!
هَكَذَا	böyle(ce)
وَإِلَّا	aksi takdirde, yoksa
قَطَعَ	kesti
أَيْ	yani
إِذَا لَمْ	...mezse/...mazsa
يَحْكُمُ	hükmediyor, yönetiyor
اِسْتِقَامَة	doğruluk
نِصْف	yarım, yarı
قَوْل (ج) أَقْوَال	söz
صِيَانَة	korumak
حُكْم	yönetim, idare
رَعِيَّة (ج) رَعَايَا	tebaa, vatandaşlar, halk
غَيْرُ مُسْلِم	gayri müslim (müslüman olmayan)

45. ÖMER b. el-HATTÂB'IN ADALETİ

Mısır valisi Amr b. el-Âs'ı şikâyet eden ve valinin kendisine merhametli davranmadığını, Mısır'daki mallarına yönelik bir saldırı olduğunu ve bu şikâyetle halifeye geldiğini söyleyen Mısırlı Hıristiyan bir kadın Müminlerin Emiri Ömer b. el-Hattâb'a gitti...

Ömer b. el-Hattâb, kadının şikâyetini dinledi ve o bilinen dehasıyla kadının mazlum olduğunu anladı. Bir kil parçası aldı ve üzerine bir çizgi çizdi. Daha sonra da bu çizgiyi başka bir çizgiyle kesti. Haç, yani (+) işareti...

Daha sonra şikâyetçi kadına;

"Amr b. el-Âs'a git ve bunu ona ver! Ona şikâyetini tekrar anlat!.." dedi.

Kadın şaşırdı, ama buyruğu yerine getirdi. Amr b. el-Âs'ın, şikâyetiyle son derece ilgilendiğini, daha huzurundan çıkmadan hakkı olan malların kendisine iadesini emrettiğini görünce, şaşkınlığı arttı. İşin sırrını anlayamadı...

Fakat Amr b. el-Âs, halifenin kesişen iki çizgi şeklinde çizdiği işaretin ne anlama geldiğini anlamıştı. Ömer b. el-Hattâb ona;

"Bu şekilde (-) doğru ol, yoksa seni bu şekilde (+) keserim..." diyordu.

Yani, birinci çizgi gibi adalet ve doğrulukla yönetmezsen, ikinci çizgide gördüğün gibi seni ikiye bölerim.

Amr b. el-Âs, ister müslim, ister gayrimüslim olsun, halk arasında adaletle hükmetmeyi muhafaza için Müminlerin Emiri'nin sözünde durduğunu gayet iyi biliyordu. Allah ikisinden de razı olsun.

الأسئلة

١. مَنْ تَشْكُو السَّيِّدَةُ الْمَسِيحِيَّةُ؟

أ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ.
ب عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ.
ج وَالِيَ مِصْرَ.
د وَالِيَ الشَّامِ.

٢. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «يَهْتَمُّ (بِـ)»؟

أ يَعْتَنِي (بِـ).
ب يَلْتَفِتُ (إِلَى).
ج يَنْتَبِهُ (لِـ).
د يَسْتَهِينُ (بِـ).

٣. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «عَبْقَرِيَّة»؟

أ دَهَاءٌ.
ب ظُلْمٌ.
ج حُمْقٌ.
د تَجْرِبَةٌ.

٤. بِمَاذَا أَمْسَكَ الْخَلِيفَةُ؟

أ بِقِطْعَةٍ مِنَ الْحَجَرِ.
ب بِقِطْعَةٍ مِنَ الْفَخَّارِ.
ج بِعَصًا غَلِيظَةٍ.
د بِرِسَالَةٍ لِلْوَالِي.

٥. مَاذَا كَانَ يَعْرِفُ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ تَمَامًا؟

أ أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ يَرْفُضُ الشَّكْوَى.

ب أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ لَا يَهْتَمُّ بِهَذِهِ الْأُمُورِ.

ج أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ يَأْتِي حَالًا.

د أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ صَادِقٌ فِي قَوْلِهِ.

٦. عَمَّ تَبْحَثُ الْقِصَّةُ الَّتِي قَرَأْنَاهَا عُمُومًا؟

أ عَنْ شَجَاعَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ.

ب عَنْ عَدْلِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ.

ج عَنْ خِلَافَةِ أَبِي بَكْرٍ.

د عَنْ حَيَاةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ.

اَلْعَدْلُ أَسَاسُ الْمُلْكِ.

"Adalet mülkün (yönetimin) temelidir."

٤٦. اَلْكَلْبُ الْوَفِيُّ

اَلأُمُّ تَحْتَ الْمِظَلَّةِ، وَسُعادُ تَرْمِي الْكُرَةَ لِسَمِيرٍ، وَالْكَلْبُ يَنْظُرُ إِلَى الْكُرَةِ.

رَمَى سَمِيرٌ الْكُرَةَ، فَطَارَتْ فِي الْمَاءِ، فَجَرَى الْكَلْبُ جَاءَ بِهَا مِنَ الْمَاءِ.

مَشَتْ اَلأُمُّ، فَقَالَ سَمِيرٌ لِسُعَادَ:

- تَعَالَيْ نَرْكَبْ الْقَارِبَ، وَنَتَفَسَّحْ فِي الْبَحْرِ.

رَكِبَ سَمِيرٌ، وَرَكِبَتْ سُعَادُ، وَأَمْسَكَ سَمِيرٌ الْمِجْذَافَ. وَانْتَظَرَ الْكَلْبُ لِيَرْكَبَ.

سَارَ الْقَارِبُ، وَفِيهِ سَمِيرٌ وَسُعَادُ، وَبَعُدَ عَنِ الشَّاطِئِ، وَعَامَ الْكَلْبُ وَرَاءَهُ.

رَأَى سَمِيرٌ اَلْكَلْبَ يَعُومُ وَرَاءَ الْقَارِبِ لِيَرْكَبَ. وَقَفَ سَمِيرٌ وَدَفَعَهُ بِالْمِجْذَافِ.

رَجَعَ الْكَلْبُ إِلَى الشَّاطِئِ، وَقَفَ يَنْفُضُ الْمَاءَ مِنْ جِسْمِهِ. وَبَعُدَ الْقَارِبُ فِي الْبَحْرِ.

هَاجَ الْبَحْرُ وَضَرَبَ الْمَوْجُ الْقَارِبَ. خَافَ سَمِيرٌ وَسُعَادُ، وَخَافَ الْكَلْبُ عَلَيْهِمَا.

يَا خَسَارَة! اَلْقَارِبُ مَقْلُوبٌ، وسُعَادُ الْمِسْكِينَةُ فِي الْمَاءِ، وَسَمِيرٌ يُمْسِكُ بِالْقَارِبِ وَهُوَ خَائِفٌ.

أَمْسَكَ الْكَلْبُ سُعَادَ، وَسَحَبَهَا إِلَى الشَّاطِئِ، وَالنَّاسُ يَنْظُرُونَ إِلَى الْكَلْبِ الشُّجَاعِ.

وَصَلَ الْحَارِسُ إِلَى سَمِيرٍ، وَحَمَلَهُ عَلَى صَدْرِهِ، وَرَجَعَ بِهِ إِلَى الشَّاطِئِ.

اَلْحَمْدُ لِلَّهِ! نَجَا سَمِيرٌ، وَنَجَتْ سُعَادُ. وَالأُمُّ شَكَرَتْ الْكَلْبَ الْوَفِيَّ الشُّجَاعَ.

(ابن هيثم عزوز، مكتبة سمير الطفل للأطفال من السابعة إلى الحادية عشرة، القاهرة بدون تاريخ، ص ٩-١٠.)

الكلمات

كَلْب (ج) كِلَاب	köpek	قَارِب (ج) قَوَارِب	kayık, sandal
وَفِيّ (ج) أَوْفِيَاء	sadık, vefalı, güvenilir	يَتَفَسَّحُ	açılıyor, ferahlıyor
مِظَلَّة (ج) مِظَلَّات	çardak, şemsiye, tente, güneşlik	بَحْر (ج) بِحَار	deniz
يَنْظُرُ (إِلَى)	...e bakıyor	مِجْذَاف (ج) مَجَاذِيف	kürek
طَارَ	uçtu	وَقَفَ	durdu
مَاء (ج) مِيَاه	su	سَارَ	yürüdü, hareket etti
جَرَى	koştu	شَاطِئ (ج) شَوَاطِئ	kıyı, sahil
تَعَالَيْ!	Gel! (müe.)	عَامَ، يَعُومُ	yüzdü, yüzüyor
		وَرَاءَ	...in arkasından

zavallı	مِسْكِين (ج) مَسَاكِين	gördü	رَأَى
korkan, korkak	خَائِفٌ	itti	دَفَعَ
çekti	سَحَبَ	döndü	رَجَعَ
insanlar	نَاس (م) إِنْسَان	silkiyor	يَنْفُضُ
cesur	شُجَاع	vücut	جِسْم (ج) أَجْسَام
bekçi	حَارِس	dalgalandı	هَاجَ
...i taşıdı, yüklendi	حَمَلَ	vurdu	ضَرَبَ
göğüs	صَدْر (ج) صُدُور	dalga	مَوْج (ج) أَمْوَاج
...i geri getirdi; geri götürdü	رَجَعَ (بِ)	...den/için korktu	خَافَ (عَلَى)
kurtuldu	نَجَا	Tüh, yazık, ne kötü!	يَا خَسَارَةً!
...e teşekkür etti	شَكَرَ	devrilmiş, ters dönmüş	مَقْلُوبٌ

46. SADIK KÖPEK

Anne çardağın altında. Suat topu Semîr'e atıyor ve köpek topa bakıyor.

Semîr topu attı ve top suya uçtu. Köpek koştu, topu sudan getirdi.

Anne yürüyüşe çıktı. Semîr, Suat'a;

"Gel kayığa binelim, denize açılalım!" dedi.

Semîr ve Suat kayığa bindiler. Semîr küreği tuttu. Köpek binmek için bekledi.

İçinde Semîr ve Suat olan kayık hareket etti, kıyıdan uzaklaştı. Köpek arkasından yüzdü.

Semîr, kayığa binmek için kayığın arkasından yüzen köpeği gördü. Durdu ve onu kürekle itti.

Köpek kıyıya döndü. Vücudundan suyu silkmeye başladı. Kayık denizde uzaklaştı.

Deniz dalgalandı ve dalga kayığa vurdu. Semîr ve Suat korktular. Köpek onlar için endişelendi.

Tüh! Kayık ters dönmüş. Zavallı Suat suda. Semîr korkar bir hâlde kayığı tutuyor.

İnsanlar cesur köpeğe bakarken o, Suat'ı yakaladı ve kıyıya çekti.

Bekçi, Semîr'in yanına gitti, onu kucağına aldı ve kıyıya getirdi.

Allah'a hamd olsun! Semîr de, Suat da kurtuldu. Anne, sadık ve cesur köpeğe teşekkür etti.

الأسئلة

١. لِمَنْ تَرْمِي سُعَادُ الْكُرَةَ؟

أ لِلْكَلْبِ.

ب لِسَمِيرٍ.

ج لِلأُمِّ.

د لِلحَارِسِ.

٢. إِلَى أَيْنَ يَنْظُرُ الْكَلْبُ؟

أ إِلَى الْحَارِسِ.

ب إِلَى سَمِيرٍ.

ج إِلَى سُعَادَ.

د إِلَى الْكُرَةِ.

٣. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «يَعُومُ»؟

أ يَسْبَحُ.

ب يَرْقُدُ.

ج يَلْعَبُ.

د يَقْفِزُ.

٤. لِمَاذَا خَافَ سَمِيرٌ وَسُعَادُ؟

أ لِأَنَّهُمَا يَخَافَانِ مِنَ الْكَلْبِ.

ب لِأَنَّهُمَا لَا يَعْرِفَانِ الْعَوْمَ.

ج لِأَنَّ الْمَوْجَ ضَرَبَ الْقَارِبَ.

د لِأَنَّ الْقَارِبَ مَثْقُوبٌ.

٥. إِلَى أَيْنَ سَحَبَ الْكَلْبُ سُعَادَ؟

أ إِلَى الْقَارِبِ.

ب إِلَى الشَّاطِئِ.

ج إِلَى الْمَاءِ.

د إِلَى الْبَيْتِ.

٦. مَنْ مَنَعَ رُكُوبَ الْكَلْبِ لِلْقَارِبِ؟

أ سُعَادُ.

ب سَمِيرٌ.

ج اَلْأُمُّ.

د اَلْمَوْجَاتُ.

٤٧. اَللِّصُّ الْمَخْدُوعُ

تَسَلَّقَ أَحَدُ اللُّصُوصِ مَنْزِلَ رَجُلٍ مِنَ الأَثْرِيَاءِ، حَيْثُ اِعْتَلَى سَطْحَ دَارِهِ لَيْلًا، وَكَانَتْ الْبُيُوتُ فِي ذَلِكَ الزَّمَنِ مَبْنِيَّةً مِنَ الْخَشَبِ وَالطِّينِ.

كَانَ صَاحِبُ الْمَنْزِلِ نَائِمًا هُوَ وَزَوْجَتُهُ الَّتِي سَمِعَتْ تَوَقُّعَ أَقْدَامِ اللِّصِّ عَلَى سَطْحِ مَنْزِلِهِمَا... وَبَعْدَ أَنْ أَصْغَتْ وَتَأَكَّدَتْ، أَيْقَظَتْ زَوْجَهَا لِتُخْبِرَهُ بِأَنَّ أَحَدًا يَسِيرُ فَوْقَ سَطْحِ دَارِهِمَا! فَقَالَ لَهَا زَوْجُهَا:

– حَدِّثِينِي بِصَوْتٍ عَالٍ! وَسَوْفَ أُجِيبُكِ عَلَى كَلَامِكِ بِصَوْتٍ عَالٍ أَيْضًا، حَتَّى يَسْمَعَ اللِّصُّ حَدِيثَنَا وَنُمْسِكَ بِهِ.

فَقَالَتْ اَلزَّوْجَةُ:

– يَا رَجُلُ!.. إِنِّي أَسْمَعُ وَقْعَ أَقْدَامٍ. وَرُبَّمَا يَكُونُ أَحَدُ اللُّصُوصِ فَوْقَ سَطْحِ دَارِنَا...

قَالَ الرَّجُلُ لِزَوْجَتِهِ:

– دَعْكِ مِنْ هَذَا الْكَلَامِ وَنَامِي! لِأَنَّهُ لَا يُوجَدُ أَحَدٌ مِنَ اللُّصُوصِ فِي الْمَدِينَةِ. وَنَحْنُ بِأَمَانٍ. وَلِهَذَا تَرَكْتُ دَرَاهِمِي فِي حُجْرَةٍ بِالْمَنْزِلِ دُونَ أَنْ أُخْفِيهَا فِي مَكَانٍ آمِنٍ.

ثُمَّ تَابَعَ الرَّجُلُ كَلَامَهُ لِزَوْجَتِهِ:

– وَلَوْ كَانَ ذَلِكَ الَّذِي يَسِيرُ عَلَى سَطْحِ دَارِنَا لِصًّا لَمَا سَارَ عَلَى مُنْتَصَفِ السَّطْحِ حَتَّى لَا أَحَدَ يَسْمَعُ خُطُوَاتِهِ. بَلْ كَانَ يَسِيرُ عَلَى جَانِبِهِ لِيَخْتَفِيَ بِذَلِكَ أَثَرُ أَقْدَامِهِ.

فَلَمَّا سَمِعَ اللِّصُّ كَلَامَ صَاحِبِ الْمَنْزِلِ، تَنَبَّهَ لِحَالِهِ. وَأَخَذَ يَسِيرُ عَلَى حَرْفِ سَقْفِ الْمَنْزِلِ مُسْرِعًا عَلَى أَمَلِ الْوُصُولِ إِلَى كَنْزِ صَاحِبِ الْمَنْزِلِ، حَتَّى سَقَطَ عَلَى الْأَرْضِ دَاخِلَ السُّورِ!

فَأَسْرَعَ صَاحِبُ الدَّارِ وَأَمْسَكَ بِهِ، فَسَأَلَهُ:

– مَاذَا أَتَى بِكَ إِلَى هُنَا وَكَيْفَ وَقَعْتَ؟

قَالَ اللِّصُّ:

– لَقَدْ سَمِعْتُ كَلَامَكَ وَأَنْتَ تُحَدِّثُ زَوْجَتَكَ. وَلَمْ أُفَكِّرْ بِأَنَّهَا خَدِيعَةٌ لِتُمْسِكَ بِي وَأَقَعَ فِي شِبَاكِ حِيلَتِكَ! لَكِنَّ هَذَا جَزَائِيَ الَّذِي أَسْتَحِقُّهُ.

(رياض جبر، جندي المستقبل، العدد ٥٢، الكويت، نوفمبر ١٩٩٦، الصفحات: ٢٢-٢٣.)

الكلمات

لِصّ (ج) لُصُوص	hırsız	أَثْرِيَاء (م) ثَرِيّ	zenginler
مَخْدُوع (ج) مَخْدُوعُون	aldatılan, kandırılan	حَيْثُ	orada
		اِعْتَلَى	çıktı
تَسَلَّقَ	tırmandı	سَطْح (ج) سُطُوح	çatı, dam

...e cevap veriyor	يُجِيبُ (عَلَى)
de, da, dahi	أَيْضًا
söz, konuşma	حَدِيث (ج) أَحَادِيث
...i tutuyor, yakalıyor	يُمْسِكُ (بِ)
adam	رَجُل (ج) رِجَال
basış (ayak için); düşüş	وَقْع
belki, kimbilir	رُبَّمَا
oluyor	يَكُونُ
...i bırak, boşver!	دَعْكَ (مِنْ)!
var, bulunuyor	يُوجَدُ
güvende	بِأَمَانٍ
bundan dolayı	لِهَذَا
dirhemler	دَرَاهِم (م) دِرْهَم
oda	حُجْرَة (ج) حُجُرَات
...meksizin, ...maksızın	دُونَ أَنْ
gizliyor, saklıyor	يُخْفِي
güvenli, güvenilir	آمِن
...i izledi, ...in peşinden gitti; ...i devam ettirdi	تَابَعَ
...en, ...an; ...dığı, ...diği; ...ki	الَّذِي
...medi, ...madı (geçmiş zaman olumsuzluk eklerinden)	لَمَا
ev	دَار (ج) دُور
geceleyin	لَيْلًا
o	ذَلِكَ
yapılı, yapılmış	مَبْنِيّ
ahşap, odun	خَشَب (ج) أَخْشَاب
çamur, balçık	طِين
eş, karı	زَوْجَة (ج) زَوْجَات
...en, ...an; ...dığı, ...diği; ...ki (müe.)	الَّتِي
basış (ayak için)	تَوَقُّع
ayaklar	أَقْدَام (م) قَدَم
kulak verdi, dinledi	أَصْغَى
emin oldu	تَأَكَّدَ
uyandırdı	أَيْقَظَ
eş, koca	زَوْج (ج) أَزْوَاج
haber veriyor	يُخْبِرُ
yürüyor	يَسِيرُ
...in üzerinde	فَوْقَ
ile konuştu	حَدَّثَ
yüksek bir sesle	بِصَوْتٍ عَالٍ
...ecek, ...acak (muzâri fiilin başında)	سَوْفَ

düştü	سَقَطَ
yer, toprak	أَرْض (ج) أَرَاضِي
iç, iç kısım	دَاخِل
çit, duvar	سُور (ج) أَسْوَار
soruyor	يَسْأَلُ
ne, neyi	مَاذَا
...i getirdi	أَتَى (بِ)
burada, buraya	هُنَا
hile, tuzak	خَدِيعة
ağlar, tuzaklar	شِبَاك (م) شَبَكَة
hile, düzen	حِيلَة (ج) حِيَل
ancak, ama, zira	لَكِنَّ
karşılık, ceza	جَزَاء
hakediyor	يَسْتَحِقُّ

yürüdü	سَارَ
ortasında, ortası	مُنْتَصَف
adımlar	خُطُوَات (م) خُطْوَة
yan	جَانِب (ج) جَوَانِب
gizleniyor, saklanıyor	يَخْتَفِي
eser, iz	أَثَر (ج) آثَار
...in farkına vardı; uyandı	تَنَبَّهَ
kenar, uç	حَرْف (ج) حُرُوف
çatı, tavan	سَقْف (ج) سُقُوف
hızlı	مُسْرِع (ج) مُسْرِعُونَ
ümidiyle	عَلَى أَمَلِ
...e varmak, ...e varış	الْوُصُول (إِلَى)
hazine	كَنْز (ج) كُنُوز

47. AVANAK HIRSIZ

Hırsızın biri zengin bir adamın evine tırmandı. Geceleyin evin çatısına çıktı. O zamanlar evler ahşap ve çamurdan yapılıyordu.

O sırada ev sahibi ve evlerinin çatısındaki hırsızın ayak seslerini duyan karısı uyuyorlardı... Kadın kulak verdi ve iyice emin olduktan sonra, evlerinin çatısında birinin yürüdüğünü haber vermek için kocasını uyandırdı! Kocası ona;

"Benimle yüksek sesle konuş! Hırsızın konuşmamızı duyması ve onu yakalamam için ben de konuşmalarına yüksek sesle cevap vereceğim." dedi.

Karısı;

"Bey bey!.. Ayak sesleri duyuyorum. Evimizin çatısında bir hırsız olabilir..." dedi.

Adam, karısına;

"Bırak bu konuşmaları da uyu! Zira şehirde hiç hırsız yok. Güvendeyiz... Öyle ki dirhemlerimi güvenli bir yerde saklamaksızın evdeki bir odaya bıraktım."

Adam hanımıyla konuşmaya devam etti:

"Hem evimizin çatısında yürüyen kişi hırsız olsaydı, kimse ayak seslerini duymasın diye çatının ortasında yürümez, kenarından yürürdü."

Hırsız ev sahibinin sözlerini duyunca, durumunun farkına vardı. Ev sahibinin hazinesine ulaşır ümidiyle hızlı bir şekilde kenardan yürümeye başladı. Çok geçmeden yere, bahçe duvarının içine düştü.

Ev sahibi hızlıca koşarak hırsızı yakaladı ve;

"Seni buraya getiren ne, nasıl düştün?" diye sordu.

Hırsız;

"Karınla konuşurken söylediklerini duydum. O konuşmaların beni yakalaman için bir tuzak olduğunu ve tuzağın içine düşeceğimi düşünemedim. Ama bu, hak ettiğim cezadır!" dedi.

الأسئلة

١. أَيْنَ تَسَلَّقَ أَحَدُ اللُّصُوصِ؟

أ مَنْزِلَ رَجُلٍ مِنَ الْأَثْرِيَاءِ.

ب جَبَلَ الْمَدِينَةِ.

ج جِدَارَ الْمَصْرِفِ.

د سُورَ الْقَصْرِ.

٢. مِمَّ كَانَتِ الْبُيُوتُ مَبْنِيَّةً؟

أ مِنَ الْحَجَرِ وَالْخَشَبِ.

ب مِنَ الطُّوبِ والإِسْمَنْتِ.

ج مِنَ الإِسْمَنْتِ وَالْحَدِيدِ.

د مِنَ الْخَشَبِ وَالطِّينِ.

٣. مَنْ سَمِعَ تَوَقُّعَ أَقْدَامٍ؟

أ سَمِعَ الْوَلَدُ.

ب سَمِعَ الزَّوْجُ.

ج سَمِعَتِ الزَّوْجَةُ.

د سَمِعَتِ الْبِنْتُ.

٤. لِمَاذَا يَسِيرُ اللِّصُّ عَلَى حَرْفِ سَقْفِ الْمَنْزِلِ مُسْرِعًا؟

أ لِيَصِلَ إِلَى الطَّابِقِ الْعُلْوِيِّ.

ب لِيَصِلَ إِلَى كَنْزِ صَاحِبِ الْمَنْزِلِ.

ج لِيَسْرِقَ الْكَنْزَ فِي السَّقْفِ.

د لِيَنْزِلَ دَاخِلَ الْبَيْتِ.

٥. لِمَاذَا أَسْرَعَ صَاحِبُ الدَّارِ؟

أ لِيُتَابِعَ اللِّصَّ.

ب لِيَنْجُوَ زَوْجَتَهُ.

ج لِيَصِلَ إِلَى عَمَلِهِ.

د لِيُمْسِكَ بِاللِّصِّ.

٦. لِمَاذَا حَادَثَ الزَّوْجَانِ بِصَوْتٍ عَالٍ؟

أ لِيُخِيفَ اللِّصَّ.

ب لِيُسْمِعَ اللِّصَّ أَحَادِيثَهُمَا.

ج لِأَنَّ الزَّوجَةَ كَانَتْ صَمَّاءَ.

د لِأَنَّ الزَّوْجَ كَانَ أَصَمَّ.

رُبَّ أَخٍ لَمْ تَلِدْهُ أُمُّكَ.

"Annenin doğurmadığı nice kardeşin vardır."

عِنْدَ الشَّدَائِدِ يُعْرَفُ الإِخْوَانُ.

"Dostlar, kara / zor günde belli olur."

٤٨. اَلْبَيْتُ الصَّغِيرُ

كَانَ فَأْرٌ صَغِيرٌ يَمْشِي فِي الطَّرِيقِ، فَرَأى جَرَّةً صَغِيرَةً فَقَالَ:

- يا بَيْتُ يا صَغِيرُ! مَنْ يَسْكُنُ فِيكَ؟

اِقْتَرَبَ الْفَأْرُ مِنَ الْجَرَّةِ وَلَمْ يَسْمَعْ أَيَّ صَوْتٍ يَرُدُّ عَلَيْهِ. الْجَرَّةُ خَالِيَةٌ... مَا فِيهَا أَحَدٌ، الْفَأْرُ قَالَ:

- هَذَا بَيْتٌ جَمِيلٌ لِي، أَنَا سَأَسْكُنُ هُنَا.

وَمَرَّ ضِفْدَعٌ وَرَأى الْجَرَّةَ فَقَالَ:

- يا بَيْتُ يا صَغِيرُ! مَنْ يَسْكُنُ فِيكَ؟

اَلْفَأْرُ الصَّغِيرُ طَيِّبٌ وَكَرِيمٌ يُحِبُّ الْحَيَوَانَاتِ، اَلْفَأْرُ قَالَ:

- أَنَا الْفَأْرُ، يَا ضِفْدَعُ! اُسْكُنْ مَعِي، فَبَيْتِي جَمِيلٌ.

دَخَلَ الضِّفْدَعُ الْجَرَّةَ، وَسَكَنَ مَعَ الْفَأْرِ. وَمَرَّ الأَرْنَبُ وَرَأى الْجَرَّةَ وَقَالَ:

- يا بَيْتُ يا صَغِيرُ! مَنْ يَسْكُنُ فِيكَ؟

اَلْفَأْرُ قَالَ:

– أَنَا الْفَأْرُ، وَمَعِي اَلضِّفْدَعُ. تَعَالَ اُسْكُنْ مَعَنَا، فَبَيْتُنَا جَمِيلٌ.

دَخَلَ الأَرْنَبُ وَسَكَنَ مَعَ الْفَأْرِ وَالضِّفْدَعِ. وَمَرَّ قُنْفُذٌ وَرَأَى الْجَرَّةَ وَقَالَ:

– يَا بَيْتُ يَا صَغِيرُ! مَنْ يَسْكُنُ فِيكَ؟

الْفَأْرُ قَالَ:

– أَنَا الْفَأْرُ، وَمَعِي اَلضِّفْدَعُ، وَالأَرْنَبُ. تَعَالَ اُسْكُنْ مَعَنَا، فَبَيْتُنَا جَمِيلٌ.

فَرِحَ الْقُنْفُذُ، وَدَخَلَ الْجَرَّةَ، وَسَكَنَ مَعَ الْفَأْرِ وَالضِّفْدَعِ وَالْأَرْنَبِ. وَمَرَّ الثَّعْلَبُ وَرَأَى الْجَرَّةَ، وَقَالَ:

– يَا بَيْتُ يَا صَغِيرُ! مَنْ يَسْكُنُ فِيكَ؟

الْفَأْرُ قَالَ:

– أَنَا الْفَأْرُ، وَمَعِي اَلضِّفْدَعُ وَالأَرْنَبُ، وَالْقُنْفُذُ. تَعَالَ اُسْكُنْ مَعَنَا.

فَرِحَ الثَّعْلَبُ وَدَخَلَ الْجَرَّةَ، وَسَكَنَ مَعَ الْفَأْرِ وَالضِّفْدَعِ وَالْأَرْنَبِ وَالْقُنْفُذِ.

وَجَاءَ الدُّبُّ الْكَبِيرُ وَرَأَى الْجَرَّةَ، وَقَالَ:

– يَا بَيْتُ يَا صَغِيرُ! مَنْ يَسْكُنُ فِيكَ؟

الْفَأْرُ قَالَ:

– أَنَا الْفَأْرُ وَمَعِي اَلضِّفْدَعُ وَالأَرْنَبُ وَالْقُنْفُذُ وَالثَّعْلَبُ، تَعَالَ اُسْكُنْ مَعَنَا.

الدُّبُّ فَرِحَ... وَحَاوَلَ أَنْ يَدْخُلَ رَأْسَهُ فِي الْجَرَّةِ، فَلَمْ يَسْتَطِعْ، تَضَايَقَ الدُّبُّ، فَقَالَ:

– اِفْتَحِ الْبَابَ أَيُّهَا الْفَأْرُ! أُرِيدُ الدُّخُولَ.

الْفَأْرُ قَالَ:

- الْبَابُ مَفْتُوحٌ!.. دَخَلَتْ مِنْهُ وَدَخَلَ الضِّفْدَعُ وَالأَرْنَبُ، وَدَخَلَ الْقُنْفُذُ وَالثَّعْلَبُ، هَيَّا اُدْخُلْ فَنَحْنُ فِي انْتِظَارِكَ.

رَجَعَ الدُّبُّ قَلِيلًا. وَانْدَفَعَ نَحْوَ الْجَرَّةِ، وَبِكُلِّ قُوَّةٍ أَدْخَلَ رَأْسَهُ مِنَ الْفُتْحَةِ، فَانْكَسَرَتِ الْجَرَّةُ سِتِّينَ قِطْعَةً، نَظَرَ الدُّبُّ إِلَى الْفَأْرِ وَالضِّفْدَعِ وَالأَرْنَبِ وَالْقُنْفُذِ وَالثَّعْلَبِ وَقَالَ:

- أَنَا آسِفٌ يَا أَصْدِقَائِي الأَعِزَّاءُ!..

(مجدي محمد أحمد، جندي المستقبل، العدد ١١٢، الكويت، نوفمبر ٢٠٠١، الصفحات: ٢٠-٢١.)

الكلمات

جَرَّة (ج) جِرار	testi, küp	قُنْفُذٌ (ج) قَنَافِذ	kirpi
يَسْكُنُ	oturuyor, ikamet ediyor	فَرِحَ	sevindi
يَسْمَعُ	dinliyor, işitiyor	دُبّ (ج) دِبَبَة	ayı
أَيّ	herhangi, hangi	حَاوَلَ	uğraştı, gayret etti
يَرُدُّ (عَلَى)	...e cevap veriyor	تَضَايَقَ	canı sıkıldı, daralttı
خَالِيَةٌ	boş, ıssız (müe.)	أَيُّهَا!	Ey!
ضِفْدَعٌ (ج) ضَفادِع	kurbağa	اِنْتِظَار	beklemek, bekleyiş
طَيِّبٌ (ج) طيّبون	iyi (kalpli)	انْدَفَعَ (إلى/نَحْوَ)	...e doğru atıldı, fırladı, hızla gitti
أَرْنَب (ج) أَرَانِب	tavşan	بِكُلِّ قُوَّةٍ	bütün gücüyle
تَعَالَ!	Gel!		

parça	قِطْعَة (ج) قِطَع	(içeri) soktu	أَدْخَلَ
değerli, kıymetli	أَعِزَّاء (م) عَزِيز	yarık, aralık, delik	فُتْحَة (ج) فُتَح
		kırıldı	اِنْكَسَرَ

48. KÜÇÜK EV

Küçük bir fare yolda yürüyordu. Küçük bir küp gördü ve;

“Küçük ev! İçinde kim oturuyor senin?” dedi.

Küpe yaklaştı; ancak cevap veren bir ses duymadı. Çünkü küp boştu ve içinde hiç kimse yoktu.

Fare;

“Bu benim için güzel bir ev, burada oturacağım” dedi.

Sonra bir kurbağa oradan geçti, küpü gördü ve;

“Küçük ev! Senin içinde kim oturuyor?” dedi.

Küçük fare iyi kalplidir, cömerttir ve hayvanları sever. Fare cevap verdi:

“Ben, fare. Kurbağa, benimle kal! Evim güzeldir.”

Kurbağa küpe girdi ve fareyle birlikte kaldı.

Derken tavşan oradan geçti ve küpü görüp;

“Küçük ev! Senin içinde kim oturuyor?” dedi.

Fare;

“Ben, fare. Yanımda da kurbağa var. Gel, bizimle kal! Evimiz güzeldir.” dedi.

Tavşan içeri girip fare ve kurbağayla beraber kaldı.

Ardından oradan bir kirpi geçti. Küpü gördü ve şöyle dedi:

“Küçük ev! Senin içinde kim oturuyor?”

Fare cevap verdi:

“Ben, fare. Yanımda kurbağa ve tavşan var. Gel, bizimle kal! Evimiz güzeldir.”

Kirpi sevindi ve küpe girerek fare, kurbağa ve tavşanla beraber kaldı.

Bu kez tilki oradan geçti ve küpe;

"Küçük ev! Senin içinde kim oturuyor?" diye sordu.

Fare cevap verdi:

"Ben, fare. Yanımda kurbağa, tavşan ve kirpi var. Gel ve bizimle kal!"

Tilki sevindi ve küpe girdi. Fare, kurbağa, tavşan ve kirpiyle beraber kaldı.

Daha sonra büyük ayı geldi ve küpü görüp;

"Küçük ev! Senin içinde kim oturuyor?" diye sordu.

Fare cevapladı:

"Ben, fare. Yanımda kurbağa, tavşan, kirpi ve tilki var. Gel ve bizimle kal!"

Ayı sevindi. Başını küpe sokmaya çalıştı. Ancak beceremedi, sıkıldı ve;

"Kapıyı aç fare! Girmek istiyorum." dedi.

Fare;

"Kapı açık. Ben ordan girdim. Kurbağa ve tavşan da girdi. Aynı şekilde kirpi ve tilki de girdi. Haydi gir, seni bekliyoruz." dedi.

Ayı biraz geri çekildi ve birden küpe doğru atıldı. Tüm gücüyle başını delikten içeri soktu. Küp bin parçaya bölündü. Ayı fare, kurbağa, tavşan, kirpi ve tilkiye baktı, ardından;

"Sevgili arkadaşlar, üzgünüm!" dedi.

NOT: Son paragraftaki ستين قطعة ifadesi birebir çevirilecek olursa "altmış parça" anlamına gelir. Metnin Türkçesinde "bin parça" olarak çevirdik, "bin" ifadesi dilimizde böylesi durumlarda kullandığımız ifadelerden biri olduğu için bunu tercih ettik.

الأسئلة

١. مَاذَا رَأَى الْفَأْرُ فِي الطَّرِيقِ؟

أ حَيَّةً كَبِيرَةً.

ب جُبْنَةً كَبِيرَةً.

ج جَرَّةً صَغِيرَةً.

د قِطَّةً كَبِيرَةً.

٢. مَنْ مَرَّ عَلَى الْفَأْرِ أَوَّلَ مَرَّةٍ؟

أ الأَرْنَبُ.

ب الضِّفْدَعُ.

ج القُنْفُذُ.

د الثَّعْلَبُ.

٣. مَنْ جَاءَ أَخِيرًا اَلْجَرَّةَ؟

أ الدُّبُّ.

ب القُنْفُذُ.

ج الأَرْنَبُ.

د الثَّعْلَبُ.

٤. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةُ «اِنْدَفَعَ»؟

أ اِنْتَفَعَ.

ب اِنْسَكَبَ.

ج اِنْكَسَرَ.

د اِنْطَلَقَ.

٥. إِلَى كَمْ قِطْعَةً اِنْكَسَرَتْ اَلْجَرَّةُ؟

أ خَمْسِينَ.

ب سِتِّينَ.

ج سَبْعِينَ.

د ثَمَانِينَ.

٦. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «يَرُدُّ عَلَى»؟

أ يَسْكُتُ.

ب يَسْكُنُ.

ج يُجِيبُ.

د قُنْفُذٌ.

إِذَا سَقَطَ الْمَحْظُوظ فِي الْبَحْرِ خَرَجَ فِي يَدِهِ سَمَكَةٌ.

“Şanslı denize düşse, elinde balıkla çıkar.”

٤٩. اَلْكَلْبُ الشِّرِّيرُ

شَرْبُوشُ كَلْبٌ كَبِيرُ الْحَجْمِ، قَوِيٌّ وَشِرِّيرٌ، يَضْرِبُ غَيْرَهُ مِنَ الْكِلَابِ، وَيَعْتَدِي عَلَيْهَا، وَإِذَا جَاعَ وَلَمْ يَجِدْ طَعَامًا، يَسْرِقُ الطَّعَامَ مِنَ الْكِلَابِ الْأُخْرَى.

لِذَلِكَ، كَانَتْ اَلْكِلَابُ تَخَافُ مِنْهُ، وَتَبْتَعِدُ عَنْهُ، حَتَّى أَنَّهُ لَمْ يَعُدْ لَهُ صَدِيقٌ بَيْنَهُمْ، فَكَانَ يَخْرُجُ مِنَ الْبَيْتِ وَحِيدًا، وَيَسِيرُ وَحْدَهُ فِي الشَّوَارِعِ.

وَذَاتَ يَوْمٍ، حَضَرَ إِلَى قَرْيَتِهِمْ عَدَدٌ كَبِيرٌ مِنَ الصَّيَّادِينَ، شَاهَدَتْهُمُ الْكِلَابُ، فَوَقَفَتْ بَعِيدًا تَنْتَظِرُ مُغَادَرَتَهُمْ، تَرَكَ الصَّيَّادُونَ وَرَاءَهُمْ طَعَامًا كَثِيرًا فَهَجَمَتْ اَلْكِلَابُ عَلَيْهَا بِسُرْعَةٍ، وَلَكِنَّ شَرْبُوشَ الْكَلْبَ الشِّرِّيرَ مَنَعَهَا، وَلَمْ يَسْمَحْ لَهَا بِالِاقْتِرَابِ مِنَ الطَّعَامِ.

رَجَعَتْ اَلْكِلَابُ حَزِينَةً جَائِعَةً. أَمَّا شَرْبُوشُ فَقَدْ أَكَلَ حَتَّى اِنْتَفَخَ بَطْنُهُ، وَعِنْدَمَا غَابَتْ اَلشَّمْسُ، أَخَذَ مَا تَبَقَّى مِنَ الطَّعَامِ إِلَى بَيْتِهِ، وَحَفَرَ فِي سَاحَتِهِ حُفْرَةً كَبِيرَةً، وَخَبَّأَ فِيهَا الطَّعَامَ.

وَفِي الصَّبَاحِ، كَانَ شَرْبُوشُ يَفْتَحُ الْحُفْرَةَ وَيَتَنَاوَلُ بَعْضَ الطَّعَامِ. وَكَذَلِكَ وَقْتَ الْغَدَاءِ وَوَقْتَ الْعَشَاءِ، وَعِنْدَمَا يَرَى كَلْبًا مِنْ أَصْدِقَائِهِ يَقُولُ لَهُ:

– أَنَا جَائِعٌ، هَلْ عِنْدَكَ طَعَامٌ؟

كَانَتْ اَلْكِلَابُ تَعرِفُ مَا فَعَلَهُ شَرْبُوش، وَقَالَ كَلْبٌ صَغِيرٌ فِي نَفْسِهِ:

– سَأُعَاقِبُ شَرْبُوش عِقَابًا شَدِيدًا حَتَّى يَتَأَدَّبَ.

ذَهَبَ إِلَى حَارَةِ شَرْبُوش، وَقَفَ بَعِيدًا يَنْتَظِرُ خُرُوجَهُ.

وَعِنْدَمَا خَرَجَ شَرْبُوشُ، دَخَلَ الْكَلْبُ الصَّغِيرُ إِلَى بَيْتِهِ، وَرَفَعَ غِطَاءَ الْحُفْرَةِ، وَوَضَعَ فِي اللَّحْمِ بَعْضَ الأَشْوَاكِ، وَعِنْدَمَا عَادَ شَرْبُوشُ إِلَى بَيْتِهِ وَقْتَ الْغَدَاءِ، تَنَاوَلَ قِطْعَةَ لَحْمٍ وَقِطْعَةً أُخْرَى، فَعَلِقَتْ اَلأَشْوَاكُ فِي حَلْقِهِ.

وَلَمْ يَسْتَطِعْ إِخْرَاجَهَا، فَسَالَ الدَّمُ مِنْ فَمِهِ، وَأَخَذَ يَبْكِي وَيَصْرُخُ، وَخَرَجَ إِلَى الشَّارِعِ لَا يَدْرِي مَاذَا يَفْعَلُ!.. وَعِنْدَمَا رَآهُ الْكَلْبُ الصَّغِيرُ، أَسْرَعَ إِلَى رَئِيسِ الْكِلَابِ، وَأَخْبَرَهُ بِمَا حَدَثَ لِشَرْبُوش، فَأَرْسَلَ إِلَى طَبِيبِ الْكِلَابِ وَأَسْرَعُوا إِلَى شَرْبُوش.

فَتَحَ الطَّبِيبُ فَمَهُ، وَأَخْرَجَ الشَّوْكَ مِنْهُ، وَوَضَعَ لَهُ الدَّوَاءَ، فَخَفَّ أَلَمُهُ، وَعِنْدَمَا شُفِيَ تَمَامًا، أَقَامَ حَفْلَةً لِلْكِلَابِ، وَاعْتَذَرَ لَهَا عَنْ أَفْعَالِهِ الشِّرِّيرَةِ، وَمِنْ حِينِهَا أَصْبَحَ كَلْبًا طَيِّبًا، لَهُ كَثِيرٌ مِنَ الأَصْدِقَاءِ، وَخُصُوصًا الْكَلْبُ الصَّغِيرُ الَّذِي لَقَّنَهُ الدَّرْسَ فِي الأَخْلَاقِ وَحُسْنِ الْمُعَامَلَةِ.

(ياسر خالد، حِكَايَاتُ الْعَمِّ مَحبُوب، عمان، ٢٠٠٤، الصفحات: ٢٧-٣٣.)

الكلمات

كَبِيرُ الْحَجْمِ	iri yapılı	يَعْتَدِي (عَلَى)	...e saldırıyor
يَضْرِبُ (مِن)	...i dövüyor	كِلَاب (م) كَلْب	köpekler

örtü, kapak	غِطَاء (ج) أَغْطِيَة
dikenler	أَشْوَاك (م) شَوْك
parça	قِطْعَة (ج) قِطَع
takıldı, yapıştı	عَلِقَ
boğaz	حَلْق (ج) حُلُوق
çıkarmak	إِخْرَاج
aktı	سَالَ
kan	دَم (ج) دِمَاء
biliyor, anlıyor	يَدْرِي
hafifledi	خَفَّ
acı, ağrı	أَلَم (ج) آلَام
iyileşti	شُفِيَ
(parti) düzenledi	أَقَامَ
parti, kutlama	حَفْلَة (ج) حَفَلَات
...den dolayı, ... den özür diledi	اِعْتَذَرَ (لِ) ... (عَنْ) ...
davranışlar	أَفْعَال (م) فِعْل
özellikle	خُصُوصًا
...e ders verdi, öğretti	لَقَّنَهُ الدَّرْسَ
muamele, davranış	مُعَامَلَة (ج) مُعَامَلَات

diğer, öteki, başka (müe.)	أُخْرَى
...den uzak duruyor, uzaklaşıyor	يَبْتَعِدُ (عَنْ)
artık	لَمْ يَعُدْ
tek	وَحِيد
tek başına	وَحْدَهُ
köy	قَرْيَة (ج) قُرًى
çok sayıda	عَدَدٌ كَبِيرٌ (مِن)
avcı	صَيَّاد (ج) صَيَّادُون
terk etmek, ayrılmak	مُغَادَرَة
menetti, alıkoydu, yasakladı	مَنَعَ
...e yaklaşmak	اِقْتِرَاب (مِن)
şişti, içi hava doldu	اِنْتَفَخَ
kaldı, arttı	تَبَقَّى (مِن)
çukur, kuyu	حُفْرَة (ج) حُفَر
yemek yiyor	يَتَنَاوَلُ الطَّعَامَ
...e ders veriyor, ...i cezalandırıyor	يُعَاقِبُ
ceza, cezalandırma	عِقَاب
dersini alıyor, terbiye ediliyor	يَتَأَدَّبُ

49. KÖTÜ KALPLİ KÖPEK

Şerbûş iri yapılı, güçlü ve kötü kalpli bir köpektir. Diğer köpekleri döver ve onlara saldırır. Acıkıp yiyecek bir şey bulamadığında diğer köpeklerden yiyecek çalar.

Bu yüzden diğer köpekler ondan korkar ve uzak dururlardı. Hatta onlardan hiçbiri artık onun arkadaşı değildi. Evden tek başına çıkar ve sokaklarda tek başına dolaşırdı.

Bir gün köylerine bir çok avcı geldi. Köpekler avcıları görünce uzak durdular ve ayrılmalarını beklediler. Avcılar geride bir sürü yiyecek bıraktı. Köpekler hızlıca yiyeceklere saldırdı. Kötü kalpli köpek Şerbûş onlara engel oldu ve yiyeceklere yaklaşmalarına izin vermedi.

Köpekler aç ve üzgün bir şekilde geri döndüler. Şerbûş, karnı şişinceye kadar yedi. Güneş battığında kalan yiyecekleri evine götürerek bahçede büyük bir kuyu kazdı ve yiyecekleri oraya sakladı.

Şerbûş sabahları bu kuyuyu açar ve bir miktar yemek yerdi. Öğle ve akşam yemeğinde de aynısını yapardı. Köpek dostlarından birini görecek olsa ona;

"Açım, yanında yiyecek bir şey var mı?" derdi.

Köpekler Şerbûş'un ne yaptığını biliyorlardı. Küçük bir köpek kendi kendine;

"Şerbûş'a uslanması için çok ağır bir ceza vereceğim." dedi.

Ardından Şerbûş'un mahallesine gitti ve uzakça bir yerde dışarı çıkmasını beklemeye koyuldu.

Şerbûş dışarı çıkınca küçük köpek evine girdi. Kuyunun kapağını kaldırdı ve etlerin içine biraz diken koydu. Şerbûş öğle yemeği için eve döndüğünde bir parça et yedi, bir parça daha yedi. Dikenler boğazına takıldı.

Onları çıkaramadı ve ağzından kan aktı. Ağlamaya ve bağırmaya başladı. Ne yapacağını bilemez bir hâlde sokağa çıktı. Küçük köpek, Şerbûş'u görünce hızlıca köpeklerin başına koştu, ona Şerbûş'un

başına gelenleri anlattı. Baş köpek doktoruna haber saldı ve hızlıca Şerbûş'un yanına gittiler.

Doktor, Şerbûş'un ağzını açtı ve dikeni çıkardı. Yerine ilaç koydu. Şerbûş'un acısı hafifledi. Şerbûş iyice iyileşince köpeklere bir parti verdi. Kötü davranışlarından dolayı onlardan özür diledi ve o günden sonra iyi bir köpek oldu. Birçok arkadaşı oldu. Özellikle de ahlâk ve güzel davranış hususunda kendisine ders veren küçük köpek.

الأسئلة

١. مَاذَا يَفْعَلُ شَرْبُوش عِنْدَمَا جَاعَ؟

أ يَتَضَرَّعُ جُوعًا.

ب يَهْجُمُ عَلَى الْكِلَابِ.

ج يَبْحَثُ عَنْ طَعَامٍ.

د يَسْرِقُ الطَّعَامَ.

٢. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «اِنْتَفَخَ»؟

أ اِنْشَرَحَ.

ب اِخْتَبَأَ.

ج تَوَرَّمَ.

د اِنْزَعَجَ.

٣. أَيْنَ خَبَّأَ شَرْبُوش الطَّعَامَ؟

أ فِي بَيْتِهِ.

ب فِي حُفْرَةٍ كَبِيرَةٍ.

ج فِي كُوخِهِ.

د فِي مَسْكَنِهِ.

٤. مَاذَا وَضَعَ الْكَلْبُ الصَّغِيرُ فِي اللَّحْمِ؟

أ بَعْضَ الْمِلْحِ.

ب بَعْضَ السَّمِّ.

ج بَعْضَ الزُّجَاجِ.

د بَعْضَ الْأَشْوَاكِ.

٥. عَمَّ اِعْتَذَرَ شَرْبُوشُ لِلْكِلَابِ؟

أ عَنْ أَفْعَالِهِ الشِّرِّيرَةِ.

ب عَنْ تَأَخُّرِهِ.

ج عَنْ خُلْفِ وَعْدِهِ.

د عَنْ ضَرَرِهِ لَهَا.

٦. مَا مُضَادُّ «يَعْتَدِي عَلَى»؟

أ يُصَاحِبُ.

ب يُلَاكِمُ.

ج يَنَامُ.

د يُسَافِرُ.

إِذَا أَصَابَكَ الْغِنَى
فَكُلُّ النَّاسِ أَقَارِبُكَ.

"Zengin olduğunda, bütün insanlar akraban olur."

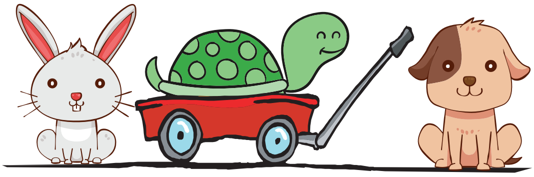

٥٠. اَلْجِيرَانُ الثَّلَاثَةُ

كَانَ الْكَلْبُ لُولُو، وَالأَرْنَبَةُ رِيرِي، وَالسُّلَحْفَاةُ سُوسُو جِيرانًا. يَسْكُنُونَ فِي شَارِعٍ وَاحِدٍ وَيَذْهَبُونَ كُلَّ صَبَاحٍ إِلَى مَدْرَسَةٍ وَاحِدَةٍ.

وَفِي مَرَّةٍ، تَأَخَّرَتْ سُوسُو لأَنَّهَا بَطِيئَةٌ، وَوَصَلَ لُولُو وَرِيرِي قَبْلَهَا، وَجَلَسَا فِي الْفَصْلِ مَعَ التَّلَامِيذِ. وَجَاءَتْ اَلْمُدَرِّسَةُ فَلَمْ تَجِدْ سُوسُو فِي الْفَصْلِ.

وَبَعْدَ مُدَّةٍ، جَاءَتْ سُوسُو مُتَأَخِّرَةً. وَطَلَبَتْ مِنَ الْمُدَرِّسَةِ الإِذْنَ بِالدُّخُولِ. فَغَضِبَتْ اَلْمُدَرِّسَةُ وَقَالَتْ لَهَا:

– أَنْتِ دَائِمًا تَتَأَخَّرِينَ!.. اِذْهَبِي لِلنَّاظِرَةِ!..

ذَهَبَتْ سُوسُو لِتَعْتَذِرَ لِلنَّاظِرَةِ. فَقَالَتْ اَلنَّاظِرَةُ:

– لَا، يَا سُوسُو! اَلتِّلْمِيذَةُ الَّتِي تَتَأَخَّرُ يَفُوتُهَا الشَّرْحُ، وَتَضِيعُ عَلَيْهَا الدُّرُوسُ، وَتَرْسُبُ آخِرَ الْعَامِ.

خَرَجَتْ سُوسُو تَبْكِي مِنْ مَكْتَبِ النَّاظِرَةِ. لُولُو وَرِيرِي قَالَا لَهَا:

– لَا تَبْكِي يَا سُوسُو! نَحْنُ جِيرَانٌ، وَسَتَحْضُرِينَ مَعَنَا كُلَّ يَوْمٍ فِي الْمِيعَادِ.

وَفِي صَبَاحِ الْيَوْمِ التَّالِي، قَالَتْ رِيرِي:

– عِنْدِي فِكْرَةٌ... أَنَا أَحْمِلُ سُوسُو نِصْفَ الطَّرِيقِ، وَأَنْتَ يَا لُولُو تَحْمِلُهَا

النِّصْفَ الثَّانِي. وَنَصِلُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ فِي الْمِيعَادِ الْمَطْلُوبِ.

رِيرِي حَمَلَتْ اَلسُّلَحْفَاةَ سُوسُو. وَأَمْسَكَ لُولُو اَلْحَقَائِبَ، وَمَشَتْ رِيرِي فِي الطَّرِيقِ. لَكِنَّهَا وَقَعَتْ، لِأَنَّ سُوسُو ثَقِيلَةٌ. فَرَمَى لُولُو اَلْحَقَائِبَ وَرَاحَ لِيُسَاعِدَهَا.

وَفَكَّرَ لُولُو قَلِيلًا، ثُمَّ قَالَ:

- نَصْنَعُ عَرَبَةً لِسُوسُو تَرْكَبُهَا وَنَجُرُّهَا بِهَا.

فَأَحْضَرُوا الْخَشَبَ وَالأَدَوَاتِ، وَرَاحُوا يَصْنَعُونَ الْعَرَبَةَ عَلَى الْمَقَاسِ الْمُنَاسِبِ.

وَفِي كُلِّ صَبَاحٍ كَانُوا يَسِيرُونَ فِي الطَّرِيقِ. سُوسُو تَجْلِسُ فِي الْعَرَبَةِ، وَرِيرِي تَجُرُّ الْعَرَبَةَ بِهَا، وَلُولُو يَدْفَعُهَا مِنَ الْخَلْفِ. وَكُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ يَقُولُ:

- اللهُ!.. فِكْرَةٌ جَمِيلَةٌ!..

وَأَخِيرًا وَصَلُوا إِلَى الْمَدْرَسَةِ قَبْلَ بَدْءِ الدِّرَاسَةِ. وَرَأَتْهُمُ الْمُدَرِّسَةُ وَالتَّلَامِيذُ؛ فَوَقَفُوا يُصَفِّقُونَ لَهُمْ وَيَقُولُونَ:

- وَصَلَتْ سُوسُو فِي الْمِيعَادِ بِمُسَاعَدَةِ صَدِيقَيْهَا.

وَمِنْ هَذَا الْيَوْمِ، كَانَتْ سُوسُو تَحْضُرُ الدَّرْسَ مِنْ أَوَّلِهِ، وَلَا يَفُوتُهَا الشَّرْحُ. وَكَانَ الثَّلَاثَةُ مِنْ أَذْكَى التَّلَامِيذِ فِي الْفَصْلِ.

وَفِي آخِرِ الْعَامِ، نَجَحُوا بِتَفَوُّقٍ، وَكَانَ مِنْهُمُ الأَوَّلُ وَالثَّانِي وَالثَّالِثُ. وَاحْتَفَلَتِ اَلْمَدْرَسَةُ بِالنَّتِيجَةِ، وَقَدَّمَتْ اَلنَّاظِرَةُ الْجَوَائِزَ لِلْفَائِزِينَ الثَّلَاثَةِ.

(ابن هيثم عزوز، مكتبة سمير الطفل للأطفال من السابعة إلى الحادية عشرة، القاهرة، بدون تاريخ، الصفحات ٣-٦.)

الكلمات

sınıfta kalıyor	يَرْسُبُ
yıl sonu	آخِرُ الْعَامِ
ağlıyor	يَبْكِي
oda, büro	مَكْتَب (ج) مَكَاتِب
geliyor	يَحْضُرُ
vakit, belirlenen zaman	مِيعَاد (ج) مَواعِيد
bir fikrim var, bir planım var	عِنْدِي فِكْرَةٌ
...i taşıyor	يَحْمِلُ
yolun yarısı	نِصْفُ الطَّرِيقِ
istenen	مَطْلُوب
çantalar	حَقَائِب (م) حَقِيبَة
yürüdü	مَشَى
ağır	ثَقِيل
attı	رَمَى
gitti, ...e koyuldu; (muzari fiilden önce) başladı	رَاحَ
...e yardım ediyor	يُسَاعِدُ
düşündü	فَكَّرَ
araba	عَرَبَة (ج) عَرَبَات
biniyor	يَرْكَبُ
komşular	جِيرَان (م) جَار
tavşan	أَرْنَبَة (ج) أَرَانِب
kaplumbağa	سُلَحْفَاة (ج) سَلاَحِف
oturuyor, ikamet ediyor	يَسْكُنُ
cadde, sokak	شَارِع (ج) شَوَارِع
aynı; tek, bir	وَاحِدَة
bir keresinde	وَفِي مَرَّةٍ
gecikti	تَأَخَّرَ
yavaş (müe.)	بَطِيئَة
ulaştı, vardı, geldi	وَصَلَ
sınıf	فَصْل (ج) فُصُول
geç, gecikmiş	مُتَأَخِّر
giriş, girmek	دُخُول
kızdı, öfkelendi	غَضِبَ
müdire	نَاظِرَة (ج) نَاظِرَات
ayakta durdu, durdu	وَقَفَ
...den özür diliyor	يَعْتَذِرُ (لِ)
kaçırıyor	يَفُوتُ
açıklama, anlatım; ders	شَرْح
kayboluyor, ihmal ediyor	يَضِيعُ (عَلَى)

alkışlıyor	يُصَفِّقُ	çekiyor	يَجُرُّ
başından	مِنْ أَوَّلِهِ	tahta, ahşap	خَشَب (ج) أَخْشَاب
en zeki	أَذْكَى	malzemeler	أَدَوَات (م) أَدَاة
başardı, başarılı oldu	نَجَحَ	uygun ölçü	مَقَاس مُنَاسِب
üstün gelme, dereceye girme, takdir, başarı	تَفَوُّق	i itiyor...	يَدْفَعُ
tören düzenledi; kutladı	اِحْتَفَلَ	sonunda	وَأَخِيرًا
ödüller	جَوَائِز (م) جَائِزَة	başlangıç, başlama	بَدْء
kazanan	فَائِز (ج) فَائِزُون	ders, ders görme	دِرَاسَة

50. ÜÇ KOMŞU

Köpek Lûlû, Tavşan Rîrî ve Kaplumbağa Sûsû komşuydular. Aynı sokakta oturuyorlar ve her sabah aynı okula gidiyorlardı.

Bir keresinde, Sûsû yavaş olduğundan geç kaldı. Lûlû ve Rîrî ondan önce vardılar. Öğrencilerle birlikte sınıfta oturdular. Öğretmen geldi, Sûsû'yu sınıfta göremedi.

Bir müddet sonra, Sûsû gecikmiş olarak geldi. Girmek için öğretmenden izin istedi, öğretmen kendisine kızdı ve ona;

"Sen sürekli gecikiyorsun!.. Müdireye git!.." dedi.

Sûsû özür dilemek için müdirenin yanına gitti. Müdire;

"Hayır Sûsû! Geciken öğrenci derste anlatılanları kaçırır, dersleri öğrenemez ve yıl sonunda sınıfta kalır."

Sûsû ağlayarak müdirenin odasından çıktı. Lûlû ve Riri, Sûsû'ya;

"Ağlama Sûsû! Biz komşuyuz. Bizimle birlikte her gün tam vaktinde geleceksin." dediler.

Ertesi sabah Rîrî şöyle dedi:

“Bir plânım var... Yolun yarısına kadar Sûsû’yu ben taşırım. İkinci yarısında da sen taşırsın Lûlû! Böylelikle okula istenen zamanda varırız.”

Rîrî, Kaplumbağa Sûsû’yu, Lûlû ise çantaları yüklendi. Rîrî yola koyuldu; ancak Sûsû ağır olduğu için düştü. Lûlû çantaları attı, ona yardım etmeye gitti.

Lûlû biraz düşündükten sonra;

“Sûsû’ya bir araba yapalım. O biner biz de çekeriz.” dedi.

Tahta ve malzeme getirdiler, uygun ölçüde araba yapmaya başladılar.

Her sabah yola koyuluyorlardı. Sûsû arabaya oturuyor, Rîrî de arabayla Sûsû’yu çekiyordu. Lûlû ise arkadan arabayı itiyordu. Hep birlikte şöyle diyorlardı:

“Allah!.. Ne güzel bir fikir!..”

Derken ders başlamadan önce okula vardılar. Öğretmen ve öğrenciler onları gördüğünde alkışlayarak ayağa kalktılar ve;

“Sûsû, arkadaşlarının yardımıyla zamanında yetişti.” dediler.

O günden sonra, Sûsû derslere en başından katılıyor, anlatılanları kaçırmıyordu. Üçü de sınıfın en zekî öğrencileriydi.

Yıl sonunda, sınıfı takdirle geçtiler. Birinci, ikinci ve üçüncü onlardı. Okul, bu sonucu kutladı ve müdire üç başarılıya ödüllerini verdi.

اِتَّقِ شَرَّ مَنْ أَحْسَنْتَ إِلَيْهِ!

“İyilik ettiğin kişinin kötülüğünden sakın!”

الأسئلة

١. لِمَاذَا تَأَخَّرَتْ سُوسُو مَرَّةً؟

أ لِأَنَّهَا تَنَامُ كَثِيرًا.

ب لِأَنَّهَا مَرِضَتْ.

ج لِأَنَّهَا بَطِيئَةٌ.

د لِأَنَّهَا كَسُولَةٌ.

٢. لِمَاذَا ذَهَبَ سُوسُو إِلَى النَّاظِرَةِ؟

أ لِتَشْتَكِيَ مِنْ صِدِيقِهَا.

ب لِتَسْتَأْذِنَ.

ج لِلزِّيَارَةِ.

د لِتَعْتَذِرَ لَهَا.

٣. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «يَفُوتُ»؟

أ يُدْرِكُ.

ب يَضِيعُ.

ج يَقْدِرُ.

د يَفِرُّ.

٤. مَنْ أَمْسَكَ الْحَقَائِبَ؟

أ سُوسُو.

ب لُولُو.

ج رِيرِي.

د الأَرْنَبَةُ.

٥. مَاذَا قَدَّمَتِ النَّاظِرَةُ لِلْفَائِزِينَ الثَّلَاثَةِ؟

أ النُّقُودَ.

ب الشَّهَادَةَ.

ج الكُتُبَ.

د الجَوَائِزَ.

٦. بِأَيِّ مَقُولَةٍ يُمْكِنُ أَنْ يُوضِحَ هَدَفُ هَذِهِ الْقِصَّةِ؟

أ اَلْاِتِّحَادُ قُوَّةٌ.

ب اَلْعَدْلُ أَسَاسُ الْمُلْكِ.

ج اَلْعِلْمُ مِنَ الْمَهْدِ إِلَى اللَّحْدِ.

د اَلْعَاقِبَةُ عِنْدَكُمْ فِي الْمَسَرَّاتِ.

اِقْنَعْ بِمَا قَسَمَ اللّٰهُ تَكُنْ غَنِيًّا.

"Allah'ın taksimine razı ol, zengin olursun."

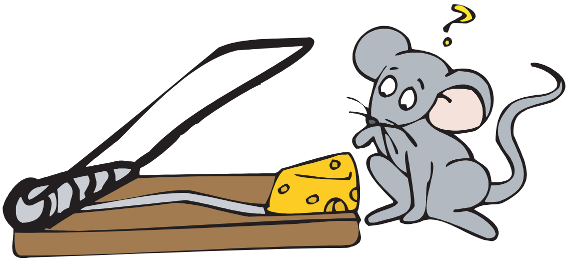

٥١. اللِّصُّ السَّجِينُ

كَانَتْ اَلْفَأْرَةُ فِي الصَّبَاحِ تَلْعَبُ مَعَ وَلَدِهَا بِالْكُرَةِ وَتُغَنِّي لَهُ:

- اِلْعَبْ، اِجْرِ يَا فَرْفُورُ! لَعِبُكَ كُلُّهُ فَرَحٌ وَسُرُورٌ!

وَفِي يَوْمٍ بَدَأَتْ تَشْتَغِلُ بِالإِبْرَةِ لِتَصْنَعَ لَهُ مِعْطَفًا. فَجَاءَ يَقُولُ لَهَا:

- أُمِّي! أُمِّي! أَنَا كَبُرْتُ. وَأُحِبُّ أَنْ أَخْرُجَ وَأَعْرِفَ الدُّنْيَا!

قَالَتْ الأُمُّ بِفَرَحٍ:

- صَحِيحٌ أَنْتَ كَبُرْتَ! لَكِنْ لَا تَنْسَ أَعْدَاءَنَا!.. اَلْقِطُّ وَالثُّعْبَانُ يُحِبَّانِ لَحْمَ الْفِئْرَانِ.

فَقَالَ فَرْفُورُ:

- اِطْمَئِنِّي يَا أُمَّاهْ! أَنَا ذَكِيٌّ وَشَاطِرٌ!

صَبَرَ فَرْفُورُ حَتَّى جَاءَ اللَّيْلُ. وَدَخَلَ دُكَّانَ بَقَّالٍ. وَلَمْ يَجِدْ قِطَطًا وَلا ثَعَابِينَ. لَعِبَ فَرْفُورُ فِي الدُّكَّانِ وَأَكَلَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ، وَفِي النِّهَايَةِ أَخَذَ قِطْعَةَ جُبْنٍ لأُمِّهِ وَخَرَجَ...

رَجَعَ فَرْفُورُ لأُمِّهِ وَهُوَ فَرْحَانُ. وَرَأَتْ أُمُّهُ قِطْعَةَ الْجُبْنِ فَوْقَ رَأْسِهِ؛ فَصَاحَتْ بِفَرْحَةٍ:

- اَللَّهُ! أَنْتَ كَبُرْتَ بِحَقٍّ! هَاتِ هَاتِ يَا فَرْفُورُ!

وَفِي الصَّبَاحِ فَتَحَ الْبَقَّالُ الدُّكَّانَ، وَرَأَى كُلَّ مَا حَدَثَ فِي الْبِضَاعَةِ؛ فَقَالَ بِأَسَفٍ:

– عَمِلَهَا ذَلِكَ الْخَبِيثُ!.. وَلَكِنْ لَنْ يُفْلِتَ مِنْ يَدِي!..

وَلَمَّا جَاءَ اللَّيْلُ أَحْضَرَ الْبَقَّالُ مِصْيَدَةً مَتِينَةً. وَوَضَعَ فِيهَا قِطْعَةَ جُبْنٍ، وَوَضَعَهَا فِي مَكَانٍ ظَاهِرٍ مِنَ الدُّكَّانِ وَهُوَ يَقُولُ:

– مَوْعِدُنَا الصَّبَاحُ يَا شَقِيُّ!

أَمَّا فَرْفُورُ فَقَعَدَ مَعَ أُمِّهِ طُولَ النَّهَارِ يَحكِي لَهَا مُغَامَرَاتِهِ فِي اللَّيْلَةِ الْمَاضِيَةِ... وَلَمَّا جَاءَ اللَّيْلُ دَخَلَ الدُّكَّانَ وَشَمَّ رَائِحَةَ الْجُبْنِ. فَمَاذَا حَدَثَ لَهُ؟..

وَقَعَ فَرْفُورُ فِي الْمِصْيَدَةِ، وَلَمْ يَرْجِعْ لِأُمِّهِ. اِنْتَظَرَتْ اَلأُمُّ وَانْتَظَرَتْ... وَأَخِيرًا زَادَ قَلَقُهَا عَلَيْهِ، فَخَافَتْ وَنَظَرَتْ مِنَ الشُّبَّاكِ إِلَى الطَّرِيقِ.

وَيَئِسَتْ اَلأُمُّ مِنْ عَوْدَةِ فَرْفُور، فَذَهَبَتْ إِلَى جِيرَانِهَا، وَقَالَتْ لَهُمْ:

– فَرْفُورُ خَرَجَ لِيَذْهَبَ إِلَى الدُّكَّانِ وَلَمْ يَرْجِعْ حَتَّى الآن! أَنَا خَائِفَةٌ عَلَيْهِ... مِنْ فَضْلِكُمْ سَاعِدُونِي يَا جِيرَانِي!

ذَهَبَ الْفِئْرَانُ إِلَى الدُّكَّانِ. وَهُنَاكَ وَجَدُوا فَرْفُور فِي الْمِصْيَدَةِ. فَقَالُوا لِأُمِّهِ:

– لَا تَخَافِي! سَنُخَلِّصُهُ وَنُخْرِجُهُ مِنْ هُنَا بِقُوَّتِنَا!

وَكَانَ الْقِطُّ خَارِجَ الدُّكَّانِ؛ فَشَمَّ رَائِحَةَ الْفِئْرَانِ، فَنَظَرَ مِنَ الشُّبَّاكِ وَقَالَ:

– مِيَوْ!

فَهَرَبَ الشُّجْعَانُ جَمِيعًا، وَبَقِيَ اللِّصُّ كَمَا كَانَ!

(ابن هيثم عزوز، مكتبة سمير الطفل للأطفال من السابعة إلى الحادية عشرة، القاهرة بدون تاريخ، الصفحات٢٣-٢٧.)

الكلمات

hapsedilmiş, tutsak	سَجِين (ج) سُجَنَاء
şarkı söylüyor	يُغَنِّي
Koş!	اِجْرِ!
çalışıyor, meşgul oluyor	يَشْتَغِلُ
iğne	إِبْرَة (ج) إِبَر
yapıyor	يَصْنَعُ
palto	مِعْطَف (ج) مَعَاطِف
sevinçle, sevinçli bir şekilde	بِفَرَحٍ
doğru(dur)	صَحِيحٌ
Unutma!	لَا تَنْسَ!
düşmanlar	أَعْدَاء (م) عَدُوّ
kedi	قِطّ (ج) قِطَط
yılan	ثُعْبَان (ج) ثَعَابِين
et	لَحْم (ج) لُحُوم
fareler	فِئْرَان (م) فَأْر
Sakin ol! (müe.)	اِطْمَئِنِّي!
uyanık, kurnaz; zeki, becerikli	شَاطِرٌ (ج) شُطَّار
sabretti	صَبَرَ
ta ki, ...inceye kadar	حَتَّى

gece	لَيْل (ج) لَيَالِي
girdi	دَخَلَ
sonunda	وَفِي النِّهَايَةِ
peynir	جُبْن
sevinçli, mutlu	فَرْحَان
gerçekten	بِحَقٍّ
oldu, vuku buldu	حَدَثَ
eşya, mal	بِضَاعَة (ج) بَضَائِع
üzüntüyle	بِأَسَفٍ
pis, pislik	خَبِيث
kurtuluyor	يُفْلِتُ
...dığında/...diğinde	لَمَّا
...i getirdi; hazırladı	أَحْضَرَ
tuzak, kapan	مِصْيَدَة (ج) مَصَايِد
sağlam (müe.)	مَتِينَة
koydu, bıraktı	وَضَعَ
açık, belli	ظَاهِر
yaramaz	شَقِيّ
boyunca	طُولَ
gündüz	نَهَار

...den ümidini kesti	يَئِسَ (مِنْ)	...e anlatıyor	يَحكِي (لِ)
dönüş	عَوْدَة	maceralar	مُغَامَرَات (م) مُغَامَرَة
orada	هُنَاكَ	geçen gece	فِي اللَّيْلَةِ الْمَاضِيَةِ
kurtarıyor	يُخَلِّصُ	kokladı, kokusunu aldı	شَمَّ
çıkarıyor	يُخْرِجُ	koku	رَائِحَة
kaçtı	هَرَبَ	vuku buldu, oldu	وَقَعَ
cesur, kahraman	شُجْعَان (م) شُجَاع	endişe, kaygı, tedirginlik, huzursuzluk	قَلَق
kaldı	بَقِيَ	...e baktı	نَظَرَ (إِلَى)
olduğu gibi	كَمَا كَانَ	pencere	شُبَّاك (ج) شَبَابِيك

51. HAPİSTEKİ HIRSIZ

Anne fare sabahleyin yavrusuyla birlikte top oynuyor ve ona şu şarkıyı söylüyordu:

"Oyna, koş Ferfûr! Oynamak tamamıyla sevinç ve mutluluktur!"

Fare bir gün Ferfûr'a palto yapmak için iğneyle meşgul olmaya koyulmuştu. Ferfûr geldi ve annesine;

"Anne! Anne! Ben büyüdüm. Çıkmak, dünyayı tanımak istiyorum!" dedi.

Annesi sevinçle;

"Doğru, sen büyüdün! Ama düşmanlarımızı unutma!.. Kedi ve yılan, fare etini severler." dedi.

Ferfûr;

"Rahat ol anneciğim! Ben zeki ve kurnazım!" dedi.

Ferfûr bekledi, nihayet gece oldu. Bir bakkal dükkânına girdi.

Ne kedi, ne de yılan vardı. Ferfûr, dükkânda oynadı ve her şeyden yedi. En sonunda da annesi için bir parça peynir aldı ve çıktı...

Sevinçli bir şekilde annesine döndü. Annesi başının üzerindeki peynir parçasını gördü ve neşeyle bağırdı:

"Allah'ım! Sen gerçekten büyüdün! Getir, getir Ferfûr!"

Sabahleyin bakkal, dükkânı açtığında mallarının başına gelenleri gördü. Üzgün bir şekilde;

"Bunu o alçak yaptı!.. Ama elimden kurtulamayacak!.." dedi.

Gece olunca bakkal, sağlam bir kapan getirdi. Kapanın içine bir parça peynir koydu.

"Randevumuz sabahleyin, ifrit!" diyerek, kapanı dükkânın görünür bir yerine koydu.

Ferfûr ise bütün gün, geçen geceki maceralarını anlatarak annesinin yanında oturmuştu... Gece olunca dükkâna girdi. Peynirin kokusunu aldı. Ancak başına neler geldi?..

Ferfûr kapana düştü, annesine dönemedi... Annesi bekledi de bekledi... Sonunda endişesi arttı. Korktu ve pencereden yola baktı.

Anne, Ferfûr'un döneceğinden ümidini keserek komşularına gitti ve onlara;

"Ferfûr dükkâna gitmek için dışarı çıktı, şu ana kadar dönmedi! Onun için endişeleniyorum... Lütfen bana yardım edin komşular!" dedi.

Fareler dükkâna gittiler. Ferfûr'u kapanda buldular. Annesine;

"Korkma! Onu kurtaracağız ve el birliğiyle buradan çıkaracağız." dediler.

Kedi dükkânın dışındaydı. Farelerin kokusunu aldı. Pencereden baktı ve;

"Miyav!" dedi.

Bütün kahramanlar kaçtı ve hırsız olduğu halde kaldı!

الأسئلة

١. لِمَاذَا تَشْتَغِلُ الْفَأْرَةُ بِالإِبْرَةِ؟

أ لِتَصْنَعَ لِوَلَدِهَا مِعْطَفًا.

ب لِتَفْتَحَ طَرِيقًا.

ج لِتَحْفُرَ حُفْرَةً.

د لِتَخِيطَ قَمِيصَهَا.

٢. مَنْ يُحِبُّ لَحْمَ الْفِئْرَانِ؟

أ الثَّعْلَبُ.

ب الْكَلْبُ.

ج الْقِطُّ.

د النَّمِرُ.

٣. أَيْنَ دَخَلَ فَرْفُورُ؟

أ دَخَلَ مَصْنَعَ الْجُبْنِ.

ب دَخَلَ بَيْتًا كَبِيرًا.

ج دَخَلَ الْمَخْبَزَ.

د دَخَلَ دُكَّانَ بَقَّالٍ.

٤. كَيْفَ رَجَعَ فَرْفُورُ إِلَى أُمِّهِ؟

أ وَهُوَ غَضْبَانُ.

ب وَهُوَ فَرْحَانُ.

ج وَهُوَ قَلِقٌ.

د وَهُوَ بَاكٍ.

٥. أَيْنَ وَجَدَ الْفِئْرَانُ فَرْفُورَ؟

أ فِي الْحُفْرَةِ.

ب فِي الدُّرْجِ.

ج فِي الْمِصْيَدَةِ.

د فِي الثَّلَّاجَةِ.

٦. مَا نَوْعُ كَلِمَةِ «سَجِينٌ»؟

أ اَلصِّفَةُ الْمُشَبَّهَةُ.

ب اِسْمُ الْفَاعِلِ.

ج اِسْمُ الْمَفْعُولِ.

د اَلْمَصْدَرُ.

كُلُّ حَجَرٍ فِي مَوْقِعِهِ ثَقِيلٌ.

"Her taş yerinde ağırdır."

٥٢. قِرْدُ السِّيرْكِ

مَرَّ سِيرْكٌ ذَاتَ يَوْمٍ بِجَانِبِ الْغَابَةِ، وَاسْتَرَاحَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ.

شَاهَدَ الْقِرْدُ فِرْدُونُ حَيَوَانَاتِ السِّيرْكِ تَقُومُ بِأَلْعَابٍ مُمْتِعَةٍ، وَحَاوَلَ أَنْ يُقَلِّدَهَا وَهُوَ عَلَى غُصْنِ الشَّجَرَةِ فَلَمْ يَسْتَطِعْ، وَسَقَطَ عَلَى الأَرْضِ، وَتَأَلَّمَ كَثِيرًا، رَآهُ قِرْدُ السِّيرْكِ سَلْهَابُ، فَأَسْرَعَ إِلَيْهِ، وَرَفَعَهُ عَنِ الأَرْضِ، شَكَرَهُ فِرْدُونُ، وَقَدَّمَ لَهُ بَعْضَ الْمَوْزِ وَقَالَ لَهُ:

– أُحِبُّ أَنْ أَكُونَ مَعَكُمْ فِي السِّيرْكِ.

أَجَابَ لَهُ سَلْهَابُ:

– اَلْعَيْشُ فِي الْغَابَةِ بَيْنَ أَصْدِقَائِكَ أَفْضَلُ لَكَ.

قَالَ لَهُ فِرْدُونُ:

– أَنْتُم تَأْكُلُونَ وَتَشْرَبُونَ وَتَلْبَسُونَ بِدُونِ تَعَبٍ.

قَالَ لَهُ سَلْهَابُ:

– مَا دُمْتَ مُصِرًّا عَلَى رَأْيِكَ، سَأُسَاعِدُكَ إِنْ شَاءَ اللهُ.

كَانَتْ حَرَكَاتُ فِرِدُونَ جَمِيلَةً، وَلَوْنُهُ مُمَيَّزًا، وَعِنْدَمَا رَآهُ الْمُدِيرُ وَافَقَ عَلَى قَبُولِهِ فِي السِّيرْكِ، وَبَدَأَ يُدَرِّبُهُ، وَاشْتَرَى لَهُ قَفَصًا جَمِيلًا، وَحَبَسَهُ فِيهِ.

شَعَرَ فِرِدُونُ بِالضِّيقِ، فَلَمْ يَسْتَطِعْ اَلتَّحَرُّكَ فِي الْقَفَصِ، وَلَمْ يَسْتَطِعْ اَلْقَفْزَ، أَمْسَكَ بِقُضْبَانِ الْقَفَصِ، وَأَخَذَ يَصْرُخُ وَيَهُزُّهُ بِقُوَّةٍ، سَمِعَهُ حَارِسُ السِّيرْكِ، فَأَسْرَعَ إِلَيْهِ، وَضَرَبَ الْقَفَصَ بِالسَّوْطِ، فَأَصَابَ إِصْبَعَ فِرِدُونَ، فَصَرَخَ مِنَ الْأَلَمِ، ثُمَّ سَكَتَ خَوْفًا مِنَ الْحَارِسِ، وَظَلَّ مُسْتَيْقِظًا طِوَالَ اللَّيْلِ، وَلَمْ يَعْرِفْ اَلنَّوْمَ أَبَدًا.

وَبَعْدَ إِفْطَارِ الْيَوْمِ التَّالِي، حَضَرَ الْمُدَرِّبُ، وَأَخْرَجَ الْقِرَدَةَ مِنَ الْأَقْفَاصِ، وَأَخَذَهَا إِلَى سَاحَةِ التَّدْرِيبِ.

فَالْتَقَى صَاحِبَهُ سَلْهَابَ، وَقَالَ لَهُ:

– أَنْتَ عَلَى حَقٍّ يَا صَدِيقِي! اَلْحَيَاةُ فِي الْغَابَةِ عَلَى أَغْصَانِ الْأَشْجَارِ بَيْنَ الْأَحِبَّةِ وَالْأَصْدِقَاءِ وَالتَّنَقُّلُ بِحُرِّيَّةٍ أَفْضَلُ أَلْفَ مَرَّةٍ مِنَ الثَّوْبِ الْجَمِيلِ وَالْأَكْلِ الطَّيِّبِ.

قَالَ لَهُ سَلْهَابُ:

– وَلَكِنَّكَ لَمْ تَسْمَعْ نَصِيحَتِي.

قَالَ لَهُ فِرِدُونُ:

– أَرْجُو أَنْ تُسَاعِدَنِي عَلَى الْهَرَبِ يَا صَدِيقِي!

وَبَعْدَ أَنْ غَابَتْ اَلشَّمْسُ، أَخَذَ سَلْهَابُ يَصْرُخُ وَيَصْرُخُ وَهُوَ يَضَعُ يَدَهُ عَلَى بَطْنِهِ. سَمِعَهُ الْحَارِسُ فَفَتَحَ لَهُ الْبَابَ، وَأَخَذَهُ إِلَى طَبِيبِ السِّيرْكِ، وَفِي الطَّرِيقِ أَخَذَ سَلْهَابُ الْمَفَاتِيحَ مِنَ الْحَارِسِ دُونَ أَنْ يَشْعُرَ بِهِ، وَعِنْدَمَا عَالَجَهُ الطَّبِيبُ، قَالَ سَلْهَابُ لِلْحَارِسِ:

- أَرْجُو أَنْ تَسْمَحَ لِي بِالسَّلَامِ عَلَى صَدِيقِي فِرْدُونَ!

سَمَحَ لَهُ الْحَارِسُ بِذَلِكَ، وَبَيْنَمَا هُوَ يُسَلِّمُ عَلَيْهِ وَضَعَ مِفْتَاحَ الْقَفَصِ فِي يَدِ فِرْدُونَ.

وَعِنْدَمَا ذَهَبَ الْحَارِسُ مَعَ سَلْهَابَ، فَتَحَ فِرْدُونُ الْقَفَصَ، وَهَرَبَ رَاجِعًا إِلَى الْغَابَةِ، لِيَعِيشَ حُرًّا طَلِيقًا بَيْنَ إِخْوَانِهِ وَأَحْبَابِهِ.

(ياسر خالد، حِكَايَاتُ الْعَمِّ مَحبُوب، عمان، الأردن، ٢٠٠٤، الصفحات: ١٩-٢٦.)

الكلمات

اسْتَرَاحَ	mola verdi, dinlendi	مُمَيَّز	farklı, seçkin
مُمْتِعَة	eğlenceli, hoş, zevkli (müe.)	قَبُول	kabul, kabul etmek
يُقَلِّدُ	...i taklit ediyor	يُدَرِّبُ	...i eğitiyor
تَأَلَّمَ	acı duydu	حَبَسَ	hapsetti
رَفَعَ (عَنْ)	...den kaldırdı	شَعَرَ (بِ)	...i hissetti
عَيْش	yaşam, yaşantı, hayat	ضِيق	sıkıntı, darlık
بِدُونِ تَعَب	yorulmaksızın, yorulmadan	تَحَرُّك	hareket etmek
مَا دَامَ	...dığı sürece, mademki	قَفْز	sıçramak, atlamak
مُصِرّ (عَلَى)	...de ısrarlı	قُضْبَان (م) قَضِيب	parmaklıklar (kafeste)
رَأْي (ج) آرَاء	görüş, düşünce	يَهُزُّ	sallıyor
حَرَكَات (م) حَرَكَة	hareketler	حَارِسُ السِّيرْكِ	sirkin bekçisi
		سَوْط (ج) أَسْوَاط	kırbaç, kamçı

elbise	ثَوْب (ج) ثِيَاب	parmak	إِصْبَع (ج) أَصَابِع
kaçmak, kaçış	هَرَب	...den korkarak	خَوْفًا (مِن)
güneş battı	غَابَتْ اَلشَّمْسُ	uyanan, uyanmış	مُسْتَيْقِظ
anahtarlar	مَفَاتِيح (م) مِفْتَاح	kahvaltı	إِفْطَار
...i tedavi etti	عَالَجَ	maymunlar	قِرَدَة (م) قِرْد
...e selam veriyor	يُسَلِّمُ (عَلَى)	kafesler	أَقْفَاص (م) قَفَص
dönen	رَاجِع	buluştu	اِلْتَقَى
yaşıyor	يَعِيشُ	haklı	عَلَى حَقٍّ
özgür, serbest	حُرّ (ج) أَحْرَار	dallar	أَغْصَان (م) غُصْن
serbest, azat edilmiş	طَلِيق	dostlar	أَحِبَّة (م) حَبِيب
kardeşler	إِخْوَان (م) أَخ	hareket etmek, dolaşmak	تَنَقُّل
dostlar	أَحْبَاب (م) حَبِيب	serbestçe, özgürce	بِحُرِّيَّةٍ

52. SİRK MAYMUNU

Sirkin biri bir gün ormanın yanına geldi, üç gün mola verdi.

Maymun Feridûn, sirkin hoş oyunlar sergileyen hayvanlarını gördü ve ağacın dalı üzerinde onları taklit etmeye başladı; ancak başaramadı. Yere düştü, canı çok acıdı. Sirkin maymunu Selhâb onu gördü, hızlıca yanına koşarak, Feridûn'u yerden kaldırdı. Feridûn ona teşekkür etti, biraz muz verdi ve;

"Sirkte sizinle birlikte olmak istiyorum." dedi.

Selhâb ona;

"Ormanda dostlarınla birlikte yaşamak senin için daha iyidir." dedi.

Feridûn;

"Siz yorulmadan yiyor, içiyor ve giyiniyorsunuz." dedi.

Selhâb:

"Madem düşüncende ısrar ediyorsun, sana yardım edeceğim inşallah." dedi.

Feridûn'un hareketleri güzeldi ve rengi farklıydı. Müdür, Feridûn'u görünce sirke alınmasını kabul etti ve onu eğitmeye başladı. Güzel bir kafes aldı ve onu içine hapsetti.

Feridûn sıkıldı; çünkü kafeste hareket edemedi ve zıplayamadı. Kafesin parmaklıklarına tutunup bağırmaya ve onu tüm gücüyle sarsmaya başladı. Bunu duyan sirk bekçisi hızlıca Feridûn'a koştu. Kafese kırbaçla vurdu ve Feridûn'un parmağını yaraladı. Feridûn acıdan bağırdı, fakat bekçiden korktu ve hemen sustu. Gece boyunca uyanık kaldı ve uyku nedir asla bilmedi.

Ertesi gün kahvaltıdan sonra terbiyeci geldi, maymunları kafeslerden çıkardı ve antrenman sahasına götürdü.

Bu sırada Feridûn arkadaşı Selhâb'la karşılaştı, ona;

"Haklısın arkadaşım! Ormanda dostlar ve arkadaşlar arasında ağaç dalları üzerindeki yaşam ve özgürce hareket etmek güzel elbiseden, iyi yemekten bin kat daha iyidir." dedi.

Selhâb, Feridûn'a;

"Sen tavsiyemi dinlemedin." deyince, Feridûn;

"Arkadaşım lütfen kaçmam için bana yardım et!" dedi.

Güneş battıktan sonra Selhâb, elini karnına koyarak durmadan çığlıklar atmaya başladı. Bunu duyan bekçi kapıyı açtı ve onu sirkin doktoruna götürdü. Selhâb, yolda bekçiye çaktırmadan anahtarları aldı. Doktor kendisini tedavi ettikten sonra Selhâb, bekçiye şöyle dedi:

"Lütfen, arkadaşım Feridûn'a selam vermek için bana izin ver!

Bekçi bunun için ona izin verdi. Selhâb, Feridûnla selamlaştığı sırada kafesin anahtarını avucuna sıkıştırdı.

Bekçi, Selhâb'la birlikte gidince Feridûn kafesi açtı, kardeşleri ve dostları arasında özgürce yaşamak için ormana geri dönmek üzere kaçtı.

الأسئلة

١. كَمْ يَوْمًا اِسْتَرَاحَ السِّيرْكُ؟

أ يَوْمَيْن.

ب ثَلاثَةَ أَيَّام.

ج أَرْبَعَةَ أَيَّام.

د خَمْسَةَ أَيَّامٍ.

٢. مَاذَا قَدَّمَ فِرِدُونُ سَلْهَابَ؟

أ بَعْضَ الْعِنَبِ.

ب بَعْضَ التُّفَّاحِ.

ج بَعْضَ الْجَوْزِ.

د بَعْضَ الْمَوْزِ.

٣. مَاذَا اِشْتَرَى الْمُدِيرُ لِفِرِدُونَ؟

أ قَفَصًا جَمِيلًا.

ب قَمِيصًا لَطِيفًا.

ج بَنْطَلُونًا طَوِيلًا.

د حِذَاءً عَرِيضًا.

٤. إِلَى أَيْنَ أَخَذَ الْحَارِسُ سَلْهَابَ؟

أ إِلَى غُرْفَةِ الْمُدَرِّبِ.

ب إِلَى حَدِيقَةِ الْحَيَوَانَاتِ.

ج إِلَى طَبِيبِ السِّيرْكِ.

د إِلَى طَبِيبِ الْغَابَةِ.

٥. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «يَسْمَحُ»؟

أ يَمْنَعُ.

ب يَأْذَنُ.

ج يَسْمَعُ.

د يَسْكُنُ.

٦. أَيُّهَا لَيْسَتْ مِنْ مُشْتَقَّاتِ فِعْلِ «يُقَلِّدُ»؟

أ تَقْلِيدٌ.

ب مُقَلِّدٌ.

ج قَلِّدْ.

د قَلُودٌ.

خُبْزُ الْغَيْرِ لَا يُشْبِعُ الْبَطْنَ.

"Başkasının ekmeği karın doyurmaz. (Elden gelen öğün olmaz.)"

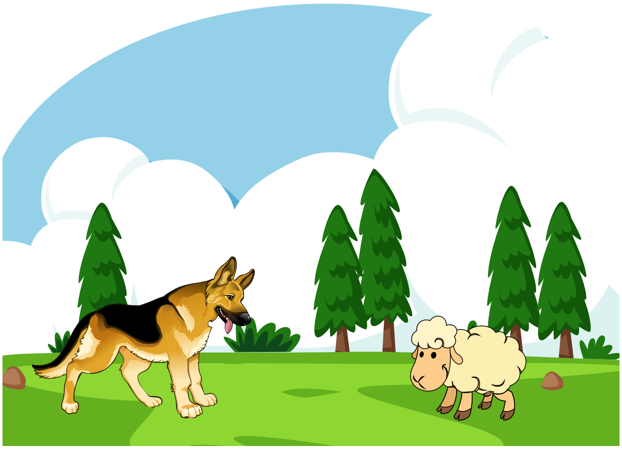

٥٣. اَلذِّئْبُ وَالْحَمَلُ

فِي يَوْمٍ مِنْ أَيَّامِ الرَّبِيعِ أَخَذَ الْحَمَلُ يَتَجَوَّلُ بَيْنَ الأَشْجَارِ بَحْثًا عَنْ شَيْءٍ مِنَ الْعُشْبِ عَلَى الثُّلُوجِ الذَّائِبَةِ، وَقَدْ سَاقَتْهُ أَرْجُلُهُ فَوْقَ سَفْحِ الْجَبَلِ بَعِيدًا عَنْ سَائِرِ الْخِرَافِ مِنَ الْقَطِيعِ، وَبَيْنَمَا هُوَ يَتَجَوَّلُ وَحْدَهُ، لَحِقَ بِهِ ذِئْبٌ وَصَرَخَ بِهِ:

– هَا!.. هَا!.. هَا!.. لَقَدْ أَمْسَكْتُ بِكَ وَسَأَتَلَذَّذُ بِوَجْبَةٍ شَهِيَّةٍ هَذِهِ اللَّيْلَةَ.

قَالَ الْحَمَلُ لِلذِّئْبِ:

– اُنْظُرْ إِلَيَّ جَيِّدًا!.. إِنَّ جِسْمِي لَيْسَ سِوَى جِلْدٍ وَعَظْمٍ. فَأَنَا لَمْ أَشْبَعْ خِلَالَ الشِّتَاءِ. لِذَلِكَ لَنْ تَجِدَنِي لَذِيذًا هَذَا الْيَوْمَ، فَلِمَاذَا لَا تَتْرُكُنِي حَتَّى آخِرِ الصَّيْفِ فَيُصْبِحَ لَحْمِي لَذِيذًا؟

قَالَ الذِّئْبُ:

– سَأُفَكِّرُ بِهَذَا الأَمْرِ...

دَارَ الذِّئْبُ حَوْلَ الْحَمَلِ يَنْظُرُ إِلَيْهِ مِنْ كُلِّ الْجِهَاتِ وَقَالَ:

– أَعْتَقِدُ أَنَّكَ هَزِيلٌ وَلَكِنْ آهْ!.. إِنَّهَا خِدْعَةٌ؟!.

نظَرَ الْحَمَلُ بِعَيْنَيْنِ جاحِظَتَيْنِ وَقالَ:

– خِدْعَةٌ!.. كَيْفَ يُمْكِنُنِي أَنْ أَخْدَعَ صَدِيقًا ذَكِيًّا مِثْلَك؟ وَأَيْنَ سَأَذْهَبُ عَنْكَ؟ إنَّ هَذَا الْجَبَلَ مَوطِنِي.

فَكَّرَ الذِّئْبُ قَلِيلًا، ثُمَّ هَزَّ رَأْسَهُ قَائِلًا:

– حَسَنًا!.. سَأَتْرُكُكَ الْيَوْمَ... وَحِينَ يَحِلُّ الصَّيْفُ سَآكُلُكَ. اَلآنَ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَذْهَبَ حَيْثُ شِئْتَ.

أَمْضَى الْحَمَلُ أَيَّامَ الرَّبِيعِ وَالصَّيْفِ فِي سَفْحِ الْجَبَلِ يَرْعَى الْعُشْبَ الأَخْضَرَ وَكَانَ الذِّئْبُ يُراقِبُهُ بَيْنَ أَشْجَارِ الصَّنَوْبَرِ وَيَشْعُرُ بِالسَّعَادَةِ وَهُوَ يَرَى الْحَمَلَ يَكْبُرُ يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ وَيَمْتَلِئُ جِسْمُهُ وَيكْتَنِزُ بِاللَّحْمِ وَالشَّحْمِ.

قَالَ الذِّئْبُ مَرَّةً:

– هَا!.. هَا!.. هَا!.. لَقَدْ أَمْسَكْتُ بِكَ مَرَّةً أُخْرَى وَسَأَنْعَمُ بِوَجْبَةٍ شَهِيَّةٍ.

قَالَ الْحَمَلُ:

– إِنِّي أَنْتَظِرُ.

قَالَ الذِّئْبُ:

– لَقَدْ أَصْبَحْتَ سَمِينًا.

قَالَ الْحَمَلُ:

– نَعَمْ!.. إِنِّي سَمِينٌ... وَلَكِنْ لَدَيَّ فِكْرَةٌ حَتَّى تَبْتَلِعَنِي.

قَالَ الذِّئْبُ:

– وَأَيَّةُ فِكْرَةٍ هَذِهِ؟

قَالَ الْحَمَلُ:

– اِبْقَ أَنْتَ حَيْثُ تَقِفُ! وَأَنَا أَتَسَلَّقُ الصَّخْرَةَ. ثُمَّ تَفْتَحُ أَنْتَ فَمَكَ وَأَنَا أَقْفِزُ فِيهِ.

قَالَ الذِّئْبُ:

– حَسَنًا!.. تَسَلَّقْ أَنْتَ الصَّخْرَةَ! سَأَنْتَظِرُكَ وَفَمِي مَفْتُوحٌ وَلَكِنْ لَا تَهْرُبْ!

قَالَ الْحَمَلُ:

– هَلْ أَنْتَ مُسْتَعِدٌّ؟

قَالَ الذِّئْبُ:

– نَعَمْ!.. نَعَمْ!.. أَنَا مُسْتَعِدٌّ.

وَصَعِدَ الْحَمَلُ إِلَى الصَّخْرَةِ وَأَلْقَى بِنَفْسِهِ عَلَى رَأْسِ الذِّئْبِ فَحَطَّمَهُ، ثُمَّ انْطَلَقَ إِلَى مَوْطِنِهِ لِيَلْتَحِقَ بِرِفَاقِهِ.

(ضمن كتاب الفتاة ذات الصوت المخمليّ وحكايات أخرى «حكايات للأطفال من آداب الشعوب»، ترجمة: محمود برهوم، عمان، ١٩٨٦، الصفحات: ١٧-١٩.)

الكلمات

ذِئْب (ج) ذِئَاب	kurt	عُشْب (ج) أَعْشَاب	ot
حَمَل (ج) حِمْلَان	kuzu	ثُلُوج (ج) ثَلْج	karlar
رَبِيع	ilkbahar	ذَائِب	eriyen
يَتَجَوَّلُ	dolaşıyor	سَاقَ	...i götürdü, sevk etti

pörtlek (göz için)	جَاحِظ
...ebilirim	يُمْكِنُنِي أَنْ
aldatıyor, kandırıyor	يَخْدَعُ
... den kaçıyor	يَذْهَبُ (عن)
vatan, yurt, memleket	مَوْطِن (ج) مَوَاطِن
salladı	هَزَّ
peki	حَسَنًا
vakit giriyor/geliyor	يَحِلُّ
istedi, diledi	شَاءَ
geçirdi (vakit vb.)	أَمْضَى
otluyor	يَرْعَى
yeşil ot	عُشْب أَخْضَر
...i gözetliyor	يُرَاقِبُ
çam ağaçları	أَشْجَار الصَّنَوْبَرِ (م) شَجَرَة الصَّنَوْبَر
doluyor	يَمْتَلِئُ
doluyor, depolanıyor	يَكْتَنِزُ
yağ	شَحْم (ج) شُحُوم
...den nimetleniyor, hoşlanıyor, memnun oluyor	يَنْعَمُ (ب)
bekliyor	يَنْتَظِرُ
şişman, besili, tavlı	سَمِين

ayaklar	أَرْجُل (م) رِجْل
etek (dağ için)	سَفْح (ج) سُفُوح سِفَاح
dağ	جَبَل (ج) جِبَال
...den uzakta	بَعِيدًا (عَنْ)
koyunlar	خِرَاف (م) خَرُوف
sürü	قَطِيع (ج) قُطْعَان
tek başına, yalnız	وَحْدَهُ
...e yetişti, ...i yakaladı	لَحِقَ (بِ)
...e seslendi	صَرَخَ (ب)
...i tadıyor	يَتَلَذَّذُ (ب)
iştah açıcı, lezzetli (müe.)	شَهِيَّة
bu gece	هَذِهِ اللَّيْلَةَ
deri, cilt	جِلْد (ج) جُلُود
kemik	عَظْم (ج) عِظَام
doyuyor	يَشْبَعُ
esnasında, sırasında	خِلَالَ
geçti; döndü (konuşma vb)	دَارَ
yönler; etraflar	جِهَات (م) جِهَة
inanıyor	يَعْتَقِدُ
zayıf, sıska, cılız	هَزِيل
hile, oyun, kandırmaca	خُدْعَةٌ
...e baktı	نَظَرَ (إِلَى)

çıktı (yukarı)	صَعِدَ	yutuyor	يَبْتَلِعُ
...i attı	أَلْقَى (بِ)	Hangi (müe.)?	أَيَّة؟
parçaladı, ezdi	حَطَّمَ	orada, o yerde	حَيْثُ
...e doğru gitti, ayrıldı, yola çıktı	انْطَلَقَ (إلى)	kaya	صَخْرَة
...e katılıyor, dahil oluyor	يَلْتَحِقُ (بِ)	açık	مَفْتُوحٌ
arkadaş, dost	رِفَاق (م) رَفِيق	kaçıyor	يَهْرُبُ
		hazır, hazırlanmış	مُسْتَعِدٌّ

53. KURT İLE KUZU

Kuzu, bir ilkbahar günü eriyen karlar üzerinde bir parça ot aramak için ağaçlar arasında gezinmeye başladı. Ayakları onu sürünün diğer koyunlarından uzakta, bir dağ eteğine götürmüştü. Tek başına gezinirken, bir kurt ona yaklaştı ve şöyle seslendi:

“Ha ha ha!.. Yakaladım seni. Bu gece leziz bir yemek tadacağım.”

Kuzu, kurda;

“Bana iyi bak!.. Bedenim bir deri, bir kemik... Kış boyu doyamadım... Bu yüzden bugün beni leziz bulmayacaksın. Neden etim tatlı olsun diye, beni yaz sonuna kadar bırakmıyorsun?” dedi.

Kurt;

“Bu işi düşüneceğim...” dedi.

Kurt dört bir taraftan kuzuyu süzerek etrafında döndü ve;

“Cılız olduğuna inanıyorum. Ancak ahh!.. Ya bu bir kandırmacaysa?!.” dedi.

Kuzu pörtlek gözleriyle baktı ve;

“Kandırmaca!.. Senin gibi zeki bir dostu nasıl kandırabilirim ki? Senden nereye kadar kaçabilirim? Bu dağ benim vatanım.” dedi.

Kurt biraz düşündükten sonra, başını sallayarak;

“Peki!.. Bugünlük seni bırakacağım… Yaz gelince seni yiyeceğim. Şimdi istediğin yere gidebilirsin.” dedi.

Kuzu dağın eteğinde yeşil otlar otlayarak, bahar ve yaz günlerini geçirdi. Kurt ise çam ağaçları arasında onu gözetliyor, kuzunun günden güne büyüdüğünü, vücudunun et ve yağ dolduğunu gördükçe mutlu oluyordu.

Kurt bir keresinde şöyle dedi:

“Ha ha ha!.. İkinci defa yakaladım seni. Güzel bir yemek yiyeceğim.”

Kuzu;

“Bekliyorum.” dedi.

Kurt:

“Tavlandın.”

Kuzu:

“Evet!.. Tavlıyım… Beni yutabilmen için bir plânım var.”

Kurt:

“Neymiş bu plân?..”

Kuzu:

“Sen olduğun yerde kal! Ben kayaya tırmanayım. Sonra ağzını açarsın, ben de içine atlarım…”

Kurt:

“Peki!.. Sen kayaya tırman! Ağzım açık olarak bekleyeceğim; sakın kaçma!”

Kuzu:

“Hazır mısın?”

Kurt:

“Evet!.. Evet!.. Hazırım.”

Kuzu kayaya çıkıp kendisini kurdun üzerine bırakarak kurdun kafasını ezdi. Sonra da arkadaşlarına katılmak için memleketine doğru yola koyuldu.

الأسئلة

١. مَنْ لَحِقَ بِالْحَمَلِ؟

أ خَرُوفٌ.

ب ذِئْبٌ.

ج فَلَّاحٌ.

د ثَعْلَبٌ.

٢. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «هَزِيل»؟

أ قَوِيّ.

ب سَمِين.

ج نَحِيف.

د طَوِيل.

٣. أَيَّةَ أَيَّامٍ أَمْضَى الْحَمَلُ فِي سَفْحِ الْجَبَلِ؟

أ أَيَّامَ الصَّيْفِ وَالْخَرِيفِ.

ب أَيَّامَ الرَّبِيعِ وَالشِّتَاءِ.

ج أَيَّامَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ.

د أَيَّامَ الرَّبِيعِ وَالصَّيْفِ.

٤. أَيْنَ يُرَاقِبُ الذِّئْبُ الْحَمَلَ؟

أ بَيْنَ أَشْجَارِ الصَّنَوْبَرِ.

ب فَوْقَ صَخْرَةٍ.

ج مِنْ سَفْحِ الْجَبَلِ.

د مِنْ تَلٍّ قَرِيبٍ.

٥. مَاذَا فَعَلَ الْحَمَلُ رَأْسَ الذِّئْبِ؟

أ دَاعَبَهُ.

ب دَفَعَهُ.

ج حَطَّمَهُ.

د لَطَمَهُ.

٦. أَيُّهَا صَحِيحٌ؟

أ بُرْجُ الذِّئْبِ.

ب بُرْجُ الْحَمَلِ.

ج بُرْجُ الْعُشْبِ.

د بُرْجُ الرَّبِيعِ.

٥٤. اَلْقِرْدُ الطَّبَّالُ

كَانَ قِرْدٌ يَعِيشُ فِي غَابَةٍ مِنَ الْغَابَاتِ الْكَثِيرَةِ فِي وَسَطِ إِفْرِيقِيَا. وَكَانَ هَذَا الْقِرْدُ خَبِيثًا وَطَمَّاعًا إِذَا رَأَى شَيْئًا مَعَ غَيْرِهِ طَمِعَ فِيهِ وَاحْتَالَ عَلَيْهِ لِيَأْخُذَهُ مِنْهُ؛ وَلِهَذَا كَانَ إِخْوَتُهُ يَكْرَهُونَهُ.

وَفِي أَحَدِ الْأَيَّامِ تَسَلَّقَ شَجَرَةَ مَوْزٍ كَبِيرَةٍ. وَصَارَ يَقْطَعُ الْمَوْزَ مِنْهَا وَيَأْكُلُهُ. وَلَمَّا نَظَرَ إِلَى أَسْفَلَ، رَأَى زِنْجِيًّا تَحْتَهُ يُمْسِكُ سِكِّينًا وَيُصْلِحُ بِهَا عَصًا، فَقَالَ:

– لَا بُدَّ أَنْ آخُذَ هَذِهِ السِّكِّينَ.

وَرَمَى لَهُ مَوْزَةً. فَرِحَ الزَّنْجِيُّ بِالْمَوْزَةِ، وَصَارَ يَأْكُلُهَا وَهُوَ يَقُولُ لِلْقِرْدِ:

– أَشْكُرُكَ! هَذَا مَوْزٌ لَذِيذٌ! أَعْطِنِي سُبَاطَةً كَبِيرَةً لِتُجَفِّفَهَا زَوْجَتِي وَتَصْنَعَ مِنْهَا خُبْزًا.

وَلَكِنَّ الْقِرْدَ صَبَرَ عَلَيْهِ حَتَّى أَكَلَهَا وَنَزَلَ مِنَ الشَّجَرَةِ. وَاقْتَرَبَ الْقِرْدُ مِنَ الزَّنْجِيِّ وَقَالَ لَهُ:

– لِمَاذَا أَكَلْتَ مَوْزَتِي؟.. كُنْتُ أُرِيدُ أَنْ آخُذَهَا إِلَى أَطْفَالِي وَزَوْجَتِي! هَاتِ الْمَوْزَةَ! أَخْرِجْهَا مِنْ بَطْنِكَ سَلِيمَةً كَمَا كَانَتْ أَوْ أَعْطِنِي السِّكِّينَ لِأَقْطَعَ بِهَا

مَوْزًا لِأَوْلَادِي!

خَافَ الزَّنْجِيُّ مِنَ الْقِرْدِ وَأَعْطَاهُ السِّكِّينَ. فَأَخَذَهَا الْقِرْدُ وَمَشَى فِي الطَّرِيقِ وَهُوَ فَرْحَانُ.

وَبَعْدَ قَلِيلٍ رَأَى زَنْجِيًّا ثَانِيًا يَجْمَعُ الْحَطَبَ وَيَكْسِرُهُ بِيَدَيْهِ، فَأَعْطَاهُ السِّكِّينَ وَقَالَ لَهُ:

- خُذْهَا وَاقْطَعْ اَلْحَطَبَ بِهَا.

وَقَفَ الرَّجُلُ يَكْسِرُ عِيدَانَ الْحَطَبِ بِالسِّكِّينِ وَالْقِرْدُ يَنْظُرُ إِلَيْهِ. وَبَعْدَ قَلِيلٍ كُسِرَ السِّكِّينُ؛ فَصَاحَ الْقِرْدُ:

- إِمَّا أَنْ تُصْلِحَ السِّكِّينَ وَإِمَّا أَنْ تُعْطِيَنِي حُزْمَةَ الْحَطَبِ الَّتِي جَمَعْتَهَا.

وَكَمَا خَافَ الزَّنْجِيُّ الأَوَّلُ، خَافَ الزَّنْجِيُّ الثَّانِي، وَتَرَكَ حُزْمَةَ الْحَطَبِ لِلْقِرْدِ. فَحَمَلَهَا الْقِرْدُ عَلَى ظَهْرِهِ وَمَشَى فِي طَرِيقِهِ، وَهُوَ لَا يَعْرِفُ مَاذَا يَصْنَعُ بِهَا، وَلَكِنَّهُ كَانَ فَرْحَانَ، لِأَنَّهُ أَخَذَ شَيْئًا كَانَ مَعَ غَيْرِهِ.

وَبَعْدَ مَسَافَةٍ طَوِيلَةٍ مَشَاهَا، رَأَى زَنْجِيَّةً تَصْنَعُ كَعْكًا لَذِيذًا، فَقَالَ لَهَا:

- لَقَدْ أَحْضَرْتُ لَكِ الْحَطَبَ الَّذِي تَخْبِزِينَ بِهِ.

فَأَخَذَتْ الزَّنْجِيَّةُ الْحَطَبَ وَشَكَرَتْهُ. وَلَمَّا اِحْتَرَقَ الْحَطَبُ قَالَ لَهَا:

- أَعِيدِي حَطَبِي أَوْ أَعْطِينِي اَلْكَعْكَ!..

خَافَتْ اَلزَّنْجِيَّةُ، وَعَرَفَتْ أَنَّهُ قِرْدٌ مُشَاغِبٌ وَشِرِّيرٌ؛ فَأَعْطَتْهُ الْكَعْكَ كُلَّهُ وَهِيَ تَقُولُ:

- حَرَمْتَ أَطْفَالِي مِنَ الْكَعْكِ! اللهُ يُجَازِيكَ يَا شَيْخُ!

وَفِي الطَّرِيقِ رَأَى رَجُلًا يَحْمِلُ طَبْلَةً جَمِيلَةً، وَيَدُقُّ عَلَيْهَا؛ فَتُحْدِثُ أَنْغَامًا

سَارَّةً؛ فَطَمِعَ فِيهَا، وَقَالَ لَهُ:

- هَلْ تُبَادِلُنِي؟

فَرَضِيَ الرَّجُلُ وَأَعْطَاهُ الطَّبْلَةَ وَأَخَذَ سَلَّةَ الْكَعْكِ بِكُلِّ مَا فِيهَا.

تَسَلَّقَ الْقِرْدُ شَجَرَةً مِنَ الْأَشْجَارِ الْعَالِيَةِ، وَجَلَسَ فَوْقَهَا، وَرَاحَ يَدُقُّ طَبْلَتَهُ، وَيَرْقُصُ عَلَى نَغَمَاتِ دَقِّهَا. وَسَمِعَتْ الْقِرَدَةُ دَقَّاتِ الطَّبْلَةِ، فَجَاءَتْ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ، وَوَقَفَتْ تَحْتَ الشَّجَرَةِ، وَصَارَتْ تَنْظُرُ إِلَيْهِ بِدَهْشَةٍ.

وَالْآنَ هَلْ تَعْرِفُ مَاذَا حَدَثَ لَهُ؟ لَقَدْ عَرَفَ إِخْوَتُهُ قِصَّتَهُ مِنْ أَوَّلِهَا إِلَى آخِرِهَا، فَشَمِتُوا بِهِ وَفَرِحُوا بِمَا أَصَابَهُ، وَقَالُوا لَهُ وَهُمْ يَرْقُصُونَ حَوْلَهُ:

- تَسْتَحِقُّ أَكْثَرَ مِنْ هَذَا!.. إِنَّكَ طَمَّاعٌ وَفَارِغُ الْعَيْنِ!..

(ابن هيثم عزوز، مكتبة سمير الطفل للأطفال من السابعة إلى الحادية عشرة، القاهرة، بدون تاريخ، الصفحات ٢٩-٣١.)

الكلمات

قِرْد (ج) قِرَدَة، قُرُود	maymun
طَبَّال	davulcu, davul çalan
غَابَات (م) غَابَة	ormanlar
وَسَط	...in ortasında
طَمَّاع	açgözlü, tamahkar
إِذَا	eğer
اِحْتَالَ (على)	hileye başvurdu, hile yaptı
يَكْرَهُ	nefret ediyor
وَفِي أَحَدِ الْأَيَّامِ	günlerden bir gün
تَسَلَّقَ	tırmandı
مَوْز	muz
أَسْفَل	...in altında; en alt, en aşağı
سِكِّين (ج) سَكَاكِين	bıçak
مَوْزَة	bir tane muz

…e karşılık veriyor	يُجَازِي
davul	طَبْلَة (ج) طَبْلَات
çalıyor (davul vb)	يَدُقُّ
yapıyor, ortaya koyuyor	تُحْدِثُ
nameler	أَنْغَام (م) نَغم
sevindirici (müe.)	سَارَّة
…e tamah etti, …de aç gözlülük yaptı	طَمِعَ (فِي)
değiştiriyor	يُبَادِلُ
sepet	سَلَّة (ج) سَلَّات
yüksek (müe.)	عَالِيَة
başladı; gitti	رَاحَ
dansediyor	يَرْقُصُ
nameler	نَغَمَات (م) نَغْمَة
çalış, çalma	دَقٌّ
dehşetle, şaşkınlıkla	بِدَهْشَةٍ
hikâye, öykü	قِصَّة (ج) قِصَص
başından sonuna kadar	مِنْ أَوَّلِهَا إِلَى آخِرِهَا
alay etti, güldü	شَمِتَ (بِ)
…e isabet etti, …in başına geldi	أَصَابَهُ
hakediyor	يَسْتَحِقُّ
daha çok, en çok	أَكْثَرُ
aç gözlü	فَارِغُ الْعَيْنِ

…i onarıyor, tamir ediyor	يُصْلِحُ
değnek, sopa, çomak, asa, baston	عَصى
salkım	سُبَاطَة
…i kurutuyor	يُجَفِّفُ
…e sabrediyor	صَبَرَ (عَلَى)
indi	نَزَلَ
…e yaklaştı	اقْتَرَبَ (مِنْ)
çocuklar	أَطْفَال (م) طِفْل
sağlam (müe.)	سَلِيمَة
topluyor	يَجْمَعُ
odun	حَطَب
kırıyor	يَكْسِرُ
odunlar, dallar	عِيدَان (م) عُود
ya … ya da …	إِمَّا أَنْ وَإِمَّا أَنْ
bağlı, sarılı, demet	حُزْمَة
sırt	ظَهْر (ج) أَظْهَار
kek	كَعْك (ج) كَعْكَات
pişiriyor (ekmek için)	يَخْبِزُ
…e teşekkür etti	شَكَرَ
yandı	احْتَرَقَ
Geri ver, iade et!	أَعِدْ!
yaramaz, problemli	مُشَاغِبٌ
şirret, kötü kalpli	شِرِّيرٌ
yasakladı, mahrum bıraktı	حَرَمَ

54. DAVULCU MAYMUN

Afrika'nın ortasındaki gür ormanlardan birinde bir maymun yaşıyordu. Bu maymun kötü ve açgözlüydü. Birinde bir şey gördü mü, ona tamah eder ve ondan o şeyi almak için hileye başvururdu. Bu yüzden dostları onu sevmezdi.

Günlerden bir gün, büyük bir muz ağacına çıktı. Muzları koparmaya ve yemeye başladı. Aşağı bakınca, altında bir bıçak alıp onunla elindeki sopayı düzelten bir zenci gördü. Maymun;

"Bu bıçağı mutlaka almam lazım." dedi.

Ardından zenciye bir muz attı. Zenci muza sevindi ve onu yemeye başlayarak maymuna şöyle dedi:

"Teşekkür ederim. Lezzetli bir muzmuş! Karımın kurutması ve ekmek yapması için bana büyük bir salkım ver!"

Maymun, zenci muzu yiyinceye kadar bekledi, ardından ağaçtan indi. Zenciye yaklaştı ve ona;

"Neden muzumu yedin?.. Onu çocuklarıma ve karıma götürmek istiyordum! Muzumu ver! Onu karnından olduğu gibi sağlam çıkar ya da çocuklarıma muz kesmem için bana bu bıçağı ver!" dedi.

Zenci, maymundan korktu ve ona bıçağı verdi. Maymun bıçağı alarak, sevinçli bir hâlde yola koyuldu.

Az sonra odun toplayan ve onları elleriyle kıran başka bir zenci gördü. Zenciye bıçağı vererek ona;

"Al bunu, odunları onunla kes!" dedi.

Adam odun parçalarını bıçakla kırmaya başladı. Maymun da ona bakıyordu. Derken bıçak kırıldı. Maymun bağırdı:

"Ya bıçağı tamir edersin ya da topladığın odun balyasını bana verirsin!"

İlk zencinin korktuğu gibi ikinci zenci de korktu ve odun balyasını maymuna bıraktı. Maymun bu odunlarla ne yapacağını bilmemesine rağmen, sırtına yükledi ve yola koyuldu. Başkasında olan bir şeyi almış olmaktan dolayı sevinçliydi.

Uzun bir yol yürüdükten sonra, lezzetli kek yapan zenci bir kadın gördü. Ona;

“Sana bu keki pişireceğin odunu getirdim.” dedi.

Zenci kadın odunları aldı ve maymuna teşekkür etti. Odunlar yandıktan sonra maymun, zenci kadına;

“Bana odunlarımı geri ver ya da keki ver!..” dedi.

Zenci kadın korktu, onun sorunlu ve şirret bir maymun olduğunu anladı ve ona şöyle dedi:

“Çocuklarımı kekten mahrum bıraktın! Allah cezanı versin bunak herif!”

Maymun bu kez yolda hoş nağmeler çıkaran güzel bir davulu çalan bir adam gördü ve davula göz koydu. Adama;

“Bendekilerle değişir misin?” dedi.

Adam kabul etti ve davulu maymuna vererek maymundan kek sepetini içinde ne varsa hepsiyle birlikte aldı.

Maymun yüksek bir ağaca tırmandı ve orada oturdu. Davulunu çalmaya ve çıkardığı nağmelerle dans etmeye başladı. Maymunlar davulun sesini duydular ve dört bir yandan gelip ağacın altında durdular. Şaşırmış bir hâlde ona bakmaya başladılar.

Maymunun başına ne geldi biliyor musun? Dostları başından sonuna tüm öyküsünü öğrendiler. Onunla alay ettiler, ayrıca başına gelenlere sevindiler. Etrafında dans ederek ona;

“Bundan daha fazlasını hak ediyorsun!.. Sen tamahkâr ve açgözlü birisin!..” dediler.

الأسئلة

١. أَيْنَ كَانَتْ غَابَةُ الْقِرْدِ؟

أ فِي وَسَطِ آسْيَا.

ب فِي وَسَطِ أُورُبَّا.

ج فِي وَسَطِ إِفْرِقِيَا.

د فِي وَسَطِ الصَّحْرَاءِ.

٢. مَا مُضَادُّ كَلِمَةِ «طَمَّاع»؟

أ قَانِعٌ.

ب فَارِغُ الْعَيْنِ.

ج طَمُوحٌ.

د بَخِيلٌ.

٣. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «يُجَفِّفُ»؟

أ يَيْبَسُ.

ب يُنَشِّفُ.

ج يُرَطِّبُ.

د يُسَوِّي.

٤. مَاذَا كَانَ يَفْعَلُ الزَّنْجِيُّ الثَّانِي؟

أ يَأْكُلُ مَوْزَةً.

ب يُصْلِحُ عَصًا.

ج يُمْسِكُ سِكِّينًا.

د يَجْمَعُ الْحَطَبَ.

٥. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «يُجَازِي»؟

أ يُعْطِي.

ب يُعَاقِبُ.

ج يُنَاضِلُ.

د يُعَاوِنُ.

٦. أَيُّ فِعْلٍ يُسْتَعْمَلُ بِحَرْفِ جَرِّ «مِنْ» فِي الْحِكَايَةِ؟

أ يَكْرَهُ

ب تَسَلَّقَ

ج يُجَفِّفُ

د يَصْنَعُ

اَلرِّزْقُ بِالْعَمَلِ لَيْسَ بِالْأَمَلِ.

"Rızık temenniyle değil, çalışmayladır."

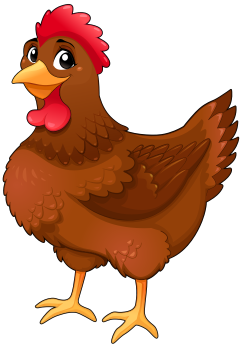

٥٥. اَلدَّجَاجَةُ الْحَمْرَاءُ الصَّغِيرَةُ

ذَاتَ يَوْمٍ، كَانَتْ اَلدَّجَاجَةُ الْحَمْرَاءُ الصَّغِيرَةُ تَنْبُشُ فِي أَرْضِ الْحَظِيرَةِ، فَوَجَدَتْ بَعْضًا مِنْ حُبُوبِ الْقَمْحِ، فَالْتَفَتَتْ إِلَى رِفَاقِهَا الآخَرِينَ فِي الْمَزْرَعَةِ وَقَالَتْ:

- لَوْ قُمْنَا بِزِرَاعَةِ هَذَا الْقَمْحِ، فَسَوْفَ يَكُونُ لَدَيْنَا خُبْزٌ نَأْكُلُهُ، فَمَنْ يُسَاعِدُنِي فِي زِرَاعَةِ هَذَا الْقَمْحِ؟..

قَالَ الْحِصَانُ:

- إِنَّنَا لَمْ نَفْعَلْ هَذَا مِنْ قَبْلُ!..

وَقَالَتْ اَلْبَطَّةُ:

- إِنَّنِي مَشْغُولَةٌ جِدًّا.

وَقَالَتْ اَلْمَاعِزُ:

- إِنَّنِي أَحْتَاجُ إِلَى تَمْرِينٍ كَامِلٍ عَلَى هَذَا الْعَمَلِ.

وَقَالَتْ اَلْإِوَزَّةُ:

– لَيْسَ هَذَا مِنْ صَمِيمِ عَمَلِي.

قَالَتْ اَلدَّجَاجَةُ الْحَمْرَاءُ الصَّغِيرَةُ:

– إِذَنْ أَنَا سَأَزْرَعُ الْقَمْحَ بِنَفْسِي.

وَفِعْلًا زَرَعَتْ اَلدَّجَاجَةُ حَبَّاتِ الْقَمْحِ بِنَفْسِهَا وَنَبَتَتْ اَلْحُبُوبُ وَكَبُرَتْ وَامْتَلَأَتْ اَلسَّنَابِلُ النَّاضِجَةُ.

قَالَتْ اَلدَّجَاجَةُ الْحَمْرَاءُ الصَّغِيرَةُ:

– مَنْ سَيُسَاعِدُنِي فِي حَصَادِ الْقَمْحِ؟..

قَالَ الْحِصَانُ:

– سَأُرَاجِعُ الْقَوَانِينَ أَوَّلًا.

وَقَالَتْ اَلْبَطَّةُ:

– هَذَا أَمْرٌ يُقَلِّلُ مِنْ مَكَانَتِي.

وَقَالَتْ اَلإِوَزَّةُ:

– هَذَا مَوْعِدُ رَاحَتِي لِلْغَدَاءِ.

وَقَالَتْ اَلْمَاعِزُ:

– لَيْسَ هَذَا مِنْ اِخْتِصَاصِي.

قَالَتْ اَلدَّجَاجَةُ الْحَمْرَاءُ الصَّغِيرَةُ:

– إِذَنْ أَحْصُدُ الْقَمْحَ بِنَفْسِي.

وَحِينَمَا جَاءَ وَقْتُ إِعْدَادِ الْقَمْحِ لِيَصِيرَ خُبْزًا، سَأَلَتْ اَلدَّجَاجَةُ الْحَمْرَاءُ الصَّغِيرَةُ:

- مَنْ سَيُساعِدُنِي فِي إِعْدَادِ الْخُبْزِ؟..

قَالَ الْحِصَانُ:

- إِنَّ هَذَا يُعْتَبَرُ عَمَلًا إِضَافِيًّا بِالنِّسْبَةِ لِي.

وَقَالَتِ الْمَاعِزُ:

- إِنَّنِي لَمْ أَتَعَلَّمْ أَبَدًا الْقِيَامَ بِمِثْلِ هَذَا الْعَمَلِ.

وَقَالَتِ الإِوَزَّةُ:

- مِنْ غَيْرِ الْعَدْلِ أَنْ أَكُونَ أَنَا فَقَطْ الَّتِي أُسَاعِدُكَ.

قَالَتِ الدَّجَاجَةُ الْحَمْرَاءُ الصَّغِيرَةُ:

- إِذَنْ أَخْبِزَ بِنَفْسِي.

وَخَبَزَتِ الدَّجَاجَةُ خَمْسَةَ أَرْغِفَةٍ، وَحِينَمَا جَاءَ وَقْتُ تَسْلِيمِهَا إِلَى الْفَلَّاحِ صَاحِبِ الْمَزْرَعَةِ تَجَمَّعَ كُلُّ رِفَاقِهَا لِيَجْعَلُوا الْفَلَّاحَ يَتَأَكَّدُ أَنَّهُ عَمَلٌ جَمَاعِيٌّ.

وَسَلَّمَتِ الدَّجَاجَةُ الْحَمْرَاءُ الصَّغِيرَةُ الأَرْغِفَةَ بِنَفْسِهَا إِلَى الْفَلَّاحِ، وَحِينَمَا جَاءَ وَقْتُ تَقْدِيمِ الْمُكَافَأَةِ عَلَى هَذَا الْعَمَلِ، أَعْطَى الْفَلَّاحُ رَغِيفًا لِكُلٍّ مِنْهَا.

قَالَتِ الدَّجَاجَةُ الْحَمْرَاءُ الصَّغِيرَةُ:

- وَلَكِنْ كُلُّ هَذَا الْخُبْزِ مِلْكِي!..

أَجَابَ الْفَلَّاحُ:

- أَعْرِفُ ذَلِكَ! وَلَكِنْ إِذَا أَعْطَيْتُكِ كُلَّ الْخُبْزِ يَلْزَمُنِي كِتَابَةَ تَقْرِيرٍ طَوِيلٍ وَبِالتَّالِي فَسَيَكُونُ تَوْزِيعُهُ بِالتَّسَاوِي أَسْهَلُ، وَبِهَذِهِ الطَّرِيقَةِ أَيْضًا لَنْ يَشْتَكِيَ الآخَرُونَ.

وَبِهَذَا قَاسَمَ رِفَاقَهَا الْخُبْزَ الَّذِي صَنَعَتْهُ وَحْدَهَا، وَلَكِنَّ الْفَلَّاحَ وَكُلَّ رِفَاقِهَا فِي الْمَزْرَعَةِ تَعَجَّبُوا، لِمَاذَا لَمْ تَصْنَعْ الدَّجَاجَةُ خُبْزًا بَعْدَ ذَلِكَ أَبَدًا؟!.

(مصطفى السيد، جندي المستقبل، العدد ٥٤، الكويت، يناير ١٩٩٧، الصفحات: ٨-٩.)

الكلمات

دَجَاجَة (ج) دَجَاجَات	tavuk
حَمْرَاء	kırmızı (müe.)
صَغِيرَة	küçük
يَنْبُشُ	eşeliyor, eşiniyor, kazıyor
حَظِيرَة (ج) حَظَائِر	kümes, ağıl
بَعْضًا (مِنْ)	...den biraz
حُبُوب (م) حَبّ	daneler
قَمْح	buğday
اِلْتَفَتَ (إِلَى)	...e döndü, bakındı
رِفَاق (م) رَفِيق	arkadaşlar
آخَرِينَ، آخَرُونَ (م) آخَر	diğerleri
مَزْرَعَة (ج) مَزَارِع	çiftlik, tarla
لَوْ	eğer, şayet, ...se/...sa
قَامَ (بِ)	...i yaptı
خُبْزٌ (ج) أَخْبَاز	ekmek
يَأْكُلُ	yiyor
يُسَاعِدُ	...e yardım ediyor
حِصَان (ج) حُصُن	at, beygir
مِنْ قَبْلُ	daha önce, önceden
بَطَّة (ج) بَطَّات	ördek
جِدًّا	çok
مَاعِز (ج) مَوَاعِز	keçi
يَحْتَاجُ (إِلَى)	...e ihtiyacı var
تَمْرِين	eğitim, alıştırma, antrenman
كَامِل	tam
إِوَزَّة	kaz
صَمِيم	iç, öz
يَزْرَعُ	ekiyor, dikiyor
بِنَفْسِي	kendi kendime
فِعْلًا	gerçekten
زَرَعَ	ekti, dikti
حَبَّات (م) حَبَّة	daneler, tohumlar
نَبَتَ	bitti, yetişti (tohum için)

كَبُرَ	büyüdü
اِمْتَلَأَ	doldu
سَنَابِل (م) سُنْبُلَة	başaklar
نَاضِجَة	olgun, taze (müe.)
يُرَاجِعُ	müracaat ediyor, başvuruyor
قَوَانِين (م) قانُون	kanunlar
أَوَّلًا	öncelikle, ilk olarak
أَمْرٌ (ج) أُمُور	iş, mesele
يُقَلِّلُ	azaltıyor, düşürüyor, indiriyor
مَوْعِد (ج) مَوَاعِد	vakit, belirlenen zaman, randevu
غَدَاء	öğlen yemeği
اِخْتِصَاص	uzmanlık
إِذَنْ	öyleyse
يَحْصُدُ	hasat ediyor, biçiyor
حِينَمَا	...dığında/...diğinde
إِعْدَاد	hazırlamak, hazırlık
يَصِيرُ	oluyor, dönüşüyor
يُعْتَبَرُ	sayılır
إِضَافِيّ	ek, ilave, fazladan, ekstra
بِالنِّسْبَةِ لِي	benim için
يَتَعَلَّمُ	öğreniyor
أَبَدًا	asla, hiç
قِيَام (بِ)	...i yapmak
فَقَطْ	ancak, sadece, yalnızca
خَبَزَ	ekmek yaptı, pişirdi
أَرْغِفَة (م) رَغِيف	somunlar, pideler
فَلَّاح (ج) فَلَّاحُونَ	çiftçi
تَجَمَّعَ	toplandı, biraraya geldi
تَأَكَّدَ	kanaat getirdi, emin oldu
جَمَاعِيٌّ	toplu (olarak)
سَلَّمَ	teslim etti
مُكَافَأَة	ödül, mükafat
مِلْك (ج) أَمْلَاك	mülk, mal
يَلْزَمُ	gerekir
تَقْرِير (ج) تَقَارِير	rapor
وَبِالتَّالِي	ve böylece, dolayısıyla
بِالتَّسَاوِي	eşit olarak
أَسْهَلُ	daha kolay, en kolay
طَرِيقَة (ج) طَرَائِق	yol, yöntem
لَنْ	...meyecek/...mayacak
يَشْتَكِي	şikâyet ediyor
قَاسَمَ	bölüştürdü, taksim etti
صَنَعَ	yaptı, imal etti

55. KÜÇÜK KIRMIZI TAVUK

Bir gün, küçük kırmızı tavuk kümeste eşeleniyordu. Birkaç buğday danesi buldu. Çiftlikteki diğer arkadaşlarına dönerek şöyle dedi:

"Bu buğdayı ekersek yiyecek bir ekmeğimiz olacak. Bu buğdayı ekmeme kim yardım eder?.."

At;

"Bunu daha önce hiç yapmadık ki!.." dedi.

Ördek;

"Ben çok meşgulüm." dedi.

Keçi;

"Benim bu iş hakkında kapsamlı bir eğitime ihtiyacım var." dedi.

Kaz;

"Bu benim işim değil." dedi.

Bunun üzerine küçük kırmızı tavuk;

"Öyleyse buğdayı tek başıma ekeceğim." dedi.

Gerçekten de tavuk buğday tanelerini tek başına ekti. Tohumlar yeşerip büyüdü ve olgunlaşan başaklar doldu.

Küçük kırmızı tavuk;

"Buğdayın hasadında bana kim yardım edecek?.." diye sordu.

At;

"Öncelikle kurallara bakacağım." dedi.

Ördek;

"Bu, itibarımı zedeleyecek bir iş." dedi.

Kaz;

"Bu, benim öğlen yemeği için istirahat vaktim." dedi.

Keçi;

"Bu, benim uzmanlık alanım değil." dedi.

Küçük kırmızı tavuk;

"Öyleyse buğdayı tek başıma hasat ederim." dedi.

Ekmek yapmak için, buğdayın işlenme vakti gelince, küçük kırmızı tavuk sordu:

"Ekmeği yapmada kim bana yardım edecek?.."

At;

"Bu, benim için fazladan bir iş sayılır." dedi.

Keçi;

"Bu tür bir iş nasıl yapılır, hiç öğrenmedim." dedi.

Kaz;

"Sana yardım edecek kişinin bir tek ben olmam adaletli değil." dedi.

Küçük kırmızı tavuk;

"Öyleyse ekmeği tek başıma yaparım." dedi.

Tavuk beş somun ekmek pişirdi. Somunları çiftliğin sahibi olan çiftçiye teslim etme vakti geldiğinde, bütün arkadaşları çiftçiyi birlikte yapılan bir iş olduğuna inandırmak için bir araya geldiler.

Küçük kırmızı tavuk, çiftçiye somunları bizzat kendisi teslim etti. Yapılan iş için ödül verme vakti geldiğinde çiftçi, her birine birer somun verdi.

Küçük kırmızı tavuk;

"Bütün bu ekmekler benim!.." dedi.

Çiftçi cevap verdi:

"Bunu biliyorum!.. Fakat bütün ekmekleri sana verirsem, uzunca bir rapor yazmam gerekir. Ancak onların eşit dağıtılması daha kolay olacaktır. Böylece diğerleri de şikâyetçi olmayacaktır."

Çiftçi, küçük kırmızı tavuğun tek başına yaptığı ekmekleri arkadaşlarına paylaştı. Ancak gerek çiftçi gerekse küçük kırmızı tavuğun çiftlikteki bütün arkadaşları; tavuk o günden sonra neden bir daha hiç ekmek yapmadı diye hayret ettiler...

الأسئلة

١. مَاذَا وَجَدَتْ اَلدَّجَاجَةُ الْحَمْرَاءُ الصَّغِيرَةُ؟

أ قِطْعَةَ رَغِيفٍ.

ب قِطْعَةَ خُبْزٍ.

ج بَعْضًا مِنْ حُبُوبِ الشَّعِيرِ.

د بَعْضًا مِنْ حُبُوبِ الْقَمْحِ.

٢. مَنْ قَالَ «إِنَّنِي مَشْغُولَةٌ جِدًّا»؟

أ الإِوَزَّةُ.

ب اَلْمَاعِزُ.

ج اَلْبَطَّةُ.

د اَلْحِصَانُ.

٣. مَا مُرَادِفُ كَلِمَةِ «تَمْرِين»؟

أ تَدْرِيب.

ب تَدْعِيم.

ج تَرْفِيع.

د تَشْوِيق.

٤. كَمْ رَغِيفًا خَبَزَتْ اَلدَّجَاجَةُ؟

أ أَرْبَعَةَ أَرْغِفَةٍ.

ب خَمْسَةَ أَرْغِفَةٍ.

ج سِتَّةَ أَرْغِفَةٍ.

د سَبْعَةَ أَرْغِفَةٍ.

٥. إِلَى مَنْ سَلَّمَتْ اَلدَّجَاجَةُ الأَرْغِفَةَ؟

أ إِلَى الْإِوَزَّةِ.

ب إِلَى الْحِصَانِ.

ج إِلَى الْفَلَّاحِ.

د إِلَى الْمَاعِزِ.

٦. مَا مُذَكَّرُ كَلِمَةِ «حَمْرَاءُ»؟

أ أُحَيْمِرُ.

ب أَحْمَرُ.

ج حَمِيرٌ.

د حُمُرٌ.

إِنَّ عَدْلَ النَّاسِ ثَلْجُ
إِنْ رَأَتْهُ الشَّمْسُ ذَاب.

"İnsanoğlunun adaleti kar gibidir, güneş görürse erir."

SORULARIN CEVAPLARI

1. Hikâye	2. Hikâye	3. Hikâye	4. Hikâye	5. Hikâye	6. Hikâye
1. د	1. ب	1. ج	1. أ	1. ب	1. ب
2. ب	2. د	2. أ	2. ج	2. أ	2. د
3. ج	3. أ	3. د	3. د	3. د	3. أ
4. أ	4. ج	4. ج	4. ب	4. ب	4. ب
5. ب	5. ب	5. ب	5. ب	5. ج	5. ج
6. أ	6. أ	6. أ	6. ب	6. ب	6. أ

7. Hikâye	8. Hikâye	9. Hikâye	10. Hikâye	11. Hikâye	12. Hikâye
1. ج	1. ب	1. د	1. ج	1. د	1. ب
2. ب	2. ج	2. ب	2. أ	2. ب	2. ج
3. ب	3. أ	3. ج	3. ج	3. أ	3. أ
4. أ	4. ج	4. أ	4. د	4. ج	4. د
5. ب	5. د	5. ب	5. ب	5. ب	5. د
6. د	6. أ	6. ج	6. ج	6. ج	6. د

13. Hikâye	14. Hikâye	15. Hikâye	16. Hikâye	17. Hikâye	18. Hikâye
1. د	1. ج	1. أ	1. ج	1. د	1. ب
2. ب	2. أ	2. ج	2. أ	2. ب	2. ج
3. ج	3. د	3. د	3. ب	3. أ	3. د
4. أ	4. ب	4. أ	4. ج	4. ب	4. د
5. ج	5. ج	5. ب	5. د	5. د	5. ج
6. أ	6. أ	6. د	6. د	6. أ	6. أ

SORULARIN CEVAPLARI

19. Hikâye	20. Hikâye	21. Hikâye	22. Hikâye	23. Hikâye	24. Hikâye
1. د	1. ج	1. د	1. ب	1. د	1. ج
2. أ	2. د	2. ج	2. د	2. ب	2. ب
3. ج	3. أ	3. ب	3. ج	3. أ	3. د
4. ب	4. ب	4. أ	4. د	4. ج	4. ب
5. د	5. ب	5. ب	5. أ	5. ب	5. أ
6. ب	6. ب	6. ج	6. أ	6. أ	6. د

25. Hikâye	26. Hikâye	27. Hikâye	28. Hikâye	29. Hikâye	30. Hikâye
1. أ	1. د	1. د	1. ج	1. ب	1. د
2. ج	2. ب	2. ب	2. أ	2. ج	2. أ
3. د	3. أ	3. أ	3. د	3. أ	3. ج
4. ب	4. ج	4. ج	4. ب	4. د	4. ب
5. ج	5. ب	5. ب	5. د	5. ج	5. ب
6. د	6. أ	6. ج	6. ج	6. ج	6. ج

31. Hikâye	32. Hikâye	33. Hikâye	34. Hikâye	35. Hikâye	36. Hikâye
1. ج	1. ب	1. د	1. ج	1. أ	1. د
2. ب	2. ج	2. أ	2. ب	2. د	2. ب
3. د	3. أ	3. ج	3. د	3. ج	3. ج
4. أ	4. ج	4. ب	4. أ	4. ب	4. أ
5. د	5. د	5. ج	5. ب	5. د	5. ب
6. د	6. أ	6. أ	6. ب	6. ج	6. ج

SORULARIN CEVAPLARI

37. Hikâye	38. Hikâye	39. Hikâye	40. Hikâye	41. Hikâye	42. Hikâye
1. ج	1. د	1. ج	1. د	1. ب	1. ج
2. ب	2. ج	2. أ	2. ج	2. ج	2. ب
3. أ	3. ج	3. د	3. ب	3. د	3. أ
4. د	4. ب	4. ج	4. أ	4. أ	4. ب
5. ج	5. أ	5. ب	5. ج	5. ب	5. د
6. د	6. أ	6. أ	6. أ	6. أ	6. أ

43. Hikâye	44. Hikâye	45. Hikâye	46. Hikâye	47. Hikâye	48. Hikâye
1. ج	1. د	1. ج	1. ب	1. أ	1. ج
2. أ	2. ب	2. د	2. د	2. د	2. ب
3. ب	3. أ	3. أ	3. أ	3. ج	3. أ
4. د	4. ج	4. ب	4. ج	4. ب	4. د
5. ج	5. ب	5. د	5. ب	5. د	5. ب
6. د	6. ج	6. ب	6. ب	6. ب	6. أ

49. Hikâye	50. Hikâye	51. Hikâye	52. Hikâye	53. Hikâye	54. Hikâye	55. Hikâye
1. د	1. ج	1. أ	1. ب	1. ب	1. ج	1. د
2. ج	2. د	2. ج	2. د	2. ج	2. أ	2. ج
3. ب	3. أ	3. د	3. أ	3. د	3. ب	3. أ
4. د	4. ب	4. ب	4. ج	4. أ	4. د	4. ب
5. أ	5. د	5. ج	5. ب	5. ج	5. ب	5. ج
6. أ	6. أ	6. أ	6. د	6. ب	6. د	6. ب

KAYNAKÇA

ابن هيثم عزوز، مكتبة سمير الطفل للأطفال من السابعة إلى الحادية عشرة، القاهرة، بدون تاريخ.

آمال مرسى، جندي المستقبل، العدد ٥٢، الكويت، نوفمبر ١٩٩٦.

خليل الجر، لاروس، مكتبة لاروس، باريس ١٩٨٧.

روحي البعلبكي، المورد قاموس عربي إنكليزي، دار العلم للملايين، بيروت ٢٠٠٥.

رياض جبر، جندي المستقبل، العدد ٥٢، الكويت، نوفمبر ١٩٩٦.

سعد الدهش، جندي المستقبل، العدد ٥٢، الكويت، نوفمبر ١٩٩٦.

سعد الدهش، الفتاة ذات الصوت المخمليّ وحكايات أخرى (حكايات للأطفال من آداب الشعوب)، ترجمة: محمود برهوم، عمان، ١٩٨٦.

لُبْنَى أبو شمّا، قصص وحكايات للأطفال، عمان، ٢٠٠١.

مجدي محمد أحمد، جندي المستقبل، العدد ١١٢، الكويت، نوفمبر ٢٠٠١.

محمد عادل شعبان ومحمد الفاتح فضل الله، القراءة الميسرة، الكتاب الأول، الرياض، بدون تاريخ.

محمد عبد الله، جندي المستقبل، العدد ٥٣، الكويت، ديسمبر ١٩٩٦.

محمود اسماعيل صيني والآخرون، القواعد العربية الميسرة، الكتاب الثالث، الرياض، بدون تاريخ.

مصطفى السيد، جندي المستقبل، العدد ٥٤، الكويت، يناير ١٩٩٧.

مشاعل الطرابلسي، جندي المستقبل، العدد ٩٦، الكويت، يوليو ٢٠٠٠.

المعجم العربي الأساسي، المنظمة العربية للتربية والثقافة والعلوم، بدون تاريخ.

المعجم الوسيط ١-٢، مجمع اللغة العربية، دار الدعوة (Çağrı Yayınları)، استانبول ١٩٩٦.

المنجد في اللغة العربية المعاصرة، دار المشرق، بيروت ٢٠٠١.

ياسر خالد سلامة، ٢٥ قصة هادفة للأطفال، عمان، ٢٠٠٤.

ياسر خالد سلامة، حكايات العم محبوب، عمان، ٢٠٠٤.

ÇÖRTÜ, M. Meral, *Arapça Dilbilgisi Sarf*, İstanbul 2001.

DOĞAN, Mehmet, *Büyük Türkçe Sözlük*, Gerçek Hayat, İstanbul 2001.

ERKAN, Arif, *el-Beyân Alfabetik-Renkli Arapça Türkçe Büyük Sözlük*, Huzur Yayınevi, İstanbul 2013.

İŞLER, Emrullah - ÖZAY, İbrahim, *Türkçe Arapça Kapsamlı Sözlük*, Fecr Yayınları, Ankara 2008.

İŞLER, Emrullah – YILDIZ, Musa, *Arapça Çeviri Kılavuzu*, Elif Yayınları, İstanbul 2017.

KARSLI, İlyas, *Arapça-Türkçe Temel Sözlük*, Damla Yayınları, İstanbul 1997.

KARSLI, İlyas, *Türkçe-Arapça Sözlük*, İFAV Yayınları, İstanbul 2002.

KARSLI, İlyas, *Arapça - Türkçe Yeni Sözlük*, Ensar Neşriyat, İstanbul 2013.

MAKSUDOĞLU, Mehmet, *Arapça Dilbilgisi*, İstanbul 2001.

MAKSUDOĞLU, Mehmet, *Öğretici Sözlük (Arapça-Türkçe)*, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul ts.

MUTÇALI, Serdar, *Arapça-Türkçe Sözlük*, Dağarcık Yayınları, İstanbul 1995.

ÖZDEMİR, Hikmet - CEBECİ, Suat, *Arapça Türkçe Sözlük*, Akçağ Yayınları, Ankara 1989.

ÖZÖN, Nijat, *Büyük Yazım Kılavuzu*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 1999.

SARI, Mevlüt, *el-Mevârid (Arapça-Türkçe)*, Bahar Yayınları, İstanbul, ts.

SUÇİN, Mehmet Hakkı, *Öteki Dilde Var Olmak Arapça Çeviride Eşdeğerlik (2. Basım)*, Say Yayınları, İstanbul 2013.

TOPALOĞLU, Bekir - KARAMAN, Hayrettin, *Yeni Kâmus (Arapça-Türkçe)*, Nesil Yayınları, İstanbul 1995.

Türkçe Sözlük (10. Baskı), Türk Dil Kurumu, Ankara 2005.

https://www.almaany.com

http://www.onlinearabic.net

http://www.tdk.gov.tr